

VÍSINDASTARF Á LANDSPÍTALA 2024

UMHYGGJA | FAGMENNSKA | ÖRYGGI | FRAMPRÓUN

LANDSPÍTALI

Efnisyfirlit

Fagmennska og vísindastarf – tvær hliðar á sama peningi	3
Úthlutun rannsóknastyrkja Vísindasjóðs 2024	4
Helstu verkefni Vísindaráðs 2024	4
Heiðursvísindamaður Landspítala 2024.....	5
Ungur vísindamaður Landspítala 2024	5
Verðlaunaágrip á vordögum	5
Ungir vísindamenn styrktir til klínískra rannsókna 2024	6
Klínískt rannsóknasetur Landspítala og Háskóla Íslands (KRS) 7	
Heilbrigðisvísindabókasafn Landspítala og Háskóla Íslands	7
Heilbrigðistækni-setur	8
Klínískar rannsóknastofur á Landspítala	9

Yfirlit yfir vísindastörf á Landspítala 2024

Augnlæknisfræði	10
Barnalæknisfræði	10
Bráðalæknisfræði.....	13
Endurhæfingarlæknisfræði/Sjúkrabjálfun	14
Læknisfræðileg endurhæfing.....	14
Sjúkrabjálfun	14
Fæðinga- og kvensjúkdómalækningar	15
Geðsjúkdómafræði	17
Almenn geðlæknisfræði.....	17
Sálarfræði	18
Krabbameinslæknisfræði.....	20
Lífefna- og sameindalíffræði	22
Lyflæknisfræði	25
Blóðlæknisfræði	25
Gigtarlæknisfræði	26
Hjartalæknisfræði	30
Húð- og kynsjúkdómalæknisfræði	32
Innkirtlalæknisfræði	32
Lungnalæknisfræði	32
Svefnrannsóknir/svefnlæknisfræði.....	32
Svefnrannsóknir/Svefnlæknisfræði	34
Meltingarlæknisfræði	35
Nýrnalæknisfræði	36
Smitsjúkdómalæknisfræði	38
Meinafræði	39

Myndgreining	41
Ónæmisfræði	41
Skurðlæknisfræði.....	43
Bæklunarskurðlæknisfræði.	43
Háls- nef og eyrnaskurðlæknisfræði.....	44
Heila- og taugaskurðlæknisfræði	45
Lýtaskurðlæknisfræði.....	45
Æðaskurðlæknisfræði	45
Kviðarholsskurðlækningar.....	45
Brjóstaskurðlækningar	46
Hjarta- og lungnaskurðlæknisfræði	46
Þvagfæraskurðlæknisfræði	47
Svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði	48
Sýkla- og veirufræði	49
Taugasjúkdómafræði.....	51
Öldrunarlæknisfræði.....	52
Barnahjúkrun	53
Bráðahjúkrun	54
Endurhæfingarhjúkrun	55
Fjölskylduhjúkrun	56
Geðhjúkrun	57
Hjúkrun aðgerðasjúklinga	58
Hjúkrun langveikra	59
Hjúkrunarstjórnun	59
Krabbameinshjúkrun	59
Kynheilbrigði	60
Skurð- og svæfingahjúkrun	60
Gjörgæsluhjúkrun.....	61
Öldrunarhjúkrun	62
Ljósómóðurfræði	62
Blóðbankinn	64
Lífeðlisfræði og læknisfræðileg eðlisfræði	65
Félagsráðgjöf	65
Geislafræðingar.....	65
Iðjupjálfun	66
Lyfjafræði	66
Næringarfræði.....	67
Talmeinafræði	68
Heilbrigðisverkfræði	68

Magnús Gottfreðsson, forstöðumaður vísinda og prófessor við Háskóla Íslands.

Fagmennska og vísindastarf – tvær hliðar á sama peningi

Árið 2024 var erilsamt á Landspítala og á það jafnt við um klíniska þjónustu, kennslu og rannsóknir. Árangursvísar spítalans hvað vísindastarf varðar eru sýndir á myndum 1-4. Í því tilliti eru birtingar á vísindalegum vettvangi eftir undangengna ritrýni einna mikilvægasti mælikvarðinn.

Mikilvægt er einnig að hafa í huga að vísindastarfsemi er oftast samvinnuverkefni. Enginn vísindamaður vinnur einangrað; niðurstöður byggja á fyrri rannsóknum og eru metnar af öðrum sérfræðingum áður en þær eru viðurkenndar. Þessi gagnrýni og opna umræðan tryggir að þekkingin sem við byggjum á sé traust og endurspeglir raunveruleikann sem best. Fagmennska birtist þar í því að taka á móti gagnrýni með opnum huga, endurskoða vinnubrögð ef þörf er á og deila niðurstöðum á skýran og heiðarlegan hátt.

Eins og fram kemur á mynd 1 fjölgaði birtingum á vísindagreinum í erlendum tímaritum lítillega á árinu 2024 miðað við árið 2023 og er það ánægjulegt. Reynslan mun sýna hvort þessi fjölgun er merki um viðsnúning eftir fækkun undangenginna ára og er það óskandi. Þá hefur fjöldi ritrýndra greina í innlendum fræðitímaritum

haldist svipaður um nokkuð langt skeið. Vert er að hafa í huga að nærri 75% allra erlendra vísindagreina eru skrifaðir í samstarfi við erlenda aðila, en framlag starfsmanna spítalans er æði misjafnt, allt frá því að vera þátttakendur eða samstarfsaðilar í umfangsmiklum fjölhöfundarannsóknum yfir í að hýsa og bera ábyrgð á framkvæmd rannsóknaverkefnanna (greinar þar sem fyrsti eða síðasti höfundur greinar kemur frá Landspítala). Síðarnefndu verkefni færa spítalanum að jafnaði meiri ábata í formi aukinnar þekkingar og bættra vinnubragða. Þau gefa oft möguleika á fleiri rannsóknatækifærum og eru því slíkar vísindagreinar auðkenndar sérstaklega í ársskýrslunni í ár líkt og árið 2023, þegar þessi háttur var hafður á í fyrsta skipti.

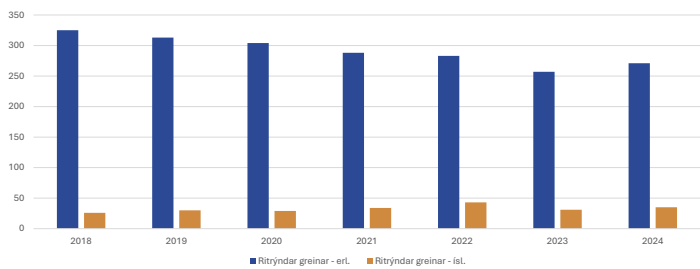
Á mynd 2 má sjá yfirlit um fjölda nýrra leyfa til rannsókna, útgefnum af síðanefnd heilbrigðisrannsókna og vísindasíðanefnd. Eins og sjá má á myndinni hefur leyfum sem gefin eru út af vísindasíðanefnd – sem tekur til verkefna sem fela í sér landið allt – farið fækkandi en á sama tíma fjölgar leyfum sem snúa að framkvæmd verkefna sem eru bundin við spítalann (síðanefnd heilbrigðisrannsóknir). Ljóst er að umfang þannig verkefna er alla jafna minna en hinna sem taka til landsins alls og er þessi þróun því heldur neikvæð. Jafnframt sést, ef fjöldi leyfa frá þessum tveimur nefndum er lagður saman, að heildarfjöldinn fer lækkaði. Það er ekki góður fyrirboði um framtíðar rannsóknarvirkni.

Fjöldi nema í meistara- eða doktorsnámi sem tengjast spítalanum er sýndur á mynd 3, en þar er fjöldinn svipaður og undanfarin ár sem er vel. Á fjórðu myndinni má sjá yfirlit um vísindastyrki sem starfsmenn spítalans hafa aflað á verðlagi hvers árs (óleiðrétt fyrir vísitölu). Ánægjulegt er að bætt hefur verið jafnt og þétt í vísindasjóð Landspítala og nú stendur yfir breyting á flokkun umsókna og úthlutunarfyrirkomulagi til að reyna að efla stærri verkefni og rannsóknarhópa. Engu að síður vantar mikið upp á að sjóðurinn sé nægjanlega stöndugur til að ná þeim markmiðum sem tíunduð eru í vísindastefnu spítalans.

Á tímum þar sem rangfærslur og ósannar upplýsingar dreifast hratt á samfélagsmiðlum er hlutverk vísindamanna í samfélaginu enn mikilvægara. Mikilvægt er að efla samkeppnisjóði á sviði klínískra heilbrigðisvísinda til að bestu verkefni fái þar brautargengi. Ef þau áform ganga ekki eftir mun verða enn erfiðara fyrir okkur sem samfélag að halda hér uppi þjónustu sem grundvallast á fagmennsku, jafnframt því að tryggja fullnægjandi nýliðun og gæði í heilbrigðisþjónustu. Vísindarannsóknir og gæði klínískrar þjónustu varðar okkur öll enda eru þær tvær hliðar á sama peningi, -fjárfesting í framtíðinni.

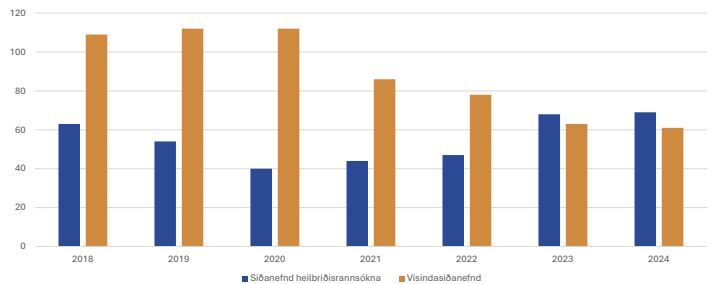
Mynd 1

Ritrýndar greinar starfsmanna Landspítala árin 2018-2024

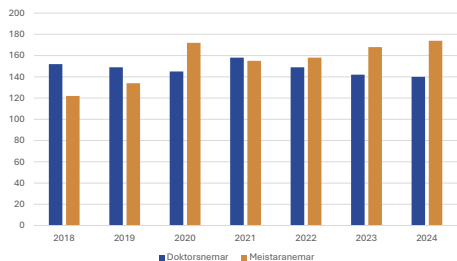
Mynd 2

Fjöldi nýrra leyfa til rannsókna 2018-2024

Mynd 3

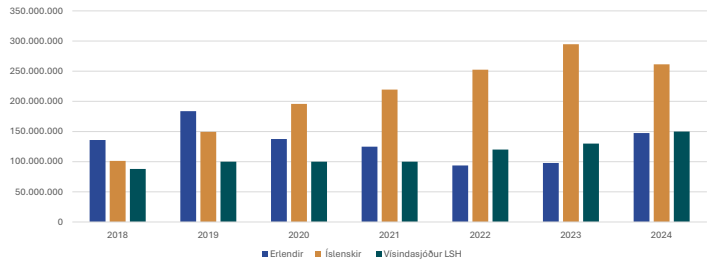
Fjöldi doktors- og meistaránema árin 2018-2024 sem tengjast Landspítala

Fjöldi doktors- og meistaránema sem tengjast Landspítala í sínu námi á beinan eða óbeinan hátt, ýmist sem starfsmenn spítalans eða njóta leiðsagnar starfsmanna eða nýta gögn spítalans. Nemarnir stunda nám við íslenska og erlenda háskóla.

Mynd 4

Vísindastyrkir starfsmanna Landspítala árin 2018-2024

Verðlauna- og styrkhafar á Vísindum á vordögum 2024.

Úthlutun rannsóknastyrkja Vísindasjóðs 2024

Verkefnastyrkir

Markmið verkefnastyrkja er efling rannsókna í heilbrigðisvísindum á Landspítala með úthlutun styrkja til metnaðarfullra verkefna sem stýrð eru af fastráðnu vísindafólki starfandi innan Landspítala. Árið 2024 var úthlutað styrkjum til 60 almennra vísindaverkefna, að auki var 4 Hvatningastyrkjum úthlutað, samtals að upphæð rúmlega 75 milljónir króna. Meðalupphæð styrkja til almennra vísindaverkefna var rúmlega 1,5 milljónir króna. Styrkirnir voru afhentir af formanni Vísindaráðs á Vísindum á vordögum þann 23. apríl. Með því að smella á tengilinn hér að neðan má finna upplýsingar um hvaða vísindamenn fengu styrk að þessu sinni.

[Verkefnastyrkir Vísindasjóðs 2024](#)

Hvatningastyrkir

Á uppskeruhátíðinni Vísindi á vordögum voru afhentir úr Vísindasjóði Landspítala fjórir hvatningastyrkir, hver styrkur að upphæð 5 milljónir króna. Stjórn sjóðsins ákvað að árið 2024 skyldi veita 20 milljónum króna til fjögurra metnaðarfullra verkefna. Vísindaráð Landspítala ber ábyrgð á og hefur umsjón með matsferli hvatningastyrkja og gerir tillögu til stjórnar sjóðsins.

Á myndinni eru frá vinstri: Kijin Jang. (tók við styrk fyrir hönd Hans Tómasar Björnssonar), Stefania P. Bjarnason, Sæmundur Rögnvaldsson, Viðar Eðvarðsson og Rósa Björk Barkardóttir

Helstu verkefni Vísindaráðs 2024

Vísindaráð Landspítala er forstjóra til ráðgjafar um vísindastefnu og vísindastarf á spítalanum. Vísindaráð hefur umsjón með úthlutun styrkja úr Vísindasjóði Landspítala, þar með talið yfirferð og endanlegt mat á öllum styrkumsóknum sem berast sjóðnum, á það bæði við um styrki til ungra vísindamanna sem afhentir eru í desember hvert ár og vorstyrkina sem afhentir eru á Vísindum á vordögum. Umsýsla styrkumsókna og úthlutun styrkja hefur verið eitt umfangsmesta verkefni Vísindaráðs undanfarin ár. Árlega velur ráðið heiðursvísindamann Landspítala og ungan vísindamann Landspítala úr tilnefningum. Vísindaráð hafði að venju veg og vanda að skipulagi og umsjón með árlegri uppskeruhátíð vísinda á Landspítala, Vísindum á vordögum sem fram fór 23. apríl. Vísindaráð metur öll innsend ágríp sem sýnd eru á hátíðinni en þau eru einnig birt í fylgiriti Læknablaðsins. Starfsmaður Vísindaráðs sér um móttöku og afgreiðslu umsókna til Birtingasjóðs Landspítala fyrir hönd stjórnar sjóðsins.

Vísindaráð vann á árinu tillögu að breyttri vísindastefnu Landspítala sem gildir til ársins 2030 og var hún samþykkt af framkvæmdastjórn í lok árs 2024. Vísindastefnan er birt á vef Landspítala. Formlegu samstarfi var einnig komið á við nýsköpunarfyrirtæki í gegnum aðild spítalans að Auðnu tæknitorgi og hefur formlegur trúnaðarsamningur verið undirritaður á milli beggja aðila. Vísindaráð og vísindadeild skilaði forstjóra og framkvæmdastjórn tillögu að athugasemdum í samráðsgátt stjórnvalda um frumvarp S-196/2024 til nýrra heildarlaga um opinbera samkeppnissjóði á sviði vísinda og nýsköpunar. Vísindaráð Landspítala er skipað 10 aðalmönnum og 10 varamönnum til fjögurra ára í senn.

Aðalmenn Vísindaráðs Landspítala 2024: Rósa Björk Barkardóttir, náttúrufræðingur og klínískur prófessor við Háskóla Íslands, formaður til 1. nóvember. Karl Andersen, prófessor í hjartalæknisfræði, hjartadeild Landspítala, fromaður frá 1. nóvember, Sigríður Zoëga, sérfræðingur í hjúkrun og dósent við Háskóla Íslands. Guðrún Kristjánsdóttir, forstöðumaður fræðasviðs á kvenna- og barnasviði LSH og prófessor við Háskóla Íslands. Ingibjörg Gunnarsdóttir, deildarstjóri og prófessor við Háskóla Íslands. Jóna Freysdóttir, náttúrufræðingur og prófessor við Háskóla Íslands. Marianne Elisabeth Klinke, forstöðumaður fræðasviðs og prófessor við Háskóla Íslands. Davíð Ottó Arnar, yfirlæknir og prófessor við Háskóla Íslands. Sigurdis Haraldsdóttir, yfirlæknir og dósent við Háskóla Íslands. Starfsmenn Vísindaráðs á árinu: Valgerður Margrét Backman, náttúrufræðingur og Sigríður Bergþórsdóttir, náttúrufræðingur.

[Ársskýrsla Vísindaráðs Landspítala](#)

Jón Gunnlaugur Jónsson, heiðursvísindamaður Landspítala 2024.

Heiðursvísindamaður Landspítala 2024

Jón Gunnlaugur Jónsson, yfirlæknir meinafræðideildar og prófessor í Háskóla Íslands hefur verið valinn heiðursvísindamaður Landspítala fyrir framúrskarandi framlag til vísinda á ferli sínum.

Jón Gunnlaugur lauk kandidatsprófi frá læknaeild Háskóla Íslands vorið 1982. Eftir kandidatsár og héraðsskyldu starfaði hann á rannsóknastofu Háskólans í meinafræði áður en hann hélt til framhaldsnáms í meinafræði í London árið 1985. 1990 fékk Jón námsstöðu til eins árs við Beth Israel sjúkrahúsið í Boston ásamt kennaranafnbót við Harvard háskólann.

Jón Gunnlaugur hlaut sérfræðiviðurkenningu í meinafræði á Íslandi árið 1989. Frá 1990 hefur hann verið starfandi sérfræðingur á meinafræðideild Landspítala (áður Rannsóknastofa Háskólans í meinafræði) og yfirlæknir deildarinnar frá 2013 auk þess að starfa í hlutastarfi sem yfirlæknir Krabbameinsskrár Íslands hjá Krabbameinsfélaginu.

Helstu áhugasvið Jóns Gunnlaugs í vísindarannsóknum snúa að faraldsfræði og meinafræði sjúkdóma, einkum krabbameins, en einnig þáttum sem áhrif hafa á sjúkdómshorfur sjúklinga og möguleika þeirra á meðferð.

Jón Gunnlaugur hefur birt fjölda vísindagreina og tekið þátt í margvíslegum fjölþjóðlegum vísindarannsóknum.

Verðlaunaágrip á vordögum

Fjögur ágrip/veggspjöld vísindaverkefna voru verðlaunuð sérstaklega á uppskeruhátíð vísindastarfs á Landspítala, Vísindum á vordögum, í Hringstal 23. apríl 2024.

Höfundar verðlaunaágripanna eru Íris Kristinsdóttir, sérnámslæknir, Jenny Lorena Molina Estupiñan, nemi í ónæmisfræði, Kimberley Anderson, náttúrufræðingur og Lára Ósk Eggertsdóttir Claessen, sérnámslæknir.

Verðlaunin eru styrkur í formi endurgreiðslu á kostnaði vegna kynningar/ferða á verkefnum sínum allt að 150.000 krónur. Fundarstjóri kynnti verðlaunahafana og kynntu þeir veggspjöld sín fyrir gestum og gangandi á veggspjaldasýningunni í kjölfarið og tóku við verðlaunaskjöllum. Verðlaunaveggspjöldin voru valin úr 73 innsendum veggspjöldum vísindarannsókna árið 2024.

Veggspjöld verðlaunahafanna:

Íris Kristinsdóttir: Hálskirtlatökur eru tengdar auknum líkum á því að bera meningókokka

Jenny Lorena Molina Estupiñan: CAF08b and mmCT enhance Ab response and promote dose sparing to an influenza vaccine in neonatal mice

Sæmundur Rögnvaldsson, ungur vísindamaður Landspítala 2024.

Ungur vísindamaður Landspítala 2024

Sæmundur Rögnvaldsson, sérnámslæknir í lyflækningum hefur verið útnefndur ungur vísindamaður ársins 2024.

Sæmundur lauk læknanámi við Háskóla Íslands haustið 2017 en vísindaferill hans hófst árið 2016 þegar hann hóf doktorsnám undir handleiðslu Sigurðar Yngva Kristinssonar blóðlæknis og prófessors. Síðan þá hefur Sæmundur starfað náið með Sigurði og öðru samstarfsfólki við rannsóknina Blóðskimun til bjargar, lýðgrundaða skimunarrannsókn á Íslandi með það að markmiði að kanna mögulegan ávinning þess að skima fyrir góðkynja einstofna mótefnahækkun (e. Monoclonal gammopathy of undetermined significance, MGUS).

Sæmundur varði doktorsritgerð sína um klínískt mikilvægi MGUS í október 2022. Eftir doktorsútskrift hefur hann haldið í rannsóknarteymi Blóðskimunar til bjargar en einnig lagt áherslu á að rannsaka tilurð MGUS og tengsl MGUS við ýmsa sjúkdóma sem ekki eru krabbamein.

Meðfram störfum sem sérnámslæknir í lyflækningum á Landspítala hefur Sæmundur verið virkur í kennslu við læknaeild HÍ, verið umsjónarkennari rannsóknarverkefna læknanema og leiðbeint BSc og MSc nemum í læknavísindum.

Höfundar verðlaunaágripa/veggspjalda

Kimberley Anderson: Unveiling the protective role of androgens in CHD1 deficiency: observations in mice and humans

Lára Ósk Eggertsdóttir Claessen: Möguleg vanstarfsemi heiladinguls eftir heilahristing hjá íþróttakönnum. Hverjar þarf að meta nánar?

Á myndinni eru frá vinstri: Sigríður Bergþórsdóttir, Magnús Gottfredsson, Jóna Freysdóttir, Elva Rún Rúnarsdóttir, Arna Rut Emilsdóttir, Aðalbjörg Ýr Sigurbergisdóttir, Stefania Katrín Finnsdóttir, Eirný Þórólfsdóttir og Karl Andersen.

Ungir vísindamenn styrktir til klínískra rannsókna 2024

Vísindasjóður Landspítala styrkti 5 unga vísindamenn á Landspítala til klínískra rannsókna. Styrkir voru afhentir við hátíðlega athöfn miðvikudaginn 11. desember 2024 í Hringstal, Landspítala. Styrkir námu 1,5 og 3 milljónum króna hver, en veitt var úr sjóðnum í annað skipti til 2ja ára.

Styrkhafar:

Elva Rún Rúnarsdóttir, hjúkrunarfræðingur og verkefnastjóri hlaut styrk að upphæð 1.500.000 kr. vegna verkefnisins Skimun á fótum í áhættu hjá einstaklingum með sykursýki típu 2 á Íslandi: Flokkun og algengi miðað við IWGDF staðla. Meðumsækjandi var Rafn Benediktsson, forstöðulæknir

Arna Rut Emilsdóttir, sérnámslæknir hlaut styrk að upphæð 1.500.000 kr. vegna verkefnisins Meðferðarþættir arfgerðir – hlutfall fyrirbyggjandi greininga á Íslandi. Meðumsækjandi var Jón Jóhannes Jónsson, læknir, Erfða- og sameindalæknisfræðideild, Læknadeild

Aðalbjörg Ýr Sigurbergisdóttir, sérnámslæknir hlaut styrk að upphæð 1.500.000 kr. vegna verkefnisins Lifun og dánarorsakir einstaklinga með góðkynja einstofna mótefnahækkun - niðurstöður úr Blóðskimun til bjargar. Meðumsækjandi var Þorvarður Jón Löve, sérfræðilæknir

Stefanía Katrín Finnsdóttir, sérnámslæknir hlaut styrk að upphæð 3.000.000 kr. vegna verkefnisins Brjóstakrabbamein á Íslandi 2004-2023, meðferðarhældni innkirtlameðferðar, erfðir og horfur hjá ungum sjúklingum. Meðumsækjandi var Ólöf Bjarnadóttir, sérfræðilæknir

Eirný Þórólfsdóttir, erfðaráðgjafi við Erfða- og sameindalæknisfræðideild hlaut styrk að upphæð 3.000.000 kr. vegna verkefnisins Svipgerðargreining á sjúkdómum sem tengjast utangenakerfinu með áherslu á Pilarowski-Björnsson heilkennið. Meðumsækjandi var Hans Björnsson, Yfirlæknir, Erfða- og sameindalæknisfræðideild, Læknadeild

Birtingasjóður

Birtingasjóður Landspítala úthlutaði rúmlega 4 milljónum króna á þriðja starfsári sínu. Árið 2024 voru 25 umsóknir sem fengu afgreiddan styrk úr sjóðnum. Heildarupphæð veittra styrkja úr sjóðnum var 2.825.000 krónur og þar af um 56% vegna birtinga í tímaritum í flokki A; tímarit í yfir 75% flokk áhrifastuðuls (Q1).

[Ársskýrsla Birtingasjóðs_2024](#)

Opinn aðgangur

Starfsmenn eru eindregið hvattir til að birta greinar sínar í opnum aðgangi. Það eykur mjög lestur greinanna og tilvísanir í þær. Einnig flýtur það útbreiðslu þekkingarinnar og vísindavirkni Landspítala verður sýnilegri.

Framgangur við Háskóla Íslands

Á árinu 2024 fengu 6 starfsmenn Landspítala framgang innan Heilbrigðisvísindasviðs HÍ:

Brynja Ingadóttir, sérfræðingur í hjúkrun, prófessor við Hjúkrunar- og ljósmóðurfraeðideild

Freyja Jónsdóttir, lyfjafræðingur, dósent við Lyfjafræðideild

Geir Tryggvason, sérfræðilæknir, dósent við Læknadeild

Lena Rós Ásmundsdóttir, sérfræðilæknir, dósent við Læknadeild

Sigurdís Haraldsdóttir, yfirlæknir, prófessor við Læknadeild

Valgerður Lís Sigurðardóttir, sérfræðilljósmóðir, dósent við Hjúkrunar- og ljósmóðurfraeðideild

Merking greina

Vísindavirkni Landspítala verður sýnilegri með rétttri merkingu og skráningu greina og auðveldar leit í gagnagrunnum. Landspítali - The National University Hospital of Iceland er heiti spítalans á ensku og þannig ber að merkja vísindagreinar. Stundum merkja höfundar greinar sínar einungis Háskóla Íslands eða jafnvel hvorugri stofnuninni. Þar sem það á við á að merkja greinar sínar báðum stofnunum, t.d. Faculty of Medicine, University of Iceland, Reykjavík, Iceland and Landspítali - The National University Hospital of Iceland.

Klínískt rannsóknasetur Landspítala og Háskóla Íslands (KRS)

Á Landspítala er starfrækt Klínískt rannsóknasetur Landspítala og Háskóla Íslands (KRS). KRS var sett á laggirnar árið 2010 og er samstarf milli Landspítala og HÍ. Markmið þess er að styðja og efla klínískar rannsóknir, auka samstarf stofnananna á því sviði og styrkja innviði sem snúa að klínískum rannsóknum. KRS er hýst innan vísindadeildar Landspítala.

Helsta starfsemi setursins felst í ráðgjöf og aðstoð við rannsakendur ásamt því að vera tengiliður við utanaðkomandi aðila sem óska eftir rannsóknasamstarfi við Landspítala.

Helstu verkefni á árinu voru sem fyrr ráðgjöf til rannsakenda, samskipti við samstarfsaðila og aðkoma að samningum utan- og innanhúss. Að auki hefur KRS aðstoðað rannsakendur við skráningu rannsókna í opinn gagnagrunn, aðallega clinicaltrials.gov. Rannsakendur úr ýmsum heilbrigðisstéttum hafa fengið tölfraeðiráðgjöf á árinu, auk ráðgjafa um gagnamál.

KRS hefur sem fyrr haldið námskeið í Good Clinical Practice (GCP) fyrir nemendur og starfsfólk Háskólans og Landspítala.

Verkefnastjóri KRS situr í Vísindarannsóknanefnd Landspítala og í stjórn Nordisk Monitoring Network (NORM).

Stjórnarmenn KRS eru Karl Andersen, fulltrúi vísindaráðs Landspítala, Guðrún Kristjánsdóttir, fulltrúi heilbrigðisvísindasviðs Háskóla Íslands, Ása Vala Þórisdóttir, rannsóknastjóri, heilbrigðisvísindasvið Háskóla Íslands. Formaður stjórnar er Magnús Gottfreðsson, forstöðumaður vísinda á Landspítala.

Verkefnastjóri setursins er Halla Sigrún Arnardóttir.

[Heimasíða KRS](#)

[Ársskýrsla KRS 2024](#)

Heilbrigðisvísindabókasafn Landspítala og Háskóla Íslands

Heilbrigðisvísindabókasafn Landspítala og Háskóla Íslands er rekið sameiginlega af spítalanum og Heilbrigðisvísindasviði HÍ í samræmi við samning stofnananna. Stjórn safnsins er skipuð Magnúsi Gottfreðssyni og Önnu Sigríði Guðnadóttur fulltrúum Landspítala og Ingibjörgu Steinunni Sverrisdóttur, fulltrúa HÍ.

Heilbrigðisvísindabókasafn LSH og HÍ er fagbókasafn á heilbrigðisviði sem þjónar heilbrigðisstarfsfólki innan LSH og kennurum og nemendum í heilbrigðisvísindum innan Háskóla Íslands. Hlutverk þess er að veita aðgang að þeim vísindalegu og klínísku upplýsingum og þekkingu sem þessir aðilar þurfa í námi, klínísku starfi og rannsóknum. Þá voru sjö stofnanir með þjónustusamninga við safnið um aðgang að safnkosti. Á safninu starfa 3 upplýsingafræðingar og einn bókmenntafræðingur.

Verkefni

Innan bókasafnsins er sinnt marvíslegum verkefnum. Meðal hefðbundinna verkefna eru skráning safnskots í bókasafnskerfi landsins, Gegni, og önnur rafræn kerfi, millisafnalán og greinaþjónusta, aðstoð við heimildaleitir og almennar leiðbeiningar varðandi notkun safngagna, heimildaskráningu og upplýsingaöflun. Af stærri viðfangsefnum má nefna samninga við erlenda útgefendur og birgja um aðgang að rafrænum tímaritum, gagnasöfnum og upplýsingaveitum. Safnið hefur með höndum aðgangsstýringu að og framsetningu gagna á vef svo notendur hafi aðgang á sem skilvirkastan máta. Þá sinnir starfsfólk safnsins formlegri kennslu og leiðsögn starfsfólks LSH og nemenda og kennara HÍ varðandi upplýsingaöflun og meðferð heimilda og gerir heimildaleitir samkvæmt beiðni. Einnig tekur starfsfólk safnsins þátt í gerð vísindaskýrslu Landspítala.

Safnkostur

Meginhluti safnkots bókasafnsins er rafræn tímarit sem spanna þau svið heilbrigðisvísinda sem stunduð eru, kennd og rannsökuð innan Landspítala og Heilbrigðisvísindasviðs HÍ. Fjöldi erlendra tímarita í sérskrift bókasafnsins í árslok 2024 var vel á sjötta hundrað virkra titla þ.e. þar sem aðgangur er að tímaritshefti

strax við útgáfu þess. Til viðbótar við sérskriftir er safnið með mikinn fjölda tímarita í áskrift í gegnum samstarfið í Landsaðgangi.

Þess má geta að árið 2024 voru sóttar um 180.500 tímaritsgreinar úr áskriftartímaritum safnsins. Auk tímarita semur safnið um aðgang að ýmsum sérhæfðum gagnasöfnum og rafrænum bókum

Árið 2024 var kostnaður vegna áskrifta að rafrænum gögnum um 148 milljónir króna. Aðgangur að safnkostinum er á [vef Heilbrigðisvísindabókasafnsins](#).

Samstarf

Hér verða talin upp helstu samstarfsverkefni safnsins.

IRIS. Rannsóknir á Íslandi (Pure).

Rekstur þessa kerfis er samstarfsverkefni háskóla og rannsóknarstofnana á Íslandi og er tilgangur þess að halda utan um rannsóknarvirkni og afurðir vísindastarfs á Íslandi. Bókasafnið sér um skráningu útgefna afurða vísindastarfs innan Landspítala. Á árinu fór fram undirbúningur að breyttri uppsetningu kerfisins. Í árslok 2024 voru 9345 greinar skráðar í IRISi.

Allir háskólar landsins og helstu rannsóknarstofnanir verða þátttakendur í kerfinu þegar fram líða stundir. <https://iris.ra.is/is/organisations/landspitali-the-national-university-hospital-of-iceland>

Landsaðgangur að rafrænum gögnum.

Heilbrigðisvísindabókasafnið hefur tekið virkan þátt í því samstarfsverkefni frá því það hóf göngu sína um síðustu aldamót. Stjórnandi safnsins hefur setið í stjórnarnefnd verkefnisins frá því það hóf göngu sína um síðustu aldamót.

Samstarf stjórnenda háskólabókasafna.

Safnið tekur þátt í samstarfi stjórnenda háskólabókasafna á Íslandi sem taka ýmis sameiginleg hagsmunamál háskólabókasafna til umræðu, s.s. bókasafnskerfi, stefnumótun um opinn aðgang, ÍRISi upplýsingakerfi um rannsóknir, upplýsingalæsi o.s.frv. Undir regnhlíf þessa samstarfs tók starfsfólk safnsins þátt í ýmsu samstarfi.

Landskerfi bókasafna.

Nokkur reynsla er komin á nýtt bókasafnskerfi. Starfsfólk safnsins heldur áfram að sinna samstarfi í ýmsum vinnuhópum sem því tengjast.

Samstarf við Landsbókasafn – Háskólabókasafn.

Reglulegt samstarf og samtal við Landsbókasafn-Háskólabókasafn með hliðsjón af þeim samningi sem í gildi er um rekstur Heilbrigðisvísindabókasafns LSH og HÍ.

Samstarf við Sjúkrahúsið á Akureyri

Árið 2023 hófst samtal við SAK, að frumkvæði ráðuneytis heilbrigðismála, um möguleika þess að sjúkrahúsið gæti gengið inn í samninga Heilbrigðisvísindabókasafnsins við erlenda útgefendur rafræns efnis og starfsfólk þess þannig fengið umtalsvert betri aðgang að tímaritum. Umtalsverð vinna fór fram á árinu 2024 við að ræða við útgefendur um aðgang SAK í tengslum við samningaviðræður vegna Heilbrigðisvísindabókasafnsins. Á haustmánuðum ákvað SAK að taka þátt í áskriftum bókasafnsins hjá Elsevier og Wiley árið 2025. Líklegt er að þetta samstarf haldi áfram.

Þess má geta að Heilbrigðisvísindabókasafns LSH og HÍ er eina bókasafn sinnar tegundar á Íslandi.

Starfsfólk

Anna Sigríður Guðnadóttir verkefnastjóri, Halldór Marteinnsson, Inga Ágústsdóttir og Sigurbjörn Svanbergsson

[Ársskýrslur Heilbrigðisvísindabókasafns eru aðgengilegar hér:](#)

Rannsókn á augnþurrki

Heilbrigðistæknisetur

Heilbrigðistæknisetur (HTS) er sameiginleg rannsóknarstofa Landspítala og Háskólans í Reykjavík í stoðkerfis- og taugaverkfræði (e. Institute of Biomedical and Neural Engineering). HTS er frumkvöðull í þrívíddarprentun og er leiðandi í þrívíddarprentun fyrir heilbrigðisþjónustuna með áherslu á líffæralíkön til skipulagningar skurðaðgerða.

Þessi líkön gefa fyrirheit um úrlausnir margvíslegra og flókinna vandamála. Með notkun sýndarveruleika (SV) og auknum veruleika (AV) geta heilbrigðisstarfsmenn nýtt sér hermanir til kennslu og þjálfunar. Í sameiginlegu átaki með Háskóla Íslands, Háskólanum á Akureyri, Háskólanum í Reykjavík og Landspítala er HTS að þróa gagnagrunn fyrir hermunaraðstöðu sem byggir á þrívíddarprentun og SV/AV tækni þar sem hægt verður að tengjast grunninum gegnum öll venjuleg samskiptatæki og nota við kennslu og meðferð sjúklinga bæði í skólastofu, aðgerðarstofu eða í fundaraðstöðu.

Á HTS er vísindastarfsemi skipt milli þriggja rannsóknarstofa: heilaritsstofu með fjölrása greiningarmöguleikum, stöðugleikastjórnunarstofa og þrívíddarprentunarstofa. HTS er í samstarfi við aðrar vísinda- og heilbrigðisstofnanir bæði hérlandis og erlendis. Sem dæmi má nefna samstarf við erlend fyrirtæki sem eru

að þróa lækningavörur fyrir augnþurrk þar sem mælingar eru gerðar á sjónviðbrögðum heilans við örvun með sterku ljósi; samstarf við taugalækna Landspítalans og lækningastofur í Reykjavík við að rannsaka og meta breytingar á tauganetinu við stöðuleikastjórnun hjá Parkinson sjúklingum, samstarf við sjúkrahúsið Vog við mat á stöðuleikastjórnun hjá einstaklingum með fíkn fyrir vini; gerð þrívíðarmóðela til annars vegar úrlausna á sérkennilegum sjúkdómsfyrirbærum í flóknum líffærasvæðum og til mælinga á beinstyrk til rannsókna á vali bezta gerviliðar í mjöðm byggða á sérkennum hvers einstaklings.

HTS er mikilvæg varða fyrir menntun í heilbrigðisverkfræði á Íslandi og hefur aflað sér verulegt gildi í alþjóðlegu tilliti. Á árinu 2024 lögðu ríflega 60 alþjóðlegir og íslenskir nemendur stund á nám við setrið í starfsnámi, meistaranámi, doktorsnámi og nýdóktorarránsóknum. Afrakstur rannsóknanna er eftirtektarverður með fleiri en 10 greinar í ritrýndum alþjóðlegum vísindatímaritum auk bóka og fjölda kynninga á ráðstefnum. Stjórnandi setursins er Paolo Gargiulo, verkfræðingur, prófessor við HR; aðrir starfsmenn eru Þórður Helgason, verkfræðingur og dósent við HR, Riccardo Forni verkfræðingur, og Halldór Jónsson jr, bækunarskurðlæknir og prófessor emeritus við HÍ og HR. Upplýsingar um styrki, nema og ritstörf á vegum HTS má sjá í yfirliti vísindastarfa undir Heilbrigðisverkfræði. Hlekkja í kafla um heilbrigðisverkfræði.

Klínískar rannsóknastofur á Landspítala

Rannsóknastofa í næringarfræði (RÍN)

Tengiliðir RÍN við Landspítala eru Ingibjörg Gunnarsdóttir og Áróra Rós Ingadóttir.

Rannsóknastofa í næringarfræði (RÍN) var stofnuð 1997 og starfaði samkvæmt samningi milli Háskóla Íslands og Landspítala til ársins 2022. Vegna óvissu um húsnæðismál var gerð breyting á starfsemi og starfar RÍN nú á grundvelli samkomulags milli akademískra starfsmanna HÍ og Landspítala sem tók gildi 18.apríl 2024. Markmið starfseminnar er eftir sem áður að efla rannsóknir og nýsköpun á sviði næringarfræði í samstarfi við innlenda og erlenda aðila, í háskólum, stofnunum og fyrirtækjum ásamt því að taka virkan þátt í samtali við samfélagið.

Rannsóknastofa í gigtarsjúkdómum (RG)

Forstöðumaður: Dr. Katrín Þórarinsdóttir.

Að stofnun RG árið 1996 komu Læknadeild HÍ, Vísindaráð Gigtarfélags Íslands og Lions hreyfingin á Íslandi, auk gigtlækningadeildar LSH og verður því RG 30 ára 2026. Markmið með stofnun RG var að efla þekkingu og vísindastarf á gigtarsjúkdómum hér á landi, auk þess að styðja við alþjóðlegt rannsóknarsamstarf á sviði gigtarsjúkdóma. Fjölmargir háskólanemar hafa stundað rannsóknarnám sitt í samvinnu við RG. Upphaflega beindust verkefni RG að grunnrannsóknum með áherslu á erfðafræði, ónæmisfræði og ýmsa þætti í bólguferli gigtarsjúkdóma en á síðari árum hefur verið lögð áhersla á kerfisbundna söfnun meðferðaupplýsinga um notkun líftæknilyfja við líðbólgujúkdómum hér á landi með því að reka öflugan gagnagrunn – ICEBIO, sem hefur opnað áhugaverða samstarfsmöguleika við erlendar rannsóknastofnanir. Þá er markmiðið að stofna lífsýnasafn tengt ICEBIO-meðferðarskránni.

Fjölbreytt rannsóknarstarfsemi fer fram undir merkjum RG, þar má nefna faraldsfræði, klínískar rannsóknir og meðferðarannsóknir þar sem stuðst er við upplýsingar úr ICEBIO gagnasafninu. Frekari upplýsingar um rannsóknarstarf í gigtarsjúkdómum má sjá í yfirliti yfir vísindarannsóknir í gigtarlækningum.

Rannsóknastofa í fæðinga-, kvenna- og barna- og fjölskyldufræðum við Landspítala og Háskóla Íslands (RKB)

Formaður stjórnar Rannsóknastofu í fæðinga-, kvenna- og barna- og fjölskyldufræðum: Helga Gottfreðsdóttir

Formaður stjórnar Rannsóknasjóðs í fæðinga-, kvenna- og barna- og fjölskyldufræðum: Jóhanna Gunnarsdóttir

Rannsóknastofan hefur verið starfrækt í fjögur ár en hún var stofnuð 2021 með undirritun samnings milli forsvarsmanna og æðstu stjórnenda kvenna- og barnaþjónustu Landspítala og Heilbrigðisvísindasviðs Háskóla Íslands. Það er töluverð áskorun að setja á stofn slíka starfsemi og mikilvægt að hún gagnist vísindasamfélaginu og klíniskri starfsemi. Í stjórn sitja aðilar frá báðum stofnunum og hlutverk stofunnar er m.a. að vera miðstöð rannsókna og skapa samfélag fyrir rannsakendur í fæðinga-, kvenna-, barna- og fjölskyldufræðum. Jafnframt að ákveða í samráði við stjórn rannsóknasjóðs í fæðinga-, kvenna-, barna- og fjölskyldufræðum um vísindastyrki á Landspítala.

[Heimasíða á ytri vef Landspítala hefur verið opin frá júní 2023:](#)

Rannsóknastofa í hjarta- og æðasjúkdómum við Landspítala og Háskóla Íslands (RHÆ)

Forstöðumaður: Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir

RHÆ var sett á laggimar 2010 með stofnskrá sem undirrituð var af forstjóra og forseta heilbrigðisvísindasviðs.

Á RHÆ fer fram viðtækt rannsóknar- og fræðslustarf í hjarta- og æðasjúkdómum. Áhersla er á þverfaglega nálgun og viðtækt samstarf heilbrigðisstétta. Meðal verkefna eru leiðsögn og þjálfun nema í doktors- meistara og bakkalárnámi, umsjón gæðaskrár SWEDEHEART gagnagrunnsins í samstarfi við Uppsala Clinical Research Center (UCR), samstarf við innlendar vísindastofnanir svo sem Íslenska Erfðagreiningu og Hjartavernd, framkvæmd klínískra lyfjarannsókna í samstarfi við innlend og alþjóðleg lyfjafyrirtæki, Sidekick verkefnið um rafrænt eftirlit og meðferð sjúklinga á göngudeildum hjartadeilda, EUROASPIRE VI rannsóknin sem er

Rannsókn á ferðaveiki

samevrópsk rannsókn á greiningu og meðferð áhættuþátta kransæðasjúklinga, hjartabilunarskrá og fjölbreytt rannsóknarverkefni allra heilbrigðisstétta sem koma að rannsóknum í hjarta- og æðasjúkdómum á Landspítalanum. Á RHÆ starfa hjúkrunarfræðingar í verkefnabundnum hlutastöðum og hafa þeir fengið þjálfun í Good Clinical Practice á Klíniska rannsóknarsetri Landspítalans.

3 lyfjarannsóknir voru í gangi í árslok 2024 á vegum RHÆ og ein inngrípsrannsókn til viðbótar.

Rannsóknastofa Landspítala og HÍ í bráðafæðum.

Tengiliður: Hjalti Már Björnsson

Rannsóknastofan var sett á laggimar árið 2010 og fer þar fram ýmis starfsemi. Sjá nánari upplýsingar um rannsóknir á vegum rannsóknastofunnar má sjá undir bráðalæknisfræði (hlekkur) og bráðahjúkrun (hlekkur).

Miðstöð í öldrunarfræðum

Tengiliður á Landspítala: Anna Björg Jónsdóttir

Miðstöð í öldrunarfræðum stofnuð 2024

Samvinna Háskóla Íslands og Landspítala á sér farsæla sögu í rannsóknum og fræðslu um öldrunarmál, undir formerkjum Rannsóknastofu Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum (RHLÖ), frá stofnun hennar á ári aldraðra, árið 1999 fram til ársins 2024, þegar rannsóknarstofan var lögð niður.

Í framhaldinu var stofnuð Miðstöð í öldrunarfræðum (MiÖ), sumarið 2024. Miðstöðin er staðsett undir Heilbrigðisvísindastofnun Háskóla Íslands en starfrækt í samvinnu við Landspítala. Henni er ætlað það hlutverk að sinna marghátuðum rannsóknum og greiningu í tengslum við stöðu eldra fólks í samfélaginu með aðkomu fjölbreytts hóps fag- og fræðimanna.

Rekstur miðstöðvarinnar byggir á fjárhagslegum stuðningi tveggja ráðuneyta, heilbrigðisráðuneytis og félags- og vinnumarkaðsráðuneytisins, auk rannsóknarstyrkja og tekna af þjónusturannsóknum og sérverkefnum. Á meðal verkefna miðstöðvarinnar sem lögð hafa verið drög að eru Norræn samstarfs- og rannsóknarverkefni. Einnig verður unnið að framgangs- og árangursmati þróunarverkefna á vegum „Gott að eldast“.

Í stjórn Miðstöðvar í öldrunarfræðum sitja: Ingibjörg Hjaltadóttir, prófessor við Hjúkrunar- og ljósmóðurfræðideild, formaður, Anna Björg Jónsdóttir, yfirlæknir öldrunarlækninga og Halldór S. Guðmundsson, dósent og varaforseti félagsráðgjafardeilda. Varamenn í stjórn eru: Bergþóra Baldursdóttir, Sigurveig Sigurðardóttir og Thor Aspelund.

[Miðstöð í öldrunarfræðum - Heimasíða](#)

Yfirlit yfir vísindastörf á Landspítala 2024

Augnlæknisfræði

Forstöðumaður fræðasviðs: Gunnar Már Zoéga
Yfirlæknir

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Augsjúkdómar í sykursýki, súrefnisbúskapur sjónhimnu í mönnum. Áhættureiknir í vægri, vitrænni skerðingu. Lífðlisfræði sléttra vöðva í sjónhimnuæðum. Mýs með stökkbreytingum í microphthalmia geni. Hjáveituaðgerðir í gláku – áhrif á augnþrýsting, sjónsvið og lyfjanotkun. Súrefnisbúskapur og raflífðlisfræðileg virkni sjónhimnu í Parkinsons sjúkdómi. Sýkingar í hornhimnum. Fyrirburar og retinopathy of prematurity.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands
Þór Eysteinnsson. Verkan nýrra kolanhydrasa hamlara á togkraft slagæðaveggs.

Styrktarsjóður Richards P. Theodórs og Dóru Sigurjónsdóttur

Þór Eysteinnsson. Svipgerð augans í erfðabreyttum músum með stökkbreytingar í Mitf geni, og aldursháðar breytingar í þeim.

Meistaraneimar:

Freyja Húnfjörð Jósepsdóttir. Greiningar á lífmerkjum í sjónhimnu fólks með Parkinsonsveiki og væga, vitræna skerðingu. Umsjónarkennari: Ólöf Birna Ólafsdóttir. Meistaraneind: Þórunn Scheving Eliasdóttir og Marianne Klinkle.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala
Öldrunarlæknisfræði. Sýkla- og veirufræðideild.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala
Háskóli Íslands, Íslensk erfðagreining, Hjartavernd.

Erlendir samstarfsaðilar
Svíþjóð: Uppsala Universitet, Umeå Universitet.

Danmörk: Syddansk Universitet í Óðinsvéum og Aarhus Universitet í Árósum.

Holland: Leiden University í Haag.

Finnland: Háskólinn í Austur Finnlandi í Kuopio.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðasviðsins /fræðigreinarinnar fékk á árinu 2024

Jóhann Ragnar Guðmundsson er member í American Academy of Ophthalmology.

Jóhann Ragnar Guðmundsson er member í

European board of Ophthalmology.

Birna Guðmundsdóttir er Candidate member í ESOPRS.

Dýrleif Pétursdóttir er forseti NPOG, Nordic Pediatric Ophthalmology Group. Hún var forseti NPOG-NSA2024 þingsins sem var haldið 23-25 maí 2024 í Hörpu, Reykjavík (npog-nsa2024.is).

Haraldur Sigurðsson er stjórnarmaður í SOE, European Society of Ophthalmology.

Helgi Davíð Björnsson er forseti NSA, Nordic Strabismological Association.

Sigríður Þórisdóttir er formaður Augnlæknafélags Íslands.

María Soffía Gottfreðsdóttir er full member í American Glaucoma Society (AGS).

María Soffía Gottfreðsdóttir er member of European University Professors of Ophthalmology (EUPO).

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu 2024

Helgi Davíð Björnsson er í ritstjórn Oftalmolog.

María Soffía Gottfreðsdóttir er stjórnarmaður í ACTA Ophthalmologica.

Birna Guðmundsdóttir er stjórnarmaður í ACTA Ophthalmologica.

Þór Eysteinnsson er aðstoðarritstjóri á tímaritinu Brain Communications (Oxford University Press).

Þór Eysteinnsson er gestarritstjóri Frontiers in Cellular Neurophysiology. Research Topic: Sensory Processing in Vision and Olfaction – Common Features of Key Players. (Eysteinnsson, T., Fadool, D. A., Thoreson, W. B., eds. (2022). Sensory Processing in Vision and Olfaction – Common Features of Key Players. Lausanne: Frontiers Media SA. doi: 10.3389/978-2-88974-634-7).

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

🔴 Jansook P, Loftsson T, Stefánsson E. Drug-like properties of tyrosine kinase inhibitors in ophthalmology: Formulation and topical availability. Int J Pharm. 2024;655:124018. doi: 10.1016/j.ijpharm.2024.124018

Klefter ON, Erichsen JH, Hansen MM, Holm LM, Hardarson SH, Stefánsson E, Kessel L. Evaluation of a retinal oximetry image quality indicator in patients with cataract. Acta Ophthalmol. 2024;102(3):312-317. doi: 10.1111/aos.15747

🔴 Pétursdóttir D, Åkerblom H, Holmström G, Larsson E. Central macular morphology and optic

nerve fibre layer thickness in young adults born premature and screened for retinopathy of prematurity. Acta Ophthalmol. 2024;102(4):391-400. doi: 10.1111/aos.15814

García-Llorca A, Eysteinnsson T. The Microphthalmia-Associated Transcription Factor (MITF) and Its Role in the Structure and Function of the Eye. Genes (Basel). 2024 Sep 27;15(10):1258. doi: 10.3390/genes15101258. PMID: 39457382. Review

García-Llorca A, Carta F, Supuran CT, Eysteinnsson T. Carbonic anhydrase, its inhibitors and vascular function. Front Mol Biosci. 2024 Jan 29;11:1338528. doi: 10.3389/fmolb.2024.1338528. eCollection 2024.PMID: 38348465. Review

Barnalæknisfræði

Forstöðumaður fræðasviðs: Ásgeir Haraldsson
prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Faraldsfræði sjúkdóma barna, tilurð þeirra og meðferð. Meðal helstu verkefna eru rannsóknir á árangri bólusetninga barna á Íslandi, meinmyndun nýrnaskaða og meðferð sjúklinga með adenín-fosfóríbósýltransferasaskort, árangur meðferða krabbameina og þættir sem hafa áhrif á horfur, möguleg áhrif raskaðrar örveruflóru á tilurð og framgang sjúkdóma, horfur nýbura og fyrirbura o.fl. Auk þess eru stundaðar umfangsmiklar rannsóknir á fæðuþoli og ofnæmi, nýrnasteinasjúkdómi, blóðþrýstingi, offitu barna, smitsjúkdómum og áhrifum ónæmiskerfis, sykursýki barna og iðrasykingum svo eitthvað sé talið.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Rannsóknasjóður RANNÍS
Öndvegissýrur, úthlutað til þriggja ára (2021-2024). Viðar Örn Eðvarðsson og Runólfur Pálsson. Adenín-fosfóríbósýltransferasaskortur: Meinmyndun nýrnaskaða og einstaklingsmiðuð meðferð (e: Adenine Phosphoribosyltransferase Deficiency: Mechanisms of Kidney Injury and Treatment Individualization).

Vísindasjóður Landspítala
Hvatningarstyrkur:

Viðar Örn Eðvarðsson, sérfræðilæknir og prófessor: „Mechanisms of kidney injury in 2,8-dihydroxyadeninuria“

Verkefnastyrkir:

Ásgeir Haraldsson, yfirlæknir og prófessor: Bakteríur og veirur í nefkoki leikskólabarna-Mat á algengi og sýklalyfjaónæmi baktería og mat á árangri bólusetninga-Langtímarannsókn.

Snorri Freyr Donaldsson, sérfræðilæknir:
Heilablæðingar hjá fyrirburum sl. 30 ár – nýgengi,
áhættuþættir og afleiðingar.

Valtýr Stefánsson Thors, yfirlæknir: Áhrif
sýklalyfjanotkunar snemma á ævinni á svörum við
bólusetningum.

Kristín Leifsdóttir, forstöðulæknir: Taugasálfræðilegir
veikleikar hjá fyrirburum sem fæddust eftir minna
en 28 vikna meðgöngu á Íslandi á árunum 2012 til
2017.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Valtýr Stefánsson Thors. Áhrif sýklalyfjanotkunar
snemma á ævinni á svörum við bólusetningum.

Viðar Örn Eðvarðsson. Hámörkun á gæðum
lyfjameðferðar sjúklinga með APRT-skort.

Doktorsstyrkjasjóður Háskóla Íslands

Birta Bæringsdóttir. Styrkur til 3 ára (2022-2024).
Útsetning fyrir sýklalyfjum snemma á ævinni og
síðkominn áhrif á heilsu barna. Leiðbeinendur: Valtýr
Stefánsson Thors og Ásgeir Haraldsson.

Vísindasjóður félags íslenskra gigtlaekna.

Judith Amalla Guðmundsdóttir. Ónæmisfræðilegar
orsakir snemmkominnar barnagigtar.

Rannsóknarsjóður kvenna- og barnaþjónustu.

Helga Elíðóttir. Ferðalag með langvinnan sjúkdóm.

Doktorsnemar

Aðalheiður Elín Lárusdóttir. Genetics of fat
distribution. Læknadeild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinandi Hilma Hólm. Umsjónarkennari
Ragnar Bjarnason. Aðrir í doktorsnefnd: Ólafur
Guðmundur Þorgeirsson.

Ásdís Hrönn Sigurðardóttir. Tengsl blóðþrýstings í
æsku við blóðþrýsting og háþrýsting hjá ungum
fullorðnum: 10 ára eftirfylgdarrannsókn.
Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari:
Viðar Örn Eðvarðsson. Aðrir í doktorsnefnd: Ólafur
Skúli Indriðason, Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir,
Sigurður Sverrir Stephensen, Hilma Hólm.

Birta Bæringsdóttir. Útsetning fyrir sýklalyfjum
snemma á ævinni og áhrif á heilsufar barna.:
Læknadeild, Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi:
Valtýr Stefánsson Thors. Umsjónarkennari Ásgeir
Haraldsson. Doktorsnefnd: Kristján Orri Helgason,
Birgir Hrafnkelsson, Þórólfur Guðnason.

Hildur Rún Helgudóttir. Adeninfosfóribósýltransfera
saskortur: Sameinda- og frumulíffræðilegar
breytingar í nýrnafrumum eftir meðhöndlun með
2,8-dihýdroxýadeníni (DHA). Læknadeild, Háskóla
Íslands. Umsjónarkennari Þórarinn Guðjónsson.
Meðleiðbeinandi: Viðar Örn Eðvarðsson.

Hrafnhildur Gunnarsdóttir. Primary aldosteronism
in Iceland. Læknadeild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinandi Helga Ágústa Sigurjónsdóttir,
umsjónarkennari Ragnar Bjarnason. Aðrir í
doktorsnefnd: Bjarni Agnarsson, Guðjón Birgisson.

Unnur A. Thorsteinsdóttir. Development of
quantitative ultra-performance liquid
chromatography tandem mass spectrometry
(UPLC-QqQ-MS) assay for clinical diagnosis and
pharmacotherapy monitoring of patients with APRT
deficiency. Lyfjafræðideild, Háskóla Íslands.
Aðalleiðbeinandi: Margrét Þorsteinsdóttir.
Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Aðrir í
doktorsnefnd: Viðar Örn Eðvarðsson, Mathew
Lewis, Jón Jóhannes Jónsson.

Vigdís Hrönn Viggósdóttir. Late effects of childhood
cancer - Survivor's health condition, quality of life
and experience. Læknadeild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinandi Ragnar Bjarnason, umsjónarkennari
Helga Jónsdóttir, Thor Aspelund.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar innan Landspítala

Erfða- og sameindalæknisfræði, hjartalæknisfræði,
kvensjúkdóma- og fæðingarlæknisfræði,
lyflæknisfræði, meinafræði, nýrnalæknisfræði,
ofnæmislæknisfræði, ónæmisfræði, sýkla- og
veirufraði, smitsjúkdómalæknisfræði; svæfinga- og
gjörgæslulæknisfræði.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

ArcticMass, Greiningar og ráðgjafastöð ríkisins,
Íslensk erfðagreining, Háskóli Íslands:
Lyfjafræðideild; efnafræðideild; félagsvísindadeild;
hagfræðideild; sálfræðideild; verkfræði- og
náttúruvísindadeild, Háskólinn í Reykjavík.

Erlendir samstarfsaðilar

Austurríki: Medical University of Vienna, Biomay AG
Vienna; Paris Lodron University of Salzburg.

Bandaríkin: Mayo Clinic, Rocheser Minnesota; NYU
School of Medicine, New York.

Belgía: European Cystic Fibrosis Society Patient
Registry, Brussel.

Bretland: Imperial College, London; Nuffield
Department of Medicine and Department of
Zoology; University of Oxford, Oxford, Pathogen
Genomics, Wellcome Trust Sanger Institute,
Hinxton; Royal Free Hospital, University College of
London; University of Bristol; University of Oxford,
Oxford; University of Bristol, School of Cellular and
Molecular Medicine. Institute of Food Research,
Bristol University. Southampton Children Hospital.
St Mary's Hospital London.

Danmörk: Copenhagen University, Statens Serum
Institut, Copenhagen; Odense University Hospital.
Scandinavian Cystic Fibrosis Study Consortium.

Finland: Department of Pediatrics, Kuopio
University Hospital, Kuopio, Finland; Department of
Pediatrics, Oulu University Hospital, Oulu, Finland;
Department of Pediatrics, Turku University central
hospital, Turku; Department of Pediatrics, Tampere
University Hospital, Tampere; Helsinki University
Central Hospital, Helsinki.

Frakkland: CEA Institute of Biology Technologies.

Grikkland: Kapodistrian University of Athens.

Holland: Academic Medical Center, HAL Allergy BV,
Leiden; BIAL Aristegui, University Medical Centre
Utrecht; Clinical Trial Centre Maastricht.

Noregur: Oslo University.

Pólland: Medical University of Lodz, Poland.

Spánn: Hospital Clinico San Carlos, BIAL Aristegui,
Bilbao, Servicio Andaluz de Salud; Paediatric
Infectious Disease Unit, Hospital 12 de Octubre,
Madrid.

Svíþjóð: Karolinska Institute, Stockholm; Linköping
University; Sahlgrenska University Hospital,
Gothenburg. Lund University Svíþjóð. Skane
University Hospital Svíþjóð.

Þýskaland: Inst. of Pathology & Dpt. of Nephrology,
Laboratory of Nephropathology University Clinic of
RWTH, Aachen.

Starfsmenn fræðasviðsins eru enn fremur í
alþjóðlegu samstarfi í vísindarannsóknum í
gegnum ýmis samvinnuverkefni (upptalning ekki
tæmandi):

Food Allergy Specific Therapy (FAST) Study Group.

Nordic Society for Pediatric Hematology and
Oncology (NOPHO).

The Rare Kidney Stone Consortium a part of the
National Center for Advancing Translational
Sciences (NCATS) Rare Diseases Clinical Research
Network.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Ásgeir Haraldsson er í ritstjórn (editorial board
member) Acta Paediatrica.

Viðar Örn Eðvarðsson er í ritstjórn (editorial board
member) Pediatric Nephrology.

Þórður Þórkelsson er aðstoðarritstjóri Current
Treatment Options in Pediatrics.

Doktorsritgerð á árinu

Íris Kristinsdóttir. Vaccine preventable diseases in
Icelandic children - rotavirus, meningococcus, and
influenza: We can do better. Læknadeild, Háskóla
Íslands. Aðalleiðbeinandi: Valtýr Stefánsson Thors.
Umsjónarkennari: Ásgeir Haraldsson.
Doktorsnefnd: Þórólfur Guðnason, Karl G.
Kristinnsson, Magnús Gottfredsson.

Sonja Baldursdóttir. Newborn respiratory support
using distending pressure: the effect of interfaces
and system design on performance and outcome.
Karolinska University Hospital, Sweden.
Leiðbeinendur: Baldvin Jónsson, Thomas
Drevhammar og Snorri Donaldsson. Doktorsnefnd:
Kajsa Bohlin-Blennow, Ola Andersson og Stefan
Johansson.

Kolbrún Gunnarsdóttir: Easy breathing: exploring aspects of interfaces and devices for neonatal respiratory support. Karolinska University Hospital, Sweden. Leiðbeinendur: Thomas Drevhammar, Baldvin Jónsson og Snorri Donaldsson. Doktorsnefnd: Ola Andersson, Anders Elfvin og Jon Konradsen.

Helga Elíddóttir: The diverse manifestations of Cystic Fibrosis. Lund University. Leiðbeinendur : Dr.Erik Eklund og Dr. Christine R Hansen. Andmælandi : Prof.Dr. med Mirjam Stahl. Doktorsnefnd : Dr Annette Carlsson, Dr. Daniel Faurholt-Jepsen, Dr. Sara Rolandsson Enes.

Lára Ósk Eggertsdóttir Claessen. Secondary effects of head trauma in female athletes, possible hypopituitarism, psychological defects and loss of quality of life. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi Helga Ágústa Sigurjónsdóttir, umsjónarkennari Ragnar Bjarnason. Aðrir í doktorsnefnd: María Kristín Jónsdóttir, Hafrún Kristjánsdóttir, Sigrún Helga Lund.

Erlendur Egilsson. Usage and daily attrition from a smartphone-based health behaviour intervention. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi og umsjónarkennari. Doktorsnefnd: Ragnar Bjarnason.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Arnfríðardóttir AR, Þorsteinsdóttir S, Ólafsdóttir AS, Brynjólfssdóttir B, **Bjarnason R**, **Helgason T**. Frávik í blóðgildum og skerðing á insúlínnaemi barna og unglinga í Heilsuskóla Barnaspítala Hringins. Læknablaðið. 2024;110(2):79-84. doi: 10.17992/ibl.2024.02.780

Gunnarsdóttir ÁB, **Þórkelsson Þ**, Bjarnadóttir RI, Gudmundsdóttir EY. Fyrirburafæðingar á Íslandi 1997-2018: Hefur uppruni mæðra áhrif á útkomur barna? Læknablaðið. 2024;110(3):135-143. doi: 10.17992/ibl.2024.03.784

Reynisdóttir KF, Hjartardóttir H, Rósmundsson Þ, **Þórkelsson Þ**. Kvíðarklofi og naflastrengshaull: Nýgengi, sjúkdómangangur og árangur meðferðar. Læknablaðið. 2024;110(3):144-150. doi: 10.17992/ibl.2024.03.785

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Baldursdóttir S, Gunnarsdóttir K, **Donaldsson SF**, Jonsson B, Drevhammar T. Skin-to-skin stabilisation and uninterrupted respiratory support for preterm infants after birth: feasibility of a new and simplified rPAP system. Arch Dis Child Fetal Neonatal Ed. 2024;109(6):638-642. doi: 10.1136/archdischild-2023-326409

Balthasar MR, Roelants M, Brannsether-Ellingsen B, **Bjarnason RG**, Bergh IH, Kvalvik LG, Stangenes KM, Jugessur A, Tollånes MC, Markussen F, Juliusson PB. Trends in overweight and obesity in Bergen, Norway, using data from routine child healthcare 2010-2022. Acta Paediatr.

2024;113(9):2098-2106. doi: 10.1111/apa.17323

Biedebach L, Óskarsdóttir M, Arnardóttir ES, Sigurdardóttir S, **Clausen MV**, Sigurðardóttir SP, Serwatko M, Islind AS. Anomaly detection in sleep: detecting mouth breathing in children. Data Mining and Knowledge Discovery. 2024;38(3):976-1005. doi: 10.1007/s10618-023-00985-x

Björklund V, Saxén H, Hertting O, Malchau Carlsen EL, Hoffmann S, Håkansson S, **Thors VS**, **Haraldsson Á**, Brigtsen AK, Döllner H, Huhtamäki H, Pokka T, Ruuska TS, Nordic Research Network for Paediatric Infectious Diseases Study G. Early-onset group B streptococcal infections in five Nordic countries with different prevention policies, 1995 to 2019. Euro Surveill. 2024;29(3). doi: 10.2807/1560-7917.ES.2024.29.3.2300193

Breinbjerg A, Jørgensen CS, Walters GB, Grove J, Als TD, Kamperis K, Stefánsdóttir L, Thirstrup JP, Borg B, Albiñana C, Vilhjálmsson BJ, **Eðvarðsson VÖ**, Stefánsson H, Mortensen PB, Agerbo E, Werge T, Børglum A, Demontis D, Stefánsson K, Rittig S, Christensen JH. Exploring the genetic risk of childhood daytime urinary incontinence: A genome-wide association study. J Urol. 2024;212(6):851-861. doi: 10.1097/JU.0000000000004187

Cui Y, Hartevelde F, Ba Omar HAM, Yang Y, **Bjarnason RG**, Romerius P, Sundin M, Norén Nyström U, Langenskiöld C, Vogt H, Henningsohn L, Frisk P, Vepsäläinen K, Petersen C, Mitchell RT, Guo J, Alves-Lopes JP, Jahnukainen K, Stukenborg J-B. Prior exposure to alkylating agents negatively impacts testicular organoid formation in cells obtained from childhood cancer patients. Hum Reprod Open. 2024;2024(3):hoae049. doi: 10.1093/hropen/hoae049

Dam M, Centanni M, Friberg LE, Centanni D, Karlsson MO, Stensig Lynggaard L, Johannsdóttir IM, Wik HS, Malmros J, Vaitkeviciene GE, Griskevicius L, Hallböök H, **Jónsson ÓG**, Overgaard U, Schmiegelow K, Hansen SN, Heyman M, Albertsen BK. Increase in peg-asparaginase clearance as a predictor for inactivation in patients with acute lymphoblastic leukemia. Leukemia. 2024;38(4):712-719. doi: 10.1038/s41375-024-02153-6

Dam M, Lynggaard LS, **Jónsson ÓG**, Saulyte Trakymiene S, Palk K, Jarvis K, Andrés-Jensen L, Tuckuviene R, Albertsen BK. Sequelae and post-thrombotic syndrome after venous thromboembolism in acute lymphoblastic leukemia survivors treated on the NOPHO ALL2008 protocol. Pediatr Blood Cancer. 2024;71(6):e30937. doi: 10.1002/pbc.30937

Deb W, Rosenfelt C, Vignard V, Papendorf JJ, Möller S, Wendlandt M, Studencka-Turski M, Cogné B, Besnard T, Ruffier L, Toutain B, Poirier L, Cuinat S, Kritzer A, Crunk A, diMonda J, Vengoechea J, Mercier S, Kleinendorst L, van Haelst MM, Zuurbier L, Sulem T, Katrínardóttir H, Friðriksdóttir R, Sulem P, Stefánsson K, **Jónsdóttir B**, Zeidler S, Sinnema

M, Stegmann APA, Naveh N, Skraban CM, Gray C, Murrell JR, Isikay S, Pehlivan D, Calame DG, Posey JE, Nizon M, McWalter K, Lupski JR, Isidor B, Bolduc FV, Béziau S, Krüger E, Küry S, Ebstein F. PSMD11 loss-of-function variants correlate with a neurobehavioral phenotype, obesity, and increased interferon response. Am J Hum Genet. 2024;111(7):1352-1369. doi: 10.1016/j.ajhg.2024.05.016

Ehrich J, Tasic V, **Eðvarðsson VÖ**, Preka E, Prikhodina L, Stefanidis CJ, Topaloglu R, Shtiza D, Sarkissian A, Mueller-Sacherer T, Fataliyeva R, Kazyra I, Levchenko E, Pokrajac D, Roussinov D, Milošević D, Elia A, Seeman T, Faerch M, Vainumae I, Kataja J, Tsimaratos M, Rtskhiladze I, Hoyer PF, Reusz G, Awan A, Lotan D, Peruzzi L, Nigmatullina N, Beishebaeva N, Jeruma E, Jankauskiene A, Niel O, Said-Conti V, Ciuntu A, Pavicevic S, Oosterveld M, Bjerre A, Tkaczyk M, Teixeira A, Lungu AC, Tsygin A, Stojanovic V, Podracka L, Levart TK, Espino-Hernández M, Brandström P, Sparta G, Alpay H, Ivanov D, Dudley J, Khamzaev K, Haffner D. Achievements, priorities and strategies in pediatric nephrology in Europe: need for unifying approaches or acceptance of differences? Front Pediatr. 2024;12:1458003. doi: 10.3389/fped.2024.1458003

Einarsson G, Thorleifsson G, Steinthorsdóttir V, Zink F, Helgason H, Ólafsdóttir T, Rognvaldsson S, Tragante V, Ulfarsson MO, Sveinbjörnsson G, Snaebjarnarson AS, Einarsson H, Aegisdóttir HM, Jonsdóttir GA, Helgadóttir A, Gretarsdóttir S, Styrkarsdóttir U, Arnason HK, **Bjarnason RG**, Sigurdsson E, Arnar DO, Björnsson ES, Pálsson R, Björnsdóttir G, Stefánsson H, Thorgeirsson T, Sulem P, Thorsteinsdóttir U, Holm H, Gudbjartsson DF, Stefánsson K. Sequence variants associated with BMI affect disease risk through BMI itself. Nat Commun. 2024;15(1):9335. doi: 10.1038/s41467-024-53568-9

👉 **Elíddóttir H**, Bjarnadóttir SR, Baldursson Ó, **Jónsdóttir B**. Cystic fibrosis in Iceland and the high prevalence of the N1303K variant. Pediatr Pulmonol. 2024;59(7):1944-1951. doi: 10.1002/ppul.27019

👉 Gudjonsdóttir B, Óskarsdóttir SA, Kristjansdóttir A, **Guðmundsdóttir JA**, Kamban SW, Licina ZA, Guðmundsdóttir DB. Impact of musculoskeletal pain on functioning and Disability in children with juvenile idiopathic arthritis in Iceland. Phys Occup Ther Pediatr. 2024;44(4):554-571. doi: 10.1080/01942638.2023.2299028

👉 Karelisdóttir AY, Óskarsdóttir Þ, Hoffritz OE, **Þórkelsson Þ**, **Haraldsson Á**, **Thors VS**. Improved use of antibiotics following implementation of antimicrobial stewardship in a neonatal intensive care unit. Infect Control Hosp Epidemiol. 2024;1-7. doi: 10.1017/ice.2024.151

👉 **Klemenzdóttir EÓ**, Arnadóttir GA, Jensson BO, Jonasdóttir A, Katrínardóttir H, Friðriksdóttir R, Jonasdóttir A, Sigurdsson A, Gudjonsson SA, Jónsson JJ, Stefánsdóttir VF, Danielsen R, Palsdóttir

A, Jonsson H, Helgason A, Magnusson OT, Thorsteinsdóttir U, Björnsson HT, Stefansson K, Sulem P. A population-based survey of FBN1 variants in Iceland reveals underdiagnosis of Marfan syndrome. Eur J Hum Genet. 2024;32(1):44-51. doi: 10.1038/s41431-023-01455-0

🌟 **Kristinsdóttir Í, Haraldsson Á, Thors VS.** Influenza vaccination in pregnant women in Iceland 2010-2020 and the burden of influenza in pregnant women and their infants. Vaccine. 2024;42(8):2051-2058. doi: 10.1016/j.vaccine.2024.02.046

🌟 **Kristinsdóttir Í, Haraldsson Á, Thors VS.** Tonsillectomies are associated with an increased risk of meningococcal carriage. Infect Dis (Lond). 2024;56(8):653-656. doi: 10.1080/23744235.2024.2354310

Lahtinen AK, Funke M, Krallmann C, Wyrwoll MJ, Jarisch A, Yang Y, **Bjarnason RG**, Romerius P, Sundin M, Norén-Nyström U, Langenskiöld C, Cremers J-F, Kliesch S, Stukenborg J-B, Neuhaus N, Jahnukainen K. Decreased spermatogonial numbers in boys with severe haematological diseases. Br J Haematol. 2024;205(1):229-235. doi: 10.1111/bjh.19572

🌟 **Óskarsson Ý, Thors VS, Vías RD, Lúðvíksson BR, Brynjólfsson SF, Giancchetti E, Razzano I, Montomoli E, Jónsson ÓG, Haraldsson Á.** Adequate immune responses to vaccines after chemotherapy for leukaemia diagnosed in childhood. Acta Paediatr. 2024;113(3):606-614. doi: 10.1111/apa.17070

Papadopoulos NG, Custovic A, Deschildre A, Gern JE, Nieto Garcia A, Miligkos M, Phipatanakul W, Wong G, Xepapadaki P, Agache I, Arasi S, Awad El-Sayed Z, Bacharier LB, Bonini M, Braidó F, Caimmi D, Castro-Rodriguez JA, Chen Z, **Clausen MV**, Craig T, Diamant Z, Ducharme FM, Ebisawa M, Eigenmann P, Feleszko W, Fierro V, Fiocchi A, Garcia-Marcos L, Goh A, Gómez RM, Gotua M, Hamelmann E, Hedlin G, Hossny EM, Ispayeva Z, Jackson DJ, Jartti T, Jesenák M, Kalayci O, Kaplan A, Konradsen JR, Kuna P, Lau S, Le Souef P, Lemanske RF, Levin M, Makela MJ, Mathioudakis AG, Mazulov O, Morais-Almeida M, Murray C, Nagaraju K, Novak Z, Pawankar R, Pijnenburg MW, Pite H, Pitrez PM, Pohunek P, Price D, Priftanji A, Ramiconi V, Rivero Yeverino D, Roberts G, Sheikh A, Shen K-L, Szeplafusi Z, Tsiligianni I, Turkali M, Turner S, Umanets T, Valiulis A, Vijveberg S, Wang J-Y, Winders T, Yon DK, Yusuf OM, Zar HJ, Committee WAOA. Recommendations for asthma monitoring in children: A PeARL document endorsed by APAPARI, EAACI, INTERASMA, REG, and WAO. Pediatr Allergy Immunol. 2024;35(4):e14129. doi: 10.1111/pai.14129

Steinthorsdóttir V, Halldorsson BV, Jonsson H, Palsson G, Oddsson A, Westergaard D, Arnadottir GA, Stefansdóttir L, Banasik K, Esplin MS, Hansen TF, Brunak S, Nyegaard M, Ostrowski SR, Pedersen OBV, Erikstrup C, consortium Dg, Thorleifsson G, Nadauld LD, **Haraldsson Á**, Steingrimsdóttir Þ,

Tryggvadóttir L, Jonsdóttir I, Gudbjartsson DF, Hoffmann ER, Sulem P, Holm H, Nielsen HS, Stefansson K. Variant in the synaptonemal complex protein SYCE2 associates with pregnancy loss through effect on recombination. Nat Struct Mol Biol. 2024;31(4):710-716. doi: 10.1038/s41594-023-01209-y

Tasic V, **Eðvarðsson VÖ**, Preka E, Prikhodina L, Stefanidis CJ, Topaloglu R, Shtiza D, Sarkissian A, Mueller-Sacherer T, Fataliyeva R, Kazrya I, Levchenko E, Pokrajac D, Roussinov D, Milošević D, Elia A, Seeman T, Faerch M, Vainumae I, Kataja J, Tsimaratos M, Rtskhiladze I, Hoyer PF, Reusz G, Awan A, Lotan D, Peruzzi L, Nigmatullina N, Beishebaeva N, Jeruma E, Jankauskiene A, Niel O, Said-Conti V, Ciuntu A, Pavicevic S, Oosterveld M, Bjerre A, Tkaczyk M, Teixeira A, Lungu AC, Tsygin A, Stojanovic V, Podracka L, Kersnik Levart T, Espino-Hernández M, Brandström P, Sparta G, Alpay H, Ivanov D, Dudley J, Khamzaev K, Haffner D, Ehrlich J. Diversity of kidney care referral pathways in national child health systems of 48 European countries. Front Pediatr. 2024;12:1327422. doi: 10.3389/fped.2024.1327422

🌟 **Thors VS, Björnsdóttir KL, Löve ÞJ, Haraldsson Á.** Long COVID in Icelandic children: A matched cohort study of nonspecific symptoms following SARS-CoV-2 infection. Pediatr Infect Dis J. 2024;43(3):226-233. doi: 10.1097/INF.0000000000004187

Thorsteinsdóttir UA, Runólfssdóttir HL, Eiríksson FF, Ágústssdóttir IMS, **Eðvarðsson VÖ**, Pálsson R, Thorsteinsdóttir M. Optimization and validation of a UPLC-MS/MS assay for simultaneous quantification of 2,8-dihydroxyadenine, adenine, allopurinol, oxypurinol and febuxostat in human plasma. J Chromatogr B Analyt Technol Biomed Life Sci. 2024;1235(124041):124041. doi: 10.1016/j.jchromb.2024.124041

Wang H, Vannilam A, **Hafberg EP**, Gillis LA, Kassardjian A, Naini BV, Prasad V, Kelly DR, Mroczek-Musulman EC, Knox K, Correa H, Liang J. Clinical and histopathologic characteristics of acute severe hepatitis associated with human Herpesvirus 6 infection. Am J Surg Pathol. 2024;48(9):1117-1130. doi: 10.1097/PAS.0000000000002266

Westerlund E, **Marelsson SE**, Karlsson M, Sjövall F, Chamkha I, Åsander Frostner E, Lundgren J, Fellman V, Eklund EA, Steding-Ehrenborg K, Darin N, Paul G, Hansson MJ, Ehinger JK, Elmer E. Correlation of mitochondrial respiration in platelets, peripheral blood mononuclear cells and muscle fibers. Heliyon. 2024;10(5):e26745. doi: 10.1016/j.heliyon.2024.e26745

Zeller B, Arad-Cohen N, Cheuk D, De Moerloose B, Navarro JMF, Hasle H, Jahnukainen K, Juul-Dam KL, Kaspers G, Kovalova Z, **Jónsson ÓG**, Lausen B, Munthe-Kaas M, Nystrom UN, Palle J, Pasauliene R, Pronk CJ, Saks K, Tierens A, Abrahamsson J. Management of hyperleukocytosis in pediatric acute myeloid leukemia using immediate chemotherapy without leukapheresis: results from

the NOPHO-DBH AML 2012 protocol. Haematologica. 2024;109(9):2873-2883. doi: 10.3324/haematol.2024.285285

Ritverk – ritrýndir bókarkaflar, stór alþjóðleg útgáfufyrirtæki

Melania Manco, **Tryggvi Helgason**, Antje Körner, Paulina Nowicka, Grace O'Malley & Jennifer L. Baker. Time for a new framework that treats obesity in children as an adiposity-based chronic disease. Nature Medicine 30, 3396 (2024) Published : 08 October 2024

Bráðalæknisfræði

Forstöðumaður: Hjalti Már Björnsson dósent

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Í fræðasviðinu er unnið að fjölbreyttum rannsóknum er varða orsakir, greiningu og meðferð bráðra veikinda og slysa. Meðal rannsóknarverkefna eru greiningar á áverkum út frá orsökum slysa, árangur sérhæfðar meðferðar svo sem hópslysaviðbragða, endurlífsgunar og öndunarvegamedferðar.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Hjalti Már Björnsson, læknir. Áratugur höfuðáverka aldraðra á Íslandi.

Rannsóknasjóður RANNÍS

Doktorsnemastyrkir Klínískar rannsóknir og lýðheilsa

Lára Ósk Eggertsdóttir Claessen. Afleiðing heilahristings hjá íþróttakönnum, taugasálfræðileg skerðing, andleg liðan og lífsgæði - möguleg vanstarfsemi á heiladingli.

Doktorsnemar

Drífa Jónasdóttir. Kostnaður Landspítala vegna heimilissöfneldis; Umfang, eðli og kostnaður vegna karmanna sem beita konur heimilissöfneldi á Íslandi árin 2013-2014. Lýðheilsuvisindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Brynjólfur Mogensen. Aðrir í doktorsnefnd: Sigrún Helga Lund, Tinna Laufey Ásgeirsdóttir, Þórhildur Línal.

Rasmus Erik Strandmark. Leiðbeinandi: Hjalti Már Björnsson. Aðrir í doktorsnefnd: Karl Fannar Gunnarsson, Margrét Ólafía Tómasdóttir, Aðalsteinn Guðmundsson.

Meistararnemar

Guðrún Svanhvít S. Michelsen. Mat á umfangi og eðli fyrirspurnar í eitrunarmiðstöð Landspítala og verklagi við svörun. Lyfjafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Freyja Jónsdóttir. Samstarfsaðilar: Curtis P. Snook, Helena Línal, Guðborg Auður Guðjónsdóttir.

Þorbjörg Andrea Friðriksdóttir. Parasetamóleitránir á Landspítala: Umfang og eðli eitrona og verklag við meðhöndlun. Lyfjafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Freyja Jónsdóttir. Samstarfsaðilar: Curtis P. Snook, Einar S. Björnsson, Helena Lindal.

Læknar í framhaldsnámi

Aaron Palomares, Alda Kristín Guðbjörnsdóttir, Bjarnþór Ingi Sigurjónsson, Dagbjört G Guðbrandsdóttir, Dagmar Ýr Arnardóttir, Eva Hrunð Hlynisdóttir, Guðrún Tóth, Guðrún Björg Steingrimsdóttir, Guðrún I Þorgeirsdóttir, Guðrún Katrín Oddsdóttir, Helga Margrét Þorsteinsdóttir, Hrafn Hlíðdal Þorvaldsson, Jóhanna Brynjarsdóttir, Jón Tómas Jónsson, Kristín Birna Grétarsdóttir, Kristín Sólveig Kristjánsdóttir, Lára Ösk Eggertsdóttir Claessen, Nils Danielsson, Páll Óli Ólason, Ragnar Pétursson, Ragnheiður Anna Þórsdóttir, Sara Margrét Guðnýjardóttir, Sasan Már Nobakht, Sirithip K. Champarlee, Steinar Orri Hafþórsson, Unnur Ösk Stefánsdóttir, Þóra Elísabet Kristjánsdóttir, Þórður Lindal Þórsson. Þórir Bergsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala og Háskóla Íslands
Hjúkrunarfræði, lyflæknisfræði, skurðlæknisfræði, svæfingalæknisfræði.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Vicente Sánchez-Brunete Ingelmo, Revista Española de Urgencias y Emergencias, Spanish Journal of Acute and Emergency Care.

Ritverk – vísindagreinar í erlendum tímaritum

Dardari D, Piaggese A, Potier L, Sultan A, Diener H, Francois M, Dorweiler B, Bouillet B, M'Bemba J, Chaillous L, Clerici G, Kessler L, Wetzel-Roth W, Storck M, Davidsson OB, Baldursson BT, **Kjartansson H**, Lantis JC, Charpentier G. Intact Fish Skin Graft to Treat Deep Diabetic Foot Ulcers. NEJM Evid. 2024;3(12):EVIDoa2400171. doi: 10.1056/EVIDoa2400171

🏆 **Eggertsdóttir Claessen LÓ**, Kristjánsdóttir H, Jónsdóttir MK, Lund SH, Unnsteinsdóttir Kristensen I, Sigurjónsdóttir HÁ. Pituitary dysfunction following mild traumatic brain injury in female athletes. Endocr Connect. 2024;13(2). doi: 10.1530/EC-23-0363

Holmberg M, Hällberg V, **Björnsson HM**, Rainer TH, Graham CA, Sabbe MB, Behringer W, Galletta G, Domanovits H, Pikkarainen H, Lo BM, Laurent C, Vanelderen P, Palomäki A. Heterogeneity in the role of emergency physicians and treatment of acute atrial fibrillation in emergency departments—results of the International Atrial Fibrillation Background (AFiB) Study. Signa Vitae. 2024;20(4):25-32. doi: 10.22514/sv.2024.038

Jónasdóttir D, Ásgeirsdóttir TL, Þorsteinsdóttir ÞK, **Mogensen BÅ**, Lund SH, Arnarson EÖ, Ashikali E-M. Intimate Partner Violence Against Women: Survivor's Report on Well-Being and Perpetrator's Attributions. Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma. 2024;33(9):1114-1134. doi: 10.1080/10926771.2024.2380519

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 4

Fyrirlestrar á erlendum ráðstefnum: 2

Veggspjöld á alþjóðlegum ráðstefnum: 3

Endurhæfingarlæknisfræði/ Sjúkrabjálfun

Forstöðumaður: Magdalena Ásgeirsdóttir yfirlæknir

Sjúkrabjálfarar tengiliðir: Ragnheiður S. Einarsdóttir yfirsjúkrabjálfari

Læknisfræðileg endurhæfing

Læknisfræðileg endurhæfing, tengiliður: Magdalena Ásgeirsdóttir yfirlæknir

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar

Rannsókn á áhrif raförvunar á mænurætur sérstaklega með tilliti til að draga úr slispennu. Faraldsfræði mænuskaða ásamt samanburði á faraldsfræði hryggbrota með og án mænuskaða. Gæðastarf og rannsóknir í tengslum við Norræna mænuskaðaskrá, Nordic Spinal Cord Injury Registry (NordicSCIR). Icelandic SCI regitry (IceSCIR) er hluti af þessum gagnagrunn og gæðaskjölum (quality registry).

Doktorsnemi

Ingibjörg Tómasdóttir. Klínísk einkenni og reynsla fullorðinna einstaklinga með mænuskaða (SCI) á Íslandi. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Marianne E. Klink. Meðleiðbeinandi: Helga Jónsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Páll Ingvarsson, Rúnar Vilhjálmsson.

Meistaraneimi.

Belinda Chenery, Effect of Transcutaneous Spinal Cord Stimulation on Spasticity, Pain, Mobility and Sleep in Community Dwelling Individuals Post-Stroke: a single-case withdrawal design. Námsbraut í sjúkrabjálfun, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Anestis Divanoglou. Aðrir í meistaranefnd: Guðbjörg Ludvigsdóttir, Þórður Helgason.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala
Háskólinn í Reykjavík, Heilbrigðisverkfræðideild. Háskóli Íslands, sjúkrabjálfaraskor Læknadeild.

Erlendir samstarfsaðilar

Austurríki: Medizinische Universitat Wien.

Þýskaland: Center for Medical Physics and Biomedical Engineering, Karlsruhe Institut für Technologie.

Sjúkrabjálfun

Tengiliður: Ragnheiður Einarsdóttir yfirsjúkrabjálfari

Meistaraverkefni unnin frá janúar 2023 til maí 2024 – meistaravörn var í maí 2024

Gunnar Aðalsteinn Gunnlaugsson. Áreiðanleiki og réttmæti íslenskrar þýðingar á Elderly mobility scale. Leiðbeinandi: G. Þóra Andrésdóttir, sjúkrabjálfari á Landspítala. Umsjónarkennari: Sólveig Ása Árnadóttir, prófessor við Námsbraut í sjúkrabjálfun.

Agnar Þorláksson. Áreiðanleiki og réttmæti íslenskrar þýðingar á Modified Barthel Index. Leiðbeinandi: Ölöf Ragna Ámundadóttir, sérfræðingur í gjörgæslusjúkrabjálfun á Landspítala. Umsjónarkennari: Sólveig Ása Árnadóttir, prófessor við Námsbraut í sjúkrabjálfun.

Meistaraverkefni unnin frá janúar 2024 til maí 2025 – meistaravörn verður í maí 2025

Ragna Vigdís Vésteinsdóttir. Byltusaga, hræðsla við byltur og sjálfsmat á stöðugleika hjá 60 ára og eldri einstaklingum og tengsl þessara þátta við mælingar á líkamsstarfsemi og athöfnum. Leiðbeinandi: Bergþóra Baldursdóttir, sérfræðingur í öldrunarsjúkrabjálfun á Landspítala. Umsjónarkennari: Sólveig Ása Árnadóttir, prófessor við Námsbraut í sjúkrabjálfun.

Berglind Héðinsdóttir. Leiðbeinandi Comparison of risk factors for falls in acute and post-acute care: international validation of a novel risk assessment tool for falls in geriatric rehabilitation cohort. Konstantín Shcherbak, öldrunarlæknir á Landspítala. Meðleiðbeinandi: Bergþóra Baldursdóttir, sérfræðingur í öldrunarsjúkrabjálfun á Landspítala Umsjónarkennari: Sólveig Ása Árnadóttir, prófessor við Námsbraut í sjúkrabjálfun.

Karen Ruth Hákonardóttir. Tengsl byltna á legudeildum Landspítala við skimun á næringarástandi. Leiðbeinendur: Bergþóra Baldursdóttir, sérfræðingur í öldrunarsjúkrabjálfun á Landspítala. Vilborg Kolbrún Vilmundardóttir, næringarfræðingur. Umsjónarkennari: Ölöf Guðný Geirsdóttir, prófessor við Næringarfræðideild Háskóla Íslands.

Freyja Sóllilja Sverrisdóttir. Stöðuln á umsóknarferli hnjáa fyrir gerviliði á Íslandi. Leiðbeinandi: Atli Ágústsson, lektor við Námsbraut í sjúkrabjálfun. Meðleiðbeinendur: Ída Braga Ómarsdóttir, sjúkrabjálfari á Grensás.

Sigríður Erna Hafsteinsdóttir. Árangur sjúkrabjálfunar göngufærra einstaklinga eftir heilablóðþurrð. Leiðbeinandi: Atli Ágústsson, lektor við Námsbraut í sjúkrabjálfun Meðleiðbeinendur: Ída Braga Ómarsdóttir, sjúkrabjálfari á Grensás.

Arnór Smári Sverrisson. Árangur sjúkrabjálfunar einstaklinga í hjólastól eftir heilablóðþurrð. Leiðbeinandi: Atli Ágústsson, lektor við Námsbraut í sjúkrabjálfun. Meðleiðbeinendur: Ída Braga Ómarsdóttir, sjúkrabjálfari á Grensás.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

PEAiCE study. Physiotherapy Provision and Practice: A EuropeAn Intensive CarE Unit Study.

Dr Agnieszka Lewko, Coventry University, UK. Dr Sabrina Eggmann, Inselspital, Bern University Hospital, Bern, Switzerland. Dr Peter Nydahl, University Hospital of Schleswig-Holstein, Kiel, Germany. Prof. David McWilliams, University Hospitals Coventry & Warwickshire NHS Trust and Coventry University, UK.

Ólöf Ragna Ámundadóttir situr í þessum rannsóknarhópi fyrir hönd Íslands.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Háskóli Íslands og Háskólinn í Reykjavík.

Þátttaka í rannsókn og greinaskrif:

Integrated Progressive Resistance Exercise with Bedside Leg Press vs. Usual Care for Hospitalized Older Adults: (IPREX Trial) Rannsakandi: Arnar Hafsteinsson, íþróttatræðingur, MSc heilbrigðisvísindi og doktorsnemi við heilbrigðisvísindasvið Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og ábyrgðarmaður: Anna Björg Jónsdóttir – Yfirlæknir, Endurhæfingadeild LSH (Landakot)Leiðbeinendur: Dr. Alfons Ramel – Dósent, Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóli Íslands. Dr. Dawn Skelton – Professor in Ageing and Health, Glasgow Caledonian University. Dr. Maria Fiatarone Singh – Professor of Medicine, University of Sydney. Mælingaraðilar: Marey Jónasdóttir, sjúkrabjálfari, K3 LSH, Ingunn Katrín Jónsdóttir, sjúkrabjálfari, K3 LSH, Barbara Šiklic, sjúkrabjálfari, K3 LSH, Steinunn Ylfa Harðardóttir, sjúkrabjálfari, K3 LSH.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Hjaltadóttir I, Ólafsdóttir K, Bergmundsdóttir SB, Jónsdóttir AB. Eldra fólk sem kom á bráðamóttöku og var vísað á greiningarmóttöku öldrunarlækningadeildar Landspítala árin 2016-2018: heilsufar og afdrif. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2024;100(3):96-103. doi: 10.33112/th.100.3.5

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

👤 **Hjaltadóttir AB**, Hafsteinsson D, Árnason Á, Briem K. Musculoskeletal ultrasound imaging of proximal and distal hamstrings cross sectional area in individuals with history of anterior cruciate ligament reconstruction. Physiother Theory Pract. 2024;40(3):487-493. doi: 10.1080/09593985.2022.2135980

Fæðinga- og kvensjúkdómalækningar

Forstöðumaður: Jóhanna Gunnarsdóttir dósent

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Andvana fæðingar, fósturhjartsláttarrit, ómskoðun í fæðingu, framköllun fæðinga, fæðingarútkoma mæðra og nýbura, skimun fyrir meðgöngueitrun og notkun hjartamagnýl, sykursýki og offita á meðgöngu, krabbamein í kvenliffærum, meðferð viðvahnúta í legi, endometriosis og adenomyosis.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu:

Vísindasjóður Landspítala

Jóhanna Gunnarsdóttir. Öryggi hjartamagnýls í meðgöngu.

Jóhanna Gunnarsdóttir. Notkun hjartamagnýls á meðgöngu og meðferðarhaldni.

Hulda Hjartardóttir. Blæðingar í heila fullburða nýbura á Íslandi síðastliðin 30 ár.

Rannsóknarsjóður Rannsóknarstofu kvenna- og barnabjónustunnar

Hulda Hjartardóttir. Tengsl staðsetningar fósturhöfuðs í grind og útkomu fæðingar.

Rannis – doktorsnemastyrkur

Ragnheiður I Bjarnadóttir. Andvanafæðingar á Íslandi 1996-2020.

Rannsóknasjóður NFOG – Nordic Federation of societies of Obstetrics and Gynecology (NFOG fund)

Styrkur vegna kostnaðar við erlendan fyrirlesara á málþingi um skimun fyrir meðgöngueitrun á Læknadögum 2024. Jóhanna Gunnarsdóttir/FIFK.

Doktorsnemar

Ragnheiður Ingibjörg Bjarnadóttir, HÍ, fæðinga-og kvensjúkdómalæknir og lektor. Titill: Tíðni og orsakir andvana fæðinga á Íslandi síðasta aldarfjórðung. Leiðbeinendur: Jóhanna Gunnarsdóttir og Karin Pettersson (Karolinska Institutet).

Ásdís Kristjánsdóttir, HÍ, læknir. Titill: Faraldsfræði, einkenni, frumulíffræðilegar breytingar og frumuskrif í legslímflakki. Umsjónarkennari: Þórarinn Guðjónsson Leiðbeinendur: Reynir Tómas

Geirsson, og Krina Zondervan (Oxford).

Guðný Jónsdóttir, Karolinska Institutet, sérfræðilæknir. Titill: Microwave ablation as treatment for uterine disease. Leiðbeinandi: Helena Kopp-Kallner, KI.

Brynhildur Tinna Birgisdóttir, Karolinska Institutet, sérfræðilæknir. Titill: Diagnosis of intraamniotic infection after preterm prelabor rupture of membranes. Leiðbeinandi: Malin Holzman, KI.

Hlin Kristbergisdóttir, HR, sálfræðingur. Titill: Samverkandi áhrif áfalla í æsku og liðanar á meðgöngu á fæðingarútkomu. Leiðbeinendur: Jón Friðrik Sigurðsson og Heiðís Valdímarsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Þóra Steingrimsdóttir og Linda Bára Lýðsdóttir.

Jamie Lynn Ontiveros, lýðheilsa. Sykursýki á meðgöngu.Leiðbeinandi: Kristjana Einarsdóttir, Jóhanna Gunnarsdóttir meðleiðbeinandi.

Áslaug Haraldsdóttir, Læknadeild HÍ. Notkun erlendra fósturvaxtarrita á Íslandi. Leiðbeinandi: Jóhanna Gunnarsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Hulda Hjartardóttir.

Meistaraneimi

Sólveig Axelsdóttir. Serum PP13, sFlt, and PIGF levels in the third trimester and after birth, with a summary of PP13 levels for different periods of gestation. Leiðbeinandi: Helga Helgadóttir, lyfjafræðideild HÍ. Meðleiðbeinandi: Jóhanna Gunnarsdóttir.

Fimm læknanemar skiluðu BS ritgerðum upp úr rannsóknarverkefnum sem voru unnin á kvennadeild.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala:

Íslensk erfðagreining. Lífvísindasetur læknadeildar HÍ. Miðstöð lýðheilsuvísinda HÍ. Lyfjafræðideild HÍ. Næringarfræðideild HÍ. Háskólinn á Akureyri. Háskólinn í Reykjavík.

Erlendir samstarfsaðilar:

Svþjóð: Karolinska Institutet, Stokkhólmi og Uppsala Háskóli.

Danmörk: Kaupmannahafnarháskóli / Ríkshospitalet.

Ástralía: Curtin University, Bentley.

Alþjóðlegir rannsóknarhópar:

[Euro-peristat](#)

[the Nordic Medical Birth Registries: NOMBIR](#)

[Nordic Obstetric Surveillance Study: NOSS](#)

Fjölsetra rannsóknir sem fræðasviðið tekur þátt í:

[Noract rannsóknir](#)

Nefndir, fulltrúar frá Íslandi í alþjóðlegum nefndum

NFOG: Nordic Federation of Societies of Obstetrics and Gynecology. Heiðís Valgeirsdóttir og Matthildur Sigurðardóttir.

NUGA: Nordic Urogynecological Association. Kristín Jónsdóttir.

Europérstat network og NOMBIR. Jóhanna Gunnarsdóttir.

NOSS: Nordic Obstetric Surveillance Study. Eva Jónasdóttir.

NSGO: Nordic Society for Gynecological Oncology. Kolbrún Pálsdóttir.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Póra Steingrimsdóttir og Kolbrún Pálsdóttir í ritstjórn AOGS (Acta Obstetrica Gynecologica Scandinavica). Ritstjóri Ganesh Acharya og síðar Amarnath Bhide.

Póra Steingrimsdóttir í ritstjórn NFOG textbook. [Rafraen textabók á vegum NFOG \(Nordic Federation of Societies of Obstetrics and Gynecology\) í fæðinga- og kvensjúkdómalækningum fyrir læknanema.](#) Aðalritstjóri Niels Ulbjerg.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Gunnarsdóttir ÁB, Þórkelsson Þ, **Bjarnadóttir RÍ**, Gudmundsdóttir EY. Fyrirburafæðingar á Íslandi 1997-2018: Hefur uppruni mæðra áhrif á útkomur barna? Læknablaðið. 2024;110(3):135-143. Doi: 10.17992/lbl.2024.03.784

Kristjánsson VB, Gudmundsdóttir EY, Skarphéðinsdóttir SJ, Gottfredsdóttir H, **Bjarnadóttir RÍ**. Svæfingar Íslenskra og erlendra kvenna fyrir bráðakeisaraskurð á Íslandi á árunum 2007-2018. Læknablaðið. 2024;110(4):191-199. Doi: 10.17992/lbl.2024.04.788

Reynisdóttir KF, **Hjartardóttir H**, Rósmundsson Þ, Þórkelsson Þ. Kviðarklofi og naflastrengshauill: Nýgengi, sjúkdómsgangur og árangur meðferðar. Læknablaðið. 2024;110(3):144-150. Doi: 10.17992/lbl.2024.03.785

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

👶 Eggebø TM, **Hjartardóttir H**. Descent of the presenting part assessed with ultrasound. Am J Obstet Gynecol. 2024;230(35):S901-S912. Doi: 10.1016/j.ajog.2021.08.030

Gunnarsdóttir J, Swift EM, Smáráson A, Einarisdóttir K. Optimal timing for induction of labor in normotensive women: A retrospective cohort study. Int J Gynaecol Obstet. 2024 Nov 21. doi: 10.1002/ijgo.16050.

Jeppagaard M, Frølich MK, Thomsen LCV, Heino A, Liu E, **Gunnarsdóttir J**, Akerkar RR, Eskildsen LF, Källén K, Ohlin M, Klungsøyr K, Gissler M, Krebs L. Perinatal death in the Nordic countries in relation to gestational age: The impact of registration practice. Acta Obstet Gynecol Scand. 2024;103(12):2381-2391. Doi: 10.1111/aogs.14950

Ontiveros J, **Gunnarsdóttir J**, Einarisdóttir K. Trends in gestational diabetes in Iceland before and after guideline changes in 2012: a nationwide study from 1997 to 2020. Eur J Public Health. 2024;34(4):794-799. Doi: 10.1093/eurpub/ckae105

Skjeldestad FE, Gissler M, **Geirsson RT**, Heino A, Sigbjörnsdóttir HB, Akerkar R, Gemzell-Danielsson K, Heikinheimo O, Løkeland M. Trends over 50 years with liberal abortion laws in the Nordic countries. PLoS One. 2024;19(7):e0305701. Doi: 10.1371/journal.pone.0305701

Varpula R, Äyräs O, Aabakke AJM, Klungsøyr K, Svanvik T, Kanerva J, **Jónasdóttir E**, Mentzoni CT, Thurn L, Jones E, Fredriksson L, Pettersson K, Nyfløt LT, Vangen S, Røe K, Júlíusson PB, Källén K, Gissler M, Pykkönen A, Jakobsson M, Krebs L, Engjom HM. Early suppression policies protected pregnant women from COVID-19 in 2020: A population-based surveillance from the Nordic countries. Acta Obstet Gynecol Scand. 2024;103(6):1063-1072. Doi: 10.1111/aogs.14808

👶 **Norðfjörð Í**, Steingrimsdóttir Þ, Valtorta A, Hilmarsson Á, **Hjaltason H**. The strength of the patellar and Achilles tendon reflexes is not affected in uncomplicated pregnancy. Acta Obstet Gynecol Scand. 2024;103(7):1420-1425. Doi: 10.1111/aogs.14866

Steinhorsdóttir V, Halldorsson BV, Jonsson H, Pálsson G, Oddsson A, Westergaard D, Arnadóttir GA, Stefánsdóttir L, Banasik K, Esplin MS, Hansen TF, Brunak S, Nyegaard M, Ostrowski SR, Pedersen OBV, Erikstrup C, consortium Dg, Thorleifsson G, Nadauld LD, Haraldsson Á, **Steingrimsdóttir Þ**, Tryggvadóttir L, Jonsdóttir I, Gudbjartsson DF, Hoffmann ER, Sulem P, Holm H, Nielsen HS, Stefansson K. Variant in the synaptonemal complex protein SYCE2 associates with pregnancy loss through effect on recombination. Nat Struct Mol Biol. 2024;31(4):710-716. Doi: 10.1038/s41594-023-01209-y

Oddsson A, Steinhorsdóttir V, Oskarsson GR, Styrkarsdóttir U, Moore KHS, Isberg S, Halldorsson GH, Sveinbjornsson G, Westergaard D, Nielsen HS, Fridriksdóttir R, Jensson BO, Arnadóttir GA, Jonsson H, Sturluson A, Snaebjarnarson AS, Andreassen OA, Walters GB, Nyegaard M, Erikstrup C, **Steingrimsdóttir T**, Lie RT, Melsted P, Jonsdóttir I, Halldorsson BV, Thorleifsson G, Saemundsdóttir J, Magnusson OT; DBDS Genomic Consortium; Banasik K, Sorensen E, Masson G, Pedersen OB, Tryggvadóttir L, Haavik J, Ostrowski SR, Stefansson H, Holm H, Rafnar T, Gudbjartsson DF, Sulem P, Stefansson K. Homozygosity for a stop-gain variant in CCDC201 causes primary ovarian insufficiency. Nat Genet. 2024 Sep;56(9):1804-1810. doi:

10.1038/s41588-024-01885-6. Epub 2024 Aug 27. PMID: 39192094; PMCID: PMC11387189.

Samvida S Venkatesh, Laura BL Wittemans, Duncan S Palmer, Nikolas A Baya, Teresa Ferreira, Barney Hill, Frederik Heymann Lassen, Melody J Parker, Saskia Reibe, Ahmed Elhakeem, Karina Banasik, Mie T Bruun, Christian Erikstrup, Bitten A Jensen, Anders Juul, Christina Mikkelsen, Henriette S Nielsen, Sisse R Ostrowski, Ole B Pedersen, Palle D Rohde, Erik Sorensen, Henrik Ullum, David Westergaard, Asgeir Haraldsson, Hilma Holm, Ingileif Jonsdottir, Isleifur Olafsson, **Thora Steingrimsdottir**, Valgerdur Steinthorsdottir, Gudmar Thorleifsson, Jessica Figueredo, Minna K Karjalainen, Anu Pasanen, Benjamin M Jacobs, Nikki Hubers, Margaret Lippincott, Abigail Fraser, Deborah A Lawlor, Nicholas J Timpson, Mette Nyegaard, Kari Stefansson, Reedik Magi, Hannele Laivuori, David A van Heel, Dorret I Boomsma, Ravikumar Balasubramanian, Stephanie B Seminara, Yee-Ming Chan, Triin Laisk, Cecilia M Lindgren, Genes & Health Research Team, Estonian Biobank Research Team, Estonian Health Informatics Research Team, DBDS Genomic Consortium. [Genome-wide analyses identify 21 infertility loci and over 400 reproductive hormone loci across the allele frequency spectrum.](#) medRxiv 2024/3/20.

Birtingar undir nafni Euro-peristat. Jóhanna Gunnarsdóttir er hluti hópsins.

Amyx M, Philibert M, Farr A, Donati S, Smáráson AK, Tica V, Velebil P, Alexander S, Durox M, Elorriaga MF, Heller G, Kyprianou T, Mierzejewska E, Verdenik I, Zile-Velika I, Zeitlin J; **Euro-Peristat Research Group**. Trends in caesarean section rates in Europe from 2015 to 2019 using Robson's Ten Group Classification System: A Euro-Peristat study. BJOG. 2024 Mar;131(4):444-454. Doi: 10.1111/1471-0528.17670. Epub 2023 Oct 1. PMID: 37779035

Zeitlin J, Philibert M, Barros H, Broeders L, Cap J, Drausnik Ž, Engjom H, Farr A, Fresson J, Gatt M, Gissler M, Heller G, Isakova J, Källén K, Kyprianou T, Loghi M, Monteath K, Mortensen L, Rihs T, Sakkeus L, Sikora I, Szamotulska K, Velebil P, Verdenik I, Weber G, Zile I, Zurriaga O, Smith L; **Euro-Peristat Research Group** and the Population Health Information Research Infrastructure. [Socioeconomic disparities in changes to preterm birth and stillbirth rates during the first year of the COVID-19 pandemic: a study of 21 European countries.](#) Eur J Public Health. 2024 Jul 1;34(Supplement_1):i58-i66. Doi: 10.1093/eurpub/ckad186. PMID: 38946450

Sartorius V, Philibert M, Klungsøyr K, Klimont J, Szamotulska K, Drausnik Z, Velebil P, Mortensen L, Gissler M, Fresson J, Nijhuis J, Zhang WH, Källén K, Rihs TA, Tica V, Matthews R, Smith L, Zeitlin J; **Euro-Peristat Network**. Neonatal Mortality Disparities by Gestational Age in European Countries. JAMA Netw Open. 2024 Aug 1;7(8):e2424226. Doi:10.1001/jamanetworkopen.2024.24226. PMID: 39110462

Málþing innanlands skipulögð á vegum fræðasviðsins

Skimun fyrir meðgöngueitrun. Læknadagar.

Hormónanotkun og krabbamein. Læknadagar.

Andvana fæðingar. Líf og heilbrigðisvísindarráðstefnu Háskóla Íslands.

Gestational trophoblastic diseases. Endurmenntun á Landspítalanum fyrir krabbameinslækna. Fyrirlesarar frá European organization for Treatment of Trophoblastic Disease.

Kynningar á ráðstefnum erlendis

SMFM (Society for Maternal Fetal Medicine) Global Congress í Róm, 27. September 2024. „Patterns of placental injury and clinicopathological phenotype s of stillbirth“. Ragnheiður I Bjarnadóttir.

Kynningar á innlendum ráðstefnum

4 veggspjöld og 6 erindi

Geðsjúkdómafræði

Förstöðumaður: Engilbert Sigurðsson prófessor

Almenn geðlæknisfræði, forsvarsaður: Engilbert Sigurðsson prófessor

Barna- og unglingageðlæknisfræði, forsvarsaður: Bertrand Lauth dósent

Sálarfræði, forsvarsaður: Berglind Guðmundsdóttir prófessor

Almenn geðlæknisfræði

Forsvarsaður: Engilbert Sigurðsson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Rannsóknir á geðrofssjúkdómum og lyndisröskunum: svipgerð, taugasálfræði, erfðafræði, meðferð geðklofa, nýgengi geðklofa og tengdra geðrofssjúkdóma. Rannsóknir á algengi og nýgengi lyfjameðferðar við ADHD/ADHD hjá börnum og fullorðnum hér á landi. Rannsóknir á algengi og nýgengi alvarlegra geðrænna aukaverkana ADHD-lyfjameðferðar. Langtíma aukaverkanir litiummeðferðar hér á landi. Langtíma aukaverkanir geðrofslyfja. Hugræn meðferð algengra geðraskana svo sem lyndis- og kvíðaraskana og atferlismatseðlinga í geðlæggðum sem hluta af geðhöfðum. Meðferðarþrátt þunglyndi og meðferð þess. Þróun meðferðarleiða til að meðhöndla slíkt þunglyndi. Rannsóknir á hvaða vímunagjafar eru helst notaðir til að sprauta í æð hér á landi. Notkun snjalltækja sem liðar í eftirfylgd og mati á einstaklingum með geðraskanir.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Bertrand Lauth, læknir. Samspil einhverfu og geðrofssjúkdóma.

Oddur Ingimarsson, læknir. Nauðungarvistanir á Landspítala frá 2014 til 2024.

Oddur Ingimarsson, læknir. Algengi ADHD hjá Íslendingum.

Samstarf háskóla á Íslandi:

Engilbert Sigurðsson, læknir. Rannsóknarmiðstöð sjálfsvíga á Íslandi.

Doktorsnemar

Ólafur Ó. Guðmundsson. Ættlægni ADHD og tengdra raskana. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Hreinn Stefánsson. Umsjónarkennari: Kári Stefánsson. Aðrir í doktorsnefnd: Daniel F. Guðbjartsson, Engilbert Sigurðsson.

Erna Hinriksdóttir. Nýgengi geðklofa og tengdra geðrofssjúkdóma á Íslandi 2004-2019. Læknadeild Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Halldóra Jónsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Magnús Haraldsson, Oddur Ingimarsson, James McCabe, Engilbert Sigurðsson.

Gísli Gíslason. Tengsl nýrnasjúkdóma og innkirtlaraskana við litiummeðferð. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Ólafur Skúli Indriðason. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Aðrir í doktorsnefnd: Engilbert Sigurðsson, Rafn Benediktsson, Ingunn Einarisdóttir.

Halla Ósk Ólafsdóttir. Virkjun með atferlismeðferð í geðlæggðum geðhvarfa. Leiðbeinandi: Brynja Björk Magnúsdóttir. Sálfræðideild Háskólans í Reykjavík. Aðrir í doktornefnd: Berglind Guðmundsdóttir prófessor, Engilbert Sigurðsson, Kim Wright, Ragnar Pétur Ólafsson.

Berglind Stefánsdóttir. Þróun ákvarðanatrés og matstækja fyrir einstaklinga sem er vísað til VIRK vegna kulnunar eða sem telja kulnun vera mikilvægan þátt í vanda sínum á vinnumarkaði. Aðalleiðbeinandi Linda Bára Lýðsdóttir, meðleiðbeinandi Brynja Björk Magnúsdóttir. Sálfræðideild Háskólans í Reykjavík. Aðrir í doktornefnd: Engilbert Sigurðsson og Margrét Ólafía Tómasdóttir.

Guðrún Rakel Eiríksdóttir. Áhrif kulnunar á taugasálfræðilega þætti hjá einstaklingum sem er vísað til VIRK. Aðalleiðbeinandi Brynja Björk Magnúsdóttir, meðleiðbeinandi Linda Bára Lýðsdóttir. Sálfræðideild Háskólans í Reykjavík. Aðrir í doktornefnd: Engilbert Sigurðsson og Margrét Ólafía Tómasdóttir.

Ragna Kristín Guðbrandsdóttir. Notkun örvandi lyfja við ADHD á Íslandi – faraldsfræði, fjöllumfjantökun og alvarlegar aukaverkanir. Aðalleiðbeinandi Oddur Ingimarsson, meðleiðbeinandi Engilbert Sigurðsson. Umsjónarkennari Oddur Ingimarsson. Læknadeild

Háskóla Íslands. Aðrir í doktorsnefnd: Bertrand Lauth, Kapil Sayal.

Adam Erik-Bauer. Viðvörðunarkerfi fyrir fíkniefnatengdar hættur á Íslandi: Greining fjölpætra sýna með LC-MS aðferðum. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Kristín Ólafsdóttir. Læknadeild Háskóla Íslands. Aðrir í doktorsnefnd: Arndís Sue-Ching Löve, Bjarni Sigurðsson, Guðrún Dóra Bjarnadóttir, Alex J. Krotulski.

Steinunn Gróa Sigurðardóttir. Data-driven and Digital Psychiatric Healthcare. Tölvunarfræðideild Háskólans í Reykjavík. Umsjónarkennari og leiðbeinandi Anna Sigríður Íslind. Aðrir í doktorsnefnd: Oddur Ingimarsson og María Óskardóttir.

Læknar í sérnámsstöðum

Anna Kristín Gunnarsdóttir, Ágústa Ebba Hjartardóttir, Ása Sigurðardóttir Jensen, Bjarnís Sjöfn Blandon, Dagbjört Reginsdóttir, Diljá Guðjónsdóttir, Helga Þórarinsdóttir, Hjalti Ásgeirsson, Jóhanna Dröfn Stefánsdóttir, Jóhannes Davíð Purkhús, Katrín Birna Viktorsdóttir, Kristinn Agnarsson, Oddný Ómarsdóttir, Petra Emmeke Beltman, Salóme Guðmundsdóttir, Sandra Árnadóttir, Sigrún Lilja Sigurgeirsdóttir, Steinn Th. Halldórsson, Tómas Hrafn Ágústsson, Wojciech Stepień.

Kennslustjóri sérnáms í geðlæknisfræði: Oddur Ingimarsson lektor/geðlæknir

Geðdagur geðþjónustu Landspítala. Geðdagurinn var haldinn í þriðja sinn 3. maí.

Ágrip erinda má sjá hér.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan LSH Háskóli Íslands. Háskólinn í Reykjavík. Íslensk erfðagreining.

Erlendir samstarfsaðilar Bretland: Kings College Hospital/Institute of Psychiatry, London. University of Exeter.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Oddur Ingimarsson, ritstjórn Læknablaðsins.

Engilbert Sigurðsson er einn fjögurra faglegra ritstjóra Læknanemans.

Sigurður Páll Pálsson er ritstjóri Geðverndar, fræðitímarits Geðverndarfélags Íslands og hann á einnig sæti í ritstjórn Nordic Journal of Psychiatry.

Páll Matthíasson situr í ritstjórn Nordic Psychiatrist.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu 2024:

Oddur Ingimarsson geðlæknir hlaut viðurkenningu frá Læknablaðinu sem fyrsti höfundur bestu

vísindagreinar sem birtist í Læknablaðinu árið 2024 að mati dómnefndar: „Hátt algengi ADHD-lyfjameðferðar bendir til að ADHD ofgreint á Íslandi“. Meðhöfundar: Ragna Kristín Guðbrandsdóttir, Bertrand Lauth og Engilbert Sigurðsson.

Vísindanefnd heilbrigðisvísindasviðs Háskóla Íslands valdi greinina „Risk of chronic kidney disease in individuals on lithium therapy: a nationwide retrospective cohort study“ sem birtist í Lancet Psychiatry sem þá vísindagrein er væri líklegust til að hafa mest áhrif á sviði klínískra vísinda á næstu árum af birtum greinum starfsmanna sviðsins á árinu. Höfundar greinarinnar eru: Gisli Gíslason doktorsnemi, Ólafur Skúli Indriðason nýrnalæknir, Engilbert Sigurðsson geðlæknir/prófessor og Runólfur Pálsson nýrnalæknir/prófessor.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Amadóttir EM, Blin NP, Jonsson JG, Bjarnason D, **Sigurðsson E**. Árangur segulörvunarmedferðar við meðferðarþráu eða langvinnu þunglyndi í klínisku þýði. Læknablaðið. 2024;110(9):411-417. doi: 10.17992/lbl.2024.09.805

Ingimarsson O, Guðbrandsdóttir RK, Lauth BAM, **Sigurðsson E**. Hátt algengi ADHD-lyfjameðferðar bendir til að ADHD sé ofgreint á Íslandi. Læknablaðið. 2024;110(9):402-410. doi: 10.17992/lbl.2024.09.804

Þórarinsdóttir H, Guðmundsdóttir B, **Sigurðsson E**. MDMA sem liður í meðferð áfallastreituröskunar. Læknablaðið. 2024;110(5):254-261. doi: 10.17992/lbl.2024.05.793

Leiðarar í innlendum tímaritum:

Magnús Haraldsson. Hugvíkkandi efni sem liður í meðferð áfallastreitu. Læknablaðið 2024. doi: 10.17992/lbl.2024.05.791

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Fioritti A, **Jónasson H**, de Winter L, Van Audenhove C, van Weeghel J. Mental health and work: a European perspective. Epidemiol Psychiatr Sci. 2024;33:e20. doi: 10.1017/S2045796024000246

Flóvenz SÓ, Salkovskis PM, Gregory JD, Valdimarsdóttir H, **Sigurðsson E**, Sigurðsson JF. Persistent physical symptoms and mental health problems among individuals seeking work rehabilitation. Nord Psychol. 2024;76(4):534-547. doi: 10.1080/19012276.2024.2342345

👤 Gíslason G, Indriðason ÓS, **Sigurðsson E**, **Pálsson R**. Risk of chronic kidney disease in individuals on lithium therapy in Iceland: a nationwide retrospective cohort study. Lancet Psychiatry. 2024;11(12):1002-1011. doi: 10.1016/S2215-0366(24)00324-9

Koch E, Kämpe A, Alver M, Sigurðarson S, Einarsson G, Partanen J, Smith RL, Jaholkowski P, Taipale H, Lähteenvu M, Steen NE, Smeland OB, Djurovic S, Molden E, FinnGen, Estonian Biobank Research T, **Sigurðsson E**, Stefánsson H, Stefánsson K, Palotie A, Milani L, O'Connell KS, Andreassen OA. Polygenic liability for antipsychotic dosage and polypharmacy - a real-world registry and biobank study. Neuropsychopharmacology. 2024;49(7):1113-1119. doi: 10.1038/s41386-023-01792-0

Sigurðardóttir SG, Óskarsdóttir M, **Ingimarsson O**, Islind AS. A novel approach in psychiatric healthcare: co-designing a digital platform. Journal of Workplace Learning. 2024;36(3):209-222. doi: 10.1108/JWL-11-2022-0149

Thordardóttir EB, Song H, Shen Q, Björnsson A, Hilmarsdóttir HY, Guðmundsdóttir B, **Sigurðsson E**, Tómasson G, Rúnarsdóttir H, Lu DE, Arnberg FK, Jakobsdóttir J, Fang F, Aspelund T, Hauksdóttir A, Valdimarsdóttir UA. Prevalence of Life Stressors and Posttraumatic Stress Disorder Among Women in Iceland. JAMA Netw Open. 2024;7(12):e2449430. doi: 10.1001/jamanetworkopen.2024.49430

Trastulla L, Dolgalev G, Moser S, Jiménez-Barron LT, Andlauer TFM, Scheidt M, **Schizophrenia Working Group of the Psychiatric Genomics Consortium et al**. Distinct genetic liability profiles define clinically relevant patient strata across common diseases. Nat Commun. 2024;15(1):5534.

Sálarfræði

Forsvarismaður: Berglind Guðmundsdóttir prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar

Sálfræðingar og atferlisfræðingar á Landspítala sinna fjölbreyttum rannsóknum á sviði klínískrar sálfræði, klínískrar barnasálfræði, réttarsálfræði, taugasálfræði, í öldrunarfræðum og á sviði hagnýtrar atferlisfræði. Lögð er áhersla á að meta próffræðilega eiginleika sálfræðilegra matstækja og árangur sálfræðilegrar meðferðar. Rannsóknirnar spanna vítt svið, t.d. rannsóknir á kvíða, þunglyndi, eðli og afleiðingum áfalla, afleiðingum heilaaverka, vitrænni getu, athyglisbrestj/öfivirkni, einhverfu og erfðafræði þroskafrávika. Heilahristingur/vægur heilaaverkí í íþróttum. Hugræn öldrun/heilahreysti. Væg vitræn skerðing og heilabilun. Gagnreynd meðferð við þunglyndi í geðhvörfum.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Berglind Guðmundsdóttir. Sálfræðingur. Tengsl kulnunar, samkenndar og viðhorfa til krefjandi hegðunar meðal starfsfólk á legudeildum geðsviðs Landspítala.

Brynja Björk Magnúsdóttir. Sálfræðingur. Atferlisvirkjun við þunglyndi í geðhvörfum.

Brynjar Halldórsson. Sálfræðingur. Endurtekin hughreysting sem viðhaldspáttur í átröskunum.

Ólína Viðarsdóttir. Sálfræðingur. Hugræn atferlismeðferð og áhugahvetjandi samtal sem meðferð við vímuefnavanda hjá fólki með tvígreiningar.

University of Iceland Post-Doctoral Research Fund

Sigrún Þorsteinsdóttir - Post-Doctoral Research on Taste Education (2023-2026).

Doktorsnemar

Halla Ósk Ólafsdóttir. Atferlisvirkjun við þunglyndi í geðhvörfum (Behavioural Activation for Bipolar Depression). Sálfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Leiðbeinandi: Brynja Björk Magnúsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Berglind Guðmundsdóttir, Engilbert Sigurðsson, Ragnar Pétur Ólafsson, Kim A. Wright.

Ingibjörg Gunnþórsdóttir. Áhrif meðferðarhaldni, þ.e. að hvaða marki leiðbeiningum meðferðaraðila er fylgt, á horfur sjúklinga með hjartabilun. Læknadeild, Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinendur: Karl Andersen, Inga Jóna Ingimarsdóttir. Meðleiðbeinandi: Anna Birna Almarsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Erla Svansdóttir, Martin Ingi Sigurðsson.

Kolfinna Þórisdóttir. Novel oxygen desaturation parameters for diagnosing obstructive sleep apnea severity and cognitive function. Sálfræðideild Háskólans í Reykjavík Aðalleiðbeinendur: Erna Sif Arnardóttir og María K. Jónsdóttir.

Lára Óskarsdóttir Claessen. Afleiðing heilahristings hjá íþróttakönnum, taugasálfræðileg skerðing, andleg liðan og lífsgæði – möguleg vanstarfsemi á heiladingli. Læknadeild, Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Helga Ágústa Sigurjónsdóttir. Umsjónarkennari: Ragnar Bjarnason. Aðrir í doktorsnefnd: María K. Jónsdóttir, Hafrún Kristjánsdóttir og Sigrún H. Lund.

Orri Smáráson. Skerðing á hæfni hjá börnum og unglingum með áráttu- og þráhyggjuröskun (Functional impairment in youth with obsessive-compulsive disorder (OCD)). Sálfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Guðmundur Ágúst Skarphéðinsson, Davíð R. M. A. Højgaard. Í doktorsnefnd: Eric A. Storch, Lidewij H. Wolters.

Rafn Haraldur Rafnsson. Vitræn endurhæfing og hreyfing fyrir fólk með geðrofsraskanir. Sálfræðideild. Háskólinn í Reykjavík. Aðalleiðbeinandi: Brynja Björk Magnúsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Ólína Guðbjörg Viðarsdóttir, Hafrún Kristjánsdóttir, Jose M. Saavedra.

Sólveig Friðá Kjærnestad. The mediation role of compassion-based approach for the therapeutic alliance in an inpatient mental health care. Læknadeild, Háskóla Íslands: Aðalleiðbeinandi: Berglind Guðmundsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Berglind Sveinbjörnsdóttir, Gísli Kort Kristófersson, Halldóra Jónsdóttir og Jon Taylor.

Meistaraneimar

Anna Magdalena Chr. Pouyet. [Andleg liðan hjartabilunarsjúklinga og áhrif á horfur](#). Meistaraneimi við sálfræðideild HR. Leiðbeinendur: Erla Svansdóttir og Inga Jóna Ingimarsdóttir.

Dafni Kyriakou. The effectiveness of a hierarchical shaping procedure for eating disorders, targeting food avoidance. Meistaraneimi við Hagnýta Atferlisgreiningu, Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinendur: Dr. Berglind Sveinbjörnsdóttir og Heiða Rut Guðmundsdóttir.

Guðni Snær Emilsson (2024). Exploring differences in concussion prevalence and symptoms among elite contact sports athletes and the general public. MSC ritgerð við Háskólann í Reykjavík, 2024. Leiðbeinandi: María K. Jónsdóttir.

Katla Marín Stefánsdóttir (2024). Mental health matters : a mixed-method exploration of attitudes towards psychological services within long-term care facilities. MSC ritgerð við Háskólann í Reykjavík, 2024. Leiðbeinendur: Harpa Lind Jónsdóttir, María Kristín Jónsdóttir og Linda Bára Lýðsdóttir.

Ólafur Sverrir Stephensen (2024). Mapping transgender healthcare in Iceland - The service provided by the trans-team at Landspítali from 2012-2023. Leiðbeinandi: Berglind Guðmundsdóttir Ph.D. Aðrir í meistaraneft: Arna Hauksdóttir Ph.D. and Solveig Erna Jónsdóttir Ph.D.

Sif Ragnarsdóttir (2024). Health-related quality of life among youth with type 1 diabetes or epilepsy: The psychometric properties of the Icelandic DISABKIDS Chronic Generic Module. MSC ritgerð við Háskólann í Reykjavík, 2024. Leiðbeinendur: Berglind Brynjólfssdóttir, Drífa Björk Guðmundsdóttir og Þórhildur Halldórsdóttir.

Tinna Rós Sigurðardóttir. The effects of goal setting, prompt fading and feedback on physical activity for individuals with diabetes. Meistaraneimi við Hagnýta Atferlisgreiningu, Háskólinn í Reykjavík. Leiðbeinendur: Dr. Berglind Sveinbjörnsdóttir og Bára Denny Ívarsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Innan Landspítala

Öldrunarlækningar LSH, innkirtlalækningar og Rannsóknarstofa Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum (RHLÖ).

Berglind Brynjólfssdóttir, sérfræðingur í klíniskri barnasálfræði. Þróun og prófun á kennslutölvuleik til að undirbúa börn undir svæfingu. Brynja Ingadóttir, Lektor og sérfræðingur í hjúkrun. Hí og Landspítali. Karítas Gunnarsdóttir, sérfræðingur í hjúkrun. Katrín Jónsdóttir, hjúkrunarfræðingur á Landspítala.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala Háskóli Íslands, Háskólinn í Reykjavík, VIRK

Starfsendurhæfingarsjóður, Hjartavernd, Rannsóknarstofa Háskóla Íslands og Landspítala í öldrunarfræðum (RHLÖ)

Björg Guðjónsdóttir, Svanhildur Arna Oskarsdóttir, Auður Kristjánsdóttir Birta Hafþórsdóttir, Marey Jónasdóttir. Læknadeild Háskóla Íslands: Námsbraut í Sjúkraþjálfun.

Erla Kolbrún Svavarsdóttir, Hjúkrunar-og ljósmóðurfræðideild Háskóla Íslands, Rannsóknastofnun í hjúkrunarfræði.

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin: Emory University in Atlanta, Georgia, National Institute on Aging (NIA). University of Texas Health Science Center at San Antonio. Baylor College of Medicine, Houston, Texas.

María K. Jónsdóttir - Novartis (Basel og USA): ráðgjafi í klíniskri taugasálfræði.

Bretland: University of Bath, King's College, London. University of Exeter, Department of psychology. Kim A. Wright. Prof. Glenn Waller. Professor of clinical psychology. School of Psychology, University of Sheffield.

Prof. Kim Wright. Professor of Clinical Psychology. School of Psychology. University of Exeter.

Danmörk: Women's Health Sciences Division, National Center of Psychotraumatology Department of Psychology, University of Southern Denmark. Aarhus University Hospital, Department of Child and Adolescent Psychiatry.

Finnland: Háskólinn í Turku í Finnlandi. Berglind Brynjólfssdóttir.

Noregur: Center for Crisis Psychology, Bergen.

Portúgal: University of Coimbra.

Svíþjóð: Linköping University, Stockholm University. Karolinska Institutet, Stockholm, Sweden.

Þýskaland: Department of Translational Research in Psychiatry, Max Planck Institute of Psychiatry, München, University Medical Center Hamburg-Eppendorf, Department of Medical Psychology, Martinistraße 52, D – 20246 Hamburg.

Europarístat (Evrópskur gagnagrunnur um meðgöngu og fæðingar), Eurocat (Evrópskur gagnagrunnur um fósturgalla).

Prof. Steffen Moritz. Neuropsychology and Psychotherapy Research Unit at the UKE, Hamburg. Samstarf um rannsóknir og þýðingar á hugrænni innseis meðferð fyrir geðrofs einkenni. Íslensk þýðing birt á vefsíðu þeirra. https://clinical-neuropsychology.de/metacognitive_training-psychosis/

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Brynjar Halldórsson er ritstjóri Sálfræðiritisins.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Arnfríðardóttir AR, Þorsteinsdóttir S, Ólafsdóttir AS, Brynjólfssdóttir B, Bjarnason R, Helgason T. Frávik í blóðgildum og skerðing á insúlínæmi barna og unglinga í Heilsuskóla Barnaspítala Hringins. Læknablaðið. 2024;110(2):79-84. doi: 10.17992/ lbl.2024.02.780

Crnac A, Högnason F, Gunnarsson KF. „Að þjálfa þjálfann“: Hvernig færast þekking og færni á milli starfsfólks? Sálfræðiritið. 2024;29:57-76

O'Neill P, Magnacca C, Gunnarsson KF, Khokhar N, Koudys J, Malkin A. Cultural responsiveness in Behaviour Analysis: Provider and recipient perceptions in Ontario. Behav Anal Pract. 2024;17(1):212-227. doi: 10.1007/s40617-023-00825-w

Þórarinsdóttir H, Guðmundsdóttir B, Sigurðsson E. MDMA sem liður í meðferð áfallastreituröskunar. Læknablaðið. 2024;110(5):254-261. doi: 10.17992/ lbl.2024.05.793

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Chessell C, Halldórsson B, Walters S, Farrington A, Harvey K, Creswell C. Therapist guided, parent-led cognitive behavioural therapy (CBT) for pre-adolescent children with obsessive compulsive disorder (OCD): a non-concurrent multiple baseline case series. Behav Cogn Psychother. 2024;52(3):243-261. doi: 10.1017/ S1352465823000450

👉 Eggertsdóttir Claessen LÓ, Kristjánsdóttir H, Jónsdóttir MK, Lund SH, Unnsteinsdóttir Kristensen I, Sigurjónsdóttir HÁ. Pituitary dysfunction following mild traumatic brain injury in female athletes. Endocr Connect. 2024;13(2). doi: 10.1530/EC-23-0363

👉 Einarssdóttir TS, Asgeirsdóttir BB, Sigurvinsdóttir R, Ullman SE, Guðmundsdóttir B. Prevalence of trauma exposure and PTSD symptoms among the Icelandic population: gender and regional differences. Scand J Public Health. 2024;52(8):968-977. doi: 10.1177/14034948231217019

Einarsson SB, Sigurðsson BH, Kjartansdóttir SH, Magnússon P, Sigurðsson JF. Impulsive Buying and Deferment of Gratification Among Adults With ADHD. Clin Psychol Eur. 2024;6(3):e9339. doi: 10.32872/cpe.9339

Frederick, R.M., Smáráson, O., Boedeker, P.J. et al. (2024). [An Exploratory Analysis of Child Characteristics Predicting Clinical Outcomes in Parent-Led Cognitive Behavioral Teletherapy for Anxiety in Autistic Children. J Autism Dev Disord.](#)

👉 Guðjónsdóttir B, Oskarsdóttir SA, Kristjánsdóttir A, Guðmundsdóttir JA, Kamban SW, Licina ZA, Guðmundsdóttir DB. Impact of musculoskeletal pain on functioning and Disability in children with

juvenile idiopathic arthritis in Iceland. Phys Occup Ther Pediatr. 2024;44(4):554-571. doi: 10.1080/01942638.2023.2299028

Gudjonsdóttir, F. J., Halldorsson, F., Ragnarsdóttir, B., Njardvik, U., & Hannesdóttir, D. K. (2024, December 21). Peer problems and prosocial behavior among Icelandic children and adolescents with ADHD and/or autism: Gender and age differences. Journal of Autism and Developmental Disorders. <https://doi.org/10.1007/s10803-024-06682-y>

Gunnthorsdóttir, I., Almarsdóttir, A.B., Andersen, K., Gunnarsdóttir, A.I., Svansdóttir, E., Einarsson, H., Ingimarsdóttir, I.J. (2024). Factors Influencing Medication Adherence in Heart Failure Patients-A Survey among Cardiac Healthcare Providers. Clin Pharmacol Ther. doi: 10.1002/cpt.3526.

Guzick A, Storch EA, Smárasón O, Minhajuddin A, Drummond K, Riddle D, Hettema JM, Mayes TL, Pitts S, Dodd C, Trivedi MH. [Psychometric properties of the GAD-7 and PROMIS-Anxiety-4a among youth with depression and suicidality: Results from the Texas youth depression and suicide research network](#). J Psychiatr Res 2024;170:237-244.

Köhler-Forsberg O, Ge F, Hauksdóttir A, Þórðardóttir EB, Ásbjörnsdóttir K, Rúnarsdóttir H, Tómasson G, Jakobsdóttir J, Guðmundsdóttir B, Björnsson AS, Sigurðsson E, Aspelund T, Valdimarsdóttir UA. Adverse childhood experiences and psychological functioning among women with schizophrenia or bipolar disorder: population-based study. Br J Psychiatry. 2024;224(1):6-12. doi: 10.1192/bjp.2023.128

Murphy, C. J., Saavedra, J. M., Ólafsson, D., Kristófersdóttir, K. H., Arnardóttir, E. S., & Kristjánsdóttir, H. (2024). The training times of athletes could play a role in clinical sleep problems due to their associations with sleep difficulty scores. Sleep Health, 10(4), 449-454.

O'Neill P, Magnacca C, Gunarsson KF, Khokhar N, Koudys J, Malkin A. Cultural responsiveness in Behaviour Analysis: Provider and recipient perceptions on Ontario. Behav Anal Pract. 2024;17(1):212-227. doi: 10.1007/s40617-023-00825-w

Skarphedinsson, G., Smárasón, O., & Højgaard, D. R. M. A. (2024). [Advancing Dissemination and Implementation of Treatment for Obsessive-Compulsive and Related Disorders. In Childhood Obsessive-Compulsive and Related Disorders: Assessment and Treatment](#) (pp. 223-250). Taylor and Francis Inc.

Smárasón O, Boedeker PJ, Guzick AG, Tendler A, Sheth SA, Goodman WK, Storch EA. [Depressive symptoms during deep transcranial magnetic stimulation or sham treatment for obsessive-compulsive disorder](#). J Affect Disord 2024;344:466-472.

Smárasón O, Selles RR, Højgaard DRMA, Best JR, Melin K, Ivarsson T, Thomsen PH, Weidle B, McBride NM, Storch EA, Geller D, Wilhelm S, Farrell LJ, Waters AM, Mathieu S, Soreni N, Stewart SE, Skarphedinsson G. Exploring latent clusters in pediatric OCD based on symptoms, severity, age, gender, and comorbidity. Eur Child Adolesc Psychiatry. 2024;33(11):3899-3912. doi: 10.1007/s00787-024-02431-9

Smárasón O, Skarphedinsson G, Storch EA. Cognitive behavioral therapy for anxiety and depression in children and adolescents. Psychiatr Clin North Am. 2024;47(2):311-323. doi: 10.1016/j.psc.2024.02.002

Thordardóttir EB, Song H, Shen Q, Björnsson A, Hilmarsdóttir HY, Guðmundsdóttir B, Sigurðsson E, Tómasson G, Rúnarsdóttir H, Lu D, Arnberg FK, Jakobsdóttir J, Fang F, Aspelund T, Hauksdóttir A, Valdimarsdóttir UA. Prevalence of Life Stressors and Posttraumatic Stress Disorder Among Women in Iceland. JAMA Netw Open. 2024;7(12):e2449430. doi: 10.1001/jamanetworkopen.2024.49430

Thorisdóttir K, Hrubos-Strøm H, Karhu T, Nikkonen S, Dammen T, Nordhus IH, Leppänen T, Jónsdóttir MK, Arnardóttir ES. Verbal memory is linked to average oxygen saturation during sleep, not the apnea-hypopnea index nor novel hypoxic load variables. Sleep Med. 2024;123:29-36. doi: 10.1016/j.sleep.2024.08.028

Valsdóttir V, Jónsdóttir MK, Magnúsdóttir BB, Chang M, Hu Y-H, Gudnason V, Launer LJ, Stefánsson H. Comparative study of machine learning methods for modeling associations between risk factors and future dementia cases. GeroScience. 2024;46(1):737-750. doi: 10.1007/s11357-023-01040-9

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum: 8

Erindi á erlendum vísindaráðstefnum: 7

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu : 7

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum á árinu: 7

Krabbameinslæknisfræði

Forstöðumaður: Sigurðis Haraldsdóttir yfirlæknir og dósent við læknaeild HÍ

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins/fræðigreinarinnar

Arfgeng krabbameinsheilkenni og forvarnir. Sameindaerfðafræði og faraldsfræði krabbameina. Áhrifaþættir á lífshorfur eftir greiningu krabbameins, þar með talið líffræðilegir, erfðafræðilegir og meðferðarlegir þættir. Líknandi meðferð. Sálfræðilegir þættir og lífsgæði krabbameinssjúklinga.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Ásgerður Sverrisdóttir. Inflammation and cancer: The role of pro-inflammatory cytokines in the symptom burden and treatment of newly diagnosed breast cancer patients. A randomized-controlled trial.

Sigurðis Haraldsdóttir. Pancreatic cancer early detection consortium (PRECEDE).

Styrkir til ungra vísindamanna

Stefanía Katrín Finnsdóttir, sérnámslæknir. Meðumsækjandi: Ólöf Bjarnadóttir, sérfræðilæknir. Rannsókn: Brjóstakrabbamein á Íslandi 2004-2023, meðferðarhaldni innkirtlameðferðar, erfðir og horfur hjá ungum sjúklingum. Hlýtur styrk að upphæð 3.000.000 íkr. sem veittur er til 2 ára.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Sigurðis Haraldsdóttir. DPYD erfðabreytileiki í þjóðinni og fylgni við 5-FU aukaverkanir.

RANNIS verkefnastykir

Sigurðis Haraldsdóttir. Molecular characterization of cancers in Lynch syndrome carriers with MSH6 and PMS2 pathogenic variants.

Minningarsjóður Bergþóru Magnússonar og Jakobs Júlíusar Bjarnasonar

Sigurðis Haraldsdóttir. Rannsókn á hááhættueftirliti fyrir briskrabbameini (PRECEDE).

Ólöf K. Bjarnadóttir. Brjóstakrabbamein á Íslandi 2004-2023, meðferðarhaldni innkirtlameðferðar, erfðir og horfur hjá ungum sjúklingum.

Vísindasjóður Krabbameinsfélagsins

Sigurðis Haraldsdóttir. Genetic variants associated with 5-FU related toxicity and adverse outcomes: a population-based study.

Nanna Friðriksdóttir, Agnes Smáradóttir, Hrefna Magnúsdóttir, Kristín Skúladóttir, Sigríður Gunnarsdóttir, Örvar Gunnarsson, Sigríður Zoëga, Sandra Mitchell.

Forprófun á íslenskri þýðingu spurningabanka (NCI PRO-CTCAE) um aukaverkanir og einkenni hjá einstaklingum með krabbamein.

Alþjóðlegir styrkir

Sigurðis Haraldsdóttir. The Pancreatic Cancer Early Detection Consortium (PRECEDE).

Sigríður Gunnarsdóttir, Sigurðis Haraldsdóttir. European Network of Comprehensive Cancer Centers (EUNETCCC) Joint Action – Landspítali.

Sigurðis Haraldsdóttir, Sigríður Gunnarsdóttir. Joint Action Networks of Expertise on Cancer (JANE2) – Prevention – Landspítali.

Doktorsnemar

Elsa Jónsdóttir. Tengsl erfðabreytileika við tilkomu aukaverkana af völdum 5-FU og capecitabine lyfjameðferðar í íslensku þjóðinni. Leiðbeinandi: Sigurðis Haraldsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Magnús

K. Magnússon, Sigrún H. Lund, Robert Diasio, Maarten Deenen.

Guðrún Jónsdóttir. Ferli ákvörðunartöku um lífslokameðferð hjá taugasjúklingum á bráðalegudeild. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Erna Haraldsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Valgerður Sigurðardóttir, Haukur Hjaltason, Rúnar Vilhjálmsson.

Amar Snær Ágústsson. Hefur langvarandi lyfjameðferð áhrif á lifun sjúklinga með ristil- og endaparmskrabbamein? Leiðbeinandi Einar S Björnsson. Aðrir í doktorsnefnd: Sigurðis Haraldsdóttir, Jóhann Páll Hreinsson, Sigrún Helga Lund, Helgi Birgisson og Ásgerður Sverrisdóttir.

Stefanía K. Finnsdóttir. Brjóstakrabbamein á Íslandi 2004-2023, meðferðarheldni innkirtlameðferðar, erfðir og horfur hjá ungum sjúklingum. Leiðbeinendur: Sigurðis Haraldsdóttir og Ólöf K. Bjarnadóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Sigrún H Lund, Sígne Borgquist. Þórunn Rafnar.

Meistaraneimar

Kamilla Sól Víktorsdóttir. Greining á utanfrumuerfðaeðfni heilbrigðra BRCA2 999del5 arfbera. Leiðbeinandi: Berglind Ó. Einarisdóttir. Aðrir í nefnd: Jón Jóhannes Jónsson, Eiríkur Briem, Sigurðis Haraldsdóttir.

BS nemar

Gerður E. Halldórsdóttir. Viðbótarmeðferð í brjóstakrabbameini og meðferðarheldni andhormónameðferðar árin 2016-2020. Leiðbeinandi: Sigurðis Haraldsdóttir.

Stefanía Tryggvadóttir. Marksækin meðferð í meðhöndlun lungnakrabbameina á árunum 2010-2023. Leiðbeinandi: Sigurðis Haraldsdóttir.

Helga K. Sigurðardóttir. Tiðni og afdrif snemmkominnar beinmergs-bælingar hjá einstaklingum á 5-FU og capecitabine krabbameinslyfjameðferðum. Leiðbeinandi: Sigurðis Haraldsdóttir.

Rakel Ósk Sigurðardóttir. Áhrif greiningaraðferðar á stigun brjóstakrabbameina og horfur. Leiðbeinandi: Ólöf K. Bjarnadóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Erfða- og sameindalæknisfræði. Hjartalæknisfræði. Krabbameinshjúkrun Lyfjafræði. Lyflæknisfræði. Meinafræði. Skurðlæknisfræði.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Háskóli Íslands, Íslensk erfðagreining, Krabbameinsskrá Íslands, Sidekick Health.

Erlendir samstarfsaðilar

iLIVE-project, EU-funded project, Horizon 2020 Coordinator: Erasmums Univ. Medical Center Rotterdam, The Netherlands Cancer Institute,

Amsterdam, University of Humanistic Studies. Holland

Aðrir þátttakendur

Institute Pallium Latinoamérica, Argentina. Medizinische Universität Wien, Austurríki. St Vincent's Hospital Melbourne, Ástralía. University of Liverpool, England. University of Bergen, Noregur. Arohanui Hospice, Nýja Sjáland. University Clinic Golnik, Slóvenía. Fundacion Cudeca- Cuidados del Cancer, Spánn. Lund University, Svíþjóð. University of Bern, Sviss. University of Cologne, Þýskaland.

Bandaríkin: Dana-Farber Cancer Institute. University of San Diego.

Holland: The Netherlands Cancer Institute, Amsterdam, University of Humanistic Studies.

Noregur: University of Oslo.

Spánn: Catalan Institute of Oncology, IDIBELL, Barcelona.

Svíþjóð: Lund University.

Klínískar lyfjarannsóknir

Aurora EU - towards a better understanding of the molecular changes driving metastatic breast cancer Principal investigator: Óskar Þ. Jóhannsson.

Canopy A - A phase III study of canakinumab as adjuvant therapy in patients with surgically resected non-small cell lung cancer (NSCLC). Principal investigator: Örvar Gunnarsson.

Olympia - Olaparib as Adjuvant Treatment in Patients With Germline BRCA Mutated High Risk HER2 Negative Primary Breast Cancer (OlympiA) Principal investigator: Óskar Þ. Jóhannsson.

Randomized phase III trial investigating the survival benefit of adding thoracic radiotherapy to durvalumab (MED14736) immunotherapy plus chemotherapy in extensive stage small-cell lung cancer Principal investigator: Örvar Gunnarsson.

Aðrar inngrípsrannsóknir

Sidekick Health digital therapeutic solution for breast cancer patients. A pilot trial with a control group Principal investigator: Ólöf K. Bjarnadóttir.

Study of Sidekick Health Digital Therapeutic Solution for Cancer Patients - A Feasibility Randomised Controlled Trial Principal investigator: Sigurðis Haraldsdóttir.

Digital Patient Support Program for Self-Efficacy and Medication Adherence amongst Women on Adjuvant Endocrine Treatment for Breast Cancer: A Randomized Controlled Trial Principal investigator: Ólöf K. Bjarnadóttir.

Pancreatic cancer early detection consortium (PRECEDE). Samvinnuverkefni um snemmgreiningu briskrabbameins. Principal investigator: Sigurðis Haraldsdóttir.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

👤 **Csuka D**, Freysteinsdóttir ES, Jóhannesdóttir G, Agnarsson BA, **Jóhannsson ÓÞ**, Barkardóttir RB, **Arason A**. A breast cancer candidate locus at 6q narrowed to 6q15-q21. Genes (Basel). 2024;15(2):218. doi: 10.3390/

👤 **Eyþórsson E**, Rögnvaldsson S, Thorsteinsdóttir S, Einarsson Long T, Reed ER, Sigurdardóttir GA, Viðarsson B, Öundurson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Ólafsson Í, Þorsteinsdóttir I, Sveinsdóttir SV, **Sigurðsson F**, Thordardóttir AR, Pálsson R, Indriðason ÓS, Jonsson A, Gislason GK, Ólafsson A, Sigurdsson J, **Steingrimsdóttir H**, Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Aspelund T, Löve ÞJ, **Kristinsson SY**. Development of a multivariable model to predict the need for bone marrow sampling in persons with monoclonal gammopathy of undetermined significance : A cohort study nested in a clinical trial. Ann Intern Med. 2024;177(4):449-457. doi: 10.7326/M23-2540

Hansen HK, Asdahl PH, Christensen J, Pedersen C, Krøyer A, Pontoppidan CS, Holmqvist AS, Hjorth L, Wiebe T, **Guðmundsdóttir Þ**, de fine Licht S, Lassen-Ramshad Y, Seiersen K, Jørgensen M, Laursen MRT, Øfstaas H, Lähteenmäki PM, Smith SA, Howell R, Rechnitzer C, Hasle H, Winther JF, Kenborg L. Risk of severe esophageal stricture among childhood cancer survivors – A population-based case-cohort study within the Adult Life after Childhood Cancer in Scandinavia (ALiCCS). EJC Paediatric Oncology. 2024;4(100195):100195. doi: 10.1016/j.ejcped.2024.100195

Heymer EJ, Józwiak K, Kremer LC, Winter DL, de Vathaire F, Sunguc C, Sugden E, Kok JL, van der Pal HJH, Hjorth L, Jakab Z, Maule MM, Haupt R, Bagnasco F, Terenziani M, Diallo I, Gunnes MW, Sommer G, Zdravec Zaletel L, Kuehni CE, Winther JF, Lähteenmäki PM, **Guðmundsdóttir Þ**, Allodji RS, Skinner R, Ronckers CM, Hawkins MM, Reulen RC, Teepen JC. Cumulative absolute risk of subsequent colorectal cancer after abdominopelvic radiotherapy among childhood cancer survivors: A PanCareSurFup study. J Clin Oncol. 2024;42(3):336-347. doi: 10.1200/JCO.23.00452

Ivarsdóttir EV, Guðmundsson J, Tragante V, Sveinbjörnsson G, Kristmundsdóttir S, Stacey SN, Halldorsson GH, Magnússon MI, Oddsson A, Walters GB, Sigurdsson A, Sævarsdóttir S, Beyter D, Thorleifsson G, Halldorsson BV, Melsted P, Stefansson H, Jónsdóttir I, Sørensen E, Pedersen OB, Erikstrup C, Bøgsted M, Pøhl M, Røder A, Stroemberg HV, Gögenur I, Hillingsø J, Bojesen SE, Lassen U, Høgdaal E, Ullum H, Brunak S, Ostrowski SR, Consortium DG, Sonderby IE, Frei O, Djurovic S, Havdahl A, Møller P, Dominguez-Valentin M,

Haavik J, Andreassen OA, Hovig E, Agnarsson BA, Hilmarsson R, **Jóhannsson ÓP**, Valdimarsson T, Jónsson S, Möller PH, Ólafsson JH, Sigurgeirsson B, Jónasson JG, Tryggvason G, Holm H, Sulem P, Rafnar T, Gudbjartsson DF, Stefansson K. Gene-based burden tests of rare germline variants identify six cancer susceptibility genes. Nat Genet. 2024;56(11):2422-2433. doi: 10.1038/s41588-024-01966-6

👤 **Jónsdóttir G**, Haraldsdóttir E, Vilhjálmsson R, **Sigurðardóttir V**, Hjaltason H, Klinke ME, Tryggvadóttir GB, **Jónsdóttir H**. Transition to end-of-life care in patients with neurological diseases in an acute hospital ward. BMC Neurol. 2024;24(1):253. doi: 10.1186/s12883-024-03768-z

Sævarsson T, de Lomana ALG, Sánchez Ó, van Esch V, **Ragnarsson GB**, Brynjólfsson SF, Steingrímsson E, Einarsson B. Differentiation status determines the effects of IFN γ on the expression of PD-L1 and immunomodulatory genes in melanoma. Cell Commun Signal. 2024;22(1):618. doi: 10.1186/s12964-024-01963-6

Srinivasan S, Kryza T, Bock N, Tse BWC, Sokolowski KA, Janaththani P, Fernando A, Moya L, Stephens C, Dong Y, Röhl J, Alinezhad S, Vela I, Perry-Keene JL, Buzacott K, Nica R, Study I, **[Óskar Þór Jóhannsson]**, Gago-Dominguez M, Committee PSS, Schleutker J, Maier C, Muir K, Tangen CM, Gronberg H, Pashayan N, Albanes D, Wolk A, Stanford JL, Berndt SI, Mucci LA, Koutros S, Cussenot O, Sorensen KD, Grindedal EM, Travis RC, Haiman CA, MacInnis RJ, Vega A, Wiklund F, Neal DE, Kogevinas M, Penney KL, Nordestgaard BG, Brenner H, John EM, Gamulin M, Claessens F, Melander O, Dahlin A, Stattin P, Hallmans G, Häggström C, Johansson R, Thysell E, Rönn A-C, Li W, Brown N, Dimeski G, Shepherd B, Dadaev T, Brook MN, Spurdle AB, Stenman U-H, Koistinen H, Kote-Jarai Z, Klein RJ, Lilja H, Ecker RC, Eeles R, Practical C, Australian Prostate Cancer B, Clements J, Batra J. A PSA SNP associates with cellular function and clinical outcome in men with prostate cancer. Nat Commun. 2024;15(1):9587. doi: 10.1038/s41467-024-52472-6

👤 **Sverrisdóttir I**, Thorsteinsdóttir S, Rögnvaldsson S, Aspelund T, Viðarsson B, Öundurson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Sveinsdóttir SV, Pálmason R, Ólafsson Í, **Sigurðsson F**, Thordardóttir AR, Eyþórsson ES, Jónsson Á, Jónsson R, Indridason ÓS, Gíslason GK, Ólafsson A, Sigurdsson J, **Steingrimsdóttir H**, Einarsson Long T, Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Kristinsson SY, **Löve ÞJ**. Association between autoimmune diseases and monoclonal gammopathy of undetermined significance : An analysis from a population-based screening study: An analysis from a population-based screening study. Ann Intern Med. 2024;177(6):711-718. doi: 10.7326/M23-2867

Lífefna- og sameindalíffræði

Lífefnafræði og meinafræði, forsvarsmáður: Jón Jóhannes Jónsson prófessor.

Erfðalæknisfræði, forsvarsmáður: Reynir Arngrímsson prófessor.

Færsluvísindi, forsvarsmáður: Hans Tómas Björnsson prófessor.

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Rannsóknir fræðasviðsins eru í lífefnafræði, sameindalíffræði, erfðafraði og hagnýtingu þessara greina í heilbrigðisþjónustu.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Landspítali Research fund - Hans T. Björnsson (PI) 03/01/24-02/31/25

Transcriptional activators of the MHR. \$35000/year.

Styrkir til ungra vísindamanna

Arna Rut Emilsdóttir, sérnámslæknir. Meðumsækjandi: Jón Jóhannes Jónsson, prófessor, Erfða- og sameindalæknisfræðideild, Læknadeild. Rannsókn: Meðferðarbærar arfgerðir – hlutfall fyrirbyggjandi greininga á Íslandi. Hlýtur styrk að upphæð 1.500.000 íkr.

Eirný Þórólfsdóttir, erfðaráðgjafi við Erfða- og sameindalæknisfræðideild. Meðumsækjandi: Hans Tómas Björnsson, Yfirlæknir, Erfða- og sameindalæknisfræðideild, Læknadeild, Rannsókn: Svipgerðargreining á sjúkdómum sem tengjast utangenakerfinu með áherslu á Pilarowski-Björnsson heilkennið. Hlýtur styrk að upphæð 3.000.000 íkr. sem veittur er til 2 ára.

Fulbright styrkur

Jón Jóhannes Jónsson. Bridget Cassata, 10 mánuðir.

Erasmus styrkur

Jón Jóhannes Jónsson. Lina Dahbi, 7 mánuðir.

Minningargjafasjóður Landspítala Íslands

Hans Tómas Björnsson, yfirlæknir og prófessor - Styrkur til verkefnisins „Elucidation of transcriptional regulators of the mild hypothermia response“.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Hans Tómas Björnsson. Lyfjamörk fyrir Rubinstein-Taybi og Kabuki heilkenni.

Jón Jóhannes Jónsson. Skemmdir í ufDNA í líkamsvökum.

Tækjakaupasjóður Háskóla Íslands

Hans Tómas Björnsson. Tækjabúnaður í rannsóknarstofu í færsluvísindum og barnalækninum.

Rannsóknasjóður Rannís

Jón Jóhannes Jónsson. Development of untargeted

metabolomic methods based on microfluid LC-MSMS and clinical application.

Verkefnastyrkur lífvísindi: Verkefnisstjórn: Sigurðis Haraldsdóttir aðalumsækjandi. Meðumsækjandi: Eiríkur Briem. Aðsetur: Háskóli Íslands – Heilbrigðisvísindasvið Heiti: Sameindafræðileg greining krabbameina í Lynch arfberum með MSH6 og PMS2 stökkbreytingar. Upphæð 17.860.000 kr.

Innviðasjóður Rannís (Vegvísir): From molecules to precision medicine: core pillars for modern science in Iceland – advanced imaging (Phase 3). Hans Tómas Björnsson.

Nýsköpunarsjóður námsmanna Rannís

CRISPR-Cas9 skimun til að uppgötva ný meðferðarmörk fyrir Kabuki heilkenni. Laufey Halla Atladóttir/Hans Tómas Björnsson.

Greining á erfðasjúkdómi með fingrafaraappi. Viktor Ingi Ágústsson. Hans Tómas Björnsson.

Louma G. Foundation

Therapeutic development for Kabuki syndrome. Hans T. Björnsson (PI).

Tækniþróunarsjóður

Frekari meðferðarþróun með virkjun á kæliferli fruma til að meðhöndla taugaskaða. Hans Tómas Björnsson.

217988-051 (IRF) Hans T. Björnsson (PI)

01/30/21-02/01/24 The role of epigenetics in disease determined through analysis of machinery disruption (EDDA-MD) \$340,000/year for three years. Currently in a no cost extension.

KSF Hans T. Björnsson (PI) 01/01/24-12/01/25 Mapping genetic modifiers in Kabuki syndrome to identify novel therapeutic avenues. \$150,000/over two years. Grant from Kabuki syndrome foundation (KSF).

SPROTI

Hans T. Björnsson (PI) 12/13/23-12/13/25 Further therapeutic development for activation of the mild hypothermia response to prevent neurological damage. SPROTI from Icelandic Technology Development Fund for KALDUR therapeutics. \$70,000/year with potential for extension.

UI research fund

Hans T. Björnsson (PI) 01/15/25-01/30/28. Role of M6A in MHR. \$14000/year.

Norplus styrkur:

Nordic Network og Genetic and Genomic Counseling. Meðlimir m.a. eru: Eirný Þöll Þórólfsdóttir, Hákon Björn Högnason og Vigdís Fjóra Stefánsdóttir.

Doktorsnemar

Bjarki Guðmundsson. Greining á framleiðsluefni eftirmyndunar og skemmda í erfðaeftirmyndun tvívíðum rafdrætti. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Jón Jóhannes Jónsson.

Hilmar Gunnlaugsson Nielsen. Rannsóknir á orsökum taugafræðilegrar truflunar í Kabuki heilkenni. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Hans Tómas Björnsson.

Salvör Rafnsdóttir. Rannsóknir á kælissvarinu til að meðhöndla sjúkdóma. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Hans Tómas Björnsson.

Anna Dröfn Daniëlsdóttir, graduate student 2025-present Thesis title: non-histone roles of KMT2D. Umsjónarkennari: Hans Tómas Björnsson.

Kijin Jang, Kortlagning á kælissvarinu. Umsjónarkennari: Hans Tómas Björnsson.

Juan Ouyang. Breytingar á DNA metýlun hjá taugafrumum með galla í utangaerfðakerfinu. Umsjónarkennari: Hans Tómas Björnsson.

Kaan Okay. Computation approaches to understand EM deficiency. Umsjónarkennari: Hans Tómas Björnsson.

Tinna Reynisdóttir. Postnatal reversibility in Wiedemann-Steiner syndrome? Umsjónarkennari: Hans Tómas Björnsson.

Allison Kalinousky. Towards a clinical trial for Kabuki syndrome. Johns Hopkins University. Joint student with Jacqueline Harris MD. Umsjónarkennari: Hans Tómas Björnsson.

Gudny Arnadóttir, MSc, graduate student (co-advisor). “Using deCODE database to uncover novel genetic disease.” University of Iceland. Joint student with Unnur Thorsteinsdóttir at deCODE genetics. Umsjónarkennari: Hans Tómas Björnsson.

Salvör Rafnsdóttir. “Insights into epigenetic roles in the mild hypothermia response. Umsjónarkennari: Hans Tómas Björnsson.

Meistaraneinar

Embla Björt Berendsen, Installation of a single LC-MS/MS method for eighteen steroid hormones. Leiðbeinandi: Ásbjörg Ósk Snorradóttir. Meðleiðbeinandi: Guðmundur Sigþórsson. Meistaraverkefnaneind: (master’s committee) Baldur Bragi Sigurðsson, Guðmundur Sigþórsson.

Sara Þóll Halldórsdóttir MSc. “The role of precocious differentiation in the pathogenesis of Kabuki syndrome. „ University of Iceland. Umsjónarkennari: Hans Tómas Björnsson.

Fjóla Margrét Óskarsdóttir. Innleiðing Mentor gæðaeftirlitskerfis í tölvukerfi Rannsóknarkjarna á Landspítala. Samanburðarmælingar á greiningartækjum á Rannsóknarkjarna Landspítalans og rannsóknastofum á landsbyggðinni. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Ásbjörg Ósk Snorradóttir. Leiðbeinendur: Ólöf Sigurðardóttir, Ingunn Þorsteinsdóttir, Gyða Hrönn Einaradóttir.

Diplómanemar

Júliana Rut Jónsdóttir, Fylgni við staðlað verklag við töku bláæðablóðsýna á Landspítala háskólasjúkrahúsi, Læknadeild Háskóla Íslands, námsbraut í lífeindafræði, umsjónarkennari Erla Bragadóttir. Meðleiðbeinandi: Guðmundur Sigþórsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Erlendir samstarfsaðilar Bandaríkin: Johns Hopkins háskóli, Wisconsin háskóli, Nordic Alliance in Clinical Genomics, Cincinnati Children’s Hospital.

Verðlaun:

Administrative Appointments (University of Iceland/Landspítali) Hans Tómas Björnsson. Committee member on Landspítali Science committee (2019-2024).

Hans Tómas Björnsson: Committee member: A countrywide plan for rare disease in Iceland (2023-2024).

Hans Tómas Björnsson, Jón Jóhannes Jónsson: Committee member: Direction on personalized medicine in Iceland (2024-present).

Administrative Appointments (International) Hans Tómas Björnsson: Committee for Anders Jahre’s Award for Medical Research committee (2022-2026)

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Ágústsson VI, Björnsson PA, Fridriksdóttir A, Björnsson HT, Ellingsen LM. Automated fingerprint analysis as a diagnostic tool for the genetic disorder Kabuki syndrome. Genetics in Medicine Open. 2024;2(101884):101884. doi: 10.1016/j.gimo.2024.101884

Boroto MC, Michaud C, Hudon C, Agrawal PB, Agre K, Applegate CD, Beggs AH, Björnsson HT, Callewaert B, Chen M-J, Curry C, Devinsky O, Dudding-Byth T, Fagan K, Finnilla CR, Gavrilova R, Genetti CA, Hiatt SM, Hildebrandt F, Wojcik MH, Kleefstra T, Kolvenbach CM, Korf BR, Kruszka P, Li H, Litwin J, Marcadier J, Platzer K, Blackburn PR, Reijnders MRF, Reutter H, Schanze I, Shieh JT, Stevens CA, Valivullah Z, van den Boogaard M-J, Klee EW, Campeau PM. A genotype/phenotype study of KDM5B-associated disorders suggests a pathogenic effect of dominantly inherited missense variants. Genes (Basel). 2024;15(8):1033. doi: 10.3390/genes15081033

Boukas L, Luperchio TR, Razi A, Hansen KD, Björnsson HT. Neuron-specific chromatin disruption at CpG islands and aging-related regions in Kabuki syndrome mice. Genome Res. 2024;34(5):696-710. doi: 10.1101/gr.278416.123

Eyþórsson E, Rögnvaldsson S, Thorsteinsdóttir S,

Einarsson Long T, Reed ER, Sigurdardóttir GA, Viðarsson B, Öundurson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Ólafsson Í, Þorsteinsdóttir I, Sveinsdóttir SV, Sigurðsson F, Thordardóttir AR, Pálsson R, Indriðason ÓS, Jonsson A, Gislason GK, Olafsson A, Sigurdsson J, Steingrimsdóttir H, Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Aspelund T, Löve PJ, Kristinsson SY. Development of a multivariable model to predict the need for bone marrow sampling in persons with monoclonal gammopathy of undetermined significance : A cohort study nested in a clinical trial. Ann Intern Med. 2024;177(4):449-457. doi: 10.7326/M23-2540

Gao CW, Lin W, Riddle RC, Chopra S, Kim J, Boukas L, Hansen KD, Björnsson HT, Fahrner JA. Growth deficiency in a mouse model of Kabuki syndrome 2 bears mechanistic similarities to Kabuki syndrome 1. PLoS Genet. 2024;20(6):e1011310. doi: 10.1371/journal.pgen.1011310

Gao CW, Lin W, Riddle RC, Kushwaha P, Boukas L, Björnsson HT, Hansen KD, Fahrner JA. A mouse model of Weaver syndrome displays overgrowth and excess osteogenesis reversible with KDM6A/6B inhibition. JCI Insight. 2024;9(1). doi: 10.1172/jci.insight.173392

Hallgrímsdóttir EG, Svansson H, Stefánsdóttir VF, Sveinsson ÓÁ, Ólafsdóttir HS, Briem E, Sveinbjörnsdóttir S, Jónsson JJ. Molecular pathology of myotonic Dystrophy type 1 in Iceland. Mol Genet Genomic Med. 2024;12(10):e70013. doi: 10.1002/mgg3.70013

Harris JR, Gao CW, Britton JF, Applegate CD, Björnsson HT, Fahrner JA. Five years of experience in the Epigenetics and Chromatin Clinic: what have we learned and where do we go from here? Hum Genet. 2024;143(4):607-624. doi: 10.1007/s00439-023-02537-1

Hermouet S, Mennesson N, Allain-Maillet S, Bigot-Corbel E, Olafsson A, Viðarsson B, Öundurson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Ólafsson Í, Eyþórsson ES, Jónsson Á, Löve PJ, Rögnvaldsson S, Björnsson ES, Thorsteinsdóttir S, Kristinsson SY. Analysis of smoldering multiple myeloma according to the target of the monoclonal immunoglobulin of patients. Hemasphere. 2024;8(12):e70053. doi: 10.1002/hem3.70053

Kalinousky AJ, Luperchio TR, Schrodé KM, Harris JR, Zhang L, DeLeon VB, Fahrner JA, Lauer AM, Björnsson HT. KMT2D deficiency causes sensorineural hearing loss in mice and humans. Genes (Basel). 2023;15(1). doi: 10.3390/genes15010048

Klemenzdóttir EÓ, Arnadóttir GA, Jensson BO, Jonasdóttir A, Katrinardóttir H, Fridriksdóttir R, Jonasdóttir A, Sigurdsson A, Gudjonsson SA, Jónsson JJ, Stefánsdóttir VF, Danielsen R, Palsdóttir A, Jonsson H, Helgason A, Magnusson OT, Thorsteinsdóttir U, Björnsson HT, Stefansson

K, Sulem P. A population-based survey of FBN1 variants in Iceland reveals underdiagnosis of Marfan syndrome. *Eur J Hum Genet*. 2024;32(1):44-51. doi: 10.1038/s41431-023-01455-0

Mbarek H, Gordon SD, Duffy DL, Hubers N, Mortlock S, Beck JJ, Hottenga J-J, Pool R, Dolan CV, Atkins KeV, Gerring ZF, Van Dongen J, Ehli EA, Iacono WG, McGue M, Chasman DI, Gallagher CS, Schilit SLP, Morton CC, Paré G, Willemsen G, Whiteman DC, Olsen CM, Derom C, Vlietinck R, Gudbjartsson D, Cannon-Albright L, Krapohl E, Plomin R, Magnusson PKE, Pedersen NL, Hysi P, Mangino M, Spector TD, Palviainen T, Milaneschi Y, Penninx BW, Campos AI, Ong KK, Perry JRB, Lambalk CB, Kaprio J, **Ólafsson Í**, Duroure K, Revenu C, Renteria ME, Yengo L, Davis L, Derks EM, Medland SE, Stefansson H, Stefansson K, Del Bene F, Reversade B, Montgomery GW, Boomsma DI, Martin NG. Genome-wide association study meta-analysis of dizygotic twinning illuminates genetic regulation of female fecundity. *Hum Reprod*. 2024;39(1):240-257. doi: 10.1093/humrep/dead247

Ng R, **Björnsson HT**, Fahrner JA, Harris J. Associations between executive functioning, behavioral functioning, and adaptive functioning difficulties in Wiedemann-Steiner syndrome. *Arch Clin Neuropsychol*. 2024;39(2):186-195. doi: 10.1093/arclin/acad060

Ólafsdóttir TA, Thorleifsson G, Lopez de Lapuente Portilla A, Jonsson S, Stefansdóttir L, Niroula A, Jonasdóttir A, Eggertsson HP, Halldorsson GH, Thorlacius GE, Arnthorsson AO, Björnisdóttir US, Asselbergs FW, Bentlage AEH, Eyjolfsson GI, Gudmundsdóttir S, Gunnarsdóttir K, Halldorsson BV, Holm H, Lúðvíksson BR, Melsted P, Norddahl GL, **Ólafsson Í**, Saevarsdóttir S, Sigurdardóttir O, Sigurdsson A, Temming R, Öunundarson PT, Thorsteinsdóttir U, Viðarsson G, Sulem P, Gudbjartsson DF, Jonsdóttir I, Nilsson B, Stefansson K. Sequence variants influencing the regulation of serum IgG subclass levels. *Nat Commun*. 2024;15(1):8054. doi: 10.1038/s41467-024-52470-8

🌟 **Óskarsson JP**, Rögnvaldsson S, Thorsteinsdóttir S, Long TE, Ólafsson A, Eyþórsson ES, Jónsson Á, Viðarsson B, Öunundarson PT, Agnarsson BA, Pálmason R, Sigurðardóttir M, **Þorsteinsdóttir I**, **Ólafsson Í**, Harding SJ, Durie BGM, Löve PJ, Kristinsson SY. The significance of free light-chain ratio in light-chain monoclonal gammopathy of undetermined significance: a flow cytometry sub-study of the iStopMM screening study. *Blood Cancer J*. 2024;14(1):221. doi: 10.1038/s41408-024-01201-9

Ozcelik F, Dundar MS, Yildirim AB, Henahan G, Vicente O, Sánchez-Alcázar JA, Gokce N, Yildirim DT, Bingol NN, Karanfilka DP, Bertelli M, Pojskic L, Ercan M, Kellermayer M, Sahin IO, Greiner-Tollersrud OK, Tan B, Martin D, Marks R, Prakash S, Yakubi M, Beccari T, Lal R, Temel SG, Fournier I, Ergoren MC, Mechler A, Salzet M, Maffia M, Danalev D, Sun Q, Nei L, Matulis D, Tapaloaga D, Janecke A, Bown J, Cruz KS, Radecka I, Özturk C,

Nalbantoglu OU, Sag SO, Ko K, **Arngrímsson R**, Belo I, Akalin H, Dundar M. The impact and future of artificial intelligence in medical genetics and molecular medicine: an ongoing revolution. *Funct Integr Genomics*. 2024;24(4):138. doi: 10.1007/s10142-024-01417-9

🌟 Potter SJ, Zhang L, Kotliar M, Wu Y, Schafer C, Stefan K, Boukas L, Qu'd D, Bodamer O, Simpson BN, Barski A, Lindsley AW, **Björnsson HT**. KMT2D regulates activation, localization, and integrin expression by T-cells. *Front Immunol*. 2024;15:1341745. doi: 10.3389/fimmu.2024.1341745

🌟 Rafnsdóttir S, Jang K, Halldorsdóttir ST, Vinod M, Tomasdóttir A, Möller K, Halldorsdóttir K, Reynisdóttir T, Atladóttir LH, Allison KE, Ostacolo K, He J, Zhang L, Northington FJ, Magnúsdóttir E, Chavez-Valdez R, Anderson KJ, **Björnsson HT**. SMYD5 is a regulator of the mild hypothermia response. *Cell Rep*. 2024;43(8):114554. doi: 10.1016/j.celrep.2024.114554

🌟 **Rögnvaldsson S**, Óskarsson JP, Thorsteinsdóttir S, Hultcrantz M, Palmason R, Sverrisdóttir IS, Eyþórsson ES, Long TE, **Ólafsson Í**, **Þorsteinsdóttir I**, Viðarsson B, Öunundarson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Jonsson A, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Löve PJ, **Kristinsson SY**. Monoclonal gammopathy of undetermined significance with multiple paraproteins: A population-based screening study. *HemaSphere*. 2024;8(11):e70046. doi: 10.1002/hem3.70046

🌟 **Rögnvaldsson S**, Thorsteinsdóttir S, Syriopoulou E, Sverrisdóttir I, Turesson I, Eyþórsson ES, Óskarsson JT, Long TE, Viðarsson B, Öunundarson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Ólafsson Í, Þorsteinsdóttir I, Aspelund T, Gislason GK, Ólafsson A, Sigurdsson JK, Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Björkholm M, Landgren O, Löve PJ, **Kristinsson SY**. Prior cancer and risk of monoclonal gammopathy of undetermined significance: a population-based study in Iceland and Sweden. *Haematologica*. 2024;109(7):2250-2255. doi: 10.3324/haematol.2023.284365

Scholz M, Horn K, Pott J, Wuttke M, Kühnapfel A, Nasr MK, Kirsten H, Li Y, Hoppmann A, Gorski M, Ghasemi S, Li M, Tin A, Chai J-F, Cocca M, Wang J, Nutile T, Akiyama M, Ásvold BO, Bansal N, Biggs ML, Boutin T, Brenner H, Brumpton B, Burkhardt R, Cai J, Campbell A, Campbell H, Chalmers J, Chasman DI, Chee ML, Chee ML, Chen X, Cheng C-Y, Cifkova R, Daviglus M, Delgado G, Dittrich K, Edwards TL, Endlich K, Michael Gaziano J, Giri A, Giulianini F, Gordon SD, Gudbjartsson DF, Hallan S, Hamet P, Hartman CA, Hayward C, Heid IM, Hellwege JN, Hollecsek B, Holm H, Hutri-Kähönen N, Hveem K, Isermann B, Jonas JB, Joshi PK, Kamatani Y, Kanai M, Katarinen M, Khor CC, Kiess W, Kleber ME, Körner A, Kovacs P, Krajcoviechova A, Kramer H, Krämer BK, Kuokkanen M, Kähönen M, Lange LA, Lash JP, Lehtimäki T, Li H, Lin BM, Liu J, Loeffler M, Lyytikäinen L-P, Magnusson PKE, Martin NG, Matsuda K, Milaneschi Y, Mishra PP, Mononen N, Montgomery GW, Mook-Kanamori DO, Mychaleckyj JC, März W, Nauck M, Nikus K,

Nolte IM, Noordam R, Okada Y, Ólafsson Í, Oldehinkel AJ, Penninx BWJH, Perola M, Pirastu N, Polasek O, Porteous DJ, Poulain T, Psaty BM, Rabelink TJ, Raffield LM, Raitakari OT, Rasheed H, Reilly DF, Rice KM, Richmond A, Ridker PM, Rotter JJ, Rudan I, Sabanayagam C, Salomaa V, Schneiderman N, Schöttker B, Sims M, Snieder H, Stark KJ, Stefansson K, Stocker H, Stumvoll M, Sulem P, Sveinbjornsson G, Svensson PO, Tai ES, Taylor KD, Tayo BO, Teren A, Tham Y-C, Thiery J, Thio CHL, Thomas LF, Tremblay J, Tönjes A, van der Most PJ, Vitart V, Völker U, Wang YX, Wang C, Wei WB, Whitfield JB, Wild SH, Wilson JF, Winkler TW, Wong T-Y, Woodward M, Sim X, Chu AY, Feitosa MF, Thorsteinsdóttir U, Hung AM, Teumer A, Franceschini N, Parsa A, Köttgen A, Schlosser P, Pattaro C. X-chromosome and kidney function: evidence from a multi-trait genetic analysis of 908,697 individuals reveals sex-specific and sex-differential findings in genes regulated by androgen response elements. *Nat Commun*. 2024;15(1):586. doi: 10.1038/s41467-024-44709-1

🌟 Sharma D, Ungar B, Adalsteinsson JA, Sigurdsson JK, Sharp K, Thorsteinsdóttir S, Rögnvaldsson S, Þórðardóttir ÁR, Viðarsson B, Öunundarson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Ólafsson Í, Eyþórsson ES, Jónsson Á, Ólafsson A, Gislason GK, Landgren O, Hultcrantz M, Durie BG, Harding S, Löve PJ, **Kristinsson SY**. Population-based screening cohort study reveals no association between monoclonal gammopathy of undetermined significance (MGUS), smoldering multiple myeloma (SMM), multiple myeloma (MM), and alopecia. *Arch Derm Res*. 2024;316(9):627. doi: 10.1007/s00403-024-03372-8

🌟 Sverrisdóttir I, Thorsteinsdóttir S, Rögnvaldsson S, Aspelund T, Viðarsson B, Öunundarson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, **Þorsteinsdóttir I**, Sveinsdóttir SV, Pálmason R, **Ólafsson Í**, Sigurðsson F, Thordardóttir AR, Eyþórsson ES, Jónsson Á, Pálsson R, Indriðason ÓS, Gislason GK, Ólafsson A, Sigurdsson J, Steingrimsdóttir H, Einarsson Long T, Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Kristinsson SY, **Löve PJ**. Association between autoimmune diseases and monoclonal gammopathy of undetermined significance : An analysis from a population-based screening study: An analysis from a population-based screening study. *Ann Intern Med*. 2024;177(6):711-718. doi: 10.7326/M23-2867

Thorolfsson RB, Jonsdóttir AB, Sveinbjornsson G, Aegisdóttir HM, Oddsson A, Stefansson OA, Halldorsson GH, Saevarsdóttir S, Thorleifsson G, Stefansdóttir L, Pedersen OB, Sørensen E, Ghouse J, Raja AA, Zheng C, Silajdzija E, Rand SA, Erikstrup C, Ullum H, Mikkelsen C, Banasik K, Brunak S, Ivarsdóttir EV, Sigurdsson A, Beyter D, Sturluson A, Einarsson H, Tragante V, Helgason H, Lund SH, Halldorsson BV, Sigurpalsdóttir BD, **Ólafsson Í**, Arnar DO, Thorgeirsson G, Knowlton KU, Nadauld LD, Gretarsdóttir S, Helgadottir A, Ostrowski SR, Gudbjartsson DF, Jónsdóttir I, Bundgaard H, Holm H, Sulem P, Stefansson K, Danish Blood Donor Study Genomic C. Variants at the interleukin 1 gene locus and pericarditis. *JAMA Cardiol*.

2024;9(2):165-172. doi: 10.1001/jamacardio.2023.4820

Jóhannsson, F.; Yurkovich, J.T.; Guðmundsson, S.; Sigurjónsson, Ó.E.; Rolfsson, Ó. [Temperature Dependence of Platelet Metabolism](#). *Metabolites* 2024, 14, 91.

Elizabeth K. Bancroft, Elizabeth C. Page, Mark N. Brook, Jennifer Pope, Sarah Thomas, Kathryn Myhill, Brian T. Helfand, Pooja Talaty, Kai-Ren Ong, Emma Douglas, Jackie Cook, Derek J. Rosario, Monica Salinas, Sandra S. Buys, Jo Anson, Rosemarie Davidson, Mark Longmuir, Lucy Side, Diana M. Eccles, Marc Tischkowitz, Amy Taylor, Mara Cruellas, Eduard Perez Ballester, Ruth Cleaver, Mohini Varughese, Julian Barwell, Mandy LeButt, Lynn Greenhalgh, Rachel Hart, Ashraf Azzabi, Irene Jobson, Lynn Cogley, D. Gareth Evans, Jeanette Rothwell, Natalie Taylor, Matthew Hogben, Sibel Saya, IMPACT Study Steering Committee; **IMPACT Collaborators**, Rosalind A. Eeles, Neil K. Aaronson (2024), [The psychosocial impact of prostate cancer screening for BRCA1 and BRCA2 carriers](#). *BJU Int*, 134: 484-500.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 3

Fyrirlestrar á erlendum ráðstefnum: 9

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 1

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum á árinu: 1

Lyflæknisfræði

Forstöðumaður fræðasviðs: Rafn Benediktsson prófessor.

Fræðigreinar innan sviðsins: Blóðlæknisfræði, Gigtarlæknisfræði, Hjartalæknisfræði, Húð-og kynsjúkdómalæknisfræði, Innkirtlalæknisfræði, Lungnalæknisfræði, Nýrnalæknisfræði, Smitsjúkdómalæknisfræði.

Blóðlæknisfræði

Forsvarsaður: Hallgerður Lind Kristjánsdóttir

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar

Illkynjaðir blóðsjúkdómar: Myeloma og MGUS; mögulegur ávinningur þess að skima fyrir forstigi mergæxlis. MGUS – forstigi myeloma, verið að kanna faraldsfræði, orsakir og afleiðingar, þ.m.t. sjúkdómstengingar (monoclonal gammopathy of clinical significance), klíniska hanteringu (m.a. með gerð spálíkana) og söfnun sýna í lífsýnasafn sem er verið að nota til að kanna undirliggjandi líffræðileg ferli

Stofnfrumurannsóknir: Stofnfrumur og blóðmyndun. Áhrif algengra breytileika í erfðamengi mannsins á blóðmyndun og myndun

bráðahvítblæðis í börnum. Hlutverk stofnfruma í eðlilegum og illkynja brjóstkirtili. Áhrif þekjustyrkjandi lyfja á lungnasjúkdóma.

Prófun nýrra krabbameinslyfja: Hagnýting frumuræktunarmóðela til prófunar á nýjum krabbameinslyfjum.

Blóðstorknunarfræði: Árangur stýringar warfaríns með Fiix-PT í stað hefðbundins PT-prófs. Mælingar á gömlum og nýjum oral blóðþynningarlyfjum með dPT og dFiix. Erfðafræði bláæðasega og blóðstorkun og stökkbreytingar í Ashwell viðtæki.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Styrkir til ungra vísindamanna

Aðalbjörg Ýr Sigurbergsdóttir, sérnámslæknir. Meðumsækjandi: Þorvarður Jón Löve, sérfræðilæknir. Rannsókn: Lifun og dánarorsakir einstaklinga með góðkynja einstofna mótefnahækkun - niðurstöður úr Blóðskimun til bjargar. Styrkur að upphæð 1.500.000 íkr.

Hvatningarstyrkur:

Sæmundur Rögnvaldsson: Nýting einfrumu RNA raðgreiningar til kortlagningar á nærumhverfi krabbameinsfruma í þróun mergæxlis. Upphæð: 5.000.000

Verkefnastyrkur:

Sigurður Yngvi Kristinsson, Sérfræðilæknir: Tengsl efnaskiptaheilkennis, sykursýki og næringar við góðkynja einstofna mótefnahækkun.

Sigurður Yngvi Kristinsson, Sérfræðilæknir: Notagildi greiningar og áhættumats mergæxlis byggt á frumflæðissjárrannsóknum.

Sæmundur Rögnvaldsson, Sérnámslæknir : Fyrri greining góðkynja einstofna mótefnahækkun og aðdragandi mergæxlisgreiningar: Slembirðuð rannsókn. Upphæð: ~1.000.000

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Sigurður Yngvi Kristinsson. Faraldsfræði mallandi mergæxlis.

Þórarinn Guðjónsson. Hlutverk makróliða gegn öndunarferasjúkdómum óháð bakteríudrepandi virkni þeirra.

Tækjakaupasjóður Háskóla Íslands

Sigurður Yngvi Kristinsson. Búnaður til sýnatöku beinmergs og greiningar blóðsýna.

Anna Karen Sigurðardóttir. Hlutverk Noncoding RNA í brjóstkirtili. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Þórarinn Guðjónsson.

Rannsóknarsjóður Rannis

Sæmundur Rögnvaldsson. Monoclonal gammopathy of clinical significance: Epidemiology and the development of diagnostic pathways -. Upphæð: ~68.000.000.

World Cancer Research Fund

Sæmundur Rögnvaldsson. Understanding the role of obesity and nutrition in the development of multiple myeloma -. Upphæð: 340.000 GBP (~60.000.000 kr)

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Íslensk erfðagreining hf., Krabbameinsfélag Íslands

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin: Memorial Sloan-Kettering-sjúkrahúsið. Mayo Clinic, Rochester, MI.

Bretland: University of Birmingham. Oxford Translational Myeloma Centre. Líftækniyfirtækið Binding Site, Hart Biologicals Ltd.

Svíþjóð: Oncozeptides.

Noregur: Oslo University Hospital.

Holland: University of Utrecht. University of Amsterdam. Sanquin.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu 2024

Þórarinn Guðjónsson. Í ritstjórn (editorial board) Genes.

Sæmundur Rögnvaldsson. Í ritstjórn, Læknablaðið.

Doktorsnemar

Hildur Rún Helgudóttir. Umsjónarkennari Þórarinn Guðjónsson.

Ásdís Kristjánsdóttir. Umsjónarkennari Þórarinn Guðjónsson.

Árni Ásbjarnarson. Umsjónarkennari Þórarinn Guðjónsson.

Fríðrik Rúnar Garðarson. Umsjónarkennari Þórarinn Guðjónsson.

Ingigerður S. Sverrisdóttir. Umsjónarkennari Sigurður Yngvi Kristinsson.

Jón Þórir Óskarsson. Umsjónarkennari Sigurður Yngvi Kristinsson.

Róbert Pálmason. Umsjónarkennari Sigurður Yngvi Kristinsson.

Sólveig Bjarnadóttir. Umsjónarkennari Sigurður Yngvi Kristinsson.

Aðalbjörg Ýr Sigurbergsdóttir. Umsjónarkennari: Sigurður Yngvi Kristinsson, Leiðbeinandi: Sæmundur Rögnvaldsson.

Meistararnemar

Auður Egilsdóttir. Hlutverk ARID5B gensins í B-frumþroskun og myndun bráðahvítblæðis. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jón Þór Bergþórsson, Þórarinn Guðjónsson.

Bryndís Huld Þórarinsdóttir, Langtímageymsla blóðmyndandi stofnfruma úr mönnum – samsvörun á gæðasýni og græðling og 20 ára samantekt meðferðar á Íslandi. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Niels Árni Árnason, Ólafur Eysteinn Sigurjónsson, Hallgerður Lind Kristjánsdóttir, Reynir Arngrímsson, Sveinn Guðmundsson

Styrmir Hallson, Dietary habits and the risk of monoclonal gammopathy of undetermined significance: A population-based screening study in Iceland. Leiðbeinandi: Sæmundur Rögnvaldsson, Sigurður Yngvi Kristinsson, Ingibjörg Gunnarsdóttir

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Hólmgímsdóttir K, Rögnvaldsson S, Ragnarsdóttir TH, Kojic EM. Allir geta smitast af HIV en enginn ætti að fá alnæmi: Tvö tilfelli alnæmis hjá íslenskum konum. Læknablaðið. 2024;110(11):512-515. doi: 10.17992/ibl.2024.09.811

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

✴ Eypórsson E, Rögnvaldsson S, Thorsteinsdóttir S, Einarsson Long T, Reed ER, Sigurdardóttir GA, Viðarsson B, Öundurson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Ólafsson Í, Þorsteinsdóttir I, Sveinsdóttir SV, Sigurðsson F, Thordardóttir AR, Pálsson R, Indriðason ÓS, Jonsson A, Gíslason GK, Ólafsson A, Sigurdsson J, Steingrimsdóttir H, Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Aspelund T, Löve PJ, Kristinsson SY. Development of a multivariable model to predict the need for bone marrow sampling in persons with monoclonal gammopathy of undetermined significance : A cohort study nested in a clinical trial. Ann Intern Med. 2024;177(4):449-457. doi: 10.7326/M23-2540

✴ Hermouet S, Mennesson N, Allain-Maillet S, Bigot-Corbel E, Ólafsson A, Viðarsson B, Öundurson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Ólafsson Í, Eypórsson ES, Jónsson Á, Löve PJ, Rögnvaldsson S, Björnsson ES, Thorsteinsdóttir S, Kristinsson SY. Analysis of smoldering multiple myeloma according to the target of the monoclonal immunoglobulin of patients. Hemasphere. 2024;8(12):e70053. doi: 10.1002/hem3.70053

Ekström Smedby K, Eloranta S, Wästerlid T, Falini V, Jerlström U, Ellin F, Papworth K, Westerberg J, Lewerin C, Andersson PO, Lind Kristjánsdóttir H, Brandefors L, Mörtz C, Hallén K, Kuric N, Abu Sabaa A, Wahlin BE, Molin D, Enblad G, Hörstedt AS, Jerkeman M, Glimelius I. The National Swedish Lymphoma Register - a systematic validation of data quality. Acta Oncol. 2024 Jul 10;63:563-572. doi: 10.2340/1651-226X.2024.40431

Johansson P, Kristjánsdóttir HL, Johansson H, Mellström D, Lewerin C. Increased risk of hip and major osteoporotic fractures in 8463 patients who

have undergone stem cell transplantation, a Swedish population-based study. Osteoporos Int. 2024;35(10):1831-1838. doi: 10.1007/s00198-024-07171-9

✴ Óskarsson JP, Rögnvaldsson S, Thorsteinsdóttir S, Long TE, Ólafsson A, Eypórsson ES, Jónsson Á, Viðarsson B, Öundurson PT, Agnarsson BA, Pálmason R, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Ólafsson Í, Harding SJ, Durie BGM, Löve PJ, Kristinsson SY. The significance of free light-chain ratio in light-chain monoclonal gammopathy of undetermined significance: a flow cytometry sub-study of the iStopMM screening study. Blood Cancer J. 2024;14(1):221. doi: 10.1038/s41408-024-01201-9

✴ Rögnvaldsson S, Óskarsson JP, Thorsteinsdóttir S, Hultcrantz M, Pálmason R, Sverrisdóttir IS, Eypórsson ES, Long TE, Ólafsson Í, Þorsteinsdóttir I, Viðarsson B, Öundurson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Jonsson A, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Löve PJ, Kristinsson SY. Monoclonal gammopathy of undetermined significance with multiple paraproteins: A population-based screening study. HemaSphere. 2024;8(11):e70046. doi: 10.1002/hem3.70046

✴ Rögnvaldsson S, Thorsteinsdóttir S, Syriopoulou E, Sverrisdóttir I, Turesson I, Eypórsson ES, Óskarsson JT, Long TE, Viðarsson B, Öundurson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Ólafsson Í, Þorsteinsdóttir I, Aspelund T, Gíslason GK, Ólafsson A, Sigurdsson JK, Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Björkholm M, Landgren O, Löve PJ, Kristinsson SY. Prior cancer and risk of monoclonal gammopathy of undetermined significance: a population-based study in Iceland and Sweden. Haematologica. 2024;109(7):2250-2255. doi: 10.3324/haematol.2023.284365

✴ Rögnvaldsson S, Þorsteinsdóttir S, Kristinsson SY. Screening in multiple myeloma and its precursors: Are we there yet? Clin Chem. 2024;70(1):128-139. doi: 10.1093/clinchem/hvad148

Sharma D, Ungar B, Adalsteinsson JA, Sigurdsson JK, Sharp K, Thorsteinsdóttir S, Rögnvaldsson S, Þórðardóttir ÁR, Viðarsson B, Öundurson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Ólafsson Í, Eypórsson ES, Jónsson Á, Ólafsson A, Gíslason GK, Landgren O, Hultcrantz M, Durie BG, Harding S, Löve PJ, Kristinsson SY. Population-based screening cohort study reveals no association between monoclonal gammopathy of undetermined significance (MGUS), smoldering multiple myeloma (SMM), multiple myeloma (MM), and alopecia. Arch Derm Res. 2024;316(9):627. doi: 10.1007/s00403-024-03372-8

Sverrisdóttir I, Thorsteinsdóttir S, Rögnvaldsson S, Aspelund T, Viðarsson B, Öundurson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Sveinsdóttir SV, Pálmason R, Ólafsson Í, Sigurðsson F, Thordardóttir AR, Eypórsson ES, Jónsson Á, Pálsson R, Indriðason ÓS, Gíslason GK, Ólafsson A, Sigurdsson J, Steingrimsdóttir H, Einarsson Long T,

Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Kristinsson SY, Löve PJ. Association between autoimmune diseases and monoclonal gammopathy of undetermined significance : An analysis from a population-based screening study: An analysis from a population-based screening study. Ann Intern Med. 2024;177(6):711-718. doi: 10.7326/M23-2867

Wang Y, Unnarsdóttir AB, Magnúsdóttir I, Fang F, Þórðardóttir EB, Rúnarsdóttir H, Löve PJ, Kristinsson SY, Pálsson R, Jakobsdóttir J, Zoega H, Ásbjörnsdóttir KH, Song H, Hauksdóttir A, Aspelund T, Valdimarsdóttir UA. Trends of perceived disruption in healthcare services during the pandemic: findings from the COVID-19 National Resilience Cohort in Iceland. Eur J Public Health. 2024;34(2):394-401. doi: 10.1093/eurpub/ckad220

Went M, Duran-Lozano L, Halldorsson GH, Gunnell A, Ugidos-Damboriena N, Law P, Ekdahl L, Sud A, Thorleifsson G, Thodberg M, Olafsdóttir T, Lamarca-Arribazalaga A, Cafaro C, Niroula A, Ajore R, Lopez de Lapuente Portilla A, Ali Z, Pertesi M, Goldschmidt H, Stefansdóttir L, Kristinsson SY, Stacey SN, Löve PJ, Rögnvaldsson S, Hajek R, Vodicka P, Pettersson-Kymmer U, Späth F, Schinke C, Van Rhee F, Sulem P, Ferkingstad E, Hjorleifsson Eldjarn G, Mellqvist U-H, Jonsdóttir I, Morgan G, Sonneveld P, Waage A, Weinhold N, Thomsen H, Försti A, Hansson M, Juul-Vangsted A, Thorsteinsdóttir U, Hemminki K, Kaiser M, Rafnar T, Stefansson K, Houlston R, Nilsson B. Deciphering the genetics and mechanisms of predisposition to multiple myeloma. Nat Commun. 2024;15(1):6644. doi: 10.1038/s41467-024-50932-7

Gigtarlæknisfræði

Forsvarsaður: Gerður María Gröndal sérfræðilæknir

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Unnið er að rannsóknum á öllum helstu gigtarjúkdómum. Sérstök áhersla er þó á rannsóknir þar sem sérstaða Íslands og íslensku þjóðarinnar nýtast, en það á við á sviðum faraldsfræði, erfðafræði, ónæmisfræði og víðar þar sem vel skilgreindir sjúklingahópar og mikil þekking á gigtarjúkdómum er nauðsynleg. Fræðigreinin tekur þátt í stórum alþjóðlegum rannsóknum á sömu forsendum og vinnur einnig að samstarfsverkefnum um heilsuvernd við aðrar fagstéttir.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Þorvarður Jón Löve, læknir. Hlutverk sýkinga í meingerð og framvindu plasmafrumusjúkdóma.

Vísindasjóður Landspítala – styrkur til ungra vísindamanna

Katrín Þórarinsdóttir – Ungur vísindamaður Scandinavian Society of Rheumatology.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Helgi Jónsson. Transdermal treatment for hand osteoarthritis.

Porvarður Jón Löve. Bólugigtarsjúkdómar og sýkingar.

Nýsköpunarsjóður námsmanna, Rannís

Fjóla Jónsdóttir, Helgi Jónsson, Bergþóra Sigríður Snorraddóttir. Þrívíddar prentun á plástri til notkunar við handaslitgigt.

Doktorsnemar

Aron Hjalti Björnsson. Áhrif TNFa hemla á sýkingar og sýklalyfjanotkun sjúklinga með iktsýki. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Porvarður Jón Löve.

Guðrún Ása Björnsdóttir. Nýtt og framúrsteftulegt greiningakerfi (e.Clinical Decision Support System, CDSS) til að auðvelda greiningu á sjálfsonæmis-sjúkdómum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Björn R. Lúðvíksson, Björn Guðbjörnsson.

Ólafur Pálsson. Meðferðarárangur við Sórágigt – samstarfsverkefni Háskóla Íslands og Háskólans í Lundi, Svíþjóð. Leiðbeinendur: Björn Guðbjörnsson, Porvarður Jón Löve.

Berglind Árnadóttir. Sarklíki á Íslandi. Leiðbeinendur: Björn Guðbjörnsson og Katrín Þórarinsdóttir.

Telma Prastardóttir. Rannsókn á sambandi sóragigtar og psoriasis við sýkingar og mótefnamyndun“. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Porvarður Jón Löve.

Meistararnemar

Erla Ásgeirsdóttir. Samband hámarksstyrks í kastöxl, hámarkssnúningsafls í bol og álagsmeiðsla í kastöxl á meðal kvenkyns handboltaleikmanna. Leiðbeinendur: Kári Árnason, Katrín Þórarinsdóttir.

Unnar Árnason. Tengsl styrks og afls í neðri útlimum og kvið og álagsmeiðsla í öxl hjá handboltaleikmönnum. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Kári Árnason, Katrín Þórarinsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Rannsóknastofa í ónæmisfræði, Sjúkrahúsapótekið, ýmsar sérgreinar innan lyflækningasviðs.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Læknadeild og lyfjafræðideild Háskóla Íslands, Íslensk erfðagreining, Hjartavernd, Læknisfræðileg myndgreining (Domus Medica).

Erlendir samstarfsaðilar:

Bandaríkin: National Institute on Aging (NIA), Boston University, University of Pennsylvania.

Eistlandi: Tartu University Hospital.

Svíþjóð: Department of Genetics and Pathology Uppsala University og Karolinska sjúkrahúsið og Karolinska Institutet í Stokkhólmi. University of Gothenburg í Gautaborg.

England:University of Cambridge, Cambridge.

Starfsmenn fræðasviðsins eru í öflugu alþjóðlegu samstarfi í vísindarannsóknum í gegnum ýmis samvinnuverkefni svo sem SLE International Collaborating clinics, TREAT-OA, The Nordic PAM Study, ICEBIO (NordData, EuroSpA og NORDSTAR) og NORA/ScandRA (personalised medicine in Nordic/Scandic RA Fjölbreytni samstarfsins kemur vel fram sé litið til þjóðernis meðhöfunda síðustu ára, en þeir koma frá meira en 40 löndum.

Samstarf gigtarlækna og faraldsfræðinga á öllum Norðurlöndunum með styrk NordForsk um notkun á klínískum skráum (ICEBIO) með upplýsingum frá öðrum skráum á landsvísi, s.s. lyfjagagnagrunni, Krabbameinsskrá, vistunarskrá ofl. A Nordic Rheumatology Register Pilot.

Euro-SpA sam Evrópskt verkefni 17 skráa í 15 löndum um hryggigt og skylda sjúkdóma.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Jóna Freysdóttir er í ritstjórn Scandinavian Journal of Immunology.

Gunnar Tómasson er í ritstjórn, Scand J Rheumatology.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum íslenskum tímaritum

Sturluson ÓO, Pálsson Ó, Hjaltested EK, Lúðvíksdóttir D. Smáæðabólga með rauðkyrningafjöld, EGPA, falinn fylgisjúkdómur astma? Sjúkratilfelli. Læknablaðið. 2024;110(1):28-32. doi: 10.17992/ibl.2024.01.777

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Aegisdóttir HM, Andreassen L, Thorólfssdóttir RB, Sveinbjörnsson G, Jónsdóttir AB, Stefánsdóttir L, Thorleifsson G, Sigurdsson A, Halldorsson GH, Barc J, Simonet F, Tragante V, Oddsson A, Ferkingstad E, Svendsen JH, Ghouse J, Ahlberg G, Paludan-Müller C, Hadji-Turdeghal K, Bustamante M, Ulfarsson MO, Helgadóttir A, Gretarsdóttir S, Sævarsdóttir S, Jónsdóttir I, Erikstrup C, Ullum H, Sørensen E, Brunak S, Jøns C, Zheng C, Bezzina CR, Knowlton KU, Nadauld LD, Sulem P, Ostrowski SR, Pedersen OB, Arnar DO, Gudbjartsson DF, Olesen MS, Bundgaard H, Holm H, Stefansson K, consortium D. Genome-wide association study of accessory atrioventricular pathways. JAMA Cardiol. 2024;9(11):1053-1058. doi: 10.1001/jamacardio.2024.2684

Ahmadzay ZF, Heberg J, Jørgensen JB, Ørnberg LM, Østergaard M, Møller-Bisgaard S, Michelsen B, Loft AG, Jones GT, Hellamand P, Scherer A, Nissen MJ, Pavelka K, Závada J, Laas K, Vorobjov S,

Nordström D, Sokka-Isler T, Regierer AC, Reich A, Guðbjörnsson B, Þórarinsdóttir K, Iannone F, Favalli EG, van de Sande M, Provan SA, Kvien TK, Rodrigues AM, Gonçalves CF, Codreanu C, Mogosan C, Rotar Z, Pirkmajer KP, Castrejón I, Otero-Varela L, Di Giuseppe D, Wallman JK, Ciurea A, Möller B, Kenar-Artin G, Yıldırım TD, Macfarlane GJ, Rotariu O, Glinthorg B, Hetland ML. Recording of non-musculoskeletal manifestations, comorbidities and safety outcomes in European spondyloarthritis registries: a survey. Rheumatol Adv Pract. 2024;8(4):rkae135. doi: 10.1093/rap/rkae135

Barker MM, Köiv K, Magnúsdóttir I, Milbourn H, Wang B, Du X, Murphy G, Herweijer E, Gísladóttir EU, Li H, Lovik A, Kähler AK, Campbell A, Feychting M, Hauksdóttir A, Joyce EE, Thordardóttir EB, Frans EM, Hoffart A, Mägi R, Tómasson G, Ásbjörnsdóttir K, Jakobsdóttir J, Andreassen OA, Sullivan PF, Johnson SU, Aspelund T, Brandlistuen RE, Ask H, McCartney DL, Ebrahimi OV, Lehto K, Valdimarsdóttir UA, Nyberg F, Fang F. Mental illness and COVID-19 vaccination: a multinational investigation of observational & register-based data. Nat Commun. 2024;15(1):8124. doi: 10.1038/s41467-024-52342-1

👉 Björnsdóttir HH, Einarsson ÓB, Gröndal GM, Guðbjörnsson B. Nationwide prevalence of glucocorticoid prescriptions over 17 years and osteoporosis prevention among long-term users. SAGE Open Med. 2024;12:20503121241235056. doi: 10.1177/20503121241235056

Christiansen SN, Horskjær Rasmussen S, Ostergaard M, Pons M, Michelsen B, Pavelka K, Codreanu C, Ciurea A, Glinthorg B, Santos MJ, Sari I, Rotar Z, Guðbjörnsson B, Macfarlane GJ, Relas H, Iannone F, Laas K, Wallman JK, van de Sande M, Provan SA, Castrejón I, Zavada J, Mogosan C, Nissen MJ, Loft AG, Barcelos A, Erez Y, Pirkmajer KP, Gröndal GM, Jones GT, Hokkanen A-M, Chimenti MS, Vorobjov S, Di Giuseppe D, Kvien TK, Otero-Varela L, van der Horst-Bruinsma I, Hetland ML, Ørnberg LM. Effectiveness of secukinumab in radiographic and non-radiographic axial spondyloarthritis: a European routine-care observational study. RMD Open. 2024;10(3):e004166. doi: 10.1136/rmdopen-2024-004166

Christiansen SN, Horskjær Rasmussen S, Pons M, Michelsen B, Glinthorg B, Guðbjörnsson B, Gröndal GM, Vencovsky J, Loft AG, Rotar Z, Pirkmajer KP, Nissen MJ, Baranová J, Macfarlane GJ, Jones GT, Iannone F, Caporali R, Laas K, Vorobjov S, Giuseppe DD, Olofsson T, Provan SA, Fagerli KM, Castrejón I, Otero-Varela L, van de Sande M, van der Horst-Bruinsma I, Nordström D, Kuusalo L, Bernardes M, Hetland ML, Østergaard M, Midtbøll Ørnberg L. Patient-reported outcomes in axial spondyloarthritis and psoriatic arthritis patients treated with secukinumab for 24 months in daily clinical practice. Semin Arthritis Rheum. 2024;65(152388):152388. doi: 10.1016/j.semarthrit.2024.152388

Dijkshoorn B, Hansildaar R, Vedder D, Soutari N, Rudin A, Nordström D, **Guðbjörnsson B**, Lend K, Uhlig T, Haavardsholm EA, **Gröndal GM**, Hetland ML, Heiberg MS, Østergaard M, Hørslev-Petersen K, Lampa J, van Vollenhoven RF, Antovic A, Nurmohamed MT. Impaired coagulation parameters in early RA are restored by effective antirheumatic therapy: a prospective pilot study. *RMD Open*. 2024;10(4). doi: 10.1136/rmdopen-2024-004838

Dubovyk V, Vasileiadis GK, Fatima T, Zhang Y, Kapetanovic MC, Kastbom A, Rizk M, Söderbergh A, Zhao SS, van Vollenhoven RF, Hetland ML, Haavardsholm EA, Nordström D, Nurmohamed MT, **Guðbjörnsson B**, Lampa J, Østergaard M, Heiberg MS, Sokka-Isler T, **Gröndal GM**, Lend K, Hørslev-Petersen K, Uhlig T, Rudin A, Maglio C. Obesity is a risk factor for poor response to treatment in early rheumatoid arthritis: a NORD-STAR study. *RMD Open*. 2024;10(2):e004227. doi: 10.1136/rmdopen-2024-004227

👤 **Eyþórsson E**, Rögnvaldsson S, Thorsteinsdóttir S, Einarsson Long T, Reed ER, Sigurdardóttir GA, Viðarsson B, Öndarson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Ólafsson Í, Þorsteinsdóttir I, Sveinsdóttir SV, Sigurðsson F, Thordardóttir AR, Pálsson R, Indriðason ÓS, Jonsson A, Gíslason GK, Ólafsson A, Sigurdsson J, Steingrimsdóttir H, Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Aspelund T, **Löve ÞJ**, **Kristinsson SY**. Development of a multivariable model to predict the need for bone marrow sampling in persons with monoclonal gammopathy of undetermined significance: A cohort study nested in a clinical trial. *Ann Intern Med*. 2024;177(4):449-457. doi: 10.7326/M23-2540

Hellamand P, van de Sande MGH, Ørnbjerg LM, Klausch T, Eklund KK, Relas H, Santos MJ, Vieira-Sousa E, Loft AG, Glinthborg B, Østergaard M, Lindström U, Wallman JK, Michelsen B, Fagerli KM, Castrejón I, **Guðbjörnsson B**, **Löve ÞJ**, Vencovský J, Nekvindová L, Rotar Z, Tomšić M, Díaz-González F, Kenar G, Tugalski HY, Iannone F, Ramonda R, Codreanu C, Mogosan C, Nissen MJ, Möller B, Hetland ML, van der Horst-Bruinsma IE. Sex differences in the effectiveness of first-line tumor necrosis factor inhibitors in psoriatic arthritis: Results from the European Spondyloarthritis Research Collaboration Network. *Arthritis Rheumatol*. 2024;76(4):587-598. doi: 10.1002/art.42758

Hellmich B, Sanchez-Alamo B, Schirmer JH, Berti A, Blockmans D, Cid MC, Holle JU, Hollinger N, Karadag O, Kronbichler A, Little MA, Luqmani RA, Mahr A, Merkel PA, Mohammad AJ, Monti S, Mukhtyar CB, Musial J, Price-Kuehne F, Segelmark M, Teng YKO, Terrier B, **Tómasson G**, Vaglio A, Vassilopoulos D, Verhoeven P, Jayne D. EULAR recommendations for the management of ANCA-associated vasculitis: 2022 update. *Ann Rheum Dis*. 2024;83(1):30-47. doi: 10.1136/ard-2022-223764

👤 Hermouet S, Mennesson N, Allain-Maillet S, Bigot-Corbel E, Ólafsson A, Viðarsson B, Öndarson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Ólafsson Í, Eyþórsson ES, Jónsson Á, **Löve ÞJ**, Rögnvaldsson S, Björnsson ES, Thorsteinsdóttir S, **Kristinsson SY**. Analysis of smoldering multiple myeloma according to the target of the monoclonal immunoglobulin of patients. *Hemasphere*. 2024;8(12):e70053. doi: 10.1002/hem3.70053

Ivarsdóttir EV, Guðmundsson J, Tragante V, Sveinbjörnsson G, Kristmundsdóttir S, Stacey SN, Halldorsson GH, Magnusson MI, Oddsson A, Walters GB, Sigurdsson A, **Sævarsdóttir S**, Beyter D, Thorleifsson G, Halldorsson BV, Melsted P, Stefansson H, Jónsdóttir I, Sørensen E, Pedersen OB, Erikstrup C, Bøgested M, Pøhl M, Røder A, Stroomberg HV, Gögenur I, Hillingsø J, Bojesen SE, Lassen U, Høgdall E, Ullum H, Brunak S, Ostrowski SR, Consortium DG, Sonderby IE, Frei O, Djurovic S, Havdahl A, Møller P, Dominguez-Valentin M, Haavik J, Andreassen OA, Hovig E, Agnarsson BA, Hilmarsson R, Jóhannsson ÓP, Valdimarsson T, Jónsson S, Möller PH, Ólafsson JH, Sigurgeirsson B, Jónasson JG, Tryggvason G, Holm H, Sulem P, Rafnar T, Gudbjartsson DF, Stefansson K. Gene-based burden tests of rare germline variants identify six cancer susceptibility genes. *Nat Genet*. 2024;56(11):2422-2433. doi: 10.1038/s41588-024-01966-6

Lend K, Koopman FA, Lampa J, Jansen G, Hetland ML, Uhlig T, Nordström D, Nurmohamed M, **Guðbjörnsson B**, Rudin A, Østergaard M, Heiberg MS, Sokka-Isler T, Hørslev-Petersen K, Haavardsholm EA, **Gröndal GM**, Twisk JWR, van Vollenhoven R. Methotrexate safety and efficacy in combination therapies in patients with early rheumatoid arthritis: A post hoc analysis of a randomized controlled trial. *Arthritis Rheumatol*. 2024;76(3):363-376. doi: 10.1002/art.42730

Lend K, Lampa J, Padyukov L, Hetland ML, Heiberg MS, Nordström DC, Nurmohamed MT, Rudin A, Østergaard M, Haavardsholm EA, Hørslev-Petersen K, Uhlig T, Sokka-Isler T, **Guðbjörnsson B**, **Gröndal GM**, Frazzini G, Christiaens J, Wolbink G, Rispens T, Twisk JWR, van Vollenhoven RF. Association of rheumatoid factor, anti-citrullinated protein antibodies and shared epitope with clinical response to initial treatment in patients with early rheumatoid arthritis: data from a randomised controlled trial. *Ann Rheum Dis*. 2024;83(12):1657-1665. doi: 10.1136/ard-2024-226024

Linde L, Georgiadis S, Ørnbjerg LM, Rasmussen SH, Michelsen B, Askling J, Di Giuseppe D, Wallman JK, Závada J, Pavelka K, Bernardes M, Matos CO, Glinthborg B, Loft AG, Nordström D, Kuusalo L, Möller B, Nissen MJ, Codreanu C, Mogosan C, **Guðbjörnsson B**, **Löve ÞJ**, Akleyek C, Iannone F, Kvien TK, Rotar Z, Castrejón I, Macfarlane GJ, Hetland ML, Østergaard M. Comparing DAPSA, DAPSA28, and DAS28-CRP in patients with psoriatic arthritis initiating a first tumor necrosis factor inhibitor across nine

European countries. *Arthritis Care Res (Hoboken)*. 2024;76(11):1558-1565. doi: 10.1002/acr.25396

Linde L, Ørnbjerg LM, Georgiadis S, H Rasmussen S, Lindström U, Askling J, Michelsen B, Di Giuseppe D, Wallman JK, **Guðbjörnsson B**, **Löve ÞJ**, Nordström DC, Yli-Kerttula T, Nekvindová L, Vencovský J, Iannone F, Cauli A, Loft AG, Glinthborg B, Laas K, Rotar Z, Tomšić M, Macfarlane GJ, Möller B, van de Sande M, Codreanu C, Nissen MJ, Birlík M, Erten S, Santos MJ, Vieira-Sousa E, Hetland ML, Østergaard M. Predictors of DAPSA28 remission in patients with psoriatic arthritis initiating a first TNF inhibitor: results from 13 European registries. *Rheumatology (Oxford)*. 2024;63(3):751-764. doi: 10.1093/rheumatology/kead284

Linde L, Ørnbjerg LM, Heegaard Brahe C, Wallman JK, Di Giuseppe D, Závada J, Castrejón I, Díaz-González F, Rotar Z, Tomšić M, Glinthborg B, **Guðbjörnsson B**, **Geirsson ÁJ**, Michelsen B, Kristianslund EK, Santos MJ, Barcelos A, Nordström D, Eklund KK, Ciurea A, Nissen M, Akar S, Hejl Hyldstrup L, Krogh NS, Hetland ML, Østergaard M. Second and third TNF inhibitors in European patients with axial spondyloarthritis: effectiveness and impact of the reason for switching. *Rheumatology (Oxford)*. 2024;63(7):1882-1892. doi: 10.1093/rheumatology/kead494

Liu J, Idborg H, Korotkova M, Lend K, van Vollenhoven R, Lampa J, Rudin A, Nordström D, **Guðbjörnsson B**, **Gröndal GM**, Uhlig T, Hørslev-Petersen K, Lund Hetland M, Østergaard M, Nurmohamed M, Jakobsson P-J. Urinary prostanoids are elevated by anti-TNF and anti-IL6 receptor disease-modifying antirheumatic drugs but are not predictive of response to treatment in early rheumatoid arthritis. *Arthritis Res Ther*. 2024;26(1):61. doi: 10.1186/s13075-024-03295-9

Mathew AJ, Hetland ML, Pedersen MP, Rasmussen SH, Glinthborg B, Loft AG, Nissen MJ, Möller B, Rodrigues AM, Santos FP, Rotar Z, Tomšić M, Relas H, Peltomaa R, **Guðbjörnsson B**, **Löve ÞJ**, Kocaer SB, Koken Avsar A, Midtbøll Ørnbjerg L, Østergaard M. Enthesitis in a European registry-based cohort of patients with psoriatic arthritis treated with tumour necrosis factor inhibitors: clinical burden, patient-reported outcomes, and treatment response. *Scand J Rheumatol*. 2024;53(4):237-247. doi: 10.1080/03009742.2024.2336743

👤 **Ólafsson S**, **Löve ÞJ**, Friðriksdóttir RH, Tyrfingsson T, Runarsdóttir V, Hansdóttir I, Bergmann ÓM, Björnsson ES, Jóhannsson B, Sigurðardóttir B, Löve A, Baldvinsdóttir GE, Thordardóttir M, Hernandez UB, Heimisdóttir M, Hellard M, **Gottfredsson M**, Tra PHCwg. Predictors of treatment outcomes for Hepatitis C infection in a nationwide elimination program in Iceland: The treatment as prevention for Hepatitis C (TraP HepC) study. *Int J Drug Policy*. 2024;133:104616. doi: 10.1016/j.drugpo.2024.104616

Ørnbjerg LM, Brahe CH, Linde L, Jacobsson L, Nissen MJ, Kristianslund EK, Santos MJ, Nordström D, Rotar Z, **Guðbjörnsson B**, Onen F, Codreanu C,

Lindström U, Möller B, Kvien TK, Barcelos A, Eklund KK, Tomšić M, Löve PJ, Can G, Ionescu R, Loft AG, Mann H, Pavelka K, van de Sande M, van der Horst-Bruinsma IE, Suarez MP, Sánchez-Piedra C, Macfarlane GJ, Iannone F, Michelsen B, Hyldstrup LH, Krogh NS, Østergaard M, Hetland ML. Drug effectiveness of 2nd and 3rd TNF inhibitors in psoriatic arthritis - relationship with the reason for withdrawal from the previous treatment. *Joint Bone Spine*. 2024;91(4):105729. doi: 10.1016/j.jbspin.2024.105729

Ørnbjerg LM, Georgiadis S, Kvien TK, Michelsen B, Rasmussen S, Pavelka K, Zavada J, Loft AG, Kenar G, Solmaz D, Glinthorg B, Rodrigues A, Santos MJ, Di Giuseppe D, Wallman JK, Ciurea A, Nissen MJ, Rotar Z, Pirkmajer KP, Nordström D, Hokkanen AM, Guðbjörnsson B, Pálsson O, Hetland ML, Østergaard M. Impact of patient characteristics on ASDAS disease activity state cut-offs in axial spondyloarthritis: results from nine European rheumatology registries. *RMD Open*. 2024;10(4):e004644. doi: 10.1136/rmdopen-2024-004644

Ørnbjerg LM, Rugbjerg K, Georgiadis S, Rasmussen SH, Jacobsson L, Loft AG, Iannone F, Fagerli KM, Vencovsky J, Santos MJ, Möller B, Pombo-Suarez M, Rotar Z, Guðbjörnsson B, Cefle A, Eklund K, Codreanu C, Jones G, van der Sande M, Wallman JK, Sebastiani M, Michelsen B, Závada J, Nissen MJ, Sanchez-Piedra C, Tomšić M, Löve PJ, Relas H, Mogosan C, Hetland ML, Østergaard M. Patient-reported outcomes (PROs) and PRO remission rates in 12,262 biologic-naïve patients with psoriatic arthritis treated with tumor necrosis factor inhibitors in routine care. *J Rheumatol*. 2024;51(4):378-389. doi: 10.3899/jrheum.2023-0764

Óskarsson JP, Rögnvaldsson S, Thorsteinsdóttir S, Long TE, Ólafsson A, Eyþórsson ES, Jónsson Á, Viðarsson B, Öndurason PT, Agnarsson BA, Pálmason R, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Ólafsson Í, Harding SJ, Durie BGM, Löve PJ, Kristinsson SY. The significance of free light-chain ratio in light-chain monoclonal gammopathy of undetermined significance: a flow cytometry sub-study of the iStopMM screening study. *Blood Cancer J*. 2024;14(1):221. doi: 10.1038/s41408-024-01201-9

Pálsson O, Löve PJ, Wallman JK, Kapetanovic MC, Gunnarsson PS, Guðbjörnsson B. Prescription of non-steroidal anti-inflammatory drugs for patients with inflammatory arthritis decreases with the initiation of tumour necrosis factor inhibitor therapy: results from the ICEBIO registry. *Scand J Rheumatol*. 2024;53(6):402-408. doi: 10.1080/03009742.2024.2352967

Provan SA, Ljung L, Kristianslund EK, Michelsen B, Uhlig T, Jónmundsson Þ, Sexton J, Guðbjörnsson B, Di Giuseppe D, Hetland ML, Reynisdóttir GB, Glinthorg B, Relas H, Aaltonen K, Kvien TK, Asklung J. Interstitial lung disease in patients with rheumatoid arthritis or psoriatic arthritis initiating biologics and controls: Data from 5 Nordic

registries. *J Rheumatol*. 2024;51(11):1111-1118. doi: 10.3899/jrheum.2024-0252

Rögnvaldsson S, Óskarsson JP, Thorsteinsdóttir S, Hultcrantz M, Palmason R, Sverrisdóttir IS, Eyþórsson ES, Long TE, Ólafsson Í, Þorsteinsdóttir I, Viðarsson B, Öndurason PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Jónsson A, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Löve PJ, Kristinsson SY. Monoclonal gammopathy of undetermined significance with multiple paraproteins: A population-based screening study. *HemaSphere*. 2024;8(11):e70046. doi: 10.1002/hem3.70046

Rögnvaldsson S, Thorsteinsdóttir S, Syriopoulou E, Sverrisdóttir I, Turesson I, Eyþórsson ES, Óskarsson JT, Long TE, Viðarsson B, Öndurason PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Ólafsson Í, Þorsteinsdóttir I, Aspelund T, Gíslason GK, Ólafsson A, Sigurdsson JK, Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Björkholm M, Landgren O, Löve PJ, Kristinsson SY. Prior cancer and risk of monoclonal gammopathy of undetermined significance: a population-based study in Iceland and Sweden. *Haematologica*. 2024;109(7):2250-2255. doi: 10.3324/haematol.2023.284365

Sævarsdóttir S, Bjarnadóttir K, Markússon T, Berglund J, Ólafsdóttir TA, Halldorsson GH, Rutsdóttir G, Gunnarsdóttir K, Arnthorsson AO, Lund SH, Stefansdóttir L, Gudmundsson J, Jóhannesson AJ, Sturluson A, Oddsson A, Halldorsson B, Lúðvíksson BR, Ferkingsstad E, Ivarsdóttir EV, Sveinbjörnsson G, Gröndal GM, Masson G, Eldjarn GH, Thorisson GA, Kristjansdóttir K, Knowlton KU, Moore KHS, Gudjonsson SA, Rognvaldsson S, Knight S, Nadauld LD, Holm H, Magnusson OT, Sulem P, Gudbjartsson DF, Rafnar T, Thorleifsson G, Melsted P, Norddahl GL, Jónsdóttir I, Stefansson K. Start codon variant in LAG3 is associated with decreased LAG-3 expression and increased risk of autoimmune thyroid disease. *Nat Commun*. 2024;15(1):5748. doi: 10.1038/s41467-024-50007-7

Sharma D, Ungar B, Adalsteinsson JA, Sigurdsson JK, Sharp K, Thorsteinsdóttir S, Rögnvaldsson S, Þórðardóttir ÁR, Viðarsson B, Öndurason PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Ólafsson Í, Eyþórsson ES, Jónsson Á, Ólafsson A, Gíslason GK, Landgren O, Hultcrantz M, Durie BG, Harding S, Löve PJ, Kristinsson SY. Population-based screening cohort study reveals no association between monoclonal gammopathy of undetermined significance (MGUS), smoldering multiple myeloma (SMM), multiple myeloma (MM), and alopecia. *Arch Derm Res*. 2024;316(9):627. doi: 10.1007/s00403-024-03372-8

Sverrisdóttir I, Thorsteinsdóttir S, Rögnvaldsson S, Aspelund T, Viðarsson B, Öndurason PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Sveinsdóttir SV, Pálmason R, Ólafsson Í, Sigurdsson F, Thordardóttir AR, Eyþórsson ES, Jónsson Á, Pálsson R, Indriðason ÓS, Gíslason GK, Ólafsson A, Sigurdsson J, Steingrimsdóttir H, Einarsson Long T, Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Kristinsson SY, Löve PJ. Association between

autoimmune diseases and monoclonal gammopathy of undetermined significance : An analysis from a population-based screening study: An analysis from a population-based screening study. *Ann Intern Med*. 2024;177(6):711-718. doi: 10.7326/M23-2867

Thordardóttir EB, Song H, Shen Q, Björnsson A, Hilmarsdóttir HY, Guðmundsdóttir B, Sigurðsson E, Tómasson G, Rúnarsdóttir H, Lu D, Arnberg FK, Jakobsdóttir J, Fang F, Aspelund T, Hauksdóttir A, Valdimarsdóttir UA. Prevalence of Life Stressors and Posttraumatic Stress Disorder Among Women in Iceland. *JAMA Netw Open*. 2024;7(12):e2449430. doi: 10.1001/jamanetworkopen.2024.49430

Thorolfsson RB, Jonsdóttir AB, Sveinbjörnsson G, Aegisdóttir HM, Oddsson A, Stefansson OA, Halldorsson GH, Sævarsdóttir S, Thorleifsson G, Stefansdóttir L, Pedersen OB, Sørensen E, Ghouse J, Raja AA, Zheng C, Silajdzija E, Rand SA, Erikstrup C, Ullum H, Mikkelsen C, Banasik K, Brunak S, Ivarsdóttir EV, Sigurdsson A, Beyter D, Sturluson A, Einarsson H, Tragante V, Helgason H, Lund SH, Halldorsson BV, Sigurpalsdóttir BD, Ólafsson Í, Arnar DO, Thorgeirsson G, Knowlton KU, Nadauld LD, Gretarsdóttir S, Helgadottir A, Ostrowski SR, Gudbjartsson DF, Jónsdóttir I, Bundgaard H, Holm H, Sulem P, Stefansson K, Danish Blood Donor Study Genomic C. Variants at the interleukin 1 gene locus and pericarditis. *JAMA Cardiol*. 2024;9(2):165-172. doi: 10.1001/jamacardio.2023.4820

Thors VS, Björnsdóttir KL, Löve PJ, Haraldsson Á. Long COVID in Icelandic children: A matched cohort study of nonspecific symptoms following SARS-CoV-2 infection. *Pediatr Infect Dis J*. 2024;43(3):226-233. doi: 10.1097/INF.0000000000004187

Wang S, Nikamo P, Laasonen L, Guðbjörnsson B, Ejstrup L, Iversen L, Lindqvist U, Alm JJ, Eisefeldt J, Zheng X, Catrina S-B, Taylan F, Vaz R, Ståhle M, Tapia-Paez I. Rare coding variants in NOX4 link high ROS levels to psoriatic arthritis mutilans. *EMBO Molecular Medicine*. 2024;16(3):596-615-615. doi: 10.1038/s44321-024-00035-z

Wang Y, Unnarsdóttir AB, Magnúsdóttir I, Fang F, Þórðardóttir EB, Rúnarsdóttir H, Löve PJ, Kristinsson SY, Pálsson R, Jakobsdóttir J, Zoega H, Ásbjörnsson KH, Song H, Hauksdóttir A, Aspelund T, Valdimarsdóttir UA. Trends of perceived disruption in healthcare services during the pandemic: findings from the COVID-19 National Resilience Cohort in Iceland. *Eur J Public Health*. 2024;34(2):394-401. doi: 10.1093/eurpub/ckad220

Wells GA, Guillemin F, Merkel PA, de Wit M, Mackie S, March L, Tómasson G, King LK, Cembalo SM, Grosskleg S, Maxwell LJ, Monti S, Quinn KA, Shea BJ, Tugwell P, Beaton D. Advancing composite outcome measures: Insights on weighting components from OMERACT 2023. *Semin Arthritis Rheum*. 2024;69(152503):152503. doi: 10.1016/j.semarthrit.2024.152503

Went M, Duran-Lozano L, Halldorsson GH, Gunnell A, Ugidos-Damboriena N, Law P, Ekdahl L, Sud A, Thorleifsson G, Thodberg M, Olafsdottir T, Lamarca-Arrizabalaga A, Cafaro C, Niroula A, Ajore R, Lopez de Lapuente Portilla A, Ali Z, Pertesi M, Goldschmidt H, Stefansdottir L, Kristinsson SY, Stacey SN, Löve PJ, Rögnvaldsson S, Hajek R, Vodicka P, Pettersson-Kymmer U, Späth F, Schinke C, Van Rhee F, Sulem P, Ferkingstad E, Hjorleifsson Eldjam G, Mellqvist U-H, Jonsdottir I, Morgan G, Sonneveld P, Waage A, Weinhold N, Thomsen H, Försti A, Hansson M, Juul-Vangsted A, Thorsteinsdottir U, Hemminki K, Kaiser M, Rafnar T, Stefansson K, Houlston R, Nilsson B. Deciphering the genetics and mechanisms of predisposition to multiple myeloma. Nat Commun. 2024;15(1):6644. doi: 10.1038/s41467-024-50932-7

 Pórarinsdóttir K, McGrath S, Forslind K, Agelii ML, Ekwall A-KH, Jacobsson LTH, Rudin A, Mårtensson I-L, Gertsson I. Cartilage destruction in early rheumatoid arthritis patients correlates with CD21-/low double-negative B cells. Arthritis Res Ther. 2024;26(1):23. doi: 10.1186/s13075-024-03264-2

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 4

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 3

Hjartalæknisfræði

Forsvarsmáður fræðigreinar: Karl Andersen prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Erfðafræði kransæðasjúkdóma, kólesterólhækkunar og hjartsláttartruflana. Stafrænar hjartalækningar. Faraldsfræði kransæðasjúkdóma og meðferð kransæðasjúkdóms. Forvarnir kransæðasjúkdóma. Samspil sykursýki og bráðra kransæðasjúkdóma. Ódæmigerðir brjóstverkir á bráðamóttöku. Hjartabilun.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Daniel Ásgeirsson, læknir. Algengi og meðhöndlun hjarta- og æðasjúkdóma hjá sjúklingum með langvinna nýrnabilun.

Inga Jóna Ingimarsdóttir, læknir. Áhrif Covid-19 bólusetningar á hjartastarfsemi með aðaláherslu á sjúkdóma í gollurshúsi, hjartavöðva, eða hjartsláttartruflanir. - Framhaldsrannsókn með öflun viðmiðunarhóps hrausta einstaklinga.

Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir, læknir. Meðferðarhældni við lyfjameðferð kransæðasjúkdóms eftir kransæðaðræðingu á Íslandi.

Jóhanna Gunnarsdóttir, læknir. Notkun hjartamagnýls á meðgöngu og meðferðarhældni.

Jóhanna Gunnarsdóttir, læknir. Öryggi hjartamagnýls í meðgöngu.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Ingibjörg Gunnþórsdóttir, Inga Jóna Ingimarsdóttir, Karl Andersen, Anna Birna Almarsdóttir. Áhrif meðferðarhældni á horfur sjúklinga með hjartabilun.

Minningasjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar

Davíð O. Arnar. Erfðafræðileg skimun íþróttamanna.

RANNÍS

Berglind Aðalsteinsdóttir, Davíð O. Arnar. Íslenska ofvaxtarhjartavöðvalla verkefnið. Rannsókn á arfberum MYBPC3 landnemastökkbreytingunni.

Doktorsnemar

Ásdís Hrönn Sigurðardóttir. Tengsl blóðþrýstings í æsku við blóðþrýsting og háþrýsting hjá ungum fullorðnum: 10 ára eftirfylgdarrannsókn. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Viðar Örn Eðvarðsson. Meðleiðbeinandi: Ólafur S. Indriðason. Í doktorsnefnd: Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir.

Hildur Ægisdóttir. Áhrif erfðabreytileika á hjartsláttartruflanir. Doktorsnám við Læknadeild Háskóla Íslands Umsjónarkennari: Davíð O. Arnar.

Marianna Garðardóttir. Áhrif gáttatífs á heilastarfsemi. Doktorsnám við Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Davíð O. Arnar. Í doktorsnefnd: Ingibjörg J Guðmundsdóttir.

Kristján Guðmundsson. Remote monitoring devices for heart failure. Doktorsnám við Karolinska Institutet, Stokkhólm. Meðleiðbeinandi: Davíð O. Arnar.

Andrea B. Jónsdóttir. Erfðir offitu. Doktorsnám við Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Davíð O. Arnar.

Ingibjörg Kjartansdóttir. Bólguþættir og blóðþrýstingur meðal 16 – 20 ára ungmenna. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ragnar G. Bjarnason, Anna Sigríður Ólafsdóttir, Ragnar Danielsen.

Leon Arnar Heitmann: Lyfjameðferð og meðferðarhældni í hjartasjúkdómum. Doktorsnám við Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur Martin Ingi Sigurðsson og Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir.

Ingibjörg Gunnþórsdóttir. Áhrif meðferðarhældni á horfur sjúklinga með hjartabilun - Hönnun á nýju réttmætisprófuðu skortæki sem metur meðferðarhældni sértækt hjá sjúklingum með hjartabilun. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinandi Inga Jóna Ingimarsdóttir,

Umsjónarkennari Karl Andersen. Í doktorsnefndinni: Anna Birna Almarsdóttir, Kaupmannahafnarháskóla, Martin Ingi Sigurðsson, Erla Svansdóttir og Anna Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Páll Guðjónsson. Ábendingar og aukaverkanir amiodarone á Íslandi. Umsjónarkennari: Karl Andersen. Meðleiðbeinandi: Gunnar Guðmundsson. Í doktorsnefnd: Elías Sæbjörn Eyþórsson, Sigríður Björnsdóttir.

Alexandra Aldís Heimisdóttir. Blæðingar eftir hjartaaðgerðir. Tíðni, áhættuþættir, fylgikvillar og horfur. Umsjónarkennari Tómas Guðbjartsson. Meðleiðbeinandi: Martin Ingi Sigurðsson. Í doktorsnefnd: Sigurbergur Kárasón, Karl Andersen, Anders Jeppsson.

Böðvar Páll Ásgeirsson. Árangur hjartaaðgerða á Íslandi. Umsjónarkennari Tómas Guðbjartsson. Í doktorsnefnd Leon Heitmann, Karl Andersen Rebekka Sigrún D Lynch. Áhættuþættir fyrir hjarta- og æðasjúkdóma ásamt geðrænum einkennum meðal kvenna sem hafa orðið fyrir ofbeldi. Lýðheilsufræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi Unnur Anna Valdimarsdóttir. Í doktorsnefnd: Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir.

Ingibjörg Kristjánsdóttir. Prognostic role of renal function: Findings from the emergency department and in-hospital heart failure care. Leiðbeinendur: dr. Lars H Lund, dr. Tonje Thorvaldsen og dr. Gianluigi Savarese. Karolinska Institute, Stockholm.

Meistaraneimar

Íris Erla Gísladóttir. Lyfjanotkun á göngudeild hjartabilunar á Landspítala: Eru sjúklingar meðhöndlaðir í samræmi við leiðbeiningar evrópsku hjartalæknasamtakanna? Lyfjafræðideild, Háskóla Íslands. Pétur Sigurður Gunnarsson, Ingibjörg Gunnþórsdóttir, Inga Sigurrós Þráinsdóttir, Karl Andersen, Auður Ketilsdóttir, Guðbjörg Jóna Guðlaugsdóttir.

Amalía Sigurrós Stefánsdóttir. Samanburður 3D og 2D hjartaómrannsókn á hjartastarfsemi krabbameinssjúklinga. Læknadeild/Geislafræði, HÍ. Leiðbeinendur: Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir, Agnes Þóra Guðmundsdóttir. Umsjónarkennari: Guðlaug Björnsdóttir.

Kristmann Þór Sigurjónsson. Ígræðslur tvislegla gang- og bjargráða á Íslandi. Læknadeild/Lifeindafræði HÍ. Umsjónarkennari Ásbjörg Ósk Snorradóttir. Meistaránámsnefnd: Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir

Próstur Hjálmarsson. Stöðubundið hraðtaktshékkenni á Íslandi og áhrif meðferðarúrræða. Læknadeild/Lifeindafræði. Leiðbeinandi: Steinar Guðmundsson. Meistaránámsnefnd: Ásbjörg Snorradóttir, Birgir Magnússon.

Sonja Steinsson Þórsdóttir. Use of digital health programs to improve medication adherence among heart failure patients. Helga Zoega,

Ingibjörg Gunnþórsdóttir, Elías Guðmundsson, Inga Jóna Ingimarsdóttir

Ólafía Ósk Reynisdóttir. Viðhorf og reynsla heimilislækna af flutningi upplýsinga og tilfærslu meðferðar milli aðila innan heilbrigðisþjónustunnar. Ingibjörg Gunnþórsdóttir, Elin I. Jacobsen, Jón Steinar Jónsson, Anna Bryndís Blöndal.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Hjartavernd, Íslensk erfðagreining, Sidekick Health

Erlendir samstarfsaðilar

Evrópa:

Euroheart. Cardiolyis – European Cardiovascular Research Institute

EUROASPIRE VI. University of Galway, Írlandi

Svíþjóð: Karolinska Institutet Stokkholmi. Uppsala Clinical Research Center, Stokkholmi

Danmörk: Rigshospitalet, Kaupmannahöfn.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir situr í ritstjórn Læknablaðsins

Inga Jóna Ingimarsdóttir situr í ritstjórn Cardiology

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Agnarsson, H. R., & Guðmundsdóttir, I. J. (2024). [Klinísk skoðun og aðferðafræði: Hjartaskoðun](#). Læknablaðið, 110(2), 94-95.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Aegisdóttir HM, Andreassen L, Thorolfssdóttir RB, Sveinbjörnsson G, Jonsdóttir AB, Stefansdóttir L, Thorleifsson G, Sigurdsson A, Halldorsson GH, Barc J, Simonet F, Tragante V, Oddsson A, Ferkingstad E, Svendsen JH, Ghouse J, Ahlberg G, Paludan-Müller C, Hadji-Turdeghal K, Bustamante M, Ulfarsson MO, Helgadóttir A, Gretarsdóttir S, Sævarsdóttir S, Jónsdóttir I, Erikstrup C, Ullum H, Sørensen E, Brunak S, Jøns C, Zheng C, Bezzina CR, Knowlton KU, Nadauld LD, Sulem P, Ostrowski SR, Pedersen OB, **Arnar DO**, Gudbjartsson DF, Olesen MS, Bundgaard H, Holm H, Stefansson K, consortium D. Genome-wide association study of accessory atrioventricular pathways. JAMA Cardiol. 2024;9(11):1053-1058. doi: 10.1001/jamacardio.2024.2684

Armario X, Carron J, Simpkin AJ, Elhadi M, Kennedy C, Abdel-Wahab M, Bleiziffer S, Lefèvre T, Wolf A, Pilgrim T, Villablanca PA, Blackman DJ, Van Mieghem NM, Hengstenberg C, Swaans MJ, Prendergast BD, Patterson T, Barbanti M, Webb JG, Behan M, Resar J, Chen M, Hildick-Smith D, Spence MS, Zweiker D, Bagur R, Teles R, Ribichini FL,

Jagielak D, Park D-W, Kornowski R, Wykrzykowska JJ, Bunc M, Estévez-Loureiro R, Poon K, Götzberg M, Jeger RV, Ince H, Packer EJS, Angelillis M, Nombela-Franco L, Guo Y, Savontaus M, Al-Moghairi AM, Parasca CA, Kliger C, Roy D, Molnár L, Silva M, White J, Yamamoto M, Carrilho-Ferreira P, Toggweiler S, Voudris V, Ohno Y, Rodrigues I, Parma R, Ojeda S, Toutouzas K, Regueiro A, Grygier M, AlMerri K, Cruz-González I, Fridrich V, de la Torre Hernández JM, Noble S, Kala P, Asmarats L, Kurt IH, Bosmans J, Erglis M, Casserly I, Iskandarani D, Bhindi R, Kefer J, Yin W-H, Rosseel L, Kim H-S, O'Connor S, Hellig F, Szejfman M, Mendiz O, Pineda AM, Seth A, Pllaha E, de Brito FS, Jr., Bajoras V, Balgith MA, Lee M, Eid-Lidt G, Vandelooy B, Vaz VD, Alasnag M, Ussia GP, Tay E, Mayol J, Gunasekaran S, Sardella G, Buddhari W, Kao H-L, Dager A, Tzikas A, **Guðmundsdóttir IJ**, Edris A, Gutiérrez Jaikel LA, Arias EA, Al-Hijji M, Ertürk M, Conde-Vela C, Boljevic D, Ferrero Guadagnoli A, Hermlin T, ElGuindy AM, Lima-Filho Mdo, de Moura Santos L, Perez L, Maluenda G, Akyüz AR, Alhaddad IA, Amin H, So C-Y, Al Nooryani AA, Vaca C, Albistur J, Nguyen QN, Arzamendi D, Grube E, Modine T, Tchetché D, Hayashida K, Latib A, Makkar RR, Piazza N, Søndergaard L, McEvoy JW, Mylotte D. Impact of the COVID-19 pandemic on global TAVR activity: The COVID-TAVI study. JACC Cardiovasc Interv. 2024;17(3):374-387. doi: 10.1016/j.jcin.2023.10.041

Ballatore A, Casella M, Moscoso Costa F, Giaccardi M, Haim M, **Ingimarsdóttir IJ**, Mewton N, Van Ofwegen-Hanekamp C, Ollitrault P, Pawlak A, Sultan A, Tokmakova M, Varounis C, Weberndörfer V, Zemrak F, Anselmino M. Radiation awareness and X-ray use in cardiology: An international independent web-based survey. J Interv Cardiol. 2024;2024:1-7. doi: 10.1155/2024/2247603

Bhatty A, Wilkinson C, Batra G, Alfredsson J, Erlinge D, Ferreira J, **Guðmundsdóttir IJ**, **Hrafnkelsdóttir ÞJ**, **Ingimarsdóttir IJ**, Irs A, Jári Z, Jánosi A, Popescu BA, Santos M, Vasko P, Vinereanu D, Yap J, Maggioni AP, Wallentin L, Casadei B, Gale CP. Cohort profile: the European Unified Registries On Heart Care Evaluation and Randomized Trials (EuroHeart)-acute coronary syndrome and percutaneous coronary intervention. Eur Heart J Qual Care Clin Outcomes. 2024;10(5):386-390. doi: 10.1093/ehjqcco/qcae025

Einarsson G, Thorleifsson G, Steinthorsdóttir V, Zink F, Helgason H, Olafsdóttir T, Rognvaldsson S, Tragante V, Ulfarsson MO, Sveinbjörnsson G, Snaebjarnarson AS, Einarsson H, Aegisdóttir HM, Jonsdóttir GA, Helgadóttir A, Gretarsdóttir S, Styrkarsdóttir U, Arnason HK, Bjarnason RG, Sigurdsson E, **Arnar DO**, Björnsson ES, Pálsson R, Björnsson G, Stefansson H, Thorgeirsson T, Sulem P, Thorsteinsdóttir U, Holm H, Gudbjartsson DF, Stefansson K. Sequence variants associated with BMI affect disease risk through BMI itself. Nat Commun. 2024;15(1):9335. doi: 10.1038/s41467-024-53568-9

Ingimarsdóttir IJ, Hansen JS, Bergmann HM, Einarsson H. The Icelandic Heart Failure Registry-A nationwide assessment tool for HF care and intervention in HF treatment. ESC Heart Fail. 2024;11(6):4081-4091. doi: 10.1002/ehf2.15012

Jørgensen TH, Thyregod HGH, Savontaus M, Willemen Y, Bleie Ø, Tang M, Niemela M, Angerås O, **Guðmundsdóttir IJ**, Sartipy U, Dagnegaard H, Laine M, Rück A, Pihola J, Petursson P, Christiansen EH, Malmberg M, Olsen PS, Haaverstad R, Søndergaard L, De Backer O, investigators N-. Transcatheter aortic valve implantation in low-risk tricuspid or bicuspid aortic stenosis: the NOTION-2 trial. Eur Heart J. 2024;45(37):3804-3814. doi: 10.1093/eurheartj/ehae331

Klemenzdóttir EÓ, Arnadóttir GA, Jensson BO, Jonasdóttir A, Katrínardóttir H, Fridriksdóttir R, Jonasdóttir A, Sigurdsson A, Gudjonsson SA, Jónsson JJ, Stefánsdóttir VF, **Danielsen R**, Palsdóttir A, Jonsson H, Helgason A, Magnusson OT, Thorsteinsdóttir U, Björnsson HT, Stefansson K, Sulem P. A population-based survey of FBN1 variants in Iceland reveals underdiagnosis of Marfan syndrome. Eur J Hum Genet. 2024;32(1):44-51. doi: 10.1038/s41431-023-01455-0

Saldarriaga C, de Gracia SSG, Mejia MIP, Shchendrygina A, Kida K, Fauvel C, Zaleska-Kociecka M, Mapelli M, Einarsson H, Guidetti F, Robledo GG, Milinkovic I, Esperon G, Tejero A, Meznar AZ, Rustamova Y, Vishram-Nielsen J, Mohty D, Zieroth S, Barasa A, **Ingimarsdóttir IJ**, Tun HN, Tham N, Rakotonoeel R, Rosano GMC, Ruschitzka F, Mewton N. Diagnostic and therapeutic practice for Heart Failure with preserved ejection fraction around the world: An international survey. Curr Probl Cardiol. 2024;49(12):102799. doi: 10.1016/j.cpcardiol.2024.102799

Spitzer E, Hernandez JMD, **Guðmundsdóttir IJ**, McFadden E, Held C, Hanet C, Boersma E, Ren CB, Delgado V, Erlinge D, Prado APD, Bax JJ, Tijssen JGP. Use of cardiovascular registries in regulatory pathways: perspectives from the EU-MDR Cardiovascular Collaboratory. REC-Interv Cardiol. 2024;6(3):213-223. doi: 10.24875/recice. M24000443

Thorolfssdóttir RB, Jonsdóttir AB, Sveinbjörnsson G, Aegisdóttir HM, Oddsson A, Stefansson OA, Halldorsson GH, Sævarsdóttir S, Thorleifsson G, Stefansdóttir L, Pedersen OB, Sørensen E, Ghouse J, Raja AA, Zheng C, Silajdzija E, Rand SA, Erikstrup C, Ullum H, Mikkelsen C, Banasik K, Brunak S, Ivarsdóttir EV, Sigurdsson A, Beyter D, Sturluson A, Einarsson H, Tragante V, Helgason H, Lund SH, Halldorsson BV, Sigurpalsdóttir BD, Ólafsson Í, **Arnar DO**, Thorgeirsson G, Knowlton KU, Nadauld LD, Gretarsdóttir S, Helgadóttir A, Ostrowski SR, Gudbjartsson DF, Jónsdóttir I, Bundgaard H, Holm H, Sulem P, Stefansson K, Danish Blood Donor Study Genomic C. Variants at the interleukin 1 gene locus and pericarditis. JAMA Cardiol. 2024;9(2):165-172. doi: 10.1001/jamacardio.2023.4820

Erindi flutt á alþjóðlegum/norrænum ráðstefnum: 1

Veggsþjóld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 3

Húð- og kynsjúkdómalæknisfræði

Tengiliður: Elísabet Reykdal Jóhannesdóttir sérfræðingur

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Tækjakaupasjóður Háskóla Íslands
Chiopro. Sævar Pétursson.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Dardari D, Piaggese A, Potier L, Sultan A, Diener H, Francois M, Dorweiler B, Bouillet B, M'Bemba J, Chaillous L, Clerici G, Kessler L, Wetzel-Roth W, Storck M, Davidsson OB, **Baldursson BT**, Kjartansson H, Lantis JC, Charpentier G. Intact Fish Skin Graft to Treat Deep Diabetic Foot Ulcers. NEJM Evid. 2024;3(12):EVIDoa2400171. doi: 10.1056/EVIDoa2400171

Ivarsdóttir EV, Guðmundsson J, Tragante V, Sveinbjörnsson G, Kristmundsdóttir S, Stacey SN, Halldorsson GH, Magnusson MI, Oddsson A, Walters GB, Sigurdsson A, Sævarsdóttir S, Beyter D, Thorleifsson G, Halldorsson BV, Melsted P, Stefansson H, Jónsdóttir I, Sørensen E, Pedersen OB, Erikstrup C, Bøgsted M, Pøhl M, Røder A, Stroomberg HV, Gögenur I, Hillingsø J, Bojesen SE, Lassen U, Høgðall E, Ullum H, Brunak S, Ostrowski SR, Consortium DG, Sonderby IE, Frei O, Djurovic S, Havdahl A, Møller P, Dominguez-Valentin M, Haavik J, Andreassen OA, Hovig E, Agnarsson BA, Hilmarsson R, Jóhannsson ÓP, Valdimarsson T, Jónsson S, Möller PH, **Ólafsson JH**, **Sigurgeirsson B**, Jónasson JG, Tryggvason G, Holm H, Sulem P, Rafnar T, Gudbjartsson DF, Stefansson K. Gene-based burden tests of rare germline variants identify six cancer susceptibility genes. Nat Genet. 2024;56(11):2422-2433. doi: 10.1038/s41588-024-01966-6

Innkirtlalæknisfræði

Forsvarsaður: Rafn Benediktsson prófessor, forstöðulæknir

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Faraldsfræði, erfðafræði, lífeðlisfræði, gæða- og þjónusturannsóknir á sviði sykursýki og annarra innkirtlasjúkdóma.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala – styrkur til ungra vísindamanna
Elva Rún Rúnarsdóttir, hjúkrunarfræðingur og

verkefnastjóri. Meðumsækjandi: Rafn Benediktsson, forstöðulæknir. Skimun á fótum í áhættu hjá einstaklingum með sykursýki típu 2 á Íslandi: Flokkun og algengi miðað við IWGDF staðla.

Helga Ágústa Sigurjónsdóttir, læknir. Algengi frumkóms aldosterónheilkennis hjá einstaklingum með nýgreindan ómeðhöndlaðan háþrýsting.

Doktorsnemi.

Hulda Hrunð Björnsdóttir. Sykursteranotkun á Íslandi og áhrif á beinbúskap. Margrét Jóna Einarsdóttir er meðleiðbeinandi.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir
Háskóli Íslands, Íslensk erfðagreining, Hjartavernd, Retina Risk.

Erlendir

Svíþjóð: NU-Hospital Group, Uddevalla og Sahlgrenska University Hospital, Gautaborg.

Holland: Medtronic – Diabeter, Cloudcare, Amsterdam.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Petrovic M, Cabarkapa D, Aleksic J, Cabarkapa DV, **Ramos J**, Hafsteinsson T, Gisladdottir T. Sex-Specific Differences in Vertical Jump Force–Time Metrics in Youth Basketball Players. Biomechanics. 2024;4(4):805-811. doi: 10.3390/biomechanics4040059

🔴 **Sævarsdóttir S**, Bjarnadóttir K, Markusson T, Berglund J, Olafsdóttir TA, Halldorsson GH, Rutsdóttir G, Gunnarsdóttir K, Arnthorsson AO, Lund SH, Stefansdóttir L, Guðmundsson J, **Jóhannesson AJ**, Sturluson A, Oddsson A, Halldorsson B, Lúðvíksson BR, Ferkingstad E, Ivarsdóttir EV, Sveinbjörnsson G, Gröndal GM, Masson G, Eldjarn GH, Thorisson GA, Kristjansdóttir K, Knowlton KU, Moore KHS, Gudjonsson SA, Rognvaldsson S, Knight S, Nadauld LD, Holm H, Magnusson OT, Sulem P, Gudbjartsson DF, Rafnar T, Thorleifsson G, Melsted P, Norddahl GL, Jónsdóttir I, Stefansson K. Start codon variant in LAG3 is associated with decreased LAG-3 expression and increased risk of autoimmune thyroid disease. Nat Commun. 2024;15(1):5748. doi: 10.1038/s41467-024-50007-7

Arlie-Søborg MC, Dal J, Heck A, Stockholm K, Husted E, Feltøft CL, Rasmussen Å K, Feldt-Rasmussen U, Andreassen M, Klose MC, Nielsen TL, Andersen MS, Christensen LL, Krogh J, Jarlov A, Bollerslev J, Nermoen I, Oksnes M, Dahlqvist P, Olsson T, Berinder K, Hoybye C, Petersson M, Akerman AK, Wahlberg J, Ekman B, Engstrom BE, Johannsson G, Ragnarsson O, Olsson D, **Sigurjónsdóttir HÁ**, Fougner SL, Matikainen N, Vehkavaara S, Metso S, Jaatinen P, Hämmäläinen P, Rintamäki R, Yliaska I, Immonen H, Mäkimattila S, Cederberg-Tamminen H, Viukari M, Nevalainen P,

Nuutila P, Schalin-Jäntti C, Burman P, Jørgensen JOL. Acromegaly management in the Nordic countries: A Delphi consensus survey. Clin Endocrinol (Oxf). 2024;101(3):263-273. doi: 10.1111/cen.15095

🔴 **Matthiasdóttir AM**, Harðarson ÞO, **Arnardóttir S**, **Sigurjónsdóttir HÁ**. Cushing’s disease may have higher incidence than previously thought: A nationwide study in Iceland 2010-2019. Neuroendocrinology. 2024;114(10):950-957. doi: 10.1159/000540205

Lungnalæknisfræði

Forsvarsaður: Gunnar Guðmundsson prófessor

Svefnrannsóknir/ svefnlæknisfræði

Forsvarsaður: Þórarinn Gíslason – Deild - Sleep apnea - yfirmaður Már Kristjánsson

Áherslur í rannsóknum innan lungnalæknisfræði

Berkjuskúll, Erfðir og faraldsfræði millilífslungnasjúkdóma og sarklíkis, Millilífslungnabreytingar, Lungnakrabbamein, Faraldsfræði og erfðir lungnakrabbameins á Íslandi, Árangur skurðaðgerða við lungnakrabbameini á Íslandi, Áhrif streitu á horfur sjúklinga með lungnakrabbamein. Áhrif loftmengunar á heilsufar. Alvarlegur astmi. Líftækilyfjameðferð við alvarlegan astma.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Gunnar Guðmundsson. Próteínlífvisar millilífslungnabreytinga og möguleg orsakatengsl við Millilífslungnasjúkdóma.

Norrænir rannsóknarstyrkir

Svenska Vetenskapsrådet. Dóra Lúðvíksdóttir, Össur Emilsson. Air quality and COVID-19: An individual-based population study. Uppsala University, University of Iceland, Karolinska Institutet, Gothenburg University, Umeå University.

Fru Bertha Kamprads stiftelse (Lundi, Svíþjóð) ELUDY – Early stage LUNg cancer and DYspnea. Mæði hjá sjúklingum eftir skurðaðgerð við lungnakrabbameini. Guðrún Nína Óskarsdóttir og samstarfsmenn (verkefni unnið við Háskólann í Lundi, Svíþjóð).

Evrópskir rannsóknar styrkir.

Samstarfssamningur við European Respiratory Society / SHARP Dóra Lúðvíksdóttir. Undirritaður 1.mars 2024 með fjármögnun rannsókna til 3 ára.

Norrænt/Evrópskt/Alþjóðlegt samstarf um alvarlegan astma.

[SHARP: Severe Heterogeneous Asthma Research collaboration](#), Patient-centred Dóra Lúðvíksdóttir.

International Severe Asthma Registry ISAR. Unnur Steina Björnsdóttir og Dóra Lúðvíksdóttir.

Nordic Severe AsthmaNetwork Dóra Lúðvíksdóttir og Unnur Steina Björnsdóttir.

Samstarf við Íslenska Erfðagreiningu um erfðir astma og ofnæmis. Unnur Steina Björnsdóttir.

Doktorsnemar

Hrönn Harðardóttir. Stress response to a Lung Cancer Diagnosis; Impact on Survival. Líf- og læknávisindi, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Unnur Valdimarsdóttir, Magnús Karl Magnússon, Susan Lutgendorf.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Lungnælæknisfræði, líffærameinafræði, myndgreining, ofnæmislækningar, gigtarlækningar, gjörgæslulækningar.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Læknadeild, Háskóla Íslands, Hjartavernd, Íslensk erfðagreining.

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin: National Jewish Research and Medical Center, Denver, University of Colorado, , University of Iowa, Iowa, University of Colorado Colorado, Brigham and Womens Hospital/Harvard University, Boston.

Evrópa: European Respiratory Society.

Alþjóðlegar rannsóknir: International Severe Asthma Network.

Svíþjóð: Uppsala University, Gothenburg University, Karolinska Institutet, Umeå University.

Danmörk: Bispebjerg Hospital.

Finnland: Tampere University.

Rannsóknarverkefni

BS ritgerð Kristín Dóra Sigurðardóttir júní 2024
Leiðbeinandi Dóra Lúðvíksdóttir og Össur Emilsson. Líftækniylf við alvarlegum astma. Val á meðferð og meðferðarsvörum.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Sturluson Ó O, Pálsson Ó, Hjaltested EK, Lúðvíksdóttir D. Smáæðabólga með rauðkyrningafjöld, EGPA, fallinn fylgisjúkdómur astma? Sjúkratilfelli. Læknablaðið. 2024;110(1):28-32. doi: 10.17992/llbl.2024.01.777

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

👤 **Axelsson GP**, Jonmundsson T, Woo Y, Frick EA, Aspelund T, Loureiro JJ, Orth AP, Jennings LL, **Guðmundsson G**, Emilsson V, Gudmundsdóttir V,

Gudnason V. Proteomic associations with forced expiratory volume: a Mendelian randomisation study. *Respir Res.* 2024;25(1):44. doi: 10.1186/s12931-023-02587-z

👤 **Elidóttir H**, Bjarnadóttir SR, **Baldursson Ó**, **Jónsdóttir B**. Cystic fibrosis in Iceland and the high prevalence of the N1303K variant. *Pediatr Pulmonol.* 2024;59(7):1944-1951. doi: 10.1002/ppul.27019fy

Olafsdóttir TA, Thorleifsson G, Lopez de Lapuente Portilla A, Jonsson S, Stefansdóttir L, Niroula A, Jonasdóttir A, Eggertsson HP, Halldorsson GH, Thorlacius GE, Arnthorsson AO, **Björnsdóttir US**, Asselbergs FW, Bentlage AEH, Eyjolfsson GI, Gudmundsdóttir S, Gunnarsdóttir K, Halldorsson BV, Holm H, Lúðvíksson BR, Melsted P, Norddahl GL, Ólafsson Í, Saevarsdóttir S, Sigurdardóttir O, Sigurdsson A, Temming R, Ölundarson PT, Thorsteinsdóttir U, Vidarsson G, Sulem P, Gudbjartsson DF, Jonsdóttir I, Nilsson B, Stefansson K. Sequence variants influencing the regulation of serum IgG subclass levels. *Nat Commun.* 2024;15(1):8054. doi: 10.1038/s41467-024-52470-8

Vartiainen V, Woodcock AA, Wilkinson A, Janson C, **Björnsdóttir US**, Haahtela T, Lehtimäki L. Thoughtful prescription of inhaled medication has the potential to reduce inhaler-related greenhouse gas emissions by 85. *BMJ Open Respir Res.* 2024;11(1). doi: 10.1136/bmjresp-2023-001782

Waeijen-Smit K, Crutsen M, Keene S, Miravittles M, Crisafulli E, Torres A, Mueller C, Schuetz P, Ringbæk TJ, Fabbian F, Mekov E, Harries TH, Lun C-T, Ergán B, Esteban C, Quintana Lopez JM, López-Campos JL, Chang CL, Hancox RJ, Shafuiddin E, Ellis H, Janson C, Suppli Ulrik C, **Guðmundsson G**, Epstein D, Dominguez J, Lacombe A, Osadnik C, Alia I, Spannella F, Karakurt Z, Mehravaran H, Utens C, de Kruif MD, Ko FWS, Trethewey SP, Turner AM, Bumbacea D, Murphy PB, Vermeersch K, Zilberman-Itskovich S, Steer J, Echevarria C, Bourke SC, Lane N, de Batlle J, Sprooten RTM, Russell R, Faverio P, Cross JL, Prins HJ, Spruit MA, Simons SO, Houben-Wilke S, Franssen FME. Global mortality and readmission rates following COPD exacerbation-related hospitalisation: a meta-analysis of 65 945 individual patients. *ERJ Open Res.* 2024;10(1):00838-02023. doi: 10.1183/23120541.00838-2023

👤 **Þráinsson L**, Halldórsson AB, Ingason AB, Ísaksson HJ, **Guðmundsson G**, **Guðbjartsson T**. Surgical lung biopsy for suspected interstitial lung disease with video-assisted thoracoscopic surgery is safe, providing exact histological and disease specific diagnosis for tailoring treatment. *J Thorac Dis.* 2024;16(1):99-112. doi: 10.21037/jtd-23-1107

Rabelo LG, Tolman C, **Jonsdóttir B**, Gudbjartsson T. A mediastinal angiomatoid fibrous histiocytoma radically resected with the use of cardiopulmonary bypass and transection of the ascending aorta. *Interdiscip Cardiovasc Thorac Surg.* 2024 Dec 25;40(1):ivae214. doi: 10.1093/icvts/ivae214. PMID: 39714286; PMCID: PMC11681935.

Samstarfsgreinar Gunnar Guðmundsson

Cartlidge MK, Brown KK, Chaudhuri N, Corte TJ, Dieudé P, John L, Kelly C, Khanna D, McRorie E, Nicol L, Stewart G, Walsh SLF, Wijzenbeek M, Hirani N; PASSWRD participants.

A modified Delphi exercise in physician-perceived risk factors for drug-induced pneumotoxicity in patients with rheumatological disease.

BMC Pulm Med. 2024 Oct 31;24(1):547. doi: 10.1186/s12890-024-03287-0.

Lombardi F, Stewart I, Fabbri L, Adams W, Kawano-Dourado L, Ryerson CJ, Jenkins G; REMAP-ILD Consortium. Mycophenolate and azathioprine efficacy in interstitial lung disease: a systematic review and meta-analysis. *BMJ Open Respir Res.* 2024 Feb 27;11(1):e002163. doi: 10.1136/bmjresp-2023-002163.

Kawano-Dourado L, Kulkarni T, Ryerson CJ, Rivera-Ortega P, Baldi BG, Chaudhuri N, Funke-Chambour M, Hoffmann-Vold AM, Johannson KA, Khor YH, Montesi SB, Piccari L, Prosch H, Molina-Molina M, Sellares Torres J, Bauer-Ventura I, Rajan S, Jacob J, Richards D, Spencer LG, Wendelberger B, Jensen T, Quintana M, Kreuter M, Gordon AC, Martinez FJ, Kaminski N, Cornelius V, Lewis R, Adams W, Jenkins G; REMAP-ILD consortium. Adaptive multi-interventional trial platform to improve patient care for fibrotic interstitial lung diseases. *Thorax.* 2024 Mar 6;thorax-2023-221148. doi: 10.1136/thorax-2023-221148. Online ahead of print.

Abozid H, Patel J, Burney P, Hartl S, Breyer-Kohansal R, Mortimer K, Nafees AA, Al Ghobain M, Welte T, Harabi I, Denguezli M, Loh LC, Rashid A, Gislason T, Barbara C, Cardoso J, Rodrigues F, Seemungal T, Obaseki D, Juvekar S, Paraguas SN, Tan WC, Franssen FME, Mejza F, Mannino D, Janson C, Cherkaski HH, Anand MP, Hafizi H, Buist S, Koul PA, El Sony A, Breyer MK, Burghuber OC, Wouters EFM, Amaral AFS; BOLD Collaborative Research Group. Prevalence of chronic cough, its risk factors and population attributable risk in the Burden of Obstructive Lung Disease (BOLD) study: a multinational cross-sectional study.

EClinicalMedicine. 2024 Jan 21;68:102423. doi: 10.1016/j.eclim.2024.102423. eCollection 2024 Feb.

Önnur ritverk

Engilbert Sigurðsson, Gunnar Guðmundsson, Magnús Gottfredsson, Ólafur Már Björnsson, Tómas Guðbjartsson. High-Altitude Diseases, 2024. Fræðslubæklingur fyrir almenning.

Gunnar Guðmundsson. Berkjuskúlk (Bronchiectasis). Lungu. Fréttablað Lungnasamtakanna desember 2024.

Dóra Lúðvíksdóttir. Líftækniylfjameðferð við astma, lækning eða sjúkdómshlé? Astma og ofnæmisblaðið apríl 2024.

Ritrýni fyrir erlend vísindatímarit.

Thorax International Journal; Dóra Lúðvíksdóttir

Fyrirlestrar á erlendum ráðstefnum á árinu: 2

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 6

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum á árinu: 6

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum á árinu: 1

Svefnrannsóknir/ Svefnlæknisfræði

Forsvarsaður: Þórarinn Gíslason – Deild - Sleep apnea - yfirmaður Már Kristjánsson

Áherslur í rannsóknum innan Svefnlæknisfræði

Rannsóknir á kæfisvefni, áhættuþáttum, áhrifum hans á td hjarta- og æðasjúkdóma og mismunandi líkamsmyndir.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Þórarinn Gíslason. Áhrif meðferðar við kæfisvefni á hjarta- og æðasjúkdóma.

Tækjakaupasjóður Háskóla Íslands

Þórarinn Gíslason. 80 frystir 725 l fyrir sýni í rannsóknum.

Rannís

[BOLD II \(Burden of obstructive lung diseases\).](#)

Þórarinn Gíslason er verkefnastjóri.

Þórarinn Gíslason, Bryndís Benediksdóttir og samstarfsmenn. Langvinn lungnateppa – eftirfylgd.

Horizon 2020

Europe ([ALEC](#)). Fjölbjóðaverkefni um lungnasjúkdóma. Þórarinn Gíslason, Bryndís Benediksdóttir og samstarfsmenn.

Nordforsk

[NordicWelfare Project](#): Understanding the Link between Air Pollution and Distribution of Related Health Impacts and Welfare in the Nordic Countries. Þórarinn Gíslason og samstarfsmenn.

Evrópu styrkir

ECRS (Life-GAP og EPHOR)

[ECRS: The European Community Respiratory Health Survey](#) (I,II,III,IV). ECRS. Þórarinn Gíslason og samstarfsmenn.

[RHINE I, II, III](#) eru í raun hluti af ECRSH. Fékk styrk 2020 frá Life-GAP – evrópsku vísindasamstafi. Þá hafa þessi sömu rannsóknarsetur auk rannsóknasetra í Sviss, Spáni og Ástralíu rannsakað sérstaklega afkomendur þátttakenda í ECHRS I á

sama hátt og einnig foreldra þeirra. Nefnist sú rannsókn [RHINESSA](#) (kynslóðarannsókn).

ECRS IV

hefur einnig hlotið Evrópskan vísindastyrk. Er ásamt flestum rannsóknarsetrum

[ECRS](#) hluti af WP4 í stóru EU verkefni:

SAGIC-CV

Áhrif meðferðar kæfisvefns með svefnöndunartæki á blóðþrýsting og breytileika á hjartslætti með tilliti til mismunandi sjúkdómsmyndar. Þórarinn Gíslason, Bryndís Benediksdóttir ofl.

National Institutes of Health (NIH)

PISA -BP; Samspil kæfisvefns og háþrýstings. Þórarinn Gíslason, Bryndís Benediksdóttir, Allan I Pack o.fl.

PISA - EXPO Rannsókn á áhættuþáttum kæfisvefns – samspil líkamsbyggingar efra loftvegs og lífeðlisfræði breytileika. Þórarinn Gíslason, Bryndís Benediksdóttir, Allan I Pack ofl.

MOSA: Metabolomics in Obstructive Sleep apnea. Hlaut 5 ára NIH styrk haustið 2020. Þórarinn Gíslason, Bryndís Benediksdóttir, Allan I Pack ofl.

Mir-OSA: MICRO-RNAS AS BIOMARKERS FOR OBSTRUCTIVE SLEEP APNEA. Vinnuheiti: MIR-OSA. Notagildi lífmmerkja (Micro-RNA) við greiningu og eftirfylgd kæfisvefns. Verkefnið hlaut 5 ára styrk í júlí 2023 frá NIH.

Svefnrannsóknir eru oft unnar í fjölbættu alþjóðlegu samstarfi og eru aðallega kostaðar af erlendum styrkveitendum

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Lungnalæknisfræði, líffærameinafræði, myndgreining, ofnæmislæknir, gígjarlæknir.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Læknadeild, Háskóla Íslands, Hjartavernd, Íslensk erfðagreining.

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin: Hospital of the University of Pennsylvania Philadelphia, Brigham and Womens.

Evrópa: European Respiratory Society.

Rannsóknir innan svefnrannsóknna eru flestar unnar í fjölbættu alþjóðlegu samstarfi.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Abozid H, Patel J, Burney P, Hartl S, Breyer-Kohansal R, Mortimer K, Nafees AA, Al Ghobain M, Welte T, Harrabi I, Denguezli M, Loh LC, Rashid A, Gíslason Þ, Barbara C, Cardoso J, Rodrigues F, Seemungal T, Obaseki D, Juvekar S, Paraguas SN, Tan WC, Franssen FME, Meija F, Mannino D, Janson C, Cherkaski HH, Anand MP, Hafizi H, Buist S, Koul PA, El Sony A, Breyer M-K, Burghuber OC,

Wouters EFM, Amaral AFS, Group BCR. Prevalence of chronic cough, its risk factors and population attributable risk in the Burden of Obstructive Lung Disease (BOLD) study: a multinational cross-sectional study. *EclinicalMedicine*. 2024;68(102423):102423. doi: 10.1016/j.eclinm.2024.102423

Bjornsdottir E, Thorarinsdottir EH, Lindberg E, **Benediktsdóttir B**, Franklin K, Jarvis D, Demoly P, Perret JL, Garcia Aymerich J, Dorado-Arenas S, Heinrich J, Torén K, Garcia Larsen V, Jögi R, **Gíslason Þ**, Janson C. Association between physical activity over a 10-year period and current insomnia symptoms, sleep duration and daytime sleepiness: a European population-based study. *BMJ Open*. 2024;14(3):e067197. doi: 10.1136/bmjopen-2022-067197

Carsin A-E, Garcia-Aymerich J, Accordini S, Dharmage S, Leynaert B, de Las Heras M, Casas L, Caviel S, Demoly P, Forsberg B, **Gíslason Þ**, Corsico AG, Janson C, Jögi R, Martínez-Moratalla J, Nowak D, Gómez LP, Pin I, Probst-Hensch N, Raherison-Semjen C, Squillacioti G, Svanes C, Torén K, Urrutia I, Huerta I, Anto JM, Jarvis D, Guerra S. Spirometric patterns in young and middle-aged adults: a 20-year European study. *Thorax*. 2024;79(2):153-162. doi: 10.1136/thorax-2022-219696

👤 Emilsson ÖI, Aspelund T, Janson C, **Benediktsdóttir B**, Júlíusson S, Maislin G, Pack AI, Keenan BT, **Gíslason Þ**. Nocturnal gastro-oesophageal reflux and respiratory symptoms are increased in sleep apnoea: comparison with the general population. *BMJ Open Respir Res*. 2024;11(1):e002192. doi: 10.1136/bmjresp-2023-002192

Emilsson ÖI, Johansson H, Johannessen A, Janson C, Palm A, Franklin KA, Oudin A, Gómez Real F, Holm M, **Gíslason Þ**, Lindberg E, Jögi R, Schlüssens V, Callejas-González FJ, Zhang J, Malinovsky A, Svanes C, Ekström M. Heritability of cough across two generations: the RHINESSA study. *ERJ Open Res*. 2024;10(4):00071-02024. doi: 10.1183/23120541.00071-2024

Heldin J, Malinovsky A, Hägg SA, **Gíslason Þ**, **Benediktsdóttir B**, Movérare R, Hallgren J, Molin M, Jögi R, Janson C. Urticaria and angioedema in Estonia, Iceland and Sweden. *Clin Exp Allergy*. 2024;54(3):228-230. doi: 10.1111/cea.14449

Marques GA, Santofimio VQ, Amaral AFS, **Benediktsdóttir B**, **Gíslason Þ**, Weber P, de Oliveira PD, Wehrmeister F. Sleep health association with asthma, allergic rhinitis, and atopic dermatitis: Systematic review of population-based studies. *Sleep Epidemiology*. 2024;4:100097. doi: 10.1016/j.sleep.2024.100097

Mindus S, **Gíslason Þ**, **Benediktsdóttir B**, Jögi R, Moverare R, Malinovsky A, Janson C. Respiratory symptoms, exacerbations and sleep disturbances are more common among participants with asthma and chronic airflow limitation: an epidemiological

study in Estonia, Iceland and Sweden. *BMJ Open Respir Res.* 2024;11(1):e002063. doi: 10.1136/bmjresp-2023-002063

Mir Fakhraei R, Lindberg E, **Benediktsdóttir B**, Svanes C, Johannessen A, Holm M, Modig L, Franklin KA, Malinovschi A, **Gíslason Þ**, Jögi R, Cramer C, Janson C, Emilsson ÖI. Gastroesophageal reflux and snoring are related to asthma and respiratory symptoms: Results from a Nordic longitudinal population survey. *Respir Med.* 2024;221:107495. doi: 10.1016/j.rmed.2023.107495

Pan H, Jarvis D, Potts J, Casas L, Nowak D, Heinrich J, Aymerich JG, Urrutia I, Martinez-Moratalla J, Gullón J-A, Pereira-Vega A, Raherison C, Chanoine S, Demoly P, Leynaert B, **Gíslason Þ**, Probst N, Abramson MJ, Jögi R, Norbäck D, Sigsgaard T, Olivieri M, Svanes C, Fuertes E. Gas cooking indoors and respiratory symptoms in the ECRHS cohort. *Int J Hyg Environ Health.* 2024;256(114310):114310. doi: 10.1016/j.ijheh.2023.114310

Sinsamala RM, Johannessen A, Bertelsen RJ, Accordini S, Brandt J, Frohn LM, Geels C, **Gíslason Þ**, Holm M, Janson C, Markevych I, Orru H, Real FG, Sigsgaard T, Skulstad SM, Svanes C, Marcon A. Pregnancy outcomes as related to in utero exposure to air pollution and greenness: The Life-GAP Project. *Environ Epidemiol.* 2024;8(4):e318. doi: 10.1097/EE9.0000000000000318

Thorarinsdóttir EH, Pack AI, **Gíslason Þ**, Kuna ST, Penzel T, Yun Li Q, Cistulli PA, Magalang UJ, McArdle N, Singh B, Janson C, Aspelund T, Younes M, de Chazal P, Tufik S, Keenan BT. Polysomnographic characteristics of excessive daytime sleepiness phenotypes in obstructive sleep apnea: results from the international sleep apnea global interdisciplinary consortium. *Sleep.* 2024;47(4). doi: 10.1093/sleep/zsae035

Wang J, Janson C, **Gíslason Þ**, Gunnbjörnsdóttir MI, Jögi R, Orru H, Norbäck D. Mold, bacteria, allergens, and volatile organic compounds in homes associated with tear film break-up time, oculo-nasal symptoms, and allergic rhinitis. *Building and Environment.* 2024;264:111923. doi: 10.1016/j.buildenv.2024.111923

Xu S, Marcon A, Bertelsen RJ, **Benediktsdóttir B**, Brandt J, Frohn LM, Geels C, **Gíslason Þ**, Heinrich J, Holm M, Janson C, Markevych I, Modig L, Orru H, Schlünssen V, Sigsgaard T, Johannessen A. Associations of long-term exposure to air pollution and greenness with incidence of chronic obstructive pulmonary disease in Northern Europe: The Life-GAP project. *Environ Res.* 2024;257(119240):119240. doi: 10.1016/j.envres.2024.119240

Veggsþjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 9

Meltingarlæknisfræði

Forsvarismaður: Einar Stefán Björnsson
prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar

Lifrarskaði af völdum lyfja. Prótónu pumpu hemlar. Sjálfsofnæmislifrarbólga. Blæðingar frá meltingarvegi. Bráð brisbólga. Uppræting lifrabólgu C.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Einar Stefán Björnsson, læknir. Próun bandvefsmýndunar hjá sjúklingum með lifrabólgu C eftir meðhöndlun með veiruhemjandi lyfjum.

Einar Stefán Björnsson, læknir. Gastric carcinomas in Iceland from 2010-2023 with special reference to epidemiology and genetic factors including the role of *Helicobacter pylori* infection in stomach and hereditary gastric cancer.

Ken Namikawa, læknir. Comparison of *Helicobacter pylori* strains in patients with gastric cancer and gastritis.

Ken Namikawa, læknir. Incidence and progression to neoplasm in Barrett's esophagus from a nationwide population-based study in Iceland.

Vísindasjóður Landspítala – styrkur til ungra vísindamanna

Kristján Torfi Örnólfsson sérnámslæknir, lyflækninga- og bráðabjónustu.

Meðumsækjandi: Einar Stefán Björnsson yfirlæknir, skrifstofu meðferðarsviðs og prófessor við Háskóla Íslands. Lýðgrundið rannsókn á tengslum primary biliary cholangitis og hvatberamótefna við aðra sjúkdóma og horfur - framhaldsrannsókn.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Einar Stefán Björnsson. Tengsl HLA flokka við áhættu á lifrarskaða af völdum lyflæknilyfsins infliximab

Doktorsnemar

Arnar Snær Ágústsson. Hefur fyrri lyfjanotkun áhrif á lifun sjúklinga með ristil-og endaparmskrabbamein. Læknadeild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Einar Stefán Björnsson. Meðleiðbeinandi Jóhann Páll Hreinsson. Aðrir í doktorsnefnd: Ásgerður Sverrisdóttir, Helgi Birgsson, Sigurdis Haraldsdóttir, Sigrún Helga Lund.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar á Íslandi

DeCODE genetics

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin: National Institutes of Health, University of Pennsylvania.

Bretland: University of Newcastle.

Spánn: University of Malaga.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Einar S. Björnsson er einn af aðstoðarritstjórum *Journal of Hepatology*.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Ingvarsdóttir IE, Engilbertsdóttir S, Halldórsson ÞI, **Björnsson ES**, Gunnarsdóttir I. Einkenni og mataræði einstaklinga með iðraólgu sem fylgja lág-FODMAP mataræði. *Læknablaðið.* 2024;110(6):298-306. doi: 10.17992/ibl.2024.06.796

Sigmundsson HK, Björnsson ES.

Rauðkyrningabólga í vélinda hjá fullorðnum í íslensku og erlendu samhengi - yfirlitgrein. *Læknablaðið.* 2024;110(10):458-463. doi: 10.17992/ibl.2024.09.808

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Andersen V, Pingel J, Søfelt HL, Hikmat Z, Johansson M, Pedersen VS, Bertelsen B, Carlsson A, Lindh M, Svavarsdóttir E, Repsilber D, Joergensen MT, Christensen R, Fejrskov A, Füchtbauer JD, Kjeldsen J, Jensen MD, Aalykke C, Rejler M, Høivik ML, **Davíðsdóttir LG**, Carlson M, Halfvarson J, Zachariassen HH, Petersen LB, Myers ES. Sex and gender in inflammatory bowel disease outcomes and research. *Lancet Gastroenterol Hepatol.* 2024;9(11):1041-1051. doi: 10.1016/S2468-1253(24)00159-6

🔴 **Björnsson ES.** The epidemiology of newly recognized causes of drug-induced liver injury: An update. *Pharmaceuticals (Basel).* 2024;17(4). doi: 10.3390/ph17040520e

🔴 Björnsson HK, **Björnsson ES.** Hepatotoxicity in inflammatory bowel disease: Immunomodulators, biologics, and beyond. *Clin Liver Dis (Hoboken).* 2024;23(1):e0199. doi: 10.1097/CLD.0000000000000199

🔴 Daðadóttir SM, Ingason AB, Hreinsson JP, **Björnsson ES.** Comparison of gastrointestinal bleeding in patients with and without liver cirrhosis. *Scand J Gastroenterol.* 2024;59(9):1081-1086. doi: 10.1080/00365521.2024.2386451

Einarsson G, Thorleifsson G, Steinthorsdóttir V, Zink F, Helgason H, Olafsdóttir T, Rognvaldsson S, Tragante V, Ulfarsson MO, Sveinbjörnsson G, Snæbjarnarson AS, Einarsson H, Aegisdóttir HM, Jonsdóttir GA, Helgadóttir A, Gretarsdóttir S, Styrkarsdóttir U, Arnason HK, Bjarnason RG, Sigurdsson E, Arnar DO, **Björnsson ES**, Pálsson R, Björnsdóttir G, Stefansson H, Thorgeirsson T, Sulem P, Thorsteinsdóttir U, Holm H, Gudbjartsson DF, Stefansson K. Sequence variants associated with BMI affect disease risk through BMI itself. *Nat Commun.* 2024;15(1):9335. doi: 10.1038/s41467-024-53568-9

Fejrskov A, Füchtbauer JD, **Davidósdóttir LG**, Halfvarson J, Høivik ML, Jensen MD, Mortensen JH, Nielsen LN, Rejler M, Repsilber D, Söderholm JD, Aalykke C, Andersen V, Christensen R, Kjeldsen J. Novel biomarker profiles to improve individual diagnosis and prognosis in patients with suspected inflammatory bowel disease: protocol for the Nordic inception cohort study (NORDTREAT). *BMJ Open*. 2024;14(5):e083144. doi: 10.1136/bmjopen-2023-083144

Ghouse J, Sveinbjörnsson G, Vujkovic M, Seidelin A-S, Gellert-Kristensen H, Ahlberg G, Tragante V, Rand SA, Brancale J, Vilarinho S, Lundegaard PR, Sørensen E, Erikstrup C, Bruun MT, Jensen BA, Brunak S, Banasik K, Ullum H, Consortium DG, Verweij N, Lotta L, Baras A, Regeneron Genetics C, Mirshahi T, Carey DJ, Geisinger-Regeneron Discov EHRC, Program VAMV, Kaplan DE, Lynch J, Morgan T, Schwantes-An T-H, Dochtermann DR, Pyarajan S, Tsao PS, Estonian Biobank Research T, Laik T, Mägi R, Kozlitina J, Tybjaerg-Hansen A, Jones D, Knowlton KU, Nadauld L, Ferkingstad E, **Björnsson ES**, Ulfarsson MO, Sturluson Á, Sulem P, Pedersen OB, Ostrowski SR, Gudbjartsson DF, Stefansson K, Olesen MS, Chang K-M, Holm H, Bundgaard H, Stender S. Integrative common and rare variant analyses provide insights into the genetic architecture of liver cirrhosis. *Nat Genet*. 2024;56(5):827-837. doi: 10.1038/s41588-024-01720-y

Haraldsson HA, **Ólafsson S**, Gottfreðsson M, Benitez Hernandez U, **Björnsson ES**. Incidence of cirrhosis in Iceland-impact of the TraP HepC nationwide HCV elimination program. *Scand J Gastroenterol*. 2024;59(7):835-842. doi: 10.1080/00365521.2024.2345384

Hermouet S, Mennesson N, Allain-Maillet S, Bigot-Corbel E, Ólafsson A, Viðarsson B, Ónundarson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Ólafsson Í, Eyþórsson ES, Jónsson Á, Löve BJ, Rögnvaldsson S, **Björnsson ES**, Thorsteinsdóttir S, **Kristinsson SY**. Analysis of smoldering multiple myeloma according to the target of the monoclonal immunoglobulin of patients. *Hemasphere*. 2024;8(12):e70053. doi: 10.1002/hem3.70053

Lucena MI, Villanueva-Paz M, Alvarez-Alvarez I, Aithal GP, **Björnsson ES**, Cakan-Akdogan G, Cubero FJ, Esteves F, Falcon-Perez JM, Fromenty B, Garcia-Ruiz C, Grove JI, Konu O, Kranendonk M, Kullak-Ublick GA, Miranda JP, Remesal-Doblado A, Sancho-Bru P, Nelson L, Andrade RJ, Daly AK, Fernandez-Checa JC. Roadmap to DILI research in Europe. A proposal from COST action ProEuroDILINet. *Pharmacol Res*. 2024;200(107046):107046. doi: 10.1016/j.phrs.2023.107046

Ma J, **Björnsson ES**, Chalasani N. The safe use of analgesics in patients with cirrhosis: A narrative review. *Am J Med*. 2024;137(2):99-106. doi: 10.1016/j.amjmed.2023.10.022

Ma J, **Björnsson ES**, Chalasani N. Hepatotoxicity of

antibiotics and antifungals and their safe use in hepatic impairment. *Semin Liver Dis*. 2024;44(2):239-257. doi: 10.1055/s-0044-1787062

Namikawa K, **Björnsson ES**. Rebound acid hypersecretion after withdrawal of long-term proton pump inhibitor (PPI) treatment-are PPIs addictive? *Int J Mol Sci*. 2024;25(10):5459. doi: 10.3390/ijms25105459

Ólafsson S, Löve BJ, Friðriksdóttir RH, Tyrfinngsson T, Runarsdóttir V, Hansdóttir I, **Bergmann ÓM**, **Björnsson ES**, Jóhannsson B, Sigurðardóttir B, Löve A, Baldvinsdóttir GE, Thordardóttir M, Hernandez UB, Heimisdóttir M, Hellard M, **Gottfreðsson M**, Tra PHCwg. Predictors of treatment outcomes for Hepatitis C infection in a nationwide elimination program in Iceland: The treatment as prevention for Hepatitis C (TraP HepC) study. *Int J Drug Policy*. 2024;133:104616. doi: 10.1016/j.drugpo.2024.104616

Rejler M, Füchtbauer JD, **Davidósdóttir LG**, Fejrskov A, Söderholm JD, Christensen R, Andersen V, Repsilber D, Kjeldsen J, Høivik M, Halfvarson J. Nordic inflammatory bowel disease treatment strategy trial: protocol for the NORDTREAT randomised controlled biomarker-strategy trial. *BMJ Open*. 2024;14(7):e083163. doi: 10.1136/bmjopen-2023-083163

Sigurdarson SS, Kristjánsson M, **Björnsson ES**. Hepatocellular Jaundice due to Hydroxycut in Monozygotic Twins. *J Clin Exp Hepatol*. 2024;14(2):101294. doi: 10.1016/j.jceh.2023.10.005

Steinsdóttir HR, Sigurðsson MI, **Björnsson ES**, Jónsdóttir F. The incidence and prevalence of proton pump inhibitor usage among internal medicine patients after hospital admission: A retrospective cohort study. *Eur J Clin Pharmacol*. 2024;80(2):273-281. doi: 10.1007/s00228-023-03607-z

Vale FF, Roberts RJ, Kobayashi I, Camargo MC, Rabkin CS, [Hjördis Harðardóttir], [Anna Ingibjörg Gunnarsdóttir], [Hallgrímur Guðjónsson], [Jón Gunnlaugur Jónasson], [Einar Stefán Björnsson], Hp GPRN. Gene content, phage cycle regulation model and prophage inactivation disclosed by prophage genomics in the *Helicobacter pylori* Genome Project. *Gut Microbes*. 2024;16(1):2379440. doi: 10.1080/19490976.2024.2379440

Önnur ritverk:

Björnsson ES. The importance of age for liver-related mortality in patients with metabolic-dysfunction associated steatotic liver disease. *Editorial. Hepatobiliary Surgery and Nutrition* 2024; 13:124-127.

Björnsson ES, Lucena M, Andrade RJ. Reply to the Letter to the Editor: Distinction of Autoimmune Hepatitis from Drug Induced Autoimmune Like Hepatitis: The Answer Lies at the Interface. *J Hepatology* 2024 Jul;81(1):e48. doi: 10.1016/j.jhep.2024.03.037. Epub 2024 Mar 28.

Björnsson ES. Plants against animals. *Editorial Alimentary Pharmacology & Therapeutics* 2024; 60: 955-956

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 1

Nýrnalæknisfræði

Forsvarsmaður: Runólfur Pálsson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðigreinarinnar

Eitt helsta viðfangsefnið er faraldsfræði og erfðafræði langvinnis nýrnásjúkdóms. Rannsóknir beinast meðal annars að áhrifum breytileika í erfðavísu á framrás langvinnis nýrnásjúkdóms og tengslum langvinnis nýrnásjúkdóms við áhættuþætti hjarta- og æðasjúkdóma. Einnig eru rannsóknir á faraldsfræði og meðferð lokastigsnýrnabilunar mikilvægur hluti. Annað umfangsmikið verkefni snýr að faraldsfræði og erfðafræði nýrnasteinasjúkdóms. Loks má nefna rannsóknir á adenínfosfóribósýltransferasa-skorti sem er sjaldgæfur erfðasjúkdómur er leiðir til nýrnasteina og nýrnabilunar. Allar þessar rannsóknir fara fram í samstarfi við innlendir og erlendar vísindastofnanir.

Styrkir sem fræðigreinin fékk á árinu

Rannsóknasjóður

Viðar Örn Eðvarðsson og Runólfur Pálsson. Öndvegissstyrkur: Adenínfosfóribósýltransferasa-skortur: Meinmyndun nýrnaskaða og einstaklingsmiðuð meðferð.

Vísindasjóður Landspítala

Daniel Ásgeirsson, læknir. Algengi og meðhöndlun hjarta- og æðasjúkdóma hjá sjúklingum með langvinna nýrnabilun.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Runólfur Pálsson. Faraldsfræði gauklasjúkdóma á Íslandi 2003-2022.

Doktorsnemar

Telma Huld Ragnarsdóttir. Bráður nýrnaskaði á bráðamóttöku: Framsýn tilfellið með rannsókn. Líf- og læknávisindi, Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Leiðbeinandi: Ólafur Skúli Indriðason. Meðleiðbeinandi: Vicente Sanchez-Brunete Ingelmo. Aðrir í doktorsnefnd: Ólafur Samúelsson, Margrét Ólafía Tómasdóttir.

Unnur Arna Þorsteinsdóttir. Þróun á magngreiningaraðferð með háhraða vökvaskilju tengda tvöföldum massagreini (UPLC-MS/MS) fyrir klíniska greiningu og eftirlit með lyfjameðferð sjúklinga með APRT-skort. Lyfjafræðideild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Margrét Þorsteinsdóttir. Meðleiðbeinandi: Runólfur Pálsson. Aðrir í doktorsnefnd: Jón Jóhannes Jónsson, Matthew Lewis, Viðar Eðvarðsson.

Vaka Kristín Sigurjónsdóttir. Árangur nýrnaigræðslna hjá börnum: Áhrif áhættumats við ákvörðun ónæmisbælandi lyfjameðferðar. Líf- og læknávisindi, Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Leiðbeinandi: Paul Grimm. Meðleiðbeinandi: Abanti Chaudhuri. Aðrir í doktorsnefnd: Marcelo Fernandez-Vina.

Björg Þorsteinsdóttir. Stuðningur við ákvarðanatöku aldraðra um meðferðarúrræði við nýrnabilun á lokastigi. Lýðheilsuvisindi, Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Leiðbeinandi: Jon C. Tilburt. Meðleiðbeinandi: María Heimisdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Ann M. O'Hare, Mildred Z. Solomon.

Gísli Gíslason. Tengsl nýrnasjúkdóma og innkirtlaraskana við litiummeðferð. Líf- og læknávisindi, Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Leiðbeinandi Ólafur Skúli Indriðason. Meðleiðbeinandi Engilbert Sigurðsson. Aðrir í doktorsnefnd Rafn Benediktsson og Ingunn Þorsteinsdóttir.

Meistaraneimar

Guðrún Þóra Atladóttir. Blóðleysi og meðferð þess meðal sjúklinga í skilun á Íslandi árin 2018 til 2022. Lífendafræði, Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Leiðbeinendur: Ásta Dögg Jónasdóttir og Ólafur Skúli Indriðason.

Kristín Birta Atladóttir. Afleitt kalkkirtlaóhóf og meðferð þess meðal sjúklinga í skilun á Íslandi árin 2018 til 2022. Lífendafræði, Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Leiðbeinendur: Ásta Dögg Jónasdóttir og Ólafur Skúli Indriðason.

BS-nemar

Lára Björk Birgisdóttir. Notkun blóðskilunarleggja hjá blóðskilunarsjúklingum á Íslandi. Leiðbeinendur: Ásta Dögg Jónasdóttir, Ólafur Skúli Indriðason og Runólfur Pálsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala
Ymsar sérgreinar og starfseiningar á Landspítala, m.a. barnanýrnalæknisfræði, hjartalæknisfræði, hjartaskurðlæknisfræði, svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði, þvagfæraskurðlæknisfræði, erfða- og sameindalæknisfræði, klínísk lífefnafræði og meinafræði.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala
ArcticMass. Hjartavernd. Íslensk erfðagreining. Miðstöð í lýðheilsuvisindum, Háskóla Íslands. Blóðskimun til bjargar.

Erlendir samstarfsaðilar
Bandaríkin: Rare Kidney Stone Consortium: Mayo Clinic, Rochester, Minnesota, University of Chicago og Litholink, Chicago, Illinois, og New York University School of Medicine, New York, New York. New England Medical Center og Tufts University, Boston, Massachusetts. Boston University og

Boston Medical Center, Boston, Massachusetts. Brigham and Women's Hospital, Massachusetts General Hospital og Harvard Medical School, Boston, Massachusetts. Northwestern Medical Center og Northwestern University Feinberg School of Medicine, Chicago, Illinois.

England: University College London og Royal Free Hospital, London.

Holland: ERA Registry, Amsterdam.

Noregur: The Arctic University of Norway, Tromsø.

Svíþjóð: Karolinska Institutet, Stokkhólmi og Lund University, Lund.

Þýskaland: Charité – Universitätsmedizin, Berlín.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Runólfur Pálsson er í ritstjórn Journal of Nephrology.

Sunna Snædal er í faglegri ritstjórn Læknanemans.

Meistararitgerð á árinu

Guðrún Þóra Atladóttir. Blóðleysi og meðferð þess meðal sjúklinga í skilun á Íslandi árin 2018 til 2022. Lífendafræði, Læknadeild, Háskóla Íslands. 25. júní 2024. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Leiðbeinendur: Ásta Dögg Jónasdóttir og Ólafur Skúli Indriðason.

Kristín Birta Atladóttir. Afleitt kalkkirtlaóhóf og meðferð þess meðal sjúklinga í skilun á Íslandi árin 2018 til 2022. Lífendafræði, Læknadeild, Háskóla Íslands. 27. júní 2024. Umsjónarkennari: Runólfur Pálsson. Leiðbeinendur: Ásta Dögg Jónasdóttir og Ólafur Skúli Indriðason.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Runólfur Pálsson. Upphaf nýrnaskilunar á Íslandi. [Læknablaðið í 110 ár. Frumkvöðlar í læknastétt.]. Læknablaðið 2024;110:538-9.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Abd ElHafeez S, Kramer A, Arici M, Arnol M, Åsberg A, Bell S, Belliere J, Corte CD, Fresnedo GF, Hemmelder M, Heylen L, Hommel K, Kerschbaum J, Naumovic R, Nitsch D, Santamaria R, Finne P, **Pálsson R**, Pippas M, Resic H, Rosenberg M, de Pablos CS, Segelmark M, Sørensen SS, Soler MJ, Vidal E, Jager KJ, Ortiz A, Stel VS. Incidence and outcomes of kidney replacement therapy for end-stage kidney disease due to primary glomerular disease in Europe: findings from the ERA Registry. Nephrol Dial Transplant. 2024;39(9):1449-1460. doi: 10.1093/ndt/gfae034

Ebert N, Schaeffner E, Seegmiller JC, van Londen M, Bökenkamp A, Cavalier E, Delanaye P, Derain-Dubourg L, Eriksen BO, **Indridason OS**,

Pálsson R, Shafi T, Christensson A, Bevc S, Carrara F, Courbebaisse M, Dalton RN, van der Giet M, Melsom T, Methven S, Nordin G, Pottel H, Rule AD, Trillini M, White CA, European Federation of Clinical C, Laboratory Medicine Task Group on Chronic Kidney D. Iohexol plasma clearance measurement protocol standardization for adults: a consensus paper of the European Kidney Function Consortium. Kidney Int. 2024;106(4):583-596. doi: 10.1016/j.kint.2024.06.029

Einarsson G, Thorleifsson G, Steinthorsdóttir V, Zink F, Helgason H, Olafsdóttir T, Rognvaldsson S, Tragante V, Ulfarsson MO, Sveinbjornsson G, Snaebjarnarson AS, Einarsson H, Aegisdóttir HM, Jonsdóttir GA, Helgadóttir A, Gretarsdóttir S, Styrkarsdóttir U, Arnason HK, Bjarnason RG, Sigurdsson E, Arnar DO, Björnsson ES, **Pálsson R**, Bjornsdóttir G, Stefansson H, Thorgeirsson T, Sulem P, Thorsteinsdóttir U, Holm H, Gudbjartsson DF, Stefansson K. Sequence variants associated with BMI affect disease risk through BMI itself. Nat Commun. 2024;15(1):9335. doi: 10.1038/s41467-024-53568-9

 Eyþórsson E, Rognvaldsson S, Thorsteinsdóttir S, Einarsson Long T, Reed ER, Sigurdardóttir GA, Viðarsson B, Öundurson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Ólafsson Í, Þorsteinsdóttir I, Sveinsdóttir SV, Sigurðsson F, Thordardóttir AR, Pálsson R, Indridason OS, Jonsson A, Gíslason GK, Ólafsson A, Sigurdsson J, Steingrimsdóttir H, Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Aspelund T, Löve PJ, **Kristinsson SY**. Development of a multivariable model to predict the need for bone marrow sampling in persons with monoclonal gammopathy of undetermined significance : A cohort study nested in a clinical trial. Ann Intern Med. 2024;177(4):449-457. doi: 10.7326/M23-2540

 Gíslason G, **Indridason OS**, Sigurðsson E, **Pálsson R**. Risk of chronic kidney disease in individuals on lithium therapy in Iceland: a nationwide retrospective cohort study. Lancet Psychiatry. 2024;11(12):1002-1011. doi: 10.1016/S2215-0366(24)00324-9

Kramer A, Jager KJ, Chesnaye NC, Kerschbaum J, Hommel K, Farnés JC, Alemán ST, Santamaria R, Finne P, Hemmelder MH, Åsberg A, Nitsch D, Ambühl P, Sørensen SS, Sánchez-Alvarez JE, Segelmark M, Resic H, Ots-Rosenberg M, Radunovic D, **Pálsson R**, de Pablos CS, Arévalo OLR, Legeai C, Lausovic M, Bakkaloglu SA, Ortiz A, Stel VS. Changes in the epidemiology of kidney replacement therapy across Europe in 2020 - the first year of the COVID-19 pandemic: an ERA Registry study. Nephrol Dial Transplant. 2024;39(11):1835-1845. doi: 10.1093/ndt/gfae043

 Pálsson TP, **Andresdóttir MB**, Jonsson E, Jonsson J, Hilmarsson R, **Indridason OS**, **Pálsson R**. Kidney transplantation in Icelandic patients, 2000-2019: are outcomes affected by low volume? Front Transplant. 2024;3:1398444. doi: 10.3389/frtra.2024.1398444

Stel VS, Boenink R, Astley ME, Boerstra BA, Radunovic D, Skrunes R, Ruiz San Millán JC, Slon Roblero MF, Bell S, Ucio Mingo P, Ten Dam MAGJ, Ambühl PM, Resic H, Rodríguez Arévalo OL, Aresté-Fosalba N, Tort I Bardolet J, Lassalle M, Trujillo-Alemán S, **Indridason OS**, Artamendi M, Finne P, Rodríguez Cambor M, Nitsch D, Hommel K, Moustakas G, Kerschbaum J, Lausevic M, Jager KJ, Ortiz A, Kramer A. A comparison of the epidemiology of kidney replacement therapy between Europe and the United States: 2021 data of the ERA Registry and the USRDS. Nephrol Dial Transplant. 2024;39(10):1593-1603. doi: 10.1093/ndt/gfae040

👤 Sverisdóttir I, Thorsteinsdóttir S, Rögnvaldsson S, Aspelund T, Viðarsson B, Öundurason PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I, Sveinsdóttir SV, Pálmason R, Ólafsson Í, Sigurðsson F, Thordardóttir AR, Eyþórsson ES, Jónsson Á, **Pálsson R, Indridason OS**, Gíslason GK, Ólafsson A, Sigurdsson J, Steingrimsdóttir H, Einarsson Long T, Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Kristinsson SY, **Löve ÞJ**. Association between autoimmune diseases and monoclonal gammopathy of undetermined significance : An analysis from a population-based screening study: An analysis from a population-based screening study. Ann Intern Med. 2024;177(6):711-718. doi: 10.7326/M23-2867

👤 Thorsdóttir H, Long TE, **Pálsson R, Sigurðsson MI**. The epidemiology and outcomes of acute kidney injury following orthopaedic procedures: A retrospective cohort study. Acta Anaesthesiol Scand. 2024;68(1):26-34. doi: 10.1111/aas.14332

Thorsteinsdóttir UA, Runólfssdóttir HL, Eiríksson FF, Ágústssdóttir IMS, Edvardsson VÖ, **Pálsson R**, Thorsteinsdóttir M. Optimization and validation of a UPLC-MS/MS assay for simultaneous quantification of 2,8-dihydroxyadenine, adenine, allopurinol, oxypurinol and febuxostat in human plasma. J Chromatogr B Analyt Technol Biomed Life Sci. 2024;1235(124041):124041. doi: 10.1016/j.jchromb.2024.124041

Wang Y, Unnarsdóttir AB, Magnúsdóttir I, Fang F, Þórðardóttir EB, Rúnarsdóttir H, Löve ÞJ, Kristinsson SY, **Pálsson R**, Jakobsdóttir J, Zoega H, Ásbjörnsdóttir KH, Song H, Hauksdóttir A, Aspelund T, Valdimarsdóttir UA. Trends of perceived disruption in healthcare services during the pandemic: findings from the COVID-19 National Resilience Cohort in Iceland. Eur J Public Health. 2024;34(2):394-401. doi: 10.1093/eurpub/ckad220

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 5

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 3

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum á árinu: 12

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 12

Smitsjúkdómalæknisfræði

Forsvarismaður: Magnús Gottfreðsson prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Ífarandi sýkingar, faraldsfræði alvarlegra sýkinga, lungnabólga, sveppasýkingar, erfðir smitsjúkdóma, HIV og alnæmi, lífrarbólga C, spítalasýkingar, sýklalyfjanoðkun (á spítala, almennt og í forvarnarskýni), COVID-19, berklar.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Rannsóknasjóður Rannís

Magnús Gottfreðsson. Bætt greining samfélagslungnabólgu sem krefst innlagnar á sjúkrahús.

Vísindasjóður Landspítala

Magnús Gottfreðsson. Deciphering the role of respiratory microbiota in community-acquired pneumonia. A prospective case-control study.

Vísindasjóður Landspítala – styrkur til ungra vísindamanna

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands. Magnús Gottfreðsson. Hin hverfala íferð: neðri öndunarferasýkingar án íferða á lungnamynd meðal sjúklinga sem þurfa á innlögnum að halda.

Magnús Gottfreðsson. Scandinavian Society for Antimicrobial Chemotherapy Foundation. Deciphering the role of respiratory microbiota in community-acquired pneumonia. A prospective case-control study.

Meistaraneimar

Vala Rún Stefánsdóttir. Algengir öndunarferasýklar í samfélagslungnabólgu. Ritgerð til meistaraþráðu í lífeindafræði, læknaeild Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Magnús Gottfreðsson. Leiðbeinendur: Gunnsteinn Haraldsson, Magnús Gottfreðsson, Kristján Godsk Rögnvaldsson. Ritgerð varin í maí 2024.

Doktorsneimar

Birna Ásbjörnsdóttir. Meals, microbiota and mental health among children and adolescents. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Bryndís Eva Birgisdóttir, Bertrand Lauth. Magnús Gottfreðsson sat í doktorsnefnd. Ritgerð varin í janúar 2024.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

deCODE Genetics,

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin: Houston Methodist Hospital, Texas

Danmörk: Copenhagen HIV Programme (CHIP), Kaupmannahafnarháskóli

Færeyjar: Landssjúkrahúsið í Færeyjum

Svíþjóð: Háskólinn í Gautaborg, Háskólinn í

Malmö/Lundi, Karolinska Institutet, Stokkhólmi, European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC), Stokkhólmi.

Noregur: Oslo Universitetsykehus.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðigreinarinnar fékk á árinu

Magnús Gottfreðsson situr í stjórn samtaka sýklafræðinga og smitsjúkdómalækna á Norðurlöndunum, Nordic Society for Clinical Microbiology and Infectious Diseases (NSCMID) og forseti SSAC (Scandinavian Society for Antimicrobial Chemotherapy) Foundation.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Hólmgímsdóttir K, Rögnvaldsson S, Ragnarsdóttir TH, **Kojic EM**. Allir geta smitast af HIV en enginn ætti að fá alnæmi: Tvö tilfelli alnæmis hjá íslenskum konum. Læknablaðið. 2024;110(11):512-515. doi: 10.17992/lbl.2024.09.811

Sturluson ÓÓ, **Jóhannsson B**, Sigurjónsdóttir HÁ. Lakkrisneysla getur verið lífshættuleg. Læknablaðið. 2024;110(10):464-468. doi: 10.17992/lbl.2024.09.809

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Haraldsson HA, Ólafsson S, **Gottfredsson M**, Benítez Hernandez U, Björnsson ES. Incidence of cirrhosis in Iceland-impact of the TraP HepC nationwide HCV elimination program. Scand J Gastroenterol. 2024;59(7):835-842. doi: 10.1080/00365521.2024.2345384

👤 **Ólafsson S**, Löve ÞJ, Friðriksdóttir RH, Týrfingsson T, Runarsdóttir V, Hansdóttir I, Bergmann ÓM, Björnsson ES, **Jóhannsson B**, **Sigurðardóttir B**, Löve A, Baldvinsdóttir GE, Thordardóttir M, Hernandez UB, Heimisdóttir M, Hellard M, **Gottfredsson M**, TraP HepC working group. Predictors of treatment outcomes for Hepatitis C infection in a nationwide elimination program in Iceland: The treatment as prevention for Hepatitis C (TraP HepC) study. Int J Drug Policy. 2024;133:104616. doi: 10.1016/j.drugpo.2024.104616

Reyes-Urueña J, Stoppa G, Pizzolato F, van der Werf MJ, Deogan C, Cabral-Veríssimo V, Cortes-Martins H, Deblonde J, Diaz A, Hernando V, **Milunka-Kojic E**, Mossong J, O'Donnell K, de Coul EO, Tsiara C, van Leest L, Van Beekhoven D, Wessman M, Whittaker R. Trends in new HIV diagnoses and factors contributing to late diagnosis among migrant populations in EU/EEA countries, 2014 to 2023. Euro Surveill. 2024;29(48). doi: 10.2807/1560-7917.Es.2024.29.48.2400759

👤 Sigurdarson SS, **Kristjánsson M**, Björnsson ES. Hepatocellular Jaundice due to Hydroxycut in Monozygotic Twins. J Clin Exp Hepatol. 2024;14(2):101294. doi: 10.1016/j.jceh.2023.10.005

Thomadakis C, Gountas I, Duffell E, Gountas K, Bluemel B, Seyler T, Pericoli FM, Kászoni-Rückerl I, El-Khatib Z, Busch M, Schmutterer I, Vanwolleghem T, Klammer S, Plettinckx E, Mortgat L, Van Beckhoven D, Varleva T, Kosanovic Licina ML, Nemeth Blazic T, Nonkovic D, Theophanous F, Nemecek V, Maly M, Christensen PB, Cowan S, Rüütel K, Brummer-Korvenkontio H, Brouard C, Steffen G, Krings A, Dudareva S, Zimmermann R, Nikolopoulou G, Molnár Z, Kozma E, **Gottfredsson M**, Murphy N, Kondili LA, Tosti ME, Ciccaglione AR, Suligoi B, Nikiforova R, Putnina R, Jancoriene L, Seguin-Devaux C, Melillo T, Boyd A, van der Valk M, Op de Coul E, Whittaker R, Kløvsdal H, Stepien M, Rosinska M, Valente C, Marinho RT, Popovici O, Avdicová M, Kerlik J, Klavs I, Maticic M, Díaz A, Del Amo J, Lundberg Ederth J, Axelsson M, Nikolopoulos G. Prevalence of chronic HCV infection in EU/EEA countries in 2019 using multiparameter evidence synthesis. Lancet Reg Health Eur. 2024;36:100792. doi: 10.1016/j.lanepe.2023.100792

Todorovic Markovic M, Todorovic Mitic M, Ignjatovic A, **Gottfredsson M**, Gaini S. Mortality in community-acquired sepsis and infections in the Faroe Islands-A prospective observational study. Infect Dis Rep. 2024;16(3):448-457. doi: 10.3390/idr16030033

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 3

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 2

Veggspjöld synd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 5

Meinafræði

Forstöðumaður: Jón Gunnlaugur Jónasson, yfirlæknir og prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Rannsóknir á sviði meinafræðinnar eru einkum rannsóknir á hinum ýmsu krabbameinum, meinafræði þeirra, faraldsfræði og þáttum sem áhrif hafa á horfur sjúklinga. Sameindameinafræði ætla er og mikilvægur hluti vísindastarfsemi meinafræðideildar.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu:

Vísindasjóður Landspítala

Bylgja Hilmarsdóttir. Náttúrufræðingur. Differential RNA and protein expression and protein phosphorylation in breast cancer cell lineswith distinct BRCA1 mutations.

Jón Gunnlaugur Jónasson. Yfirlæknir. Association between Monoclonal Gammopathy of Undetermined Significance and Skin diseases: A population-based cohort analysis based on the iStopMM screening study.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Gunnhildur Ásta Traustadóttir. Hlutverk peroxidasin (PXDN) í framvindu brjóstakrabbameins.

Vísindasjóður Krabbameinsfélags Íslands

Gunnhildur Ásta Traustadóttir, náttúrufræðingur. Virkjun ónæmiskerfisins gegn krabbameini.

Heilavernd

Ásbjörg Ósk Snorradóttir. Sjúkdómsferlar í meingerð arfgengar heilablaðingar.

Doktorsnemar

Bergrún Ásbjörnsdóttir. Somatic mutations inn on-cancerous colorectal epithelium / Sómátískar stökkbreytingar í heilbrigðri ristilslímhuð. Leiðbeinendur: Pétur Snæbjörnsson og Sigurgeir Ólafsson. Jón Gunnlaugur Jónasson í doktorsnefnd.

Tinna Reynisdóttir. Undirliggjandi sjúkdómsmyndun og ákvörðun mótanleika taugavípgerðar í Wiedemann-Steiner heilkenni. Leiðbeinandi Hans Tómas Björnsson. Doktorsnefnd: Ásbjörg Ósk Snorradóttir Bergþóra Eiríksdóttir, Eiríkur Steingrímsson, Wendy Jones.Doktorsvörn var í október 2024.

Meistararnemar

Andrea Guðrún Guðnadóttir. Is it Strangulation? Non-Traumatic Soft Tissue Hemorrhage in the Neck. Leiðbeinandi: Pétur Guðmann Guðmannsson.

Embla Björt Berndsen. Innleiðing einnar mæliaðferðar á LC-MS/MS fyrir átján sterahormón. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Ásbjörg Ósk Snorradóttir.

Hjalti Hafsteinsson. Grunnhimnubreytingar í heilæðum sjúklinga með arfgenga heilablaðingu og Alzheimer sjúklingum með CAA. Leiðbeinendur: Ásbjörg Snorradóttir, Helgi Ísaksson og Sævar Ingþórsson.

Katrín Kristjánsdóttir The role of distinct BRCA1 splice forms on double strand brake repair and drug sensitivity of cells. Leiðbeinandi: Bylgja Hilmarsdóttir.

Kristmann Þór Sigurjónsson. Ígræðslur tvislegla gang- og bjargráða á Íslandi. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Ásbjörg Ósk Snorradóttir.

Nataliya Shabatura: Áhrif ATL2 á framgang brjóstakrabbameins. Leiðbeinandi: Inga Reynisdóttir.

Rakel Ragnheiður Jónsdóttir. Privið samræktunarfrumumódel. Mat á áhrifum sameindalyfja sem virkja ónæmiskerfið gegn krabbameini. Leiðbeinandi: Gunnhildur Ásta Traustadóttir.

Sif Heiðarsdóttir. The effect of different BRCA1 splice forms on drug sensitivity of breast- and ovarian cancer cell lines. Leiðbeinandi: Bylgja Hilmarsdóttir.

Soffía Guðmundsdóttir. Cellular interaction of endothelial cells and pancreatic cancer cells in 3D culture. Leiðbeinandi: Bylgja Hilmarsdóttir.

Tryggvi Helmutsson Novel culture method of patient derived pancreatic cancer organoids. Leiðbeinandi: Bylgja Hilmarsdóttir.

Próstur Hjálmarsson. Stöðubundið hraðtakts heilkenni á Íslandi og áhrif meðferðarúrræða. Læknadeild, Háskóla Íslands.

Diplómanemar í lífeindafræði:

Sólný Sif Jóhannsdóttir. Útsláttur á Atlastin 2 geni í estrógen viðtaka jákvæðri brjóstakrabbameinsfrumulínu T47D. Leiðbeinandi: Inga Reynisdóttir.

BSc nemar í læknisfræði :

Erla Eiríksdóttir. Aðgerðir vegna meinvarpa hjá sjúklingum sem gengust undir aðgerð á endaparmskrabbameini á Íslandi 2010-2019. Leiðbeinandi: Halla Viðarsdóttir. Meðleiðbeinendur: Kristín Huld Haraldsdóttir og Þórunn Tryggvason.

Eydís Lilja Haraldsdóttir. Sortuæxli á Íslandi 1951-2023: Faraldsfræði og sjúkdómsbyrði mismunandi undirflokk. Leiðbeinandi: Jón Gunnlaugur Jónasson og Jónas Aðalsteinsson.

Eygló Fanndal Sturludóttir. Dauðsföll af völdum skarpra kraffa. Leiðbeinandi: Pétur Guðmann Guðmannsson.

Silvía Stella Hilmarsdóttir. Dauðsföll í farþegaflugl. Leiðbeinandi: Pétur Guðmann Guðmannsson.

Urður Andradóttir. Notkun sameindagreiningar í ákvörðun meðferða hjá krabbameinssjúklingum á árunum 2017-2021. Leiðbeinandi: Sigurdis Haraldsdóttir. Meðleiðbeinendur: Bylgja Hilmarsdóttir, Rósa Björk Barkardóttir.

Læknar í framhaldsnámi:

Alexandra Heimisdóttir - meinafræði

Birna Brynjarsdóttir - meinafræði

Bryndís Björk Bergþórsdóttir - meinafræði

Sólveig Guðnadóttir - réttarlæknisfræði

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum:

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Skurðlækningadeild Landspítalans, Krabbameinslækningadeild Landspítalans, Lyflækningadeild Landspítalans (ýmsar deildir) og Taugadeild LSH.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Krabbameinsskrá Íslands, Krabbameinsfélag Íslands,

Lífisvísindasetur Læknadeildar Háskóla Íslands,

Íslensk Erfðagreining.

Arctic Therapeutics.

Erlendir samstarfsaðilar

Ástralía: QIMR Berghofer, Medical Research Institute, Queensland. The Consortium of Investigators of Modifiers of BRCA1/2 (CIMBA)

Bandaríkin: Center for Applied Genomics at the Josephs Stokes Jr. Institute of Childrens Hospital of Philadelphia.

Massachusetts General Hospital, Boston, Massachusetts.

Bretland: University of Cambridge, Cambridge. The Consortium of Investigators of Modifiers of BRCA1/2 (CIMBA)

Finnland: Helsinki University Central Hospital Biomedicum, Helsinki.

Holland: Antony von Leuwenhoek Hospital, Amsterdam.

Noregur: Oslo University Hospital, Osló. St. Olavs Hospital, Brándheimi.

Svíþjóð: Lund University Hospital og Lund University, Lundí. Royal Institute of Technology, Stokkhólmi. Karolinska sjúkrahúsið, Stokkhólmi.

Viðurkenningar sem starfsfólk fræðasviðsins fékk á árinu

Jón Gunnlaugur Jónasson, var valinn
Heiðursvísindamaður Landspítalans 2024.

Rósa Björk Barkardóttir – Heiðursmerki hinnar
íslensku fállaorðu.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Jónasson JG. Upphafsár Krabbameinsfélagsins (í
greinaflokknum: Frumkvöðlar í læknastétt).
Læknablaðið 2024; 110: 436-437.

Viðarsdóttir GM, Einarsdóttir HM, Jónasson JG,
Möller PH. Meckels-sarþbólga með rofi :
sjúkratilfelli og umfjöllun um sjúkdóminn.
Læknablaðið. 2024;110(11):516-519. doi: 10.17992/
lbl.2024.09.814

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Ahmed A, Alani O, Haraldsdóttir EL, Hoyt D,
Thomas S, Ungar J, Gulati N, Kristjánsson AK,
Jónasson JG, Adalsteinsson J. A Post-Pandemic
Surge of Thick Melanomas in Women: A
Nationwide Study on Skin Cancer Incidence During
COVID e -19. JAAD 2024; doi.org/10.1016/j.
jaad.2024.11.022.

Al-Saad W, Qureshi PAAA, Bollineni VR,
Tryggvason P. Intracranial Extramedullary
Hematopoiesis Simulating a Subdural Hematoma:

A Case Report. Cureus. 2024;16(11):e74206. doi:
10.7759/cureus.74206

Csuka D, Freysteinsdóttir ES, Jóhannesdóttir G,
Agnarsson BA, Jóhannsson ÖP, Barkardóttir RB,
Arason A. A breast cancer candidate locus at 6q
narrowed to 6q15-q21. Genes (Basel).
2024;15(2):218. doi: 10.3390/genes15020218

Eyþórsson E, Rögnvaldsson S, Thorsteinsdóttir S,
Einarsson Long T, Reed ER, Sigurdardóttir GA,
Viðarsson B, Ölundarson PT, Agnarsson BA,
Sigurðardóttir M, Ólafsson Í, Þorsteinsdóttir I,
Sveinsdóttir SV, Sigurðsson F, Thordardóttir AR,
Pálsson R, Indriðason ÓS, Jonsson A, Gíslason GK,
Ólafsson A, Sigurdsson J, Steingrimsdóttir H,
Hultcrantz M, Durie BGM, Harding S, Landgren O,
Aspelund T, Löve PJ, Kristinsson SY. Development
of a multivariable model to predict the need for
bone marrow sampling in persons with
monoclonal gammopathy of undetermined
significance: A cohort study nested in a clinical trial.
Ann Intern Med. 2024;177(4):449-457. doi:
10.7326/M23-2540

Hermouet S, Mennesson N, Allain-Maillet S,
Bigot-Corbel E, Ólafsson A, Viðarsson B,
Ölundarson PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M,
Þorsteinsdóttir I, Ólafsson Í, Eyþórsson ES, Jónsson
Á, Löve PJ, Rögnvaldsson S, Björnsson ES,
Thorsteinsdóttir S, Kristinsson SY. Analysis of
smoldering multiple myeloma according to the
target of the monoclonal immunoglobulin of
patients. HemaSphere. 2024;8(12):e70053. doi:
10.1002/hem3.70053

Hoyt DW, Thomas SI, Ahmed A, Kristjánsson AK,
Grant-Kels JM, Ungar JP, Jónasson JG,
Adalsteinsson JA. A whole population analysis of
sex-specific anatomic differences in melanoma:
rising melanoma in situ on the legs and trunk in
females. Arch Derm Res. 2024;316(7):384. doi:
10.1007/s00403-024-03156-0

Ivarsdóttir EV, Guðmundsson J, Tragante V,
Sveinbjörnsson G, Kristmundsdóttir S, Stacey SN,
Halldorsson GH, Magnússon MI, Oddsson A,
Walters GB, Sigurdsson A, Sævarsdóttir S, Beyter D,
Thorleifsson G, Halldorsson BV, Melsted P,
Stefansson H, Jónsdóttir I, Sørensen E, Pedersen
OB, Erikstrup C, Bøgsted M, Pøhl M, Røder A,
Stroomborg HV, Gögenur I, Hillingsø J, Bojesen SE,
Lassen U, Høgda E, Ullum H, Brunak S, Ostrowski
SR, Consortium DG, Sonderby IE, Frei O, Djurovic
S, Havdahl A, Møller P, Dominguez-Valentin M,
Haavik J, Andreassen OA, Hovig E, Agnarsson BA,
Hilmarsson R, Jóhannsson ÖP, Valdimarsson T,
Jónsson S, Möller PH, Ólafsson JH, Sigurgeirsson B,
Jónasson JG, Tryggvason G, Holm H, Sulem P,
Rafnar T, Guðbjartsson DF, Stefansson K.
Gene-based burden tests of rare germline variants
identify six cancer susceptibility genes. Nat Genet.
2024;56(11):2422-2433. doi: 10.1038/s41588-024-
01966-6

Óskarsson JP, Rögnvaldsson S, Thorsteinsdóttir
S, Long TE, Ólafsson A, Eyþórsson ES, Jónsson Á,
Viðarsson B, Ölundarson PT, Agnarsson BA,

Pálmason R, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I,
Ólafsson Í, Harding SJ, Durie BGM, Löve PJ,
Kristinsson SY. The significance of free light-chain
ratio in light-chain monoclonal gammopathy of
undetermined significance: a flow cytometry
sub-study of the iStopMM screening study. Blood
Cancer J. 2024;14(1):221. doi: 10.1038/s41408-024-
01201-9

Qureshi PAAA, Zeb S, Tryggvason P, Þórisson
A. Undifferentiated pleomorphic sarcoma of the
descending colon: An infrequent occurrence.
Cureus. 2024;16(5): e61346. doi: 10.7759/
cureus.61346

Rögnvaldsson S, Óskarsson JP, Thorsteinsdóttir
S, Hultcrantz M, Pálmason R, Sverrisdóttir IS,
Eyþórsson ES, Long TE, Ólafsson Í, Þorsteinsdóttir I,
Viðarsson B, Ölundarson PT, Agnarsson BA,
Sigurðardóttir M, Jonsson A, Durie BGM, Harding
S, Landgren O, Löve PJ, Kristinsson SY.
Monoclonal gammopathy of undetermined
significance with multiple paraproteins: A
population-based screening study. HemaSphere.
2024;8(11):e70046. doi: 10.1002/hem3.70046

Rögnvaldsson S, Thorsteinsdóttir S, Syriopoulou
E, Sverrisdóttir I, Turesson I, Eyþórsson ES,
Óskarsson JT, Long TE, Viðarsson B, Ölundarson
PT, Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Ólafsson Í,
Þorsteinsdóttir I, Aspelund T, Gíslason GK, Ólafsson
A, Sigurdsson JK, Hultcrantz M, Durie BGM,
Harding S, Björkholm M, Landgren O, Löve PJ,
Kristinsson SY. Prior cancer and risk of monoclonal
gammopathy of undetermined significance: a
population-based study in Iceland and Sweden.
Haematologica. 2024;109(7):2250-2255. doi:
10.3324/haematol.2023.284365

Runarsson TG, Bergmann A, Erlingsdóttir G,
Pétursdóttir V, Heitmann LA, Johannesson A,
Asbjörnsson V, Axelsson T, Hilmarsson R,
Guðbjartsson T. An epidemiological and
clinicopathological study of type 1 vs. type 2
morphological subtypes of papillary renal cell
carcinoma- results from a nation-wide study
covering 50 years in Iceland. BMC Urol.
2024;24(1):105. doi: 10.1186/s12894-024-01494-9

Sharma D, Ungar B, Adalsteinsson JA, Sigurdsson
JK, Sharp K, Thorsteinsdóttir S, Rögnvaldsson S,
Þórðardóttir ÁR, Viðarsson B, Ölundarson PT,
Agnarsson BA, Sigurðardóttir M, Þorsteinsdóttir I,
Ólafsson Í, Eyþórsson ES, Jónsson Á, Ólafsson A,
Gíslason GK, Landgren O, Hultcrantz M, Durie BG,
Harding S, Löve PJ, Kristinsson SY. Population-
based screening cohort study reveals no
association between monoclonal gammopathy of
undetermined significance (MGUS), smoldering
multiple myeloma (SMM), multiple myeloma
(MM), and alopecia. Arch Derm Res.
2024;316(9):627. doi: 10.1007/s00403-024-03372-8

Sharp K, Ólafsdóttir EJ, Sahni DR, Madsen S,
Grant-Kels JM, Kristjánsson ÁK, Hoyt DW, Ungar
JP, Frigerio A, Jónasson JG, Adalsteinsson JA.
Survival of patients with basal cell carcinoma,
squamous cell carcinoma, and squamous cell

carcinoma in situ: A whole population study. J Am Acad Dermatol. 2024;90(1):91-97. doi: 10.1016/j.jaad.2023.09.044

Snorradóttir AO, Hakonarson H, Palsdóttir A. The historical background of hereditary cystatin C amyloid angiopathy: Genealogical, pathological, and clinical manifestations. Brain Pathol. Jul 25, 2024: e13291. doi:10.1111/bpa.13291

Sverrisdóttir I, Thorsteinsdóttir S, Rögnvaldsson S, Aspelund T, Viðarsson B, Öundurson PT, **Agnarsson BA**, **Sigurðardóttir M**, Þorsteinsdóttir I, Sveinsdóttir SV, Pálmason R, Ólafsson I, Sigurðsson F, Thordardóttir AR, Eyþórsson ES, Jónsson Á, Pálsson R, Indriðason ÓS, Gíslason GK, Ólafsson A, Sigurdsson J, Steingrimsdóttir H, Einarsson Long T, Hultcrantz S, Durie BGM, Harding S, Landgren O, Kristinsson SY, **Löve PJ**. Association between autoimmune diseases and monoclonal gammopathy of undetermined significance: An analysis from a population-based screening study: An analysis from a population-based screening study. Ann Intern Med. 2024;177(6):711-718. doi: 10.7326/M23-2867

Vale FF, Roberts RJ, Kobayashi I, Camargo MC, Rabkin CS, [Hjördís Harðardóttir], [Anna Ingibjörg Gunnarsdóttir], [Hallgrímur Guðjónsson], **[Jón Gunnlaugur Jónasson]**, [Einar Stefán Björnsson], Hp GPRN. Gene content, phage cycle regulation model and prophage inactivation disclosed by prophage genomics in the Helicobacter pylori Genome Project. Gut Microbes. 2024;16(1):2379440. doi: 10.1080/19490976.2024.2379440

Vygovska M, Hoyt D, Snyder AM, Jonmundsson T, Khouri A, Sahni DR, Ungar J, Lewin JM, Gulati N, Phelps RG, Sahni VN, Grant-Kels JM, Sigurdsson H, **Jónasson JG**, Adalsteinsson JA. Incidence and outcomes of Merkel cell carcinoma related to Merkel cell polyomavirus status in Iceland in 1981-2023. JAAD Int. 2024; 17:192-199. doi: 10.1016/j.jdin.2024.06.004

Práinsson L, Halldórsson AB, Ingason AB, Ísaksson HJ, Guðmundsson G, **Guðbjartsson T**. Surgical lung biopsy for suspected interstitial lung disease with video-assisted thoracoscopic surgery is safe, providing exact histological and disease specific diagnosis for tailoring treatment. J Thorac Dis. 2024;16(1):99-112. doi: 10.21037/jtd-23-1107

Veggsþjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum á árinu: 7

Myndgreining

Tengiliður: Enrico Bernardo Arkink

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins/fræðigreinarinnar

Myndgreiningarrannsóknir og rannsóknarinnngrip svo sem röntgenrannsóknir, tölvusneiðmyndir, segulömun, ísótópar, jáeindaskanni og ómskoðanir.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Sveinsson ÓÁ, **Arkink EB**, Thors B. Arfgengi smáæðasjúkdómurinn CADASIL. Læknablaðið. 2024;110(7):360-364. doi: 10.17992/lbl.2024.0708.801

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Al-Saad W, **Qureshi PAAA**, Bollineni VR, Tryggvason P. Intracranial Extramedullary Hematopoiesis Simulating a Subdural Hematoma: A Case Report. Cureus. 2024;16(11):e74206. doi: 10.7759/cureus.74206

Aloui S, **Qureshi PAAA**, Bollineni VR. Orbital plasmacytoma in an elderly patient with multiple myeloma. Cureus. 2024;16(2):e53823. doi: 10.7759/cureus.53823

Guðnason ÁI, Jónsson KB, **Tsirilaki M**, Jónsson H, Jr. [From break to breakdown: Mechanical failures in Icelandic fracture hip surgery](#) (2013-2018). Ann Surg Case Rep Images. 2024;1:1-6.

Khatun Z, Jónsson H, Jr., **Tsirilaki M**, Maffulli N, Oliva F, Daval P, Tortorella F, **Gargiulo P**. Beyond pixel: Superpixel-based MRI segmentation through traditional machine learning and graph convolutional network. Comput Methods Programs Biomed. 2024;256(108398):108398. doi: 10.1016/j.cmpb.2024.108398

Qureshi PAAA, Zeb S, Tryggvason P, **Þórisson A**. Undifferentiated pleomorphic sarcoma of the descending colon: An infrequent occurrence. Cureus. 2024;16(5):e61346. doi: 10.7759/cureus.61346

Ónæmisfræði

Forstöðumaður: **Björn Rúnar Lúðvíksson** prófessor

Tengiliður: **Jóna Freysdóttir** prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins/fræðigreinarinnar

Rannsóknir á IgA mótefnaskorti, á T-stýrifrumum, hlutverki varnarþeitiða í sóra, notkun CDSS í áhættumati, greiningu, meðferð og eftirliti ónæmissjúkdóma, á ónæmissvörum nýburamúsa við ýmsum bóluefnum og ónæmisglæðum, á langtíma ónæmisminni gegn bakteríum og veirum, á bólguhjöðnun og hlutverki NK frumna, á bólguhamlandi áhrifum efna úr sjávarhyggleysingjum og á fæðuofnæmi hjá börnun, tengsl við fæðu, umhverfisþætti og erfðir.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu 2024

Vísindasjóður Landspítala

Auður Anna Aradóttir Pind. Náttúrufræðingur. Dose

sparing adjuvants and their effects on neonatal immune responses after influenza vaccination. Stykur: 1.780.000 kr.

Jóna Freysdóttir, náttúrufræðingur og prófessor. Sérhæfing bólguhjöðnunarvipgerðar og hlutverks NK frumna. Stykur: 1.930.000 kr.

Jóna Freysdóttir, náttúrufræðingur og prófessor. Anti-inflammatory and pro-resolution effects of B-glucan derivatives. Stykur: 1.920.000 kr.

Siggeir Brynjólfsson, náttúrufræðingur og lektor. Áhrif BRCA2 999del5 stökkbreytingarinnar á ónæmissvar arfbera. Stykur: 1.295.000 kr.

Stefanía P. Bjarnarson, náttúrufræðingur og dósent. The effect of mucosal immunization on B cell activation and survival factors in neonatal mice and their association with long-lived humoral immunity. Stykur 1.780.000 kr.

Hvatningastyrkur Vísindasjóðs Landspítala

Stefanía P. Bjarnarson, náttúrufræðingur og dósent. Is primary induction through the mucosal route superior to parenteral priming in a heterologous prime-boost immunization strategy to overcome limitations in memory induction during early life? Stykur: 5.000.000 kr.

Rannsóknasjóður HÍ

Ingibjörg Harðardóttir. Keying in on the role of NK cells in resolution of inflammation. Verkefnastykur: 800.000 kr.

Siggeir Fannar Brynjólfsson. Áhrif BRCA2 999del5 stökkbreytingarinnar á ónæmissvar arfbera. Verkefnastykur: 800.000 kr.

Stefanía P Bjarnarson. Mismunandi samsetning bólusetningarleiða í músaungviðum. Verkefnastykur: 800.000 kr.

Göngum Saman

Siggeir Fannar Brynjólfsson. Áhrif BRCA2 999del5 stökkbreytingarinnar á ónæmissvar arfbera. Verkefnastykur: 2.500.000 kr.

Doktorsnemar

Guðrún Ása Björnsdóttir. Notkun GigtRáðs sem stuðningskerfi (e. Clinical Decision Support System, CDSS) við greiningarferli sjálfsonæmis- og gigtarsjúkdóma. Leiðbeinendur: Björn Rúnar Lúðvíksson og Björn Guðbjörnsson. Aðrir í doktorsnefnd: Emil Sigurðsson, Gerður Gröndal, Guðrún Björk Reynisdóttir.

Hildur Sigurgrímsdóttir. Hugsanleg tengsl varnarþeitiða í meingerð fjölkerfa sjálfsónæmissjúkdóma sem sérkennast af ofvirkni TNFa bólguferla. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Björn Rúnar Lúðvíksson og Jóna Freysdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Guðmundur Hrafn Guðmundsson, Ingibjörg Harðardóttir, Una Bjarnadóttir.

Jenny Lorena Molina Estupiñan. Enhanced neonatal immune response by the adjuvants

mmCT and dmLT. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingileif Jónsdóttir og Stefanía P Bjarnarson. Aðrir í doktorsnefnd: Jan Holmgren, Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Jóna Freysdóttir.

Monica Daugbjerg Christensen. Matvæla- og næringarfræðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Guðmundur Óli Hreggviðsson og Jóna Freysdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Guðjón Þorkelsson, Eva Nordberg Karlsson og Ólafur H Friðjónsson.

Poorya Foroutan Pajooian. Mucosal and parenteral prime-boost strategies to overcome neonatal limited neonatal vaccine response and protection against respiratory infections. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ingileif Jónsdóttir og Stefanía P Bjarnarson. Aðrir í doktorsnefnd: Þórunn Ásta Ólafsdóttir, Dennis Christensen.

Meistaraneinar

Anamaría Salomé Angélica Palma, meistaranám í lyfjafræði við Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir og Ingibjörg Harðardóttir. Lokið 2024

Ásgerður Hlín Þrastardóttir, meistaranám í lífeindafræði við Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Siggeir Fannar Brynjólfsson og Hildur Sigurgrímsdóttir.

Ásgerður Jing Laufeyjardóttir, meistaranám í lífeindafræði við Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir og Ingibjörg Harðardóttir.

Elin Ósk Björnsdóttir, meistaranám í iðnaðarlíftækni við Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Björn Rúnar Lúðvíksson.

Eva María Hrólfsdóttir, meistaranám í lífeindafræði við Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Siggeir Fannar Brynjólfsson og Hildur Sigurgrímsdóttir. Lokið 2024

Gunnar Sigfús Björnsson, meistaranám í lífeindafræði við Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Siggeir Fannar Brynjólfsson og Hildur Sigurgrímsdóttir.

Marshall Willis, meistaranám í iðnaðarlíftækni við Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóna Freysdóttir og Ingibjörg Harðardóttir. Lokið 2024

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Ísland: Landspítali: Barnspítali Hringins, ofnæmisgöngudeild A3, gigtlækningadeild, meltingasjúkdómadeild, rannsóknastofa í meinafræði, sýkla- og veirufræðideild, Blóðbankinn, hjartalækningadeild. Háskóli Íslands: læknadeild, lyfjafræðideild, líf- og umhverfisvísindadeild. Sjúkrahúsið Akureyri. Háskólinn í Reykjavík. Heilsugæslan í Garðabæ. Heilsugæsla Höfuðborgarsvæðisins. Hjartavernd. Íslensk erfðagreining. Húðlæknastöðin. Bláa Lónið Lækningalind. Kvíkna ehf. Expeda ehf. Genís. Naturimm.

Bandaríkin: University of Wisconsin School of Medicine and Public Health, Madison WI.

Bretland: Southampton General Hospital, Universitý of Cambridge, William Harvey Research Institute, Barts and The London Faculty of Medicine and Dentistry, Queen Mary University of London.

Danmörk: University of Southern Denmark, Dept. Of Microbiology and Immunology, University of Aarhus, Holbæk Hospital. Statens Serum Institut, Copenhagen.

Grikkland: Kapodistrian University of Athens.

Holland: Academic Medical Centre, Amsterdam, Leiden University Medical Center, Sanquin Research and Landsteiner Laboratory.

Ítalía: GSK Vaccines and Diagnostics, Siena, GSK Vaccines Institute for Global Health (GVGH), Siena.

Litháen: Vilnius University.

Noregur: University of Oslo.

Pólland: Medical University of Lodz.

Spánn: Hospital Universitari La Paz.

Svíþjóð: Division of Clinical Immunology, Department of Laboratory Medicine, Karolinska Institute Stockholm, Thermo Fisher Scientific Uppsala, Department of Medical Microbiology and Immunology and Göteborg University Vaccine Research Institute (GUVAX), University of Gothenburg, AstraZeneca, Gothenburg.

Ungverjaland: Semmelweis University School of Medicine.

Þýskaland: Charité-Universitätsmedizin Berlin.

Viðurkenningar

Stefanía P. Bjarnarson, náttúrufræðingur og dósent hlaut hvatningastyrk Vísindasjóðs Landspítala.

Jenny Lorena Molina Estupiñan, doktorsnemi var ein fjögurra sem fengu verðlaun fyrir besta ágríp á vísindi á vörðögum.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita

Björn Rúnar Lúðvíksson er aðstoðarritstjóri fyrir Scandinavian Journal of Immunology og í ritstjórn Cellular & Molecular Immunology.

Ingileif Jónsdóttir er í ritstjórn Scandinavian Journal of Immunology.

Jóna Freysdóttir er í ritstjórn Scandinavian Journal of Immunology.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Aegisdóttir HM, Andreassen L, Thorólfsson RB, Sveinbjörnsson G, Jonsdóttir AB, Stefansdóttir L, Thorleifsson G, Sigurdsson A, Halldorsson GH, Barc J, Simonet F, Tragante V, Oddsson A, Ferkingstad E, Svendsen JH, Ghouse J, Ahlberg G, Paludan-Müller C, Hadji-Turdeghal K, Bustamante M, Ulfarsson MO,

Helgadóttir A, Gretarsdóttir S, Saevarsdóttir S, **Jonsdóttir I**, Erikstrup C, Ullum H, Sørensen E, Brunak S, Jøns C, Zheng C, Bezzina CR, Knowlton KU, Nadauld LD, Sulem C, Ostrowski SR, Pedersen OB, Arnar DO, Gudbjartsson DF, Olesen MS, Bundgaard H, Holm H, Stefansson K; DBDS consortium. Genome-Wide Association Study of Accessory Atrioventricular Pathways. JAMA Cardiol. 2024 Nov 1;9(11):1053-1058. doi: 10.1001/jamacardio.2024.2684. PMID: 39230897; PMCID: PMC11375522.

🔥 **Björnsson GS, Sigurgrímsdóttir H, Maggadóttir SM**, Einarisdóttir BÓ, Sveinsson ÓÁ, Hjaltason H, **Sigurðardóttir SP, Lúðvíksson BR, Brynjólfsson SF**. Long-term use of rituximab increases T cell count in MS patients. Front Immunol. 2024 Jul 17;15:1412668. doi: 10.3389/fimmu.2024.1412668. PMID: 39086478; PMCID: PMC11288840.

Braun A, Shekhar S, Levey DF, Straub P, Kraft J, Panagiotaropoulou GM, Heilbron K, Awasthi S, Meleka Hanna R, Hoffmann S, Stein M, Lehnerer S, Mergenthaler P, Elnahas AG, Topaloudi A, Koromina M, Palviainen T, Asbjørnsdóttir B, Stefansson H, Skuladóttir AT, **Jónsdóttir I**, Stefansson K, Reis K, Esko T, Palotie A, Leypoldt F, Stein MB, Fontanillas P; Estonian Biobank Research Team; 23andMe Research Team; Kaprio J, Gelernter J, Davis LK, Paschou P, Tannemaat MR, Verschuuren JJGM, Kühlenbäumer G, Gregersen PK, Huijbers MG, Stascheit F, Meisel A, Ripke S. Genome-wide meta-analysis of myasthenia gravis uncovers new loci and provides insights into polygenic prediction. Nat Commun. 2024 Nov 13;15(1):9839. doi: 10.1038/s41467-024-53595-6. PMID: 39537604; PMCID: PMC11560923.

Israni M, Alderson E, Mahlaoui N, Obici L, Rossi-Semerano L, Lachmann H, Avramovic MZ, Guffroy A, Dalm V, Rimmer R, Solis L, Villar C, Gennery AR, Skeffington S, Nordin J, Warnatz K, Korganow AS, Antón J, Cattalini M, Berg S, Soler-Palacin P, Campbell M, Burns SO; ESID Clinical Working Party; **ERN RITA Transition Working Group Consortium**. Recommendations for Transitioning Young People with Primary Immunodeficiency Disorders and Autoinflammatory Diseases to Adult Care. J Clin Immunol. 2024 Dec 17;45(1):57. doi: 10.1007/s10875-024-01838-y. PMID: 39690292; PMCID: PMC11652586.

Ivardsdóttir EV, Gudmundsson J, Tragante V, Sveinbjörnsson G, Kristmundsdóttir S, Stacey SN, Halldorsson GH, Magnusson MI, Oddsson A, Walters GB, Sigurdsson A, Saevarsdóttir S, Beyter D, Thorleifsson G, Halldorsson BV, Melsted P, Stefansson H, **Jonsdóttir I**, Sørensen E, Pedersen OB, Erikstrup C, Bøgested M, Pöhl M, Røder A, Stroomberg HV, Gögenur I, Hillingsø J, Bojesen SE, Lassen U, Høgdall E, Ullum H, Brunak S, Ostrowski SR; DBDS Genomic Consortium; Sonderby IE, Frei O, Djurovic S, Havdahl A, Møller P, Dominguez-Valentin M, Haavik J, Andreassen OA, Hovig E, Agnarsson BA, Hilmarsson R, Johannsson OT, Valdimarsson T, Jonsson S, Møller PH, Olafsson JH,

Sigurgeirsson B, Jonasson JG, Tryggvason G, Holm H, Sulem P, Rafnar T, Gudbjartsson DF, Stefansson K. Gene-based burden tests of rare germline variants identify six cancer susceptibility genes. *Nat Genet.* 2024 Nov;56(11):2422-2433. doi: 10.1038/s41588-024-01966-6. Epub 2024 Oct 29. PMID: 39472694.

Kjærsgaard Andersen R, Stefansdóttir L, Riis PT, Halldorsson G, Ferkingstad E, Oddsson A, Walters B, Olafsdóttir TA, Rutsdóttir G, Zachariae C, Thomsen SF, Brodersen T, Dinh KM, Knowlton KU, Knight S, Nadauld LD, Banasik K, Brunak S, Hansen TF, Hjalgrim H, Sørensen E, Mikkelsen C, Ullum H, Nyegaard M, Bruun MT, Erikstrup C, Ostrowski SR, Eidsmo L, Saunte DML, Sigurgeirsson B, Orvar KB, Saemundsdóttir J, Melsted P, Norddahl GL, Sulem P, Stefansson H, Holm H, Gudbjartsson D, Thorleifsson G, **Jonsdóttir I**, Pedersen OBV, Jemec GBE, Stefansson K. A genome-wide association meta-analysis links hidradenitis suppurativa to common and rare sequence variants causing disruption of the Notch and Wnt/B-catenin signaling pathways. *J Am Acad Dermatol.* 2024 Dec 5;S0190-9622(24)03292-4. doi: 10.1016/j.jaad.2024.11.050. Epub ahead of print. PMID: 39645042.

 Maggadóttir SM, Dueland S, Mensali N, Hamre H, Andresen PA, Myhre MR, Juul HV, Bigalke I, Lundby M, Hønnåshagen TK, Sæbøe-Larsen S, Josefsen D, Hagtvedt T, Wälchli S, Kvalheim G, Inderberg EM. Transient TCR-based T cell therapy in a patient with advanced treatment-resistant MSI-high colorectal cancer. *Mol Ther.* 2024 Jun 5;32(6):2021-2029. doi: 10.1016/j.ymthe.2024.04.009. Epub 2024 Apr 6. PMID: 38582964; PMCID: PMC11184326.

Oddsson A, Steinhorsdóttir V, Oskarsson GR, Styrkarsdóttir U, Moore KHS, Isberg S, Halldorsson GH, Sveinbjornsson G, Westergaard D, Nielsen HS, Fridriksdóttir R, Jensson BO, Arnadóttir GA, Jonsson H, Sturluson A, Snaebjarnarson AS, Andreassen OA, Walters GB, Nyegaard M, Erikstrup C, Steingrimsdóttir T, Lie RT, Melsted P, **Jonsdóttir I**, Halldorsson BV, Thorleifsson G, Saemundsdóttir J, Magnusson OT; DBDS Genomic Consortium; Banasik K, Sorensen E, Masson G, Pedersen OB, Tryggvadóttir L, Haavik J, Ostrowski SR, Stefansson H, Holm H, Rafnar T, Gudbjartsson DF, Sulem P, Stefansson K. Homozygosity for a stop-gain variant in CCDC201 causes primary ovarian insufficiency. *Nat Genet.* 2024 Sep;56(9):1804-1810. doi: 10.1038/s41588-024-01885-6. Epub 2024 Aug 27. PMID: 39192094; PMCID: PMC11387189.

Olafsdóttir TA, Thorleifsson G, Lopez de Lapuente Portilla A, Jonsson S, Stefansdóttir L, Niroula A, Jonasdóttir A, Eggertsson HP, Halldorsson GH, Thorlacius GE, Arnthorsson AO, Bjornsdóttir US, Asselbergs FW, Bentlage AEH, Eyjolfsson GI, Gudmundsdóttir S, Gunnarsdóttir K, Halldorsson BV, Holm H, **Ludviksson BR**, Melsted P, Norddahl GL, Olafsson I, Saevarsdóttir S, Sigurdardóttir O, Sigurdsson A, Temming R, Ölundarson PT, Thorsteinsdóttir U, Vidarsson G, Sulem P, Gudbjartsson DF, **Jonsdóttir I**, Nilsson B, Stefansson

K. Sequence variants influencing the regulation of serum IgG subclass levels. *Nat Commun.* 2024 Sep 14;15(1):8054. doi: 10.1038/s41467-024-52470-8. PMID: 39277589; PMCID: PMC11401918.

 Óskarsson Ý, Thors V, Vias RD, **Lúðviksson BR**, **Brynjólfsson SF**, Giancchetti E, Razzano I, Montomoli E, Gíslí Jónsson Ó, **Haraldsson Á**. Adequate immune responses to vaccines after chemotherapy for leukaemia diagnosed in childhood. *Acta Paediatr.* 2024 Mar;113(3):606-614. doi: 10.1111/apa.17070.

 Saevarsdóttir S, Bjarnadóttir K, Markusson T, Berglund J, Olafsdóttir TA, Halldorsson GH, Rutsdóttir G, Gunnarsdóttir K, Arnthorsson AO, Lund SH, Stefansdóttir L, Gudmundsson J, Johannesson AJ, Sturluson A, Oddsson A, Halldorsson B, Ludviksson BR, Ferkingstad E, Ivarsdóttir EV, Sveinbjornsson G, Grondal G, Masson G, Eldjarn GH, Thorisson GA, Kristjansdóttir K, Knowlton KU, Moore KHS, Gudjonsson SA, Rognvaldsson S, Knight S, Nadauld LD, Holm H, Magnusson OT, Sulem P, Gudbjartsson DF, Rafnar T, Thorleifsson G, Melsted P, Norddahl GL, Jonsdóttir I, Stefansson K. Start codon variant in LAG3 is associated with decreased LAG-3 expression and increased risk of autoimmune thyroid disease. *Nat Commun.* 2024 Jul 9;15(1):5748. doi: 10.1038/s41467-024-50007-7. PMID: 38982041; PMCID: PMC11233504.

Saevarsson T, de Lomana ALG, Sánchez Ó, van Esch V, Ragnarsson GB, Brynjólfsson SF, Steingrímsson E, Einarsdóttir BÓ. Differentiation status determines the effects of IFN γ on the expression of PD-L1 and immunomodulatory genes in melanoma. *Cell Commun Signal.* 2024 Dec 31;22(1):618. doi: 10.1186/s12964-024-01963-6. PMID: 39736644; PMCID: PMC11687009.

Stefansson OA, Sigurpalsdóttir BD, Rognvaldsson S, Halldorsson GH, Juliusson K, Sveinbjornsson G, Gunnarsson B, Beyter D, Jonsson H, Gudjonsson SA, Olafsdóttir TA, Saevarsdóttir S, Magnusson MK, Lund SH, Tragante V, Oddsson A, Hardarson MT, Eggertsson HP, Gudmundsson RL, Sverrisson S, Frigge ML, Zink F, Holm H, Stefansson H, Rafnar T, Jonsdóttir I, Sulem P, Helgason A, Gudbjartsson DF, Halldorsson BV, Thorsteinsdóttir U, Stefansson K. The correlation between CpG methylation and gene expression is driven by sequence variants. *Nat Genet.* 2024 Aug;56(8):1624-1631. doi: 10.1038/s41588-024-01851-2. Epub 2024 Jul 24. PMID: 39048797; PMCID: PMC11319203.

Steinhorsdóttir V, Halldorsson BV, Jonsson H, Palsson G, Oddsson A, Westergaard D, Arnadóttir GA, Stefansdóttir L, Banasik K, Esplin MS, Hansen TF, Brunak S, Nyegaard M, Ostrowski SR, Pedersen OBV, Erikstrup C; DBDS genomics consortium; Thorleifsson G, Nadauld LD, Haraldsson A, Steingrimsdóttir T, Tryggvadóttir L, Jonsdóttir I, Gudbjartsson DF, Hoffmann ER, Sulem P, Holm H, Nielsen HS, Stefansson K. Variant in the synaptonemal complex protein SYCE2 associates with pregnancy loss through effect on recombination. *Nat Struct Mol Biol.* 2024 Jan 29.

doi: 10.1038/s41594-023-01209-y. Epub ahead of print. PMID: 38287193.

Sysojev AÖ, Saevarsdóttir S, Diaz-Gallo LM, Silberberg GN, Alfredsson L, Klareskog L, Baecklund E, Björkman L, Kastbom A, Rantapää-Dahlqvist S, Turesson C, **Jonsdóttir I**, Stefansson K, Frisell T, Padyukov L, Askling J, Westerlund H. Genome-wide investigation of persistence with methotrexate treatment in early rheumatoid arthritis. *Rheumatology (Oxford).* 2024 May 2;63(5):1221-1229. doi: 10.1093/rheumatology/kead301. Erratum in: *Rheumatology (Oxford).* 2024 May 2;63(5):1474. doi: 10.1093/rheumatology/kead540. PMID: 37326842; PMCID: PMC11065441.

Thorolfssdóttir RB, Jonsdóttir AB, Sveinbjornsson G, Aegisdóttir HM, Oddsson A, Stefansson OA, Halldorsson GH, Saevarsdóttir S, Thorleifsson G, Stefansdóttir L, Pedersen OB, Sørensen E, Ghouse J, Raja AA, Zheng C, Silajdzija E, Rand SA, Erikstrup C, Ullum H, Mikkelsen C, Banasik K, Brunak S, Ivarsdóttir EV, Sigurdsson A, Beyter D, Sturluson A, Einarsson H, Tragante V, Helgason H, Lund SH, Halldorsson BV, Sigurpalsdóttir BD, Olafsson I, Arnar DO, Thorgeirsson G, Knowlton KU, Nadauld LD, Gretarsdóttir S, Helgadottir A, Ostrowski SR, Gudbjartsson DF, **Jonsdóttir I**, Bundgaard H, Holm H, Sulem P, Stefansson K; Danish Blood Donor Study Genomic Consortium. Variants at the Interleukin 1 Gene Locus and Pericarditis. *JAMA Cardiol.* 2024 Feb 1;9(2):165-172. doi: 10.1001/jamacardio.2023.4820. PMID: 38150231; PMCID: PMC10753444.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 7

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 3

Veggspjöld á íslenskum ráðstefnum: 7

Veggspjöld á aðþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 3

Skurðlæknisfræði

Forstöðumaður: Tómas Guðbjartsson prófessor

Fræðigreinar innan fræðasviðs:

Barnaskurðlækningar, bæklunarskurðlækningar, háls- nef og eyrnaskurðlækningar, heila- og taugaskurðlækningar, lýtaskurðlækningar, æðaskurðlækningar, Skurðlæknisfræði brjóstá, innkirtla og meltingarfæra, hjarta- og lungnaskurðlækningar, þvagfæraskurðlækningar.

Bæklunarskurðlæknisfræði.

Forstöðumaður: Halldór Jónsson jr. prófessor

Áherslur í rannsóknnum innan fræðasviðsins

Á helstu sjúkdóma, áverka og verkfræði í stoðkerfinu.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala 2024:

Halldór Jónsson jr Læknir. „Ákvörðun gervigreindar og bæklunarskurðlæknis við liðskiptaaðgerð á mjöðm á Landspítala“.

Halldór Jónsson jr Læknir. „Myndgering slitgigtar í hnélið með sneiðmynda-, segulómmynda- og vefjarannsóknunum“.

Sjóður Sigríðar Lárusdóttur 2024:

Halldór Jónsson jr, Ágúst Ingi Guðnason og Mariella Tsirilaki standa að rannsókninni „Bilangreining á viðgerðum mjaðmabrotum á Landspítala“.

Halldór Jónsson jr, Elías Þór Guðbrandsson og Mariella Tsirilaki standa að rannsókninni „Skráning risagerviliða (e. megaprosthesis) á Landspítala“.

Læknar í framhaldsnámi

Arnar Bender, Ágúst Ingi Guðnason, Björn Orri Ásbjörnsson, Brynja Kristín Einarisdóttir, Hrafn Þórðarson, Matthías Örn Halldórsson, Ríkey Eiríksdóttir, Þórður Gunnar Þorvaldsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala.

Heilbrigðisverkfræðideild, Háskólinn í Reykjavík. Myndgreiningadeild LSH.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum. Tilraunastöðin ArcticLas, Krókhálsi. Krabbameinsskrá Íslands.

Erlendir samstarfsaðilar

Svíþjóð: Scandinavian Sarcoma Group (SSG), Lundi, Svíþjóð.

Ítalía: Department of Electrical Engineering Information Technology, University of Naples, 'Federico II', Naples. Department of Information and Electrical Engineering and Applied Mathematics, University of Salerno, Salerno. Department of Electrical Engineering, University of Rome, Tor Vergata. Department of Trauma and Orthopaedic Surgery, Faculty of Medicine and Psychology, University Hospital Sant'Andrea, University La Sapienza, Rome. Department of Human Sciences and Promotion of the Quality of Life, San Raffaele Roma Open University, Rome.

England: School of Pharmacy and Bioengineering, Faculty of Medicine, Keele University, ST4 7QB Stoke on Trent. Queen Mary University of London, Barts and the London School of Medicine and Dentistry, Centre for Sports and Exercise Medicine, Mile End Hospital, London.

Frakkland: Biomedical Department, École Polytechnique Universitaire d'Aix-Marseille, Marseille, France.

BS verkefni:

Kolbeinn Theodórsson: „Faraldsfræði hryggsskekkja á Landspítala 1998 -2022“.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Angelone F, Ciliberti FK, Jónsson H, Jr., Gíslason MK, Romano M, Franco A, Amato F, Gargiulo P. Knee cartilage degeneration in medial and lateral anatomical compartments: A radiomics study. 2024 IEEE International Conference on Metrology for eXtended Reality, Artificial Intelligence and Neural Engineering (MetroXRaine), St Albans, United Kingdom, 2024, pp. 183-188, doi: [10.1109/MetroXRaine62247.2024.10796456](https://doi.org/10.1109/MetroXRaine62247.2024.10796456)

Angelone F, Ciliberti FK, Tobia GP, Jónsson H, Jr., Ponsiglione AM, Gíslason MK, Tortorella F, Amato F, Gargiulo P. Innovative diagnostic approaches for predicting knee cartilage degeneration in osteoarthritis patients: A radiomics based study. Inf Syst Front (2024). doi: <https://doi.org/10.1007/s10796-024-10527-5>

Ciliberti FK, Pianegonda G, Jónsson H, Jr., Gíslason MK, Gargiulo P. How muscle and intramuscular adipose tissue volume and density progress in knee osteoarthritis affected subjects: A virtual histology study. 2024 IEEE International Conference on Metrology for eXtended Reality, Artificial Intelligence and Neural Engineering (MetroXRaine), St Albans, United Kingdom, 2024, pp. 177-182, doi: [10.1109/MetroXRaine62247.2024.10796347](https://doi.org/10.1109/MetroXRaine62247.2024.10796347)

Ciliberti FK, Maruotto I, Jónsson H, Jr., Gíslason MK, Gargiulo P. Multimetric evaluation of knee cartilage degeneration. 2024 IEEE International Conference on Metrology for eXtended Reality, Artificial Intelligence and Neural Engineering (MetroXRaine), St Albans, United Kingdom, 2024, pp. 1022-1027, doi: [10.1109/MetroXRaine62247.2024.10795901](https://doi.org/10.1109/MetroXRaine62247.2024.10795901)

Gelormini C, Guerrini L, Pescalia F, Aubonnet R, Jónsson H, Jr., Petersen H, Lorenzo GD, Gargiulo P. Assessing brain network dynamics during postural control task using EEG microstates. Brain topography. 2024. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-5408559/v1>

Guðnason ÁI, Jónsson KB, Tsirilaki M, Jónsson H, Jr. From break to breakdown: Mechanical failures in Icelandic fracture hip surgery (2013-2018). Ann Surg Case Rep Images. 2024;1:1-6. <https://annscri.org/articles/SCR-1001.pdf>

Johannessen HG, Hallan G, Kadar T, Fenstad AM, Lygre SHL, Haugan K, Høl PJ, Badawy M, Jónsson BA, Indrekvam K, Aamodt A, Furnes O. Polyethylene wear and cup migration of cemented total hip arthroplasty with femoral heads made of oxidized zirconium, steel, or cobalt chromium: a 10-year secondary analysis from a randomized trial using radiostereometry. Acta Orthop. 2024;95:578-585. doi: 10.2340/17453674.2024.41945

Khatun Z, Jónsson H, Jr., Tsirilaki M, Maffulli N, Oliva F, Daval P, Tortorella F, Gargiulo P. Beyond pixel: Superpixel-based MRI segmentation through traditional machine learning and graph convolutional network. Comput Methods Programs Biomed. 2024;256(108398):108398. doi: 10.1016/j.cmpb.2024.108398

Sigurðardóttir M, Sigurðsson MI, Vias RD, Ólafsson Y, Gunnarsdóttir I, Sigurdsson EL, Kárasen S. Preoperative optimization of modifiable risk factors is associated with decreased superficial surgical site infections after total joint arthroplasty: a prospective case-control study. Acta Orthop. 2024;95:392-400. doi: 10.2340/17453674.2024.41012

Háls- nef og eyrnaskurðlæknisfræði

Tengiliður: Arnar Þór Guðjónsson yfirlæknir

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Háls-, nef- og eyrnalæknar greina og meðhöndla sjúkdóma sem tengjast eyrum, nefi, koki, hálsi og höfði. Þeir ávása lyfjum og framkvæma skurðaðgerðir eftir því sem þörf krefur. Háls-, nef- og eyrnalæknar meðhöndla einnig svima og jafnvægisvandamál.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Sturluson ÓO, Pálsson Ó, Hjaltsted EK, Lúðvíksdóttir D. Smáæðabólga með rauðkyrningafjöld, EGPA, falinn fylgisjúkdómur astma? Sjúkratilfelli. Læknablaðið. 2024;110(1):28-32. doi: 10.17992/ibl.2024.01.777

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Emilsson ÖI, Aspelund T, Janson C, Benediktsdóttir B, Júlíusson S, Maislin G, Pack AI, Keenan BT, Gíslason P. Nocturnal gastro-oesophageal reflux and respiratory symptoms are increased in sleep apnoea: comparison with the general population. BMJ Open Respir Res. 2024;11(1):e002192. doi: 10.1136/bmjresp-2023-002192

Guðnadóttir GM, Hafsten L, Dahl Travis H, Nielsen K, Hellgren J. Comparison of utility and organizational impact of reusable and single-use rhinolaryngoscopes in a tertiary otorhinolaryngology department. Front Surg. 2024;11:1380571. doi: 10.3389/fsurg.2024.1380571

Ilmarinen T, Bratland Å, Tøndel H, Guðjónsson A, Gebre-Medhin M, Palmgren B, Mäenpää H, Bjørndal K, Grau Eriksen J. Current aspects of the quality of head and neck cancer care - survey of the Scandinavian Society for Head and Neck Oncology. Acta Otolaryngol. 2024;144(5-6):404-

408. doi: 10.1080/00016489.2024.2386097

Ivarsdóttir EV, Guðmundsson J, Tragante V, Sveinbjörnsson G, Kristmundsdóttir S, Stacey SN, Halldorsson GH, Magnusson MI, Oddsson A, Walters GB, Sigurdsson A, Sævarsdóttir S, Beyter D, Thorleifsson G, Halldorsson BV, Melsted P, Stefansson H, Jónsdóttir I, Sørensen E, Pedersen OB, Erikstrup C, Bøgsted M, Pøhl M, Røder A, Stroomberg HV, Gögenur I, Hillingsø J, Bojesen SE, Lassen U, Høgdall E, Ullum H, Brunak S, Ostrowski SR, Consortium DG, Sonderby IE, Frei O, Djurovic S, Havdahl A, Møller P, Dominguez-Valentin M, Haavik J, Andreassen OA, Hovig E, Agnarsson BA, Hilmarsson R, Jóhannsson ÓP, Valdimarsson T, Jónsson S, Möller PH, Ólafsson JH, Sigurgeirsson B, Jónasson JG, Tryggvason G, Holm H, Sulem P, Rafnar T, Gudbjartsson DF, Stefansson K. Gene-based burden tests of rare germline variants identify six cancer susceptibility genes. *Nat Genet.* 2024;56(11):2422-2433. doi: 10.1038/s41588-024-01966-6

Heila- og taugaskurðlæknisfræði

Forsvarismaður: Ingvar Hákon Ólafsson

Aðgerðir á höfði, vegna heilaæxla, heilablæðinga, hydrocephalus, aneurysma, AVA og colloidcystu.

Greinar úr ritrýndum erlendum tímaritum

Greenblatt SH, Bjarnason T, Thoroddsdóttir T, Guðmundsson K, Hagan MJ, Telfeian AE. How a Scoville aneurysm clip fought in the Cold War and helped to establish neurosurgery in Iceland. *J Neurosurg.* 2024;140(2):463-468. doi: 10.3171/2023.5.JNS23214

Lýtaskurðlæknisfræði

Tengiliður: Gunnar Auðólfsson yfirlæknir

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Lagfæring ástands vegna sára, sýkinga eða lýta sem eru afleiðingar slysa og áverka af ýmsu tagi, t.d. að græða bruna-, legu- eða leggjarsár og til að laga afleiðingar eftir slík sár. Þá eru lýtaaðgerðir framkvæmdar til að lagfæra meðfædda vansköpun af ýmsu tagi. Lýtaaðgerðir eru einnig framkvæmdar við uppbyggingu brjósta hjá konum sem hafa misst brjóst vegna krabbameins.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Stefansdóttir AB, Vieira L, Johnsen Á, Isacson D, Rodríguez A, Mani M. Comparison of pain management strategies to reduce opioid use postoperatively in free flap breast reconstruction: Pain catheter versus nerve block in addition to refinements in the oral pain management regime.

Arch Plast Surg. 2024;51(2):156-162. doi: 10.1055/s-0043-1777673

Æðaskurðlæknisfræði

Tengiliður: Lilja Þyri Björnsdóttir yfirlæknir

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Árnadóttir SD, Pálsdóttir G, Logason K, Arnadóttir RH. Aflímanir ofan ökkla 2010-2019 vegna útæðasjúkdóms og/eða sykursýki: Aðdragandi og áhættuþættir. *Læknablaðið.* 2024;110(01):20-27. doi: 10.17992/lbl.2024.01.776

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Mani K, Resch T, Lindberg BR, Björkman P, Rubio OD, Budtz-Lilly J. Initiation of the Scandinavian trial of uncomplicated aortic dissection therapy. *Eur J Vasc Endovasc Surg.* 2024;68(2):272-273. doi: 10.1016/j.ejvs.2024.04.015

Pherwani AD, Johal AS, Cromwell DA, Boyle JR, Szeberin Z, Venermo M, Beiles B, Khashram M, Lattmann T, Altreuther ME, Laxdal EH, Behrendt C-A, Mani K, Budtz-Lilly J, Collaborators AAAGW. Editor's choice - outcomes following intact and ruptured aneurysm repair across nations: Analysis of international registry data from the VASCUNET collaboration 2014 - 2019. *Eur J Vasc Endovasc Surg.* 2024;68(2):162-170. doi: 10.1016/j.ejvs.2024.02.019

Pouncey AL, Meuli L, Lopez-Espada C, Budtz-Lilly J, Boyle JR, Behrendt C-A, Mani K, Pherwani AD, Collaborators VAR, [Elín Hanna Laxdal]. Editor's choice - vascular registries contributing to VASCUNET collaborative abdominal aortic aneurysm outcome projects: A scoping review. *Eur J Vasc Endovasc Surg.* 2024;68(2):152-160. doi: 10.1016/j.ejvs.2024.04.037

Mazzolari L, Teixeira-Tura G, Lanzi S, Boc V, Bossone E, Brodmann M, Bura-Rivière A, De Backer J, Deglise S, Della Corte A, Heiss C, Kaluzna-Oleksy M, Kurpas D, McEniery CM, Mirault T, Pasquet AA, Pitcher A, Schaubroeck HAI, Schlager O, Sirmes PA, Sprynger MG, Stabile E, Steinbach F, Thielmann M, van Kimmenade RRJ, Venermo M, Rodriguez-Palomares JF; ESC Scientific Document Group. [Elín Hanna Laxdal]. 2024 ESC Guidelines for the management of peripheral arterial and aortic diseases. *Eur Heart J.* 2024 Sep 29;45(36):3538-3700. doi: 10.1093/eurheartj/ehae179. PMID: 39210722.

Kviðarholsskurðlækningar

Forsvarismaður: Páll Helgi Möller prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Rannsóknir á sviði kviðarholsskurðlækninga eru einkum klínískar rannsóknir á góðkynja og illkynja sjúkdómum í meltingarfærum og beinast að faraldsfræði, greiningu, meðferð og árangri meðferðar.

Doktorsnemar

Hrafnhildur Gunnarsdóttir. Frumkomið alðósterónheilkenni á Íslandi í 10 ár. Læknadeild Háskóla Íslands. Guðjón Birgisson er í doktorsnefnd.

Meistaraneimar

Auður Gunnarsdóttir. Bráðar kviðarholsaðgerðir í kjölfar kviðarholsaverka á Íslandi 1992-2019. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Elsa B. Valsdóttir, Guðjón Birgisson, Hulda María Einarsdóttir.

Rakel Hekla Sigurðardóttir. Líframeinvörp hjá sjúklingum með ristil- og endaparmskrabbamein. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Kristín Huld Haraldsdóttir, Helgi Birgisson, Jón Gunnlaugur Jónasson.

Hjórdís Ásta Guðmundsdóttir. Ristil- og endaparmsaðgerðir með þjarka á Íslandi 2016-2022. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jörunn Atladóttir, Elsa B. Valsdóttir, Páll Helgi Möller.

BS nemar

Hjalti Dagur Hjaltason. Samtenging garnar innan eða utan kviðarholis við hægra ristilbrottnám í kviðsjá. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Theódór Ásgeirsson, Páll Helgi Möller.

Sylvia Sara Ólafsdóttir. Staðbundin endaparmskrabbamein og útkoma sjúklinga sem fara í „watch and wait“ ferli. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jörunn Atladóttir, Halla Viðarsdóttir, Sigurdís Haraldsdóttir, Jakob Jóhannsson.

Silja Dögg Helgadóttir. Greining, meðferð og horfur sjúklinga með kirtilkrabbamein í mjóðgírni á Landspítala 2002-2021. Læknadeild Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Kristín Huld Haraldsdóttir.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Halla Viðarsdóttir situr í ritstjórn Læknablaðsins.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Viðarsdóttir GM, Einarsdóttir HM, Jónasson JG,

Möller PH. Meckels-sarpbólga með rofi : sjúkratilfelli og umfjöllun um sjúkdóminn. Læknablaðið. 2024;110(11):516-519. doi: 10.17992/lbl.2024.09.814

Viðarsdóttir H, Möller PH. Klínísk skoðun og aðferðarfræði. Kviðskoðun.. Læknablaðið 2024; 110 (5): 262-263.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Ivarsdóttir EV, Guðmundsson J, Tragante V, Sveinbjörnsson G, Kristmundsdóttir S, Stacey SN, Halldorsson GH, Magnusson MI, Oddsson A, Walters GB, Sigurdsson A, Sævarsdóttir S, Beyter D, Thorleifsson G, Halldorsson BV, Melsted P, Stefansson H, Jónsdóttir I, Sørensen E, Pedersen OB, Erikstrup C, Bøgsted M, Pøhl M, Røder A, Stroomberg HV, Gögenur I, Hillingsø J, Bojesen SE, Lassen U, Høgda E, Ullum H, Brunak S, Ostrowski SR, Consortium DG, Sonderby IE, Frei O, Djurovic S, Havdahl A, Møller P, Dominguez-Valentin M, Haavik J, Andreassen OA, Hovig E, Agnarsson BA, Hilmarsson R, Jóhannsson ÓP, Valdimarsson T, Jónsson S, Möller PH, Ólafsson JH, Sigurgeirsson B, Jónasson JG, Tryggvason G, Holm H, Sulem P, Rafnar T, Guðbjartsson DF, Stefansson K. Gene-based burden tests of rare germline variants identify six cancer susceptibility genes. Nat Genet. 2024;56(11):2422-2433. doi: 10.1038/s41588-024-01966-6.

Malmros K, Lindholm A, Viðarsdóttir H, Jirstrom K, Nodin B, Botling J, Mattsson JSM, Micke P, Planck M, Jönsson M, Staaf J, Brunnström H. Diagnostic gastrointestinal markers in primary lung cancer and pulmonary metastases. Virchows Arch. 2024;485(2):347-357. doi: 10.1007/s00428-023-03583-w.

👤 Sigurbjörnsson S, Ásgeirsdóttir BK, Valsdóttir EB. Views on medical assistance in dying and related arguments: a survey of doctors and nurses at a university hospital. BMC Med Ethics. 2024;25(1):137. doi: 10.1186/s12910-024-01138-5

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 3

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum: 2

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum ráðstefnum: 2

Brjóstaskurðlækningar

Forsvarsaður: Hafsteinn Ingi Pétursson, yfirlæknir Brjóstamiðstöðvar Landspítala.

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Skurðaðgerðir og enduruppbygging brjosta: greiningaraðgerðir, krabbameinsskurðaðgerðir, brjóstánámsaðgerðir, hlutabryjóstnámsaðgerðir, brjóstaminnkun, brjóstaupbygging með þúðum eða eigin vef, leiðréttingaraðgerðir eftir fyrri aðgerðir vegna brjóstakrabbameins, aðgerðir í holhönd og eitlatökur.

Hjarta- og lungnaskurðlæknisfræði

Forsvarsaður: Tómas Þór Kristjánsson Yfirlæknir

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Meðfæddir gallar og áunnir sjúkdómar í hjarta, brjóstholi og brjóstakassa eru meðal viðfangsefna sérgreinarinnar. Lögð er áhersla á rannsóknir á hugsanlegum fylgikvillum skurðaðgerða á hjarta og lungum auk árangurs af fyrirbyggjandi aðgerðum gegn aukaverkunum, bólgusvörun líkamans í og eftir aðgerð. Gróning sára, blóðstorkuvandamál, erfðir lungnakrabbameins, loftbrjóst, meðfæddir gallar á lungum, brjóstakassa og hjarta og nýjar leiðir til að fást við greiningu og skipulagningu meðferðar þar með talið þrívíddarþrentun. Sjúklingar með hjartatíf og sjúklingar með hjartabilun á alvarlegu stigi. Lögð er áhersla á vísindalegt gæðaeftirlit í starfsemi fræðigreinarinnar og með því stuðlað að sem bestri þjónustu hjarta- og lungnaskurðlækninga við sjúklingana.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Tómas Guðbjartsson, læknir. Hafa breytingar í greiningu og skurðmeðferð leitt til betri lífunar sjúklinga með lungnakrabbamein?

Tómas Guðbjartsson, læknir. Nýrnafrumukrabbamein á Íslandi – áhrif tilviljanagreiningar og nýjunga í skurðmeðferð á lífun.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Tómas Guðbjartsson. Meðferð ósæðarlokuþengsla á Íslandi.

Doktorsnemar:

Bergros Jóhannesdóttir. Alvarlegir æða-og brjóstholsaðverkar í norrænu sjúklingaþýði – Major Vascular and Thoracic Trauma in Nordic Populations. Umsjónarkennari og leiðbeinandi var Tómas Guðbjartsson prófessor og auk hans sátu í doktorsnefnd Sigurbergur Kárason prófessor, Karl Logason lektor og Elsa Björk Valsdóttir lektor.

Tómas Andri Axelsson. Árangur eftir kransæðahjáveituaðgerðir. Umsjónarkennari og leiðbeinandi var Tómas Guðbjartsson, prófessor, og auk hans sátu í doktorsnefnd Arnar Geirsson, prófessor við Yale, Karl Andersen og Sigurbergur Kárason, prófessorar við læknadeild Háskóla Íslands.

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Ýmsar fræðigreinar innan Landspítala svo sem lungnalæknisfræði, svæfinga- og gjörgæslulæknisfræði, blóðlæknisfræði, meinafræði, barnalæknisfræði, nýrnalæknisfræði, hjartalæknisfræði barna og fullorðinna og Blóðbanki.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Lífvísindasetur, Lífðélisfræðistofnun og hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands. Krabbameinsfélag Íslands, Hjartavernd og Íslensk erfðagreining.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu 2024

Tómas Guðbjartsson í ritstjórn Interactive Cardiovascular and Thoracic Surgery Journal

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Heidarsdóttir SR, Heitmann LA, Gunnarsdóttir ELT, Gunnarsdóttir SLX, Thorsteinsson EG, Johnsen A, Jeppsson A, Guðbjartsson T. Aðgerðartengt hjartadrep við kransæðahjá-veituaðgerðir á Íslandi: Tíðni og áhrif á horfur sjúklinga. Læknablaðið. 2024;110(2):85-92. doi: 10.17992/lbl.2024.02.781

Jensen EM, Lárusdóttir KJ, Gunnarsdóttir ELT, Gunnarsdóttir SLX, Jeppsson A, Guðbjartsson T. Snemmkomið heilablóðfall eftir ósæðarlokuskipti - tíðni, áhættuþættir og snemmkomnar horfur. Læknablaðið. 2024;110(5):247-253. doi: 10.17992/lbl.2024.05.792

Thorsteinsson EG, Sveinsdóttir N, Heitmann LA, Heidarsdóttir SR, Rezk M, Taha A, Jeppsson A, Guðbjartsson T. Nýtilkomið gátatíf eftir kransæðahjáveituaðgerð: Nýgengi, klínískur gangur og áhrif á snemmkominn árangur. Læknablaðið. 2024;110(1):11-19. doi: 10.17992/lbl.2024.01.775

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

👤 Asbjörnsson V, Johannsdóttir G, Myer D, Runarsson TG, Heitmann LA, Óskarsdóttir GN, Silverborn PM, Hansen HJ, Guðbjartsson T. A successful shift from thoracotomy to video-assisted thoracoscopic lobectomy for non-small cell lung cancer in a low-volume center. Interdiscip Cardiovasc Thorac Surg. 2024;38(2). doi: 10.1093/icvts/ivae018

Bratt S, Zindovic I, Ede J, Geirsson A, Gunn J, Hansson EC, Jeppsson A, Mennander A, Olsson C, Tang M, Uimonen M, Wickbom A, Guðbjartsson T, Dalén M. Bleeding is associated with severely impaired outcomes in surgery for acute type a aortic dissection. Scand Cardiovasc J. 2024;58(1):2382477. doi: 10.1080/14017431.2024.2382477

Jeppsson A, Rocca B, Hansson EC, Guðbjartsson T, James S, Kaski JK, Landmesser U, Landoni G, Magro P, Pan E, Ravn HB, Sandner S, Sandoval E, Uva MS, Milojevic M, Group ESD. 2024 EACTS Guidelines on perioperative medication in adult cardiac surgery. Eur J Cardiothorac Surg. 2024. doi: 10.1093/ejcts/ezae355

👤 **Rabelo LG**, Zindovic I, Astrom DO, **Þorsteinsson EG**, Sjogren J, **Ólafsdóttir KL**, **Magnúsdóttir MM**, Jeppsson A, **Guðbjartsson T**. A posterior pericardial chest tube is associated with reduced incidence of postoperative atrial fibrillation after cardiac surgery: A propensity score-matched study. JTCVS Open. 2024;22:244-254. doi: 10.1016/j.jxon.2024.09.003

👤 **Runarsson TG**, Bergmann A, Erlingsdóttir G, Pétursdóttir V, Heitmann LA, Johannesson A, Asbjornsson V, Axelsson T, Hilmarsson R, **Guðbjartsson T**. An epidemiological and clinicopathological study of type 1 vs. type 2 morphological subtypes of papillary renal cell carcinoma- results from a nation-wide study covering 50 years in Iceland. BMC Urol. 2024;24(1):105. doi: 10.1186/s12894-024-01494-9

Taha A, Martinsson A, Nielsen SJ, Rezk M, Pivodic A, **Guðbjartsson T**, Herrmann FEM, Bergfeldt LB, Jeppsson A. New-onset atrial fibrillation after coronary surgery and stroke risk: a nationwide cohort study. Heart. 2024;111(1):18-26. doi: 10.1136/heartjnl-2024-324573

👤 **Þráinsson L**, Halldórsson AB, Ingason AB, Ísaksson HJ, Guðmundsson G, **Guðbjartsson T**. Surgical lung biopsy for suspected interstitial lung disease with video-assisted thoracoscopic surgery is safe, providing exact histological and disease specific diagnosis for tailoring treatment. J Thorac Dis. 2024;16(1):99-112. doi: 10.21037/jtd-23-1107

Önnur ritverk

Lungnakrabbameinsbókin – fræðslurit fyrir heilbrigðisstarfsfólk og almenning (ISBN 978 9935 25524-2) Útgáfuár 2024. Viðamikil bók um lungnakrabbamein sem er frumsmíði á íslensku sem að komu margir höfundar. Allar teikningar og skýringarmyndir eru gerðar af íslenskum grafískum hönnuði. Tómas Guðbjartsson er höfundur eða meðhöfundur margra kafla sem eru skrifaðir skv. nýjustu heimildum (evidence-based) og hver og einn því líkt og vísindagrein, þ.e. líkt og yfirlitsgrein. Tómas var ritstjóri verksins og sá um að fjármagna það en heildarkostnaður var vel á 8 mllj. Króna. Bókin var bæði gefin út prentuð og á netinu (www.lungnakrabbamein.is).

Líffærafræði lungna. Kafli 1. Guðrún Nína Óskarsdóttir og Tómas Guðbjartsson.

Faraldsfræði. Kafli 2. Hrönn Harðardóttir og Tómas Guðbjartsson.

Reykingar og reykningavarnir. Kafli 4. Lára G. Sigurðardóttir, Karl Andersen, Tómas Guðbjartsson

Einkenni og teikn. Kafli 5. Sigríður Ó. Haraldsdóttir og Tómas Guðbjartsson

Snemmgreining og skimun. Kafli 6. Steinn Jónsson og Tómas Guðbjartsson

Greining og stigun. Kafli 8. Hrönn Harðardóttir, Pétur H. Hannesson, Tómas Guðbjartsson.

Skurðmeðferð. Kafli 9. Tómas Guðbjartsson

Undirbúningur sjúklinga fyrir skurðaðgerð. Kafli 10. Guðrún N. Óskarsdóttir og Tómas Guðbjartsson.

Lífshorfur og forspárþættir. Kafli 13. Sif Hannesdóttir og Tómas Guðbjartsson. [Sjá bókina í heild sinni með undirköflum.](#)

Hættu nú alveg. ISBN 978-9935-9782-0-2) Útgáfuár 2024. Bæklingur á íslensku til að hætta að reykja. Gefinn út bæði prentaður [og á netinu](#). Tómas Guðbjartsson er útgáfandi og sá um að fjármagna útgáfuna:

Lungnakrabbamein - upplýsingar fyrir sjúklinga og aðstandendur. (ISBN 978-9935-25-390-3). Útgáfuár 2024. Mikið uppfærð útgáfa með nýju myndefni og texta. Tómas Guðbjartsson skrifaði textann með hjálp ráðgjafa sem lásu textann yfir. Bæklingurinn er gefinn út bæði prentaður [og á netinu](#).

Fyrirlestrar/ erindi á erlendum ráðstefnum: 5

Veggspjöld á erlendum ráðstefnum 4

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum á árinu: 6

Fyrirlestrar/erindi á innlendum ráðstefnum: 7

Þvagfæraskurðlæknisfræði

Forsvarismaður: Sigurður Guðjónsson, lektor

Áherslur í rannsóknnum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Helstu áherslur í rannsóknum eru að hluta til gæðaverkefni tengd þeim krabbameinum sem við snum (Blöðruhálskirtill, þvagblaðra, nýru, eistu, limur) sem snúa að miklu leyti að því að bæta framvirka skráningu tengt greiningu, meðferð og eftirliti þessara sjúklinga.

Doktorsnemi

Oddur Björnsson. Þvagvegakrabbamein á Íslandi: Faraldsfræði, greining, meðferð og afdrif sjúklinga. Læknadeild, Háskóla Íslands.Leiðbeinandi og umsjónarkennari: Sigurður Guðjónsson. Aðrir í doktorsnefnd:Ásgerður Sverrisdóttir, Jón Örn Friðriksson, Tómas Guðbjartsson, Eiríkur Orri Guðmundsson

BS verkefni

SAnnprófun Triple D os S3HoCKwave stigunarkerfa fyrir þvagfærasteina á Íslandi 2019-2020

Urður Helga Gísladóttir læknanemi og Jóhann Páll Ingimarsson

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala
Íslensk erfðagreining

Erlendir samstarfsaðilar

Faghópar félags norræna þvagfæraskurðlækna (NUF).

Collaborative for Research in Endourology.

TOWER initiative of the Endourology Society.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu 2024

Sigurður Guðjónsson situr í ritstjórn Case Reports in Urology.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Ivarsdóttir EV, Guðmundsson J, Tragante V, Sveinbjornsson G, Kristmundsdóttir S, Stacey SN, Halldorsson GH, Magnusson MI, Oddsson A, Walters GB, Sigurdsson A, Sævarsdóttir S, Beyter D, Thorleifsson G, Halldorsson BV, Melsted P, Stefansson H, Jónsdóttir I, Sørensen E, Pedersen OB, Erikstrup C, Bøgsted M, Pøhl M, Røder A, Stroomberg HV, Gögenur I, Hillingsø J, Bojesen SE, Lassen U, Høgdaall E, Ullum H, Brunak S, Ostrowski SR, Consortium DG, Sonderby IE, Frei O, Djurovic S, Havdahl A, Moller P, Dominguez-Valentin M, Haavik J, Andreassen OA, Hovig E, Agnarsson BA, **Hilmarsson R**, Jóhannsson ÖP, Valdimarsson T, Jónsson S, Möller PH, Ólafsson JH, Sigurgeirsson B, Jónasson JG, Tryggvason G, Holm H, Sulem P, Rafnar T, Guðbjartsson DF, Stefansson K. Gene-based burden tests of rare germline variants identify six cancer susceptibility genes. Nat Genet. 2024;56(11):2422-2433. doi: 10.1038/s41588-024-01966-6

Oedorf K, Haug ES, Liedberg F, Järvinen R, **Guðjónsson S**, Boström PJ, Jerlström T, Gudbrandsdóttir G, Jensen JB, Lam GW. Perioperative management of upper tract urothelial carcinoma in the Nordic countries. BMC Urol. 2024;24(1):132. doi: 10.1186/s12894-024-01515-7

👤 **Pálsson PP**, Andrédóttir MB, Jónsson E, Jónsson J, **Hilmarsson R**, Indriðason ÓS, **Pálsson R**. Kidney transplantation in Icelandic patients, 2000-2019: are outcomes affected by low volume? Front Transplant. 2024;3:1398444. doi: 10.3389/frtra.2024.1398444

👤 **Runarsson TG**, Bergmann A, Erlingsdóttir G, Pétursdóttir V, Heitmann LA, Johannesson A, Asbjornsson V, Axelsson T, **Hilmarsson R**, **Guðbjartsson T**. An epidemiological and clinicopathological study of type 1 vs. type 2 morphological subtypes of papillary renal cell carcinoma- results from a nation-wide study covering 50 years in Iceland. BMC Urol. 2024;24(1):105. doi: 10.1186/s12894-024-01494-9

Svæfinga- og
gjörgæslulæknisfræði

Forsvarsmáður: Martin Ingi Sigurðsson prófessor

Áherslur í rannsóknnum innan
fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Fylgikvillar skurðaðgerða. Forhæfing
aðgerðasjúklinga. Lyfjanotkun aðgerðarsjúklinga.
Lyfjafaraldsfræði Bráðar líffærabílanir hjá
gjörgæslusjúklingum. Sýklasótt og sýklasóttarlost.
Stuðningsmeðferð sjúklinga eftir langvinna
gjörgæslulegu. Næringarmeðferð
gjörgæslusjúklinga. Vefjasérhæfing lungnaþekju.
Erfðafræði hjartasjúkdóma.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Tækniþróunarsjóður Rannís

Sigurbergur Kárason. Þróun lyfjameðferðar gegn
öndunarvælatengdum vefjaskaða í lungum.

Vísindasjóður Landspítala

Martin Ingi Sigurðsson. Faraldsfræði
fjöllyfjameðferðar og mögulega óviðeigandi
lyfjameðferðar í kjölfar innlagna á Landspítala.

Rannsóknarstofa Háskóla Íslands og Landspítala
í öldrunarlækningum

Fjöllyfja meðferð, óviðeigandi lyfjameðferð,
áhættuþættir, afdrif og mat á áhættu á
lyfjatengdum skaða í kjölfar útskriftar af spítala.
Freyja Jónsdóttir. Leiðbeinendur: Martin Ingi
Sigurðsson, prófessor við læknadeild Háskóla
Íslands og yfirlæknir í svæfinga- og
gjörgæslulækningum við Landspítala, og Anna
Bryndis Blöndal, lektor við lyfjafræðideild á
heilbrigðisvísindasviði Háskóla Íslands. Aðalsteinn
Guðmundsson, öldrunarlæknir og klínískur lektor
við HÍ. Ian Bates, lyfjafræðingur og prófessor við
UCL. Jennifer Stevenson, lyfjafræðingur, sérhæfð í
öldrunarfræðum og dósent við King’s College. Elín
S. Ólafsdóttir, lyfjafræðingur og prófessor við HÍ.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Sigurbergur Kárason. Öndunarvælatengdur
lungnaskaði – frumferli og lyfjameðferð.

Martin Ingi Sigurðsson. The Icelandic Perioperative
Database.

Doktorsjóður Háskóla Íslands

Freyja Jónsdóttir. Fjöllyfjameðferð, viðeigandi
lyfjameðferð, áhættuþættir, afdrif og mat á áhættu á
lyfjatengdum skaða í kjölfar útskriftar af spítala. -
(Martin Ingi Sigurðsson leiðbeinandi).

Doktorsnemar

Auður Elva Vignisdóttir. Flutningur sjúklinga með
þyrlu Landhelgisgæslu Íslands – yfirlit yfir afdrif og
kostnað. Læknadeild, Háskóla Íslands. Sigurbergur
Kárason er í doktorsnefnd.

Iwona T. Myszor. Effect of the mechanical stretch on
innate immunity of differentiated bronchial
epithelium. Læknadeild, Háskóla Íslands.

Doktorsnefnd: Sigurbergur Kárason, Þórarinn
Guðjónsson, Guðmundur Hrafn Guðmundsson.

María Sigurðardóttir. Áhrif snemmbærs undirbúnings
og uppvinnslu sjúklinga í bið eftir liðskiptaaðgerð á
hné eða mjöðm á aðgerðarferlinn og tíðni fylgikvilla.
Samvinna sjúkráhuðs og heilsugæslu. Læknadeild,
Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Sigurbergur
Kárason. Meðleiðbeinandi: Martin Ingi Sigurðsson.
Aðrir í doktorsnefnd: Yngvi Ólafsson, Emil Lárus
Sigurðsson.

Freyja Jónsdóttir. Fjöllyfjameðferð, viðeigandi
lyfjameðferð, áhættuþættir og afdrif í kjölfar
innlagna á spítala. Aukin samvinna milli sjúkráhuðs
og heilsugæslu með aðkomu klínískis lyfjafræðings.
Umsjónarkennari: Anna Bryndis Blöndal.
Leiðbeinandi: Martin Ingi Sigurðsson. Doktorsnefnd:
Jennifer Stevenson, Aðalsteinn Guðmundsson, Ian
Bates, Elín Soffía Ólafsdóttir. Doktorsvörn fór fram 14.
Nóvember 2024.

Halldór Bjarki Ólafsson. Tengsl óeðlilegs blóðhags
við bráða- og langtíma fylgikvilla eftir skurðaðgerðir á
Íslandi. Umsjónarkennari: Martin Ingi Sigurðsson.
Doktorsnefnd: Sigurbergur Kárason, Magnús Karl
Magnússon, Ólafur Skúli Indriðason, Þórir Einarsson
Long.

Eyrún Kristinsdóttir. Magnesium in critically ill.
Lundarháskóli. Umsjónarkennari: Marcus Broman.
Doktorsnefnd: Martin Ingi Sigurðsson, Svajunas
Statkevicius.

Salvör Rafnsdóttir, umsjó og leiðbeinandi Hans
Tómas Björnsson. Doktorsnefnd Martin Ingi
Sigurðsson, Erna Magnúsdóttir, Sesselja Ómarsdóttir
og Eiríkur Steingrímsson. Uppgötvun frumferla,
gena og lyfja sem miðla kæliviðbragði í
spendýrafrumum. Doktorsvörn fór fram 5. Apríl
2024.

Luis Gisli Rabelo. Hrumleiki og skurðútkomur
sjúklinga sem undirgangast valkvæða skurðaðgerð.
Umsjónarkennari: Martin Ingi Sigurðsson.
Doktorsnefnd: Sigurbergur Kárason, Anna Björg
Jónsdóttir, Sæmundur Jón Oddsson.

Leon Heitmann. Lyfjatengd meðferðarheldni
sjúklinga með hjartasjúkdóm á Íslandi: Algengi,
áhrifaþættir og útkomur. Umsjónarkennari: Martin
Ingi Sigurðsson. Meðleiðbeinandi: Ingibjörg J.
Guðmundsdóttir. Aðrir nefndarmeðlimir: Freyja
Jónsdóttir. Magnús Karl Magnússon.

Ingibjörg Gunnþórsdóttir. Áhrif meðferðarheldni á
horfur sjúklinga með hjartabilun. Umsjónarkennari:
Karl Anderssen. Aðrir í doktorsnefnd: Alma Birna
Almarsdóttir, Inga Jóna Ingimarsdóttir, Martin Ingi
Sigurðsson, Erla Svansdóttir.

BS nemar

Eygló Sóley Hróðmarsdóttir Löve . Faraldsfræði
notkunar benzodíazepín-lyfja í aðdraganda og
kjölfar innlagna á lyflæknisdeildir Landspítala.
- Leiðbeinandi: Martin Ingi Sigurðsson.

Lena Lisbet Kristjánsdóttir. Faraldsfræði notkunar

svefnlyfja í aðdraganda og kjölfar innlagna á
lyflæknisdeildir Landspítala.- Leiðbeinandi: Martin
Ingi Sigurðsson.

Ífarandi streptókokkar á Landspítala 2018-2023
Hanna María Geirdal - Leiðbeinandi: Sigurbergur
Kárason.

Læknar í framhaldsnámi

Arnar Snær Ágústsson. Signý Rut Kristjánsdóttir.
Margrét Arna Víkstróttir. Hugrún Þórbergisdóttir.
Sigríður Þóra Birgisdóttir. Signý Malín Pálsdóttir.
Guðný Helga V. Pálsdóttir. Oddur Máni Malmberg.
Eir Starradóttir. Brynjar Wilhelm Jochumsson.
Valdimar Bersi Kristjánsson. Davíð Orri
Guðmundsson. Dóra Sigurbjörg Guðmundsdóttir.
Herdis Hergeirsdóttir. Sigurður Ingi Magnússon.
Sunna Lu Xí Gunnarsdóttir. Rósa Harðardóttir.
Rebekka Lís Þórhallsdóttir. Lilja Dögg Gísladóttir.
Guðrún Karlsdóttir. Erla Liu Ting Gunnarsdóttir.
Arndís Heimisdóttir. Sara Jane Winrow. Elva Eir
Grétarsdóttir. Sif Snorradóttir. Berglind
Magnúsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Nýrnalæknisfræði, hjartalækningar,
bæklunarskurðlækningar, lyfjaþjónusta.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Læknadeild, Háskóla Íslands, deCODE, Heilsugæsla
höfuðborgarsvæðisins, SidekickHealth

Erlendir samstarfsaðilar

Svíþjóð: Svæfinga- og gjörgæsludeild,
Háskólasjúkrahúsið í Lundi, Svíþjóð. Svæfinga- og
gjörgæsludeild, Háskólasjúkrahúsið í Uppsölum,
Svíþjóð.

Bandaríkin Department of Anesthesiology,
University of Wisconsin, Madison. Department of
Anesthesiology, Duke University Hospital, Durham,
NC. Department of Anesthesiology, Perioperative
and Pain Medicine, Brigham and Women’s Hospital
/ Harvard Medical School, Boston, MA,

Störf í ritstjórn ritryndra fagrita á árinu

Martin Ingi Sigurðsson, í ritstjórn Acta
Anaesthesiologica Scandinavica.

Ritverk- vísindagreinar í ritryndum
innlendum tímaritum

Kristjánsson VB, Guðmundsdóttir EY,
Skarphéðinsdóttir SJ, Gottfredsdóttir H,
Bjarnadóttir RI. Svæfingar íslenskra og erlendra
kvenna fyrir bráðakeisaraskurð á Íslandi á árunum
2007-2018. Læknablaðið. 2024;110(4):191-199. doi:
10.17992/1bl.2024.04.788

Þóroddsdóttir SR, Sigurðardóttir ÁK, Sigurðsson
MI. Atvikaskráning tengd skurðaðgerðum á
Landspítala: lýsandi rannsókn. Tímarit
hjúkrunarfræðinga. 2024;100(1):68-75. doi:
10.33112/th.100.1.3

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Amer M, Möller MH, Alshahrani M, Shehabi Y, Arabi YM, Alshamsi F, **Sigurðsson MI**, Rehn M, Chew MS, Kalliomäki M-L, Lewis K, Al-Suwaidan FA, Al-Dorzi HM, Al-Fares A, Alsadoon N, Bell CM, Groth CM, Parke R, Mehta S, Wischmeyer PE, Al-Omari A, Olkkola KT, Alhazzani W. Ketamine analgo-sedation for mechanically ventilated critically ill adults: A rapid practice guideline from the Saudi Critical Care Society and the Scandinavian Society of Anaesthesiology and Intensive Care Medicine. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(9):1161-1178. doi: 10.1111/aas.14470

Crone V, Möller MH, Perner A, Alhazzani W, Granholm A, Krogsgaard LR, Al-Fares A, Hästbacka J, Ostermann M, Pfortmueller CA, Ferrer R, Blaser AR, **Sigurðsson MI**, Wall O, Keus E, Szczeklik W, Krag M. Prokinetic agents in adult intensive care unit patients (PATIENCE)-An international inception cohort study protocol. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(10):1601-1606. doi: 10.1111/aas.14534

Hyldmo PK, Rehn M, Dahl Friesgaard K, Rognås L, Raatiniemi L, Kurolo J, Larsen R, Kongstad P, Sandberg M, **Magnússon V**, Vist GE. Inhaled analgesics for the treatment of prehospital acute pain-A systematic review. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(10):1306-1318. doi: 10.1111/aas.14527

📌 Jakobsdóttir H, Tomasson AM, **Kárasen S**, **Sigurðsson MI**. Postoperative nausea and vomiting at Landspítali: A prospective study. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(4):457-465. doi: 10.1111/aas.14375

📌 **Jónsdóttir F**, Blöndal AB, Guðmundsson A, Bates I, Stevenson JM, **Sigurðsson MI**. Potentially inappropriate medication use and polypharmacy before and after admission to internal medicine for older patients. *Am J Med.* 2024;137(12):1236-1245. e1234. doi: 10.1016/j.amjmed.2024.07.026

📌 **Jónsdóttir F**, Blöndal AB, Guðmundsson A, Bates I, Stevenson JM, **Sigurðsson MI**. The association of degree of polypharmacy before and after among hospitalised internal medicine patients and clinical outcomes: a retrospective, population-based cohort study. *BMJ Open.* 2024;14(3):e078890. doi: 10.1136/bmjopen-2023-078890

Kelly I, Fields K, Sarin P, Pang A, **Sigurðsson MI**, Shernan SK, Fox AA, Body SC, Muehlschlegel JD. Identifying patients vulnerable to inadequate pain resolution after cardiac surgery. *Semin Thorac Cardiovasc Surg.* 2024;36(2):182-194. doi: 10.1053/j.semctvs.2022.08.010

Nielsen FM, Klitgaard TL, Siegemund M, Laake JH, **Pormar KM**, Cole JM, Aagaard SR, Bunzel A-MG, Vestergaard SR, Langhoff PK, Pedersen CH, Hejlesen JØ, Abdelhamid S, Dietz A, Gebhard CE, Zellweger N, Hollinger A, Poulsen LM, Weihe S, Andersen-Ranberg NC, Pedersen UG, Mathiesen O, Andreasen AS, Brix H, Thomsen JJ, Petersen CH, Bestle MH, Wichmann S, Lund MS, Mortensen KM,

Brand BA, Haase N, Iversen SA, Marcussen KV, Bröchner AC, Borup M, Grøfte T, Hildebrandt T, Kjær M-BN, Engstrøm J, Lange T, Perner A, Schjørring OL, Rasmussen BS, Group H-CT. Lower vs higher oxygenation target and days alive without life support in COVID-19: The HOT-COVID randomized clinical trial: The HOT-COVID randomized clinical trial. *JAMA.* 2024;331(14):1185-1194. doi: 10.1001/jama.2024.2934

Østergaard D, Strøm C, Kjølstrup K, Escher C, Thomas OD, **Sigurðsson TS**, Rikalainen-Salmi R, Korhonen JT. Reflections on the status and future of continuous professional development: Scandinavian anesthesiologists' view. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(10):1517-1525. doi: 10.1111/aas.14503

Rehn M, Chew M, Kalliomäki M-L, Olkkola KT, **Sigurðsson MI**, Möller MH. Awake proning in patients with COVID-19-related hypoxemic acute respiratory failure: Endorsement by the Scandinavian Society of Anaesthesiology and Intensive Care Medicine. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(4):444-446. doi: 10.1111/aas.14367

Rehn M, Chew MS, Kalliomäki M, Olkkola KT, **Sigurðsson MI**, Möller MH. ESAIC focused guideline for the use of cardiac biomarkers in perioperative risk evaluation: Endorsement by the Scandinavian Society of Anaesthesiology and Intensive Care Medicine. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(9):1179-1181. doi: 10.1111/aas.14472

📌 **Sigurðardóttir M**, **Sigurðsson MI**, Vias RD, Ólafsson Y, Gunnarsdóttir I, Sigurdsson EL, **Kárasen S**. Preoperative optimization of modifiable risk factors is associated with decreased superficial surgical site infections after total joint arthroplasty: a prospective case-control study. *Acta Orthop.* 2024;95:392-400. doi: 10.2340/17453674.2024.41012

📌 **Sigurðsson TS**, Øberg E, Roshauw J, **Snorraddóttir B**, Holst LB. A survey on perioperative red blood cell transfusion trigger strategies for pediatric patients in the Nordic countries. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(6):764-771. doi: 10.1111/aas.14416

Sivapalan P, Ellekjaer KL, Perner A, Möller MH, Granholm A, Grønningsæter L, Ostermann M, Sweeney RM, Cronhjort M, Hästbacka J, Pfortmueller C, De Waele J, Nalos M, Jovaisa T, Reintam Blaser A, Cecconi M, Ergon B, Al-Fares A, Young PJ, Szczeklik W, Keus E, Alshamsi F, Khanna AK, **Sigurðsson MI**, Fujii T, Arabi YM, Meyhoff TS. Preferences for albumin use in adult intensive care unit patients with shock: An international survey. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(9):1234-1243. doi: 10.1111/aas.14479

📌 **Stefánsson SÖ**, **Magnússon V**, **Sigurðsson MI**. Helicopter emergency medical services in Iceland between 2018 and 2022-A retrospective study. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(10):1494-1503. doi: 10.1111/aas.14509

📌 **Steinsdóttir HR**, **Sigurðsson MI**, Björnsson ES, **Jónsdóttir F**. The incidence and prevalence of proton pump inhibitor usage among internal medicine patients after hospital admission: A retrospective cohort study. *Eur J Clin Pharmacol.* 2024;80(2):273-281. doi: 10.1007/s00228-023-03607-z

📌 Thorsdóttir H, Long TE, Pálsson R, **Sigurðsson MI**. The epidemiology and outcomes of acute kidney injury following orthopaedic procedures: A retrospective cohort study. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(1):26-34. doi: 10.1111/aas.14332

📌 Tomasson AM, Jakobsdóttir H, Guðnason HM, Kárasen S, **Sigurðsson MI**. Postoperative pain at Landspítali: A prospective study. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(6):830-838. doi: 10.1111/aas.14408

Wichmann S, Lange T, Perner A, Glud C, Itenov TS, Berthelsen RE, Nebrich L, Wiis J, Bröchner AC, Nielsen LG, Behzadi MT, Damgaard K, Andreasen AS, Strand K, Järvisalo M, Strøm T, Eschen CT, Vang ML, Hildebrandt T, Andersen FH, **Sigurðsson MI**, **Pormar KM**, Thygesen SK, Troelsen TT, Uusalo P, Jalkanen V, Illum D, Sølling C, Keus F, Pfortmueller CA, Wahlin RR, Ostermann M, Aneman A, Bestle MH. Furosemide versus placebo for fluid overload in intensive care patients-The randomised GODIF trial second version: Statistical analysis plan. *Acta Anaesthesiol Scand.* 2024;68(1):130-136. doi: 10.1111/aas.14320

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum á árinu: 11

Kynningar á íslenskum ráðstefnum á árinu: 5

Sýkla- og veirufræði

Forstöðumaður: Lena Rós Ásmundsdóttir, lektor

Sýklafræði forsvarsmáður: Lena Rós Ásmundsdóttir, lektor

Veirufræði forsvarsmáður: Lena Rós Ásmundsdóttir, lektor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Faraldsfræði og sameindafaraldsfræði sýkinga. Ífarandi sýkingar, þ.m.t. sýkingar af völdum pneumókokka, streptókokka, Haemophilus influenzae, stafýlókokka og sveppa. Öndunarfærasykingar og áhrif bólusetninga á faraldsfræði þeirra. Sýklalyfjaónæmar bakteríur og sameindafaraldsfræði sýklalyfjaónæmis. COVID-19. Markmiðið er að auka notkun heilgenamengisraðgreininga á deildinni til vísindarannsókna.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Aðrir sjóðir

Lena Rós Ásmundsdóttir. Vísinda- og tækjakaupasjóður Sýklarannsóknadeildar Landspítala. Faraldsfræði Candida blóðsýkinga og sveppalyfjanæmi á Íslandi 2012-2023.

Brynhildur Ósk Pétursdóttir. Vísinda - og tækjakaupasjóður Sýklarannsóknadeildar Landspítala. Faraldsfræði Streptococcus pyogenes á Íslandi 2019-2024.

Doktorsnemar

Valgeir Steinn Runólfsson. Síðkomin áhrif snemmbærrar útsetningar fyrir sýklalyfjum. Leiðbeinandi og umsjónarkennari: Valtýr Stefánsson Thors. Meðleiðbeinandi: Ásgeir Haraldsson. Aðrir í doktorsnefnd: Lena Rós Ásmundsdóttir, Michael Valur Clausen og Birgir Hrafnkelsson.

Birta Bæringsdóttir. Útsetning fyrir sýklalyfjum snemma á ævinni og áhrif á heilsufar barna. Umsjónarkennari: Ásgeir Haraldsson. Leiðbeinandi Valtýr Stefánsson Thors. Aðrir í doktorsnefnd: Kristján Orri Helgason, Þórólfur Guðnason, Birgir Hrafnkelsson.

Meistaraneimar

Vala Rún Stefánsdóttir. qPCR greining Streptococcus pneumoniae, Haemophilus influenzae og öndunarfæraveira úr stroksýnum frá munnskoki. Umsjónarkennari: Magnús Gottfreðsson. Leiðbeinandi: Gunnsteinn Haraldsson. Aðrir í meistaranefnd: Kristján Godsk Rögnvaldsson. Meistaraprófi lokið 22. maí 2024.

Þorsteinn Gíslason. Þrívíddarprentun á eyrnatöppum gegn miðeyrnabólgu í börnum. Umsjónarkennari/leiðbeinandi: Hákon Hrafn Sigurðsson. Meðleiðbeinandi: Sigríður Júlía Quirk.

Jónína Ósk Kristjánsdóttir Færseth. Faraldsfræði hjúpperða og sýklalyfjaónæmi pneumókokka á Íslandi. Umsjónarkennari: Gunnsteinn Haraldsson. Leiðbeinandi: Sigríður Júlía Quirk. Aðrir í meistaranefnd: Karl G. Kristinnsson.

Ásta Lilja Stefánsdóttir. Fjölbreytileiki meðal MÓSA stofna á Íslandi, samanburður á spa-týpugreiningu og MLST greiningu. Umsjónarkennari: Gunnsteinn Haraldsson. Leiðbeinandi: Freyja Valsdóttir.

Kolbrá Arna Sigurþórsdóttir. Umsjónarkennari: Brynhildur Ósk Pétursdóttir. Leiðbeinandi: Gunnsteinn Haraldsson. Aðrir í meistaranefnd: Karl G. Kristinnsson.

Birta Kristín Stefánsdóttir. Atýpískir bakteríusýklar og Moraxella catarrhalis í samfélagslungnabólgu. Umsjónarkennari: Magnús Gottfreðsson. Leiðbeinandi: Gunnsteinn Haraldsson. Aðrir í meistaranefnd: Kristján Godsk Rögnvaldsson.

Anna Margrét Halldórsdóttir. Þvagfærasykingar í íslensku samfélagi af völdum E. coli sem framleiðir „extended-spectrum“ beta-laktamasa (ESBL) ensím. Greining á faraldsfræði og áhættuþáttum árin 2012-2021. Miðstöð í lýðheilsuvísindum, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari og leiðbeinandi: Karl G. Kristinnsson. Aðrir í meistaranefnd: Kristjana Einarsdóttir og Birgir Hrafnkelsson.

Læknar í framhaldsnámi

Kamilla Guðnadóttir, Andri Oddur Steinarsson, Jóhannes Aron Andrésson, Ágota Nóra Kazup.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Barnaspítali Hringins, smitsjúkdómalæknar, lyflæknar, sýkingavarnadeild, vísindadeild.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Læknadeild Háskóla Íslands, Íslensk erfðagreining, Lyfjafræðideild Háskóla Íslands, Tilraunastöð Háskóla Íslands í meinafræði að Keldum, Matvælastofnun (MAST), MATÍS og Sóttvornarlæknir.

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin: Houston Methodist Hospital, Texas Medical Center, Houston, Texas, BNA, Milken Institute, School of Public Health, George Washington University, Washington DC.

Bretland: Oxford University, Oxford, Scottish Microbiology Reference Laboratory, New Lister Building, Glasgow.

Danmörk: Statens Serum Institut, Kaupmannahöfn.

Svíþjóð: Department of Clinical Microbiology, Norrlands Universitetssjukhus, Umeå.

Portúgal: Department of Microbiology, University of Lissabon, Lissabon.

Frakkland: Centre National de Référence des Staphylocoques, Hôpital de la Croix Rousse, Hospices Civils de Lyon, Lyon.

Holland: Westerdijk Fungal Biodiversity Institute, Utrecht.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Karl G. Kristinnsson er einn af aðstoðarritstjórum (associate editors) Eurosurveillance.

Lena Rós Ásmundsdóttir er ritari (General secretary) í stjórn samtaka sýklafræðinga og smitsjúkdómalækna á Norðurlöndunum, Nordic Society for Clinical Microbiology and Infectious Diseases (NSCMID).

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Beres SB, Olsen RJ, Long SW, Langley R, Williams T, Erlendsdóttir H, Smith A, Kristinnsson KG, Musser JM. Increase in invasive Streptococcus pyogenes M1 infections with close evolutionary

genetic relationship, Iceland and Scotland, 2022 to 2023. Euro Surveill. 2024;29(13). doi: 10.2807/1560-7917.ES.2024.29.13.2400129

Golden AR, Griffith A, Simons BC, Reasonover A, Slotved H-C, Lefebvre B, Kristinnsson KG, Hurteau D, Tyrrell GJ, Bruce MG, Martin I. International circumpolar surveillance: update on the interlaboratory quality control program for Streptococcus pneumoniae, 2009 to 2020. Microbiol Spectr. 2024;12(6):e0424523. doi: 10.1128/spectrum.04245-23

Halldórsdóttir AM, Hrafnkelsson B, Einarsdóttir K, Kristinnsson KG. Prevalence and risk factors of extended-spectrum beta-lactamase producing E. coli causing urinary tract infections in Iceland during 2012-2021. Eur J Clin Microbiol Infect Dis. 2024;43(9):1689-1697. doi: 10.1007/s10096-024-04882-z

Ólafsson S, Löve PJ, Friðriksdóttir RH, Tyrfingsson T, Runarsdóttir V, Hansdóttir I, Bergmann ÓM, Björnsson ES, Jóhannsson B, Sigurðardóttir B, Löve A, Baldvinsdóttir GE, Thordardóttir M, Hernandez UB, Heimisdóttir M, Hellard M, Gottfreðsson M, Tra PHCwg. Predictors of treatment outcomes for Hepatitis C infection in a nationwide elimination program in Iceland: The treatment as prevention for Hepatitis C (TraP HepC) study. Int J Drug Policy. 2024;133:104616. doi: 10.1016/j.drugpo.2024.104616

Golparian D, Cole MJ, Sánchez-Busó L, Day M, [Lena Rós Ásmundsdóttir], [Guðrún Svanborg Hauksdóttir]. Euro-GASP study group. Antimicrobial-resistant Neisseria gonorrhoeae in Europe in 2020 compared with in 2013 and 2018: a retrospective genomic surveillance study. Lancet Microbe. 2024 May;5(5): e478-e488.

Sinnathamby MA, Meslé MMI, Mook P, Pebody R, [Brynja Ármannsdóttir]. The European Region Influenza Network Group A. Impact of the COVID-19 pandemic on influenza circulation during the 2020/21 and 2021/22 seasons, in Europe. Influenza Other Resp. 2024;18(5). doi: 10.1111/irv.13297

Vale FF, Roberts RJ, Kobayashi I, Camargo MC, Rabkin CS, [Hjördis Harðardóttir], [Anna Ingibjörg Gunnarsdóttir], [Hallgrímur Guðjónsson], [Jón Gunnlaugur Jónasson], [Einar Stefán Björnsson], Hp GPRN. Gene content, phage cycle regulation model and prophage inactivation disclosed by prophage genomics in the Helicobacter pylori Genome Project. Gut Microbes. 2024;16(1):2379440. doi: 10.1080/19490976.2024.2379440

Shaw D, Torreblanca RA, Amin-Chowdhury Z, Bautista A, Bennett D, Broughton K, Casanova C, Choi EH, Claus H, Corcoran M, Cottrell S, Cunney R, Cuypers L, Dalby T, Davies H, de Gouveia L, Deghmane AE, Desmet S, Domenech M, Drew R, Plessis MD, Duarte C, Fuursted K, Golden A, Almeida SCG, Henares D, Henriques-Normark B, Hilty M, Hoffmann S, Humphreys H, Jacobsson S,

Johnson C, Jolley KA, Kawabata A, Kozakova J, **Kristinsson KG**, Krizova P, Kuch A, Ladhani S, Läm TT, Ayala MEL, Lindholm L, Litt D, Maiden MCJ, Martin I, Martiny D, Mattheus W, McCarthy ND, Meehan M, Meiring S, Mölling P, Morfeldt E, Morgan J, Mulhall R, Muñoz-Almagro C, Murdoch D, Musilek M, Novakova L, Oftadeh S, Perez-Arguello A, Pérez-Vázquez MD, Perrin M, Prevost B, Roberts M, Rokney A, Ron M, Sanabria OM, Scott KJ, Sempere J, Siira L, de Lemos APS, Sintchenko V, Skoczynska A, Slotved HC, Smith AJ, Taha MK, Toropainen M, Tzanakaki G, Vainio A, van der Linden MPG, van Sorge NM, Varon E, Moreno JV, Vohnova S, von Gottberg A, Yuste J, Brueggemann AB. The importance of microbiology reference laboratories and adequate funding for infectious disease surveillance. *Lancet Digit Health*. 2024 Dec 20:S2589-7500(24)00241-3. doi: 10.1016/S2589-7500(24)00241-3.

Garcia Quesada M, Peterson ME, Bennett JC, Hayford K, Zeger SL, Yang Y, Hetrich MK, Feikin DR, Cohen AL, von Gottberg A, van der Linden M, van Sorge NM, de Oliveira LH, de Miguel S, Yildirim I, Vestreheim DF, Verani JR, Varon E, Valentiner-Branth P, Tzanakaki G, Sinkovec Zorko N, Setchanova LP, Serhan F, Scott KJ, Scott JA, Savulescu C, Savrasova L, Reyburn R, Oishi K, Nuorti JP, Napoli D, Mwenda JM, Muñoz-Almagro C, Morfeldt E, McMahon K, McGeer A, Mad'arová L, Mackenzie GA, Eugenia León M, Ladhani SN, **Kristinsson KG**, Kozakova J, Kleynhans J, Klein NP, Kellner JD, Jayasinghe S, Ho PL, Hilty M, Harker-Jones MA, Hammit LL, Grgic-Vitek M, Gilkison C, Gierke R, French N, Diawara I, Desmet S, De Wals P, Dalby T, Dagan R, Corcoran M, Colzani E, Chanto Chacón G, Castilla J, Camilli R, Ang M, Ampofo K, Almeida SCG, Alarcon P, O'Brien KL, Deloria Knoll M; PSERENADE Team. Serotype distribution of remaining invasive pneumococcal disease after extensive use of ten-valent and 13-valent pneumococcal conjugate vaccines (the PSERENADE project): a global surveillance analysis. *Lancet Infect Dis*. 2024 Dec 17:S1473-3099(24)00588-7. doi: 10.1016/S1473-3099(24)00588-7.

Bennett JC, Deloria Knoll M, Kagucia EW, Garcia Quesada M, Zeger SL, Hetrich MK, Yang Y, Herbert C, Ogyu A, Cohen AL, Yildirim I, Winje BA, von Gottberg A, Viriot D, van der Linden M, Valentiner-Branth P, Suga S, Steens A, Skoczynska A, Sinkovec Zorko N, Scott JA, Savulescu C, Savrasova L, Sanz JC, Russell F, Ricketson LJ, Puentes R, Nuorti JP, Mereckiene J, McMahon K, McGeer A, Mad'arová L, Mackenzie GA, MacDonald L, Lepp T, Ladhani SN, **Kristinsson KG**, Kozakova J, Klein NP, Jayasinghe S, Ho PL, Hilty M, Heyderman RS, Hasanuzzaman M, Hammit LL, Guevara M, Grgic-Vitek M, Gierke R, Georgakopoulou T, Galloway Y, Diawara I, Desmet S, De Wals P, Dagan R, Colzani E, Cohen C, Ciruela P, Chuluunbat U, Chan G, Camilli R, Bruce MG, Brandileone MC, Bigogo G, Ampofo K, O'Brien KL, Feikin DR, Hayford K; PSERENADE Team. Global impact of ten-valent and 13-valent pneumococcal conjugate vaccines on invasive pneumococcal disease in all ages (the PSERENADE project): a global surveillance analysis. *Lancet Infect*

Dis. 2024 Dec 17:S1473-3099(24)00665-0. doi: 10.1016/S1473-3099(24)00665-0.

Broberg EK, Vukovikj M, Svartström O, Hasibra I, Riess M, Melidou A; Members of the ERLI-Net network; Members of the ERLI-Net network, Sarah Denayer, François E Dufresne, Neli Korsun, Ivelina Trifonova, Goranka Petrovic, Irena Tabain, Helena Jirincová, Timotej Šuri, Amanda Bolt Botnen, Ramona Trebbien, Johanna Kristina Tamm, Regina Russanova, Niina Ikonen, Erika Lindh, Vincent Enouf, Laurence Josset, Marianne Wedde, Ralf Dürwald, Georgia Gioula, Mary Emmanouil, **Brynja Ármannsdóttir**, **Guðrún Erna Baldvinsdóttir**, Simona Puzelli, Marzia Facchini, Svajune Muralyte, Monika Maconkaite-Tekoriene, Anke Wienecke-Baldacchino, Trung Nguyen, Graziella Zahra, Jackie Melillo, Adam Meijer, Ron Fouchier, Andreas Rohringer, Karoline Bragstad, Lidia B Brydak, Ewelina Hallmann, Raquel Guiomar, Ana Paula Rodrigues, Mihaela Lazar, Rodica Popescu, Edita Staronová, Elena Tichá, Vesna Šubelj, Katarina Prosenc, Francisco Pozo, Inmaculada Casas, Tove Samuelsson Hagey, Neus Latorre-Margalef Antigenic changes in influenza A(H3N2) driven by genetic evolution: Insights from virological surveillance, EU/EEA, week 40/2023 to week 9/2024. *Euro Surveill*. 2024 Dec;29(50):2400395. doi: 10.2807/1560-7917.ES.2024.29.50.2400395.

Veggspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 1

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum á árinu: 1

Taugasjúkdómafræði

Forstöðumaður: Haukur Hjaltason Prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Helstu rannsóknir beinast að faraldsfræði, áhættuþáttum, greiningu og meðferð, innan fræðasviðsins auk samstarfs við önnur fræðasvið.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu 2024

Ólafur Árni Sveinsson. Postdoctoral styrkir Hjarnfonden 2020-24

Mortalitet vid epilepsi: dödsorsaker, riskfaktorer och potentiell prevention med fokus på suicid och plötslig oväntad död (SUDEP)

Minningarsjóður Helgu Jónsdóttur og Sigurliða Kristjánssonar til stuðnings nýjungum í læknisfræði

Ólafur Árni Sveinsson, læknir. Slagmeðferð á Íslandi.

Vísindasjóður Landspítala

Ólafur Árni Sveinsson, læknir. Gæði slagmeðferðar á Íslandi.

Doktorsnemar

Ástrós Skúladóttir Leiðbeinandi: Ólafur Árni Sveinsson.

Eysteinn Ívarsson Meðleiðbeinandi og umsjónarkennari: Haukur Hjaltason.

Vilhjámur Vilmarsson. Leiðbeinandi: Ólafur Árni Sveinsson.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Andradóttir I, **Thors B, Sveinsson ÓÁ.**

Hálsæðaflysjun á Íslandi : faraldsfræði, meðferð og horfur. *Læknablaðið*. 2024;110(11):506-511. doi: 10.17992/lbl.2024.09.812

Haraldsdóttir HM, Gunnarsdóttir I, Ingadóttir ÁR, **Sveinsson ÓÁ.** Fæða sem mígrenikeikja. *Læknablaðið*. 2024;110(12):564-570. doi: 10.17992/lbl.2024.12.818

Sveinsson ÓÁ, Arkink EB, **Thors B.** Arfgengi smáæðasjúkdómurinn CADASIL. *Læknablaðið*. 2024;110(7):360-364. doi: 10.17992/lbl.2024.0708.801

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

👤 Björnsson GS, Sigurgrímsdóttir H, Maggadóttir SM, Einarsdóttir BÓ, **Sveinsson ÓÁ, Hjaltason H**, Sigurðardóttir SP, Lúðvíksson BR, **Brynjólfsson SF.** Long-term use of rituximab increases T cell count in MS patients. *Front Immunol*. 2024;15:1412668. doi: 10.3389/fimmu.2024.1412668

👤 **Hallgrímsdóttir EG**, Svansson H, Stefánsdóttir VF, **Sveinsson ÓÁ**, Ólafsdóttir HS, Briem E, Sveinbjörnsdóttir S, **Jónsson JJ.** Molecular pathology of myotonic Dystrophy type 1 in Iceland. *Mol Genet Genomic Med*. 2024;12(10):e70013. doi: 10.1002/mgg3.70013 doi: 10.1002/mgg3.70013

👤 **Jónsdóttir G**, Haraldsdóttir E, Vilhjálmsson R, Sigurðardóttir V, **Hjaltason H**, Klinke ME, Tryggvadóttir GB, **Jónsdóttir H.** Transition to end-of-life care in patients with neurological diseases in an acute hospital ward. *BMC Neurol*. 2024;24(1):253. doi: 10.1186/s12883-024-03768-z

Li G, Duan S; International Headache Genetics Consortium (IHGC); Zheng T, Zhu T, Qu B, Liu L, Liu Z... **Sveinsson ÓÁ**, Genetic causal relationship between immune diseases and migraine: a Mendelian randomization study. *Front Immunol*. 2024 Apr 8;15:1376698. doi: 10.3389/fimmu.2024.1376698. PMID: 38650934; PMCID: PMC11033421.

👤 **Norðfjörð Í**, Steingrímsdóttir Þ, Valtorta A, **Hilmarsson Á, Hjaltason H.** The strength of the patellar and Achilles tendon reflexes is not affected in uncomplicated pregnancy. *Acta Obstet Gynecol Scand*. 2024;103(7):1420-1425. doi: 10.1111/aogs.14866

Skuladóttir AT, Stefansdóttir L, Halldorsson GH, Stefansson OA, Bjornsdóttir A, Jónsson PV, **Pálmadóttir VK**, Thorgeirsson TE, Walters GB, Gisladóttir RS, Bjornsdóttir G, Jonsdóttir GA, Sulem P, Gudbjartsson DF, Knowlton KU, Jones DA, Ottas A, Estonian B, Pedersen OB, Didriksen M, Brunak S, Banasik K, Hansen TF, Erikstrup C, Consortium DG, Haavik J, Andreassen OA, Rye D, Iglund J, Ostrowski SR, Milani LA, Nadauld LD, Stefansson H, Stefansson K. GWAS meta-analysis reveals key risk loci in essential tremor pathogenesis. Commun Biol. 2024;7(1):504. doi: 10.1038/s42003-024-06207-4

Skuladóttir AT, Tragante V, Sveinbjornsson G, Helgason H, Sturluson A, Bjornsdóttir A, Jónsson PV, **Pálmadóttir VK**, **Sveinsson OA**, Jensson BO, Gudjonsson SA, Ivarsdóttir EV, Gisladóttir RS, Gunnarsson AF, Walters GB, Jonsdóttir GA, Thorgeirsson TE, Bjornsdóttir G, Holm H, Gudbjartsson DF, Sulem P, Stefansson H, Stefansson K. Loss-of-function variants in ITSN1 confer high risk of Parkinson's disease. NPJ Parkinsons Dis. 2024;10(1):140. doi: 10.1038/s41531-024-00752-9

Qu K, Li MX, Yu P; International Headache Genetics Consortium; Wu BH, Shi M, Dong M... **Sveinsson ÓÁ**, HMG-CoA reductase is a potential therapeutic target for migraine: a mendelian randomization study. Sci Rep. 2024 May 27;14(1):12094. doi: 10.1038/s41598-024-61628-9. PMID: 38802400; PMCID: PMC11130224.

Öldrunarlæknisfræði

Forstöðumaður: Helga Eyjólfssdóttir, yfirlæknir og dósent

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Öldrunarlækningar eru á Íslandi undirsérgrein lyflækninga og fást við fjölbreytt verkefni vandamál innan lyflækninga með áherslu á fjölveikindi hjá eldra fólki. Sértek viðfangsefni öldrunarlækninga eru m.a. heilabilun, óráð, fjöllyfjameðferð og hrumleiki. Rannsóknir innan öldrunarlækninga eru fjölbreytilegar og spanna vítt svið innan læknisfræði.

Öldrunarfræði er þverfræðileg fræðigrein þar sem áherslur í rannsóknum eru á farsæla öldrun og þekkingu á undirliggjandi þáttum sem geta haft áhrif á farsæla öldrun, gæði þjónustu við aldraða frá mismunandi fræðigreinum einkenna áherslu innan öldrunarfræða.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Helga Eyjólfssdóttir. Yfirlæknir og dósent. Faraldsfræði Alzheimer sjúkdóms á Íslandi, algengi, nýgengi og svipgerðir.

Doktorsnemar

Berglind Soffía Blöndal. Næringarmeðferð aldraðra einstaklinga eftir útskrift af öldrunardeild. Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Alfons Ramel.

Freyja Jónsdóttir. Fjölyfjameðferð, óviðeigandi lyfjameðferð, áhættuþættir, afdrif og mat á áhættu á lyfjatengdum skaða í kjölfar útskriftar af spítala. Leiðbeinandi: Martin Ingi Sigurðsson. Umsjónarkennari: Anna Bryndís Blöndal. Aðrir aðilar í doktorsnefnd: Aðalsteinn Guðmundsson, Elin Soffía Ólafsdóttir, Jennifer M. Stevensson, Ian Bates.

Inga Valgerður Kristinsdóttir. Árangursrík heimahjúkrun: Greining á leiðum til uppbyggingar út frá InterRAI-HC gögnum. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Kristín Björnsdóttir.

Sirný Sif Sigurlaugardóttir. Heilsa, velliðan og þarfir aðstandenda eldri einstaklinga sem þiggja heimahjúkrun. Leiðbeinendur: Ingibjörg Hjaltadóttir og Sigurveig H. Sigurðardóttir.

Vilborg K Vilmundardóttir. Áhrifaþættir fyrir farsæla öldrun. Heilbrigðisvísindasvið, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ólöf Guðný Geirsdóttir, Alfons Ramel.

Meistararnemar

Kristín Elísabet Halldórsdóttir. Kostnaðarhagkvæmi næringarmeðferðar fyrir vannærða aldraða sjúklinga: Niðurstöður úr HOMEFOOD rannsókninni. Cost-effectiveness of nutritional therapy for older adults with risk of malnutrition: Results from the HOMEFOOD trial. Matvæla- og næringarfræðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Hrafnhildur Eymundsdóttir og Ólöf Guðný Geirsdóttir.

BS nemar

Karen Arnarsdóttir. Fjölyfjameðferð og tengsl við heilabilun og væga vitræna skerðingu á meðal eldri einstaklinga. Öldrunarrannsókn Hjartaverndar 2002-2006. Leiðbeinendur: Helga Eyjólfssdóttir og Hrafnhildur Eymundsdóttir.

Tryggvi Leó Guðmundsson. Nýgengi/algengi og meingerð snemmkomins og síðkomins Alzheimersjúkdóms á Íslandi. Leiðbeinendur: Helga Eyjólfssdóttir og Hrafnhildur Eymundsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala og Háskóla Íslands

Rannsóknastofa í næringarfræði. Rannsóknarstofa HÍ og Landspítala í öldrunarfræðum (RHLÖ).

Samstarfsaðilar utan Landspítala

MATIS. Íslensk erfðagreining (deCODE genetics). Öldrunarrannsókn Hjartaverndar.

SveDem (Svenska Demensregistret).

Evrópskt samstarf um Lewy sjúkdóm (European Lewy Body Consortium (E-DLB).

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu 2024

Jón Snædal er í ritstjórn International Journal on Person Centered Medicine.

Pálmi V. Jónsson er í ritstjórn European Geriatric Medicine.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Hjaltadóttir I, Ólafsdóttir K, Bergmundsdóttir SB, **Jónsdóttir AB**. Eldra fólk sem kom á bráðamóttöku og var vísað á greiningarmóttöku öldrunarlækningadeildar Landspítala árin 2016-2018: heilsufar og afdrif. Tímarit húkrunarfræðinga. 2024;100(3):96-103. doi: 10.33112/th.100.3.5

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

👤 Cherubini A, Denkinger M, Knol W, **Guðmundsson A**. How to improve drug evaluation in older patients: The perspective of the European Geriatric Medicine Society (EuGMS). J Am Geriatr Soc. 2024;72(9):2928-2932. doi: 10.1111/jgs.18896

Chinmayee A, Subbarayan S, Myint PK, Cherubini A, Cruz-Jentoft AJ, Petrovic M, **Guðmundsson A**, Byrne S, O'Mahony D, Soiza RL. Diabetes mellitus increases risk of adverse drug reactions and death in hospitalised older people: the SENATOR trial. Eur Geriatr Med. 2024;15(1):189-199. doi: 10.1007/s41999-023-00903-w

👤 **Eymundsdóttir H**, Chang M, Jónsson PV, Guðnason V, Launer LJ, Ramel A. Depressive symptoms score predicts incident type 2 diabetes in community dwelling old Icelandic people. Journal of Gerontology and Geriatrics. 2024;72(3):139-149. doi: 10.36150/2499-6564-N635

👤 **Jónsdóttir F**, Blöndal AB, **Guðmundsson A**, Bates I, Stevenson JM, **Sigurðsson MI**. Potentially inappropriate medication use and polypharmacy before and after admission to internal medicine for older patients. Am J Med. 2024;137(12):1236-1245. e1234. doi: 10.1016/j.amjmed.2024.07.026

👤 **Jónsdóttir F**, Blöndal AB, **Guðmundsson A**, Bates I, Stevenson JM, **Sigurðsson MI**. The association of degree of polypharmacy before and after among hospitalised internal medicine patients and clinical outcomes: a retrospective, population-based cohort study. BMJ Open. 2024;14(3):e078890. doi: 10.1136/bmjopen-2023-078890

O'Mahony D, Cruz-Jentoft AJ, **Guðmundsson A**, Soiza RL, Petrovic M, Cherubini A, Byrne S, Rochon P. Sex differences in patterns of potentially inappropriate prescribing and adverse drug reactions in hospitalized older people: Findings

from the SENATOR trial. J Am Geriatr Soc. 2024;72(11):3476-3483. doi: 10.1111/jgs.19071

Oltra J, Habich A, Schwarz CG, Nedelska Z, Przybelski SA, Inguanzo A, Diaz-Galvan P, Lowe VJ, Oppedal K, Gonzalez MC, Philippi N, Blanc F, Barkhof F, Lemstra AW, Hort J, Padovani A, Rektorova I, Bonanni L, Massa F, Kramberger MG, Taylor J-P, **Snædal JG**, Walker Z, Antonini A, Dierks T, Segura B, Junque C, Westman E, Boeve BF, Aarsland D, Kantarci K, Ferreira D. Sex differences in brain atrophy in dementia with Lewy bodies. *Alzheimers Dement*. 2024;20(3):1815-1826. doi: 10.1002/alz.13571

Rennie A, Ekman U, Shams S, Rydén L, Samuelsson J, Zettergren A, Kern S, Oppedal K, Blanc F, Hort J, Garcia-Plata S, Antonini A, Lemstra AW, Padovani A, Kramberger MG, Rektorová I, Walker Z, **Snædal JG**, Pardini M, Taylor J-P, Bonanni L, Granberg T, Aarsland D, Skoog I, Wahlund L-O, Kivipelto M, Westman E, Ferreira D. Cerebrovascular and Alzheimer's disease biomarkers in dementia with Lewy bodies and other dementias. *Brain Commun*. 2024;6(5):fcae290. doi: 10.1093/braincomms/fcae290

Rodriguez-Espeso EA, Verdejo-Bravo C, Cherubini A, **Guðmundsson A**, Petrovic M, Soiza RL, O'Mahony D, Cruz-Jentoft AJ. The association of dementia with incident adverse drug reactions in hospitalized older adults. *J Am Med Dir Assoc*. 2024;25(9):105151. doi: 10.1016/j.jamda.2024.105151

Simal I, Somers A, Amrouch C, Capiou A, Cherubini A, Cruz-Jentoft AJ, **Guðmundsson A**, Soiza RL, O'Mahony D, Petrovic M. A descriptive analysis of drug-drug interactions and corresponding adverse drug reactions in multimorbid older inpatients: findings from the SENATOR trial. *Eur Geriatr Med*. 2024;15(5):1357-1367. doi: 10.1007/s41999-024-01025-7

Skuladottir AT, Stefansdottir L, Halldorsson GH, Stefansson OA, Bjornsdottir A, **Jónsson PV**, Pálmadóttir VK, Thorgeirsson TE, Walters GB, Gísladóttir RS, Bjornsdottir G, Jonsdottir GA, Sulem P, Gudbjartsson DF, Knowlton KU, Jones DA, Ottas A, Estonian B, Pedersen OB, Didriksen M, Brunak S, Banasik K, Hansen TF, Erikstrup C, Consortium DG, Haavik J, Andreassen OA, Rye D, Igland J, Ostrowski SR, Milani LA, Nadauld LD, Stefansson H, Stefansson K. GWAS meta-analysis reveals key risk loci in essential tremor pathogenesis. *Commun Biol*. 2024;7(1):504. doi: 10.1038/s42003-024-06207-4

Skuladottir AT, Tragante V, Sveinbjornsson G, Helgason H, Sturluson A, Bjornsdottir A, **Jónsson PV**, Pálmadóttir VK, Sveinsson OA, Jensson BO, Gudjonsson SA, Ivarsdóttir EV, Gísladóttir RS, Gunnarsson AF, Walters GB, Jonsdottir GA, Thorgeirsson TE, Bjornsdottir G, Holm H, Gudbjartsson DF, Sulem P, Stefansson H, Stefansson K. Loss-of-function variants in ITSN1 confer high risk of Parkinson's disease. *NPJ Parkinsons Dis*. 2024;10(1):140. doi: 10.1038/s41531-024-00752-9

Stefansson H, Walters GB, Sveinbjornsson G, Tragante V, Einarsson G, Helgason H, Sigurðsson A, Beyter D, Snaebjarnarson AS, Ivarsdóttir EV, Thorleifsson G, Halldorsson BV, Norddahl G, Styrkarsdottir U, Sturluson A, Holm H, Helgason A, Moore K, Eggertsson HP, Oddsson AH, Jonsdottir GA, Gunnarsson AF, Bjornsdottir G, Gísladóttir RS, Thorgeirsson TE, Skuladottir A, Gudbjartsson DF, Sulem P, **Jónsson PV**, Þórðardóttir S, **Snædal JG**, **Eyjolfssdottir H**, Creese B, Ballard C, Corbett A, Vasconcelos Da Silva M, Aarsland D, Andreassen OA, DemGen Study G, Selbæk G, Djurovic S, Stordal E, Fladby T, Haavik J, Igland J, Gill LM, Eriksson S, Hallmans G, Lövhelm H, Lopatko Lindman K, Trupp M, Forsgren L, Werge T, Banasik K, Brunak S, Ullum H, Frikke-Schmidt R, Ostrowski SR, Consortium DG, Didriksen M, Sørensen E, Simonsen AH, Nielsen JE, Waldemar G, Pedersen OB, Erikstrup C, Knowlton KU, Nadauld LD, Stefansson K, DemGen Study G, Consortium DG. Homozygosity for R47H in TREM2 and the risk of Alzheimer's disease. *N Engl J Med*. 2024;390(23):2217-2219. doi: 10.1056/NEJMc2314334

Tariot PN, Riviere M-E, Salloway S, Burns JM, **Snædal JG**, Borowsky B, Lopez CL, Liu F, Rouzade-Dominguez M-L, Cazorla P, Mousseau M-C, Arkuszewski M, Ricart J, Viglietta V, Sui Y, Caputo A, Langbaum JB, Reiman EM, Graf A. Reversibility of cognitive worsening observed with BACE inhibitor umibecestat in the Alzheimer's Prevention Initiative (API) Generation Studies. *Alzheimers Dement*. 2024;20(11):7745-7761. doi: 10.1002/alz.14237

🔴 **Valsdóttir V**, Jónsdóttir MK, Magnúsdóttir BB, **Chang M**, Hu Y-H, Gudnason V, Launer LJ, Stefansson H. Comparative study of machine learning methods for modeling associations between risk factors and future dementia cases. *GeroScience*. 2024;46(1):737-750. doi: 10.1007/s11357-023-01040-9

🔴 **Eymundsdottir H**, Ramel A, Blondal B, Geirsdottir O. Poor Activities of Daily Living Predict Future Weight Loss in Older Adults After Hospital Discharge—Secondary Analysis of a Randomized Trial. *Journal of Aging and Physical Activity*. 2024. <https://doi.org/10.1123/japa.2023-0104>

Önnur ritverk:

M Chang, H Eymundsdottir, S Sigurdardottir, L Launer, V Gudnason, Palmi V. Jonsson. [Living alone and likelihood of having high depressive symptoms among older adults. Innovation in Aging. Volume 8, Issue Supplement 1, December 2024, Pages 190–191.](#)

Barnahjúkrun

Forstöðumaður: Guðrún Kristjánsdóttir prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Rannsóknir eru fjölbreyttar og áherslan er að reyna að spanna sem fjölbreyttasta svið barnahjúkrunar með viðfangsefnum sem tengjast bæði barninu, foreldrum þess, fjölskyldu og þróun þjónustu og stuðning við starfsmenn og starfsemi sem tengist barnahjúkrun og heilbrigðisþjónustu fyrir börn, foreldra þeirra og fjölskyldur bæði innan barnaspítala, í heilsugæslu og annarstaðar í samfélaginu. Rannsóknirnar spanna alla aldurshópa og fjölbætt vandamál og áskoranir barna. Aukin áhersla er á að þróa þekkingu sem nýtist til að bæta þjónustu og þróa klínískar leiðbeiningar í þjónustu við börn.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Rakel Jónsdóttir, hjúkrunarfræðingur. Hönnun og þróun á upplýsingatæknilausn smáforriti (Landspítalaapp) fyrir foreldra fyrirbura og veikra nýbura á Vökudeild Landspítala.

Rakel Jónsdóttir, hjúkrunarfræðingur. Snemmútskriftir af nýburagjörgæslu - fyrirburar sem útskrifast heim af nýburagjörgæsludeild-Vökudeild LSH með sondu og/eða súrefni. Samanburður á legutíma, þyngd og brjóstagið fyrir og eftir breytingu á útskriftarviðmiðum.

Erla Kolbrún Svavarsdóttir, hjúkrunarfræðingur. Aðlögun einstaklinga í virkri krabbameinsmeðferð og fjölskyldna þeirra að krabbameinssjúkdómi: Langtímarannsókn.

Erla Kolbrún Svavarsdóttir, hjúkrunarfræðingur. Aðlögun og áskoranir fjölskyldna barna og unglinga í virkri meðferð með langvinna sjúkdóma/ heilsufarsvanda að lífi fjölskyldunnar: Alþjóðleg langtímarannsókn.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands

Guðrún Kristjánsdóttir. Heilsa foreldra barna með meðfædda hjartagalla á Íslandi.

Rynkeby-sjóður Styrktarfélags krabbameinssjúkra barna

Ragnar Bjarnason, Vigdís H. Viggósdóttir. Rannsókn á siðbúnum afleiðingum krabbameina í æsku: Heilsufar, lífsgæði og hjarta- og efnaskiptatengdir áhættuþættir á fullorðinsaldri.

Doktorsnemar

Vigdís Hrönn Viggósdóttir, Late effects in adult survivors of childhood cancer. A population-based study. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Ragnar Bjarnason. Umsjónarkennari/meiðleiðbeinandi: Helga Jónsdóttir Meiðleiðbeinandi: Marianne Järfelt. Aðrir í doktorsnefnd: Thor Aspelund.

Hildur Inga Magnadóttir, Screen use of Icelandic parents and their views of their children's screen use, Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi/umsjónarkennari: Guðrún Kristjánsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Elisabeth Staksrud og Hrund Þórarins-Ingudóttir.

Meistaraneymar

Birta Dís Jónsdóttir, Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild. Háskóla Íslands Leiðbeinandi: NN

Elisabet Ósk Ögmundsdóttir, Hjúkrunarfræðideild, Háskóli Íslands. Leiðbeinandi Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Halldóra Ársælsdóttir, Hjúkrunarfræðideild. Háskóla Íslands, Leiðbeinandi: NN

Melkorka Viðarsdóttir, Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðrún Kristjánsdóttir.

Eva María Matthíasdóttir, Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild. Háskóla Íslands, Leiðbeinandi: NN

Andrea Lís Kjartansdóttir. Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild. Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Guðrún Kristjánsdóttir.

Ástrós Ingvadóttir, Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Rakel Björg Jónsdóttir

Eydis Birta Jónsdóttir, Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild. Háskóla Íslands, Umsjónarkennari: Guðrún Kristjánsdóttir

Hulda Rós Arndísardóttir, Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild. Háskóla Íslands, Umsjónarkennari: Guðrún Kristjánsdóttir

Oddrún Assa Jóhannsdóttir, Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild. Háskóla Íslands, Umsjónarkennari: Rakel Björg Jónsdóttir

Edda Karen Haraldsdóttir, Hjúkrunarfræðideild. Háskóla Íslands, Umsjónarkennari: Rakel Björg Jónsdóttir

Sandra Salvör Kjartansdóttir, Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Guðrún Kristjánsdóttir.

Halldóra Ársælsdóttir, Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild. Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Guðrún Kristjánsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala
Gjörgæsludeildir Landspítala við Hringbraut og í Fossvogi. Bráðamóttaka Landspítala í Fossvogi

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala
Hjúkrunarfræðideild Háskóla Íslands: Fræðasvið barnahjúkrunar, Fræðasvið fjölskylduhjúkrunar.

Heilsugæsla Höfuðborgarsvæðisins, Mæðra- og ungbarnavernd

Erlendir samstarfsaðilar
Barnagjörgæslu-deildir og barnadeildir Skånes Universitetsjukhus Lund í Svíþjóð

Heilbrigðisvísindasvið Læknadeildar Háskólans í Lund í Svíþjóð – Institutet för barn och familjers hälsa.

Drottning Sylvias Barnsjukhus í Gautaborg í Svíþjóð og Hjúkrunarfræðideild Háskólans í Gautaborg.

Ritverk – vísindagreinar í ritryndum erlendum tímaritum

Arribas, C., Cavallaro, G., Gonzalez, JL., ... **Kristjánsdóttir, G.**, et al. Global cross-sectional survey on neonatal pharmacologic sedation and analgesia practices and pain assessment tools: impact of the sociodemographic index (SDI). *Nature: Pediatr Res* (2024). <https://doi.org/10.1038/s41390-024-03032-7>

Christiansen LB, Ekberg JE, Soini A, Larsen R, **Kristjánsdóttir G**, Froberg K, Sollerhed AC, Sääkslahti A, Fjærtøft I, Vilhjálmsen R, Olesen LG. A comparative analysis of movement and physical activity in early childhood teacher education policy in five Nordic countries. *Front Sports Act Living*. 2024 Apr 5;6:1352520. doi: 10.3389/fspor.2024.1352520. PMID: 38645724; PMCID: PMC11026603.

👤 **Elíðóttir H**, Bjarnadóttir SR, Baldursson Ó, **Jónsdóttir B**. Cystic fibrosis in Iceland and the high prevalence of the N1303K variant. *Pediatr Pulmonol*. 2024;59(7):1944-1951. doi: 10.1002/ppul.27019

Foster MJ, Blamires J, Neill S, Coyne I, **Kristjánsdóttir G**, Feeg VD, Paraszcuk AM, Al-Motlaq M. The long-term impact of COVID-19 on nursing: An e-panel discussion from the International Network for Child and Family Centred Care. *J Clin Nurs*. 2024;33(1):404-415. doi: 10.1111/jocn.16683

👤 Gudjonsdóttir B, Oskarsdóttir SA, Kristjansdóttir A, Guðmundsdóttir JA, **Kamban SW**, Licina ZA, **Guðmundsdóttir DB**. Impact of musculoskeletal pain on functioning and Disability in children with juvenile idiopathic arthritis in Iceland. *Phys Occup Ther Pediatr*. 2024;44(4):554-571. doi: 10.1080/01942638.2023.2299028

👤 **Hraunfjörð H**, **Sigurðardóttir AÓ**, Erlendsdóttir RO, **Svavarsdóttir EK**. Nurses' attitudes to family importance in nursing care: A two-sited cross-sectional study. *Nurse Educ Pract*. 2024;78(104006):104006. doi: 10.1016/j.nepr.2024.104006

👤 Thors VS, **Björnsdóttir KL**, Löve PJ, **Haraldsson Á**. Long COVID in Icelandic children: A matched cohort study of nonspecific symptoms following SARS-CoV-2 infection. *Pediatr Infect Dis J*.

2024;43(3):226-233. doi: 10.1097/INF.0000000000004187

Thorsteinsdóttir UA, Runólfssdóttir HL, Eiríksson FF, **Ágústssdóttir IMS**, Eðvarðsson VÖ, Pálsson R, Thorsteinsdóttir M. Optimization and validation of a UPLC-MS/MS assay for simultaneous quantification of 2,8-dihydroxyadenine, adenine, allopurinol, oxypurinol and febuxostat in human plasma. *J Chromatogr B Analyt Technol Biomed Life Sci*. 2024;1235(124041):124041. doi: 10.1016/j.jchromb.2024.124041

Ullsten A, Beken S, Campbell-Yeo M, Cavallaro G, Decembrino N, Durrmeyer X, Garrido F, **Kristjánsdóttir G**, Amponsah AK, Lago P, Haslund-Thomsen H, Ojha S, Pölkki T, Gomez MR, Roue J-M, Simons S, Slater R, Stenkjaer R-L, Ünal S, van den Bosch G, Wielenga J, Eriksson M, On Behalf Of The Espr Special Interest Group For Neonatal P, Pearl Research G. Parents in neonatal pain management-an international survey of parent-delivered interventions and parental pain assessment. *Children (Basel)*. 2024;11(9):1105. doi: 10.3390/children11091105

Winger A, Holmen H, Birgisdóttir D, Lykke C, Lövgren M, Neergaard MA, Grönroos M, Kero J, **Kristinsdóttir O**, Pétursdóttir ÁB, Castor C. Children with palliative care needs - the landscape of the nordic countries. *BMC Palliat Care*. 2024;23(1):118. doi: 10.1186/s12904-024-01447-x

Eriandi flutt á erlendum vísindaráðstefnum/fundum: 6

Eriandi flutt á íslenskum vísindaráðstefnum/fundum: 4

Veggspjöld sýnd á erlendum ráðstefnum á árinu: 0

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum á árinu: 2

Bráðahjúkrun

Forstöðumaður: Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Heimilisofbeldi gegn konum. Hæfni hjúkrunarfræðinga á bráðamóttöku, Aldraðir á bráðamóttöku, Erlendir ferðamenn sem þurfa bráðaheilbrigðisþjónustu. Öryggi og umbætur við flæði sjúklinga um bráðamóttöku.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands
Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir. Þróun bráðahjúkrunar eftir höfuðáverka: Mat, meðferð og ferli sjúklinga á árunum 2010-2021 á Landspítala.

Rannsóknasjóður Ingibjargar Magnúsdóttur
Guðbjörg Pálsdóttir. Hjúkrunar- og þjónustubarfir bráðveikra og slasaðra erlendra ferðamanna á Íslandi á árunum 2000-2021.

Doktorsnemar

Drífa Jónasdóttir. Kostnaður Landspítala vegna heimilisofbeldis; Umfang, eðli og kostnaður vegna karlmanna sem beita konur heimilisofbeldi á Íslandi árin 2013-2014. Læknadeild, Háskóla Íslands. Umsjónarkennari: Brynjólfur Mogensen
Leiðbeinandi: Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Sigrún Helga Lund, Tinna Laufey Ásgeirsdóttir, Þórhildur Línal.

Guðbjörg Pálsdóttir. Hjúkrunar- og þjónustubarfir bráðveikra og slasaðra erlendra ferðamanna á Íslandi á árunum 2000-2021.Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi/umsjónarkennari: Þórdís Katrín Þorsteinsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd. Rúnar Vilhjálmsson, Brynjólfur Mogensen, Christien Van Der Linden.

Meistararnemar

Anna Lís Finnþóradóttir, MS í bráðahjúkrun. Ásmundur Ívarsson, MS í bráðahjúkrun. Lilja Dís Pálsdóttir, MS í bráðahjúkrun. Tinna Ottósdóttir, MS í hjúkrunarstjórnun. Þórdís Edda Hjartardóttir, MS í bráðahjúkrun. Þórey Rósa Einarisdóttir, MS í geðhjúkrun með áherslu á bráð veikindi.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala
Fræðasviðin: öldrunarhjúkrun, bráðalækningar og öldrunarlækningar.

Samstarfsaðilar utan Landspítala
Hjúkrunar og ljósmóðurfræðideild fræðideild, Læknadeild, GeriED samvinnan, ESNO, EUSEM, Miðstöð í lýðheilsuvísindum, bráðalækningar, öldrunarhjúkrun og öldrunarlækningar Háskóla Íslands.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Sigurlaug A. Þorsteinsdóttir, ritnefnd Tímarits Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Jónasdóttir D, Ásgeirsdóttir TL, **Þorsteinsdóttir ÞK**, Mogensen BÅ, Lund SH, Arnarson EÖ, Ashikali E-M. Intimate Partner Violence Against Women: Survivor’s Report on Well-Being and Perpetrator’s Attributions. Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma. 2024;33(9):1114-1134. doi: 10.1080/10926771.2024.2380519

García-Castrillo, L., Cadamuro, J., Dodt, C., Lauwaert, D., Hachimi-Idrissi, S., Van Der Linden, C., Bergs, J., Costelloe, S., Grossmann, F., Koca, A., Palomäki, A., Ruiz, J., Stonys, R., Thorsteinsdóttir, T., von Meyer, A., Vermeersch, P., Abellas Alvarez, M.,

Eker, P., Golea, A., Kurland, L., Lippi, G., Zhilenkova, Y. & Sehmi, K. (2024). [Recommendations for blood sampling in emergency departments from the European Society for Emergency Medicine \(EUSEM\), European Society for Emergency Nursing \(EuSEN\), and European Federation of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine \(EFLM\) Working Group for the Preanalytical Phase. Executive summary. Clinical Chemistry and Laboratory Medicine \(CCLM\).](#)

Coats, T., Conroy, S., de Groot, B., Heeren, P., Lim, S., Lucke, J., Mooijart, S., Nickel, C. H., Penfold, R., Singler, K., van Oppen, J. D., Polyzogopoulou, E., Kruis, A., McNamara, R., de Groot, B., Castejon-Hernandez, S., Miro, O., Karamercan, M. A., Dünder, Z. D. [European Taskforce on Geriatric Emergency Medicine, c. \(2024\). Prevalence of Frailty in European Emergency Departments \(FEED\): an international flash mob study. European Geriatric Medicine.](#)

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 9

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum á árinu: 0

Veggspjöld sýnd á erlendum ráðstefnum á árinu: 1

Endurhæfingarhjúkrun

Tengiliður: Marianne E. Klinke forstöðumaður í hjúkrun

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Áherslur innan sviðsins tauga- og taugaendurhæfingarhjúkrunar eru rannsóknir, gæða- og þróunarverkefni sem snúa að ýmsum hópum taugasjúklinga. Notast er við eiginlegar, megindlegar og blandaðar rannsóknaraðferðir og mismunandi gerðir fræðilegra yfirlita til þess að varpa ljósi á mikilvæga þætti hjúkrunar og eru nauðsynlegir til þess að geta þróað matsaðferðir og meðferðarúrræði. Viðfangsefnið eru viðtæk en lögð er áhersla á klíniska skírskotun.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu 2025

2024. Research grant of the Icelandic Nurses’ Association Research Fund. Quality of stroke treatment in Iceland, ICESTROKE study. 1.500.000 ISK

Doktorsnemar

Guðrún Jónsdóttir. Ferli ákvörðunartöku um lífslokameðferð á bráðalegudeildum. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Erna Haraldsdóttir.

Ingibjörg Tómasdóttir. Klínísk einkenni og reynsla fullorðinna einstaklinga með mænuskaða (SCI) á Íslandi. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands.

Leiðbeinandi: Marianne E. Klinke. Meðleiðbeinandi: Helga Jónsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Páll Ingvarsson, Rúnar Vilhjálmsson.

Meistararnemar

MS thesis, European Stroke Master Education, Master of Advanced Studies, University of Bern. Acute stroke treatment at Landspítali University Hospital Reykjavik. Björn Logi Thorarinnsson (2024). Supervisors. Hanne Christensen, Marianne Elisabeth Klinke and Ólafur Árni Sveinsson.

MS thesis, Medical life sciences, University of Iceland. Analysis of retinal biomarkers in Parkinson’s Disease and Mild Cognitive Impairment [Greining á lífmerkjum í sjónhimnu fólks með Parkinsonsveiki og Væga vitræna skerðingu]. Freyja Hunfjörð Jósepsdóttir (2024) 90 ECTS. Supervisors: Ólöf Birna Ólafsdóttir, Marianne Elisabeth Klinke and Þórunn Scheving Elíasdóttir.

MS thesis, Faculty of Nursing and Midwifery, University of Iceland: Critical care without borders: Rapid Review of critical care outreach team compositions, characteristics and interventions and immediate outcomes of the patients who require their services [Gjörgæsla án landamæra:Hraðsamantekt á samsetningu, eiginleikum og íhlutunum gjörgæsluálitsteyma og afdrifum sjúklinga sem þjónustu þess þurfa]. Helga Dögg Jónsdóttir (2024). Supervisors: Marianne Elisabeth Klinke and Rannveig Jóna Jónasdóttir.

Hjúkrunarfræðingar í framhaldsnámi

Ingibjörg Tómasdóttir. Ragnheiður Sjöfn Reynisdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala
Taugalækningadeild B2. Endurhæfingardeild Grensás. Svæfinga- og gjörgæsludeild. Heila- og taugaskurðlækningadeild, B6.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala
Hjúkrunarfræðideild, Heilbrigðisvísindasvið og Sálfræðideild Háskóla Íslands. Heilbrigðisverkfræðideild Háskólans í Reykjavík.

Erlendir samstarfsaðilar
SAP-E: Stroke action plan in Europe

Ástralía: Nursing Research Institute, St. Vincent’s Health Australia, Sydney; St. Vincent’s Hospital Melbourne, and Australian Catholic University.

Litháen: Neurological department at the Hospital of Lithuanian University of Health Sciences and Lithuanian University of Health Sciences in Kaunas.

Frakkland: Department of Physical Medicine and Rehabilitation, Raymond Poincare Hospital (AP-HP), Garches, Member of the research unit: E.A. University of Versailles Saint Quentin.

Danmörk: University of Copenhagen

Starfsmenn fræðasviðsins eru einnig í alþjóðlegu samstarfi í vísindarannsóknnum sínum.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Marianne E. Klinke er í ritstjórn Nordic Nursing Research Journal

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

👤 **Gunnlaugsdóttir Þ**, Jónasdóttir RJ, Björnsdóttir K, **Klinke ME**. How can family members of patients in the intensive care unit be supported? A systematic review of qualitative reviews, meta-synthesis, and novel recommendations for nursing care. *Int J Nurs Stud Adv*. 2024;7(100251):100251. doi: 10.1016/j.ijnsa.2024.100251

👤 **Jónsdóttir G**, Haraldsdóttir E, Vilhjalmsón R, Sigurðardóttir V, Hjaltason H, **Klinke ME**, Tryggvadóttir GB, **Jónsdóttir H**. Transition to end-of-life care in patients with neurological diseases in an acute hospital ward. *BMC Neurol*. 2024;24(1):253. doi: 10.1186/s12883-024-03768-z

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum: 1

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum: 1

Fjölskylduhjúkrun

Forstöðumaður: Erla Kolbrún Svavarsdóttir prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins/fræðagreinarinnar

Fjölskyldur langveikra og bráðveikra einstaklinga á Landspítala og innan Heilsugæslu Höfuðborgarsvæðisins. Fjölskyldur einstaklinga í virkri krabbameinsmeðferð. Einstaklingar með krabbamein sem látist hafa í sjálfsvigi.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu:

Vísindasjóður Landspítala

Ásta B. Pétursdóttir, Anna Ólafía Sigurðardóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir. Aðlögun og sálræn liðan einstaklinga í virkri krabbameinsmeðferð og fjölskyldna þeirra að krabbameinssjúkdómi: Langtímarannsóknarsnið.

Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands

Erla Kolbrún Svavarsdóttir. Alþjóðleg samanburðarrannsókn á mikilvægi fjölskyldna í heilbrigðisþjónustu

Ásta B. Pétursdóttir, Anna Ólafía Sigurðardóttir, Erla Kolbrún Svavarsdóttir. Aðlögun og sálræn liðan einstaklinga í virkri krabbameinsmeðferð og fjölskyldna þeirra að krabbameinssjúkdómi: Langtímarannsóknarsnið.

Félag íslenskra hjúkrunarfræðinga

Ásta B. Pétursdóttir, Anna Ólafía Sigurðardóttir, Erla

Kolbrún Svavarsdóttir. Aðlögun og sálræn liðan einstaklinga í virkri krabbameinsmeðferð og fjölskyldna þeirra að krabbameinssjúkdómi: Langtímarannsóknarsnið

Doktorsnemar:

Fanney Víktoria Kristjánsdóttir. Fjölskyldur einstaklinga með geðrænar áskoranir: Hlutverk hjúkrunarfræðinga og mat á áhrifum styrkleikamiðaðra meðferðarsamræðna. Hjúkrunar- og ljósmóðurfræðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Erla Kolbrún Svavarsdóttir og Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir.

Meistararnemar

Elísabet Ósk Ögmundsdóttir. Fjölskyldur barna með krabbamein. Hjúkrunar- og ljósmóðurfræðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinandir: Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Helga Eden Gísladóttir. Samanburður á net- og staðbundnum stuðningshópum eftir missi vegna sjálfsvígs: Kerfisbundin fræðileg samantekt. Hjúkrunar- og ljósmóðurfræðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásta Bjarney Pétursdóttir og Hrund Scheving Thorsteinsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Erlendir samstarfsaðilar

Norrænt samstarf: Þátttaka hjúkrunarfræðinga og lækna - rannsóknarsamstarf fimm norræna ríkja (Nordic research collaboration for children and adolescents care needs - tveir aðilar frá hverju landi) í tengslum við líknameðferð barna og ungs fólks (0-19 ára). Í upphafi samstarfsins var lögð áhersla á að kortleggja stöðu líknameðferðar barna í hverju landi fyrir sig (outlining/mapping the current pediatric palliative care structural premises in the Nordic countries).

Samstarfshópurinn samanstendur af aðilum eftirtalinna norðurlanda:

Noregur: Department of Nursing and Health Promotion, Oslo Metropolitan University.

Svíþjóð: Department of Clinical Sciences Lund, Faculty of Medicine, The Institute for Palliative Care, Lund University, Department of Health Care Sciences, Palliative Research Centre, Marie Cederschiöld University, Stockholm, Advanced Pediatric Homecare, Astrid Lindgren Children's Hospital, Karolinska University Hospital.

Danmörk: Section of Palliative Medicine, Department of Oncology, Copenhagen University Hospital, Copenhagen, Department of Oncology and Palliative Care, North Zealand Hospital, Hillerød, Palliative Care Unit and Child & Youth Palliative Care Team, Department of Oncology, Aarhus University Hospital, Aarhus, Department of Clinical Medicine, Aarhus University.

Finnland: Department of Pediatric and Adolescent Medicine, Turku University Hospital, Welfare and

Health, Satakunta University of Applied Sciences, Pori.

Ísland: Faculty of Nursing and Midwifery, University of Iceland, Reykjavík, School of Health Sciences, Pediatric department, Landspítali University Hospital of Iceland, Reykjavík.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

García-Vivar C, Konradsen H, **Svavarsdóttir EK**, Brødsgaard A, Dieperink KB, Lutik M-L, Mahrer-Imhof R, Østergaard B, Imhof L. Healthcare interventions for older people with dementia and family caregivers in Europe: A scoping review. *Int J Nurs Pract*. 2024;30(2):e13172. doi: 10.1111/ijn.13172

👤 **Hraunfjörð H**, Sigurðardóttir AÓ, Erlandsdóttir RO, **Svavarsdóttir EK**. Nurses' attitudes to family importance in nursing care: A two-sited cross-sectional study. *Nurse Educ Pract*. 2024;78(104006):104006. doi: 10.1016/j.nepr.2024.104006

👤 **Svavarsdóttir EK**, Lemos S, Andrade L, Barbieri-Figueiredo MDC, Tryggvadóttir GB, Lima L. Psychometric testing of the experience of integrating chronic illness into family life questionnaire. *J Fam Nurs*. 2024;30(2):174-184. doi: 10.1177/10748407241236010

Ingibergsdóttir, S., Lárusdóttir, MK., Kaas, MJ., & **Svavarsdóttir, EK**. Group cognitive behavioural therapy (CBT) for university students with attention-deficit/hyperactivity disorder (ADHD) (2024). Tímarit: Discover Psychology Útgáfuár: 2024.

Lemos, S., Andrade, L., Lima, L., Martins, T., & **Svavarsdóttir, EK**. (2024). Cross-Cultural Adaptation and Psychometric Testing of the Portuguese Version of the Iceland-Family Illness Beliefs Questionnaire Tímarit: Journal of Family Nursing Útgáfuár: 2024
doi:10.1177/10748407241226955

Pétursdóttir, A.B., & Thorsteinsson, H.S. (2024). [Evaluating the Effect of Participation in Bereavement Support Groups on Perceived Mental Well-Being and Grief Reactions. OMEGA – Journal of Death and Dying, 0\(0\).](#)

Winger, A. Holmen, H., Birgisdóttir, D., Lykke, C., Lövgren, Neergaard M.A., Grönroos, M., Kero, J., Kristinsdóttir, O., Pétursdóttir, Á.B., & Castor C. (2024). [Children with palliative care needs – the landscape of the nordic countries. BMC Palliative Care 23, 118.](#)

Geðhjúkrun

Forstöðumaður: Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir, prófessor og forstöðumaður fræðasviðs geðhjúkrunar.

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Megináherslur í rannsóknum og þróunarverkefnum á fræðasviði geðhjúkrunar beinast m.a. að: Árangri styttri hjúkrunarfræðilegra inngripa og samþættra meðferða fyrir tiltekna hópa og fjölskyldur. Lífsgæðum og líðan fólks og aðstandenda þeirra með langvinna geðsjúkdóma og þörf þeirra fyrir geðhjúkrun og heilbrigðisþjónustu. Þróun fagbjálfnar fyrir hjúkrunarfræðinga sem starfa á geðsviði. Þátttöku notenda í kennslu og rannsóknum í geðhjúkrun („co-production of knowledge“).

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu 2024

Félag Íslenskra Hjúkrunarfræðinga

Ína Rós Jóhannesdóttir. Viðhorf hagaðila til notkunar á meðferðaróskum í geðrænni meðferð: Rýnihóparannsókn. Rannsóknarstyrkur B-hluta Vísindasjóðs 2024

Hólmfríður Margrét Bjarnadóttir. Árangur NADA nálastungumeðferðar í eyru sem viðbátarmeðferð vegna svefntruflana notenda í innlögn til geðendurhæfingar á sjúkrahúsi. Rannsóknarstyrkur B-hluta Vísindasjóðs 2024

Rannveig Þöll Þórsdóttir. Hvatningarstyrkur Félags Íslenskra Hjúkrunarfræðinga 2024 fyrir störf með fólki með alvarlegar geðrænar áskoranir og nýsköpun í formi clozapine klíníkur.

Þátttaka í fræðasamtökum og ritstjórnnum tímarita

Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir er í stjórn Geðverndarfélags Íslands.

Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir er fulltrúi HÍ í Geðráði skipuð af Heilbrigðisráðherra til þriggja ára. Geðráð var stofnað í október 2023. 2023-2026.

Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir er fulltrúi UTN (utanríkisráðuneytisins), Íslands, í sérfræðingahópnum AHHEG (Arctic Human Health Expert Group) í fornennsku Noregs í Norðurskautsráðinu 2023-2025.

Gísli Kort Kristófersson er í stjórn Horatio, Evrópusamtaka geðhjúkrunarfræðinga.

Helga Sif Friðjónsdóttir er í ritstjórn Journal of Addiction Nursing.

Ragnheiður Haralds Eiríksdóttir Bjarman situr í stjórn PSSN (Psykiatriske sygepleiere samarbejde i norden).

Doktorsnemar

Maria do Carmo Lemos Vieira Gouveia. Family expressive functioning in families with adult members affected by depression: development of an intervention program. Hjúkrunarfræðideild Háskólans í Lissabon, Portugal. Leiðbeinandi: Maria Adriana P. Henriques og Meðleiðbeinandi: Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir.

Olga Stefánsdóttir. „Lost in Transitions - Complexities of spousal caregiving when the partners develop cognitive impairments and the consequences of not considering couplehood in health and social services for older people. Findings from Iceland and Norway“, Centre for Care Research, Western Norway of Applied Sciences, Bergen, Norway. Leiðbeinandi: Tobba Therkildsen Sudmann. Meðleiðbeinendur: Mai Camilla Munkejord, Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir, og Merrie Kaas.

Sylvia Ingibergsdóttir. Group cognitive behavioural therapy (CBT) for university students with attention deficit/hyperactivity disorder (ADHD). Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Erla Kolbrún Svavarsdóttir Aðrir í doktorsnefnd: Eiríkur Örn Arnarson, Jóhanna Bernharðsdóttir, Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir og Merrie Kaas

Meistaraneimar (eldri leið)

Steinunn Guðlaug Skúladóttir. Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóhanna Bernharðsdóttir og Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir.

Snæfríður Jóhannesdóttir. Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir og Rannveig Þöll Þórsdóttir.

Heiða Reynisdóttir. Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Páll Biering og Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir.

Meistaraneimar í klínísku meistaranámi í geðhjúkrun 2024-2026

Anna Karen Guðmundsdóttir frá 08. 2024 Berglind Huld Halldórsdóttir frá 08. 2024. Dagbjört Baldursdóttir frá 08. 2024. Elísabet Rún Ágústsdóttir frá 08. 2024. Guðbjörg Eva Rafnsdóttir frá 08. 2024. Katrín Ösp Jónsdóttir frá 08. 2024. Margrét Dís Yeoman frá 08. 2024. Sigríður Elin Jónsdóttir frá 08. 2024. Sóley Smáradóttir frá 08. 2024. Tinna Dögg Guðnadóttir frá 08. 2024

Útskrifaðir meistaranemar 2024 – (eldri leið)

Diana Liz Franksdóttir. Alvarlegt þunglyndi: Áhrif meðferða á bakslag og endurkomu þunglyndis. Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild, Háskóli Íslands. Leiðbeinandi: Jóhanna Bernharðsdóttir.

Útskrifaðir meistaranemar 2024 – klínískt meistaranám í geðhjúkrun. Samvinnuverkefni HÍ, HA, Landspítala, SAK og HH. Brautskráning frá HÍ.

Bryndís Berg. Upplifun fólks með geðrof af innlögn á geðdeild. Kerfisbundin fræðileg samantekt og þemanýmyndun. Leiðbeinendur: Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir og Eyrún Thorstensen.

Guðfinna Betty Hilmarsdóttir. Stuðningur eftir ofbeldi í starfi á geðdeild: Skjót samantekt. Leiðbeinendur: Helga Sif Friðjónsdóttir og Marianne Klinke.

Guðríður Ringsted. Mildir og samkennd. Fræðileg samantekt um áhrif sjálfsmildi á geðheilsu. Leiðbeinendur: Kristín Linda Hjartardóttir og Gísli Kort Kristófersson.

Guðrún Ásbjörg Stefánsdóttir. Eftirfylgd geðrofslyfjameðferðar: Fylgni við klínískar leiðbeiningar á göngudeild geðdeilda Sjúkrahússins á Akureyri. Leiðbeinendur: Gísli Kort Kristófersson og Kristín Linda Hjartardóttir.

Hrafnhildur Benediktsdóttir. Áhrif þvingunar á bataupplifun sjúklinga á geðdeildum: Kerfisbundin fræðileg samantekt og nýbemun. Leiðbeinendur: Eydis Kristín Sveinbjarnardóttir og Páll Biering.

Ína Rós Jóhannesdóttir. Meðferðaróskir í geðheilbrigðisþjónustu: Rýnihóparannsókn á viðhorfum haghafa. Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild HÍ. Leiðbeinendur: Helga Sif Friðjónsdóttir og Marianne Klinke.

Júlía M Brynjólfssdóttir. Staðlað mat á sjálfsvígshættu - Meðferðaráætlun til að tryggja öryggi. Leiðbeinendur: Gísli Kort Kristófersson og Kristín Linda Hjartardóttir.

Ragnheiður H. Eiríksd. Bjarman. Stutt inngrip fyrir fólk sem notar sjálfsskaða – nýir möguleikar í geðþjónustu: Samþætt fræðileg samantekt. Gísli Kort Kristófersson og Kristín Linda Hjartardóttir.

Þórey Rósa Einarsdóttir. Sálræn vanlíðan nemenda í heilbrigðisvísindum: Þversniðsrannsókn. Leiðbeinandi: Jóhanna Bernharðsdóttir og Ólöf Birna Kristjánsdóttir.

Valgerður Bára Bárðardóttir. Sálræn vanlíðan nemenda í heilbrigðisvísindum: Þversniðsrannsókn. Leiðbeinandi: Kristín Linda Hjartardóttir.

BS lokaverkefni

Gunnhildur Jónsdóttir, Hlynur Hafliðason, Kristján Oddur Kjartansson (2024). Hagnýting mælitækis (ICE-FPSQ) í fjölskylduhjúkrun sem metur fjölskyldustuðning. Fræðileg samantekt. Óbirt BS-ritgerð, Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Eydis Kr. Sveinbjarnardóttir og Erla Kolbrún Svavarsdóttir.

Lýdía Hrönn Sólmundsdóttir, Rakel Rán Jónsdóttir og Birta Líf Bjarkadóttir (2024). Skimun og meðferð gegn lífrarbolgu C meðal einstaklinga sem nota

vímufni í æð: Samvinna við hjúkrunarfræðinga á vettvangi. Blönduð rannsókn. Óbirt BS-ritgerð, Hjúkrunar- og ljósmóðurfraeðideild, Háskóla Íslands.Leiðbeinendur: Brynja Örlýgisdóttir, Anna Tómasdóttir og Helga Sif Friðjónsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala
Fræðasvið geðlækninga. Þverfræðileg samvinna innan geðsviðs Landspítala.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala
Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands.
Heilbrigðisvísindasvið, Háskólinn á Akureyri.
Sjúkrahúsið á Akureyri

Erlendir samstarfsaðilar
Bandaríkin: Hjúkrunarfræðideild Háskólans í Minnesota.

Finnland: Félagsvísindadeild Háskólans í Lapplandi.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Gabrieludóttir ET, Ketilsdóttir A, Svavarsdóttir MH (2024). Ég gæti gróið vel að utan en ekki jafn vel að innan: reynsla einstaklinga af því að fara í hjartastopp utan sjúkrahúss. Tímarit hjúkrunarfræðinga, 100(3):76-85. doi: 10.33112/th.100.3.3

Ína Rós Jóhannesdóttir, Steinunn Ingvarsdóttir og Helga Sif Friðjónsdóttir (2024). Innleiðing heilsufarsmats í geðhvarfateymi á geðsviði Landspítala. Tímarit hjúkrunarfræðinga, 100(3), 48-52.

Ritverk í erlendum vísindatímaritum

Ingibergsdóttir, S., Lárusdóttir, M.K., Kaas, M.J. & Svavarsdóttir, E.K. (2024). [Group cognitive behavioural therapy \(CBT\) for university students with attention-deficit/hyperactivity disorder \(ADHD\): a feasibility study.](#) *Discov Psychol* 4, 19.

Önnur ritverk

Leneisja Jungsberg, Gisli Kort Kristófersson, Ole B. Nordfjell, Mali Storbækken, Eydis Kristin Sveinbjarnardóttir, Irina Tiainen & Alix Vuithier. Eds. Debora Pricila Birgier & Maija Kale (2024). [Share the Care: Strategies to Increase Diversity in Nursing Education.](#)

Leneisja Jungsberg, Gisli Kort Kristófersson, Ole B. Nordfjell, Mali Storbækken, Eydis Kristin Sveinbjarnardóttir, Irina Tiainen & Alix Vuithier. Eds. Debora Pricila Birgier & Maija Kale (2024). [First aid kit to share the care: Recommendations to Increase Diversity in Nursing Education.](#) DOI: <http://doi.org/10.6027/PB2024:4.2001-3876>

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum 14

Veggspjald á alþjóðlegri ráðstefnu 1

Erindi á alþjóðlegum/norrænum ráðstefnum 13

Hjúkrun aðgerðasjúklinga
Forstöðumaður fræðasviðs: Sigrún Sunna Skuladóttir

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Rannsókn- og vísindasjóður hjúkrunarfræðinga. Herdís Sveinsdóttir. Liðan nema í hjúkrunar- og ljósmóðurfraeði á tímum COVID.

Brynja Ingadóttir. Lífsgæði og liðan fullorðinna einstaklinga eftir brunaáverka.

Tækjakaupasjóður Háskóla Íslands
Herdís Sveinsdóttir. Sýndarsjúklingar í Færnisetur.

Meistaraneimar

Eyrún Harpa Hlynsóttir. Forhæfing (prehabilitation) – Virkur undirbúningur sjúklinga fyrir kvíðarholsaðgerðir. Meistaraverkefni í vinnslu. Leiðbeinandi: Herdís Sveinsdóttir. Hjúkrunar- og ljósmóðurfraeðideild, Háskóla Íslands.

Gunnur Ýr Gunnarsdóttir. Langvinnir verkir eftir skurðaðgerð og notkun verkjalyfja (rannsókn ekki hafin). Hjúkrunar- og ljósmóðurfraeðideild, Háskóla Íslands

Sigþór Jens Jónsson. Hæfniviðmið klínískra deildarstjóra. Leiðbeinandi: Helga Braga Hjúkrunar- og ljósmóðurfraeðideild, Háskóla Íslands.

Þórunn Sighvatsdóttir. Kláði brunasjúklinga. Leiðbeinandi: Sigríður Zoëga. Meðleiðbeinandi: Brynja Ingadóttir. Hjúkrunar- og ljósmóðurfraeðideild, Háskóla Íslands.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Erlendir samstarfsaðilar
Ástralía: University of Queensland. The Prince Charles Hospital, Queensland.

Bandaríkin: University of Michigan, Ann Arbor.

Finnlandi: Háskólinn í Turku.

Írland: School of Nursing and Human Sciences, Dublin City University.

Kanada: McMaster University. University of Toronto.

Litháen: Institute of Health Sciences, Vilnius University, Lithuania.

Noregur: Oslo Metropolitan University.

Svíþjóð: Linköping háskóli.

Spánn: Department of Nursing, Universitat Internacional de Catalunya Barcelona.

Þýskaland: Martin-Luther-University Halle-Wittenberg.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Sigríður Zoëga er annar ritstjóri hjúkrunarhluta tímaritsins Scandinavian Journal of Pain.

Sigrún Sunna Skuladóttir í ritstjórn Tímarits Félags Íslenskra hjúkrunarfræðinga.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Árnadóttir SD, Pálsdóttir G, Logason K, Arnardóttir RH. Afliðanir ofan ökkla 2010-2019 vegna útæðasjúkdóms og/eða sykursýki: Aðdragandi og áhættuþættir. Læknablaðið. 2024;110(01):20-27. doi: 10.17992/ibl.2024.01.776

Geirsdóttir Þ., Sigurðardóttir Á.K., Ásmundsdóttir L.B. Tímalengd föstu og undirbúningur aðgerðar hjá 67 ára og eldri á Landspítala vegna mjaðmabrots: lýsandi, afturvirk rannsókn. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2024: 100(1):86-95. doi: 10.33112/th.100.1.5

Sveinsdóttir H, Svavarsdóttir MH, Blöndal K, Thorsteinsson HS, **Ingadóttir B.** Hæfni hjúkrunarfræðinemenda á lokaári og ári eftir útskrift, námsumhverfi og áhrif þess á hæfnina: lýsandi ferilrannsókn. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2024;100(1):46-57. doi: 10.33112/th.100.1.7

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

European Taskforce of Geriatric Emergency Medicine (ETGEM) collaborators. Prevalence of Frailty in European Emergency Departments (FEED): an international flas mob study.

Eur Geriatr Med. 2024 Apr;15(2):463-470. Doi:10.1007/s41999-023-00926-3. Epub 2024 Feb 10. PMID:38340282;PMC10997678.

Ingadóttir B, Svavarsdóttir MH, Jurgens CY, Lee CS. Self-care trajectories of patients with coronary heart disease: a longitudinal, observational study. Eur J Cardiovasc Nurs. 2024;23(7):780-788. doi: 10.1093/eurjcn/zvae055

Vaagan A, Haaland-Ørverby M, Eriksen AA, Fredriksen K, Stenov V, Varsi C, **Ingadóttir B,** Cleal BR, Alvhheim AR, Westermann KF, Strømme H, Kristjansdottir OB. Group-based patient education via videoconference: A scoping review. Patient Educ Couns. 2024 Jan;118:108026. doi: 10.1016/j.pec.2023.108026. Epub 2023 Oct 26. PMID: 37939596.

Ritverk- bók ritrýnd gefin út af erlendum útgefanda

Jensen, CM., **Skuladottir, SS.,** Palm H., Rogmark c. (2024) Orthogeriatric Care in the Emergency and Perioperative Setting. Hertz K, Santy-Tomlinson J. Editors. Fragility Fracture and Orthogeriatric Nursing. (111-127). Perspective in Nursing Management and Care for Older Adkults. Springer. Doi. org/10.1007/978-3-031-33484-9.

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 6

Fyrirlestrar á erlendum ráðstefnum: 4

Hjúkrun langveikra

Forstöðumaður: Helga Jónsdóttir prófessor

Hjúkrun fólks með lungnasjúkdóma,
forsvarsmaður: Helga Jónsdóttir prófessor

Viðbótarmeðferð í hjúkrun, forsvarsmaður: Þóra
Jenný Gunnarsdóttir dósent

Doktorsnemar

Guðrún Jónsdóttir. Ferli ákvörðunartöku um
lífslokameðferð á bráðalegudeildum.
Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Erna Haraldsdóttir.
Aðrir í doktorsnefnd: Valgerður Sigurðardóttir,
Haukur Hjaltason, Rúnar Vilhjálmsson.

Vigdís Hrönn Viggósdóttir. Siðbúnar afleiðingar
krabbameina í æsku. Íslensk rannsókn á heilsufari,
lífsgæðum og upplifun á fullorðinsaldri.
Leiðbeinendur: Ragnar Bjarnason og Helga
Jónsdóttir. Aðrir í doktorsnefnd: Thor Aspelund og
Marianne Jarfelt.

Ingibjörg Tómasdóttir. Leiðbeinendur eru Marianne
E. Klinken og Helga Jónsdóttir, prófessorar við
Hjúkrunar- og ljósmóðurfraðideild. Í doktorsnefnd
situr einnig Páll E. Ingvarsson læknir,
taugasérfræðingur og klínískur dósent við
Læknadeild.

Meistararnemar

Anna Halla Birgisdóttir og Þóra Jenný
Gunnarsdóttir. (2024). Áhrif hjúkrunar á gæði
lífslokameðferðar á gjörgæsludeildum: Samþætt
fræðileg samantekt.

Erna Björk Þorsteinsdóttir. Áskoranir í meðferð
brunastjúklinga. Hjúkrunarfræðideild, Háskóla
Íslands. Leiðbeinendur: Þórunn Scheving, Þóra
Jenný Gunnarsdóttir.

Fatima Mandia Labitigan. Innúðalyfjanotkun hjá
lungnasjúklingum. Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir
og Sigríður Heimisdóttir.

Karin K. Sandberg. Hjúkrun
heimaöndunarvélarþega og fjölskyldna þeirra.
Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Helga Jónsdóttir, Bryndís S.
Halldórsdóttir.

Kristín Þórarinsdóttir. Líkna- og lífslokameðferð á
gjörgæsludeild. Reynsla hjúkrunarfræðinga þegar
dregið er úr meðferð sjúklings.
Hjúkrunarfræðideild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Þóra Jenný Gunnarsdóttir, Rannveig
Jónsdóttir.

Rut Guðbrandsdóttir. Smitsjúkdómahjúkrun.
Umsjónarkennari: Helga Jónsdóttir.

Sólveig Gylfadóttir. Mat á árangri innleiðingar á
fræðslumeðferð fyrir sjúklinga í einangrun vegna
smitsjúkdóma: innleiðingarrannsókn.
Leiðbeinendur Helga Jónsdóttir, Brynja Ingadóttir
og Berglind Chu.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Danmörk: VIA University College.

Holland: Hjúkrunarfræðideild Julius Center for
Health Sciences and Primary Care, University
Medical Center Utrecht, Utrecht.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum
innlendum tímaritum

Anna Halla Birgisdóttir og Þóra Jenný
Gunnarsdóttir. Áhrif hjúkrunar á gæði
lífslokameðferðar á gjörgæsludeildum: Samþætt
fræðileg samantekt. Tímarit hjúkrunarfræðinga.
2024; 100(3): 64-75. Doi:10.33112/th.100.3.2

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum
erlendum tímaritum

📌 Bender SS, Hilmarsdóttir K, Gunnarsdóttir ÞJ.
Unmet sexual health needs of young men in
contemporary society regarding condom use:
Qualitative study. Sex Reprod Healthc.
2024;39(100947):100947. doi: 10.1016/j.
srhc.2024.100947

📌 Jónsdóttir G, Haraldsdóttir E, Vilhjálmsson R,
Sigurðardóttir V, Hjaltason H, Klinken ME,
Tryggvadóttir GB, Jónsdóttir H. Transition to
end-of-life care in patients with neurological
diseases in an acute hospital ward. BMC Neurol.
2024;24(1):253. doi: 10.1186/s12883-024-03768-z

📌 Jónsdóttir H, Halldórsdóttir BS, Ingadóttir ÞS.
Partnership-based nursing practice framework for
patients with advanced chronic obstructive
pulmonary disease and their families-A discursive
paper. J Adv Nurs. 2024;80(4):1370-1379. doi:
10.1111/jan.15916

van Dongen L, Suidman L, Henriques MA,
Jónsdóttir H, Leino-Kilpi H, Luderer C, Suhonen R,
Hafsteinsdóttir TB. Improved professional
competencies and leadership in PhD-prepared
nurses and doctoral students after participating in
the cross-national and web-based Nurse-Lead
program. Nurs Outlook. 2024;72(2):102144. doi:
10.1016/j.outlook.2024.102144

Hjúkrunarstjórnun

Forstöðumaður: Helga Bragadóttir prófessor

Áherslur í rannsóknum innan
fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Vinna og vinnuumhverfi í hjúkrun, gæði
þjónustunnar, atvik í hjúkrun og starfsánægja.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin: University of Michigan.

Danmörk: Aarhus University Hospital.

Noregur: Norwegian University of Science and
Technology (NTNU).

Svíþjóð: Karolinska Institutet.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum
innlendum tímaritum

Guðmundsdóttir EM, Olafsdóttir E, Kristinsdóttir
NM, Haraldsdóttir A, Sigurdardóttir K, Tryggvadóttir
L, Birgisson H, Gunnarsdóttir S. Spá um nýgengi
og algengi krabbameina á Íslandi til ársins 2040.
Læknablaðið. 2024;110(7):354-359. doi: 10.17992/
lbl.2024.0708.800

Haraldsdóttir A, Birgisson H, Olafsdóttir EJ,
Gunnarsdóttir S, Tryggvadóttir L.
Krabbameinsskráning á Íslandi í 70 ár - nýgengi,
dánartíðni og lífun. Læknablaðið. 2024;110(6):307-
314. doi: 10.17992/lbl.2024.06.797

Sveinsdóttir H, Svavarsdóttir MH, Blöndal K,
Thorsteinsson HS, Ingadóttir B. Hæfni
hjúkrunarfræðinemenda á lokaári og ári eftir
útskrift, námsumhverfi og áhrif þess á hæfnina:
lýsandi ferilrannsókn. Tímarit hjúkrunarfræðinga.
2024;100(1):46-57. doi: 10.33112/th.100.1.7

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum
erlendum tímaritum

📌 Guðjónsdóttir K, Möller E, Rosenkjær E,
Hallgrímsdóttir V. Attitudes of Landspítali's
Managers toward Lean Management.
Interdisciplinary description of complex systems.
2024;22(4):364-377. doi: 10.7906/indexs.22.4.1

Krabbameinshjúkrun

Forstöðumaður: Sigríður Gunnarsdóttir
prófessor.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu
2024

Vísindasjóður Landspítala

Erla Kolbrún Svavarsdóttir. Hjúkrunarfræðingur.
Aðlögun einstaklinga í virkri krabbameinsmeðferð
og fjölskyldna þeirra að krabbameinssjúkdómi:
Langtímarannsókn.

Evrópusambandið

The iLIVE project Living well, dying well (Ég lífi.
Gott líf - Góður dauðdagi). Valgerður Sigurðardóttir,
Guðlaug Helga Ásgeirsdóttir, Svandís Íris
Hálfðánardóttir.

Vísindasjóður Krabbameinsfélagsins

Forprófun á íslenski þýðingu spurningabanka (NCI
PRO-CTCAE) um aukaverkanir og einkenni hjá

einstaklingum með krabbamein. Nanna Friðriksdóttir, Agnes Smáradóttir, Hrefna Magnúsdóttir, Kristín Skúladóttir, Sigríður Gunnarsdóttir, Örvar Gunnarsson, Sigríður Zoëga, Sandra Mitchell.

Meistaraneimar

Álfheiður Helgadóttir Meistaránám Háskóli Íslands. Elin Þorsteinsdóttir Meistaránám, Háskóli Íslands. Kristín Sif Árnadóttir Meistaránám, Háskóli Íslands. Karen Björk Jóhannesdóttir. Meistaránám, Háskóli Íslands. Sigrún Torfadóttir Meistaránám Háskóli Íslands. Kristín Sif Árnadóttir Meistaránám Háskóli Íslands. Sandra Ósk Eysteinsdóttir Meistaránám Bifröst.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Sálfræðideild, Háskólanum í Reykjavík. Rannsóknarsetur-Krabbameinsskrá hjá Krabbameinsfélagi Íslands

Erlendir samstarfsaðilar

Alþjóðlegt: EORTC Quality of Life Group. Survivorship.

Argentína: Institute Pallium Latinoamérica.

Austurríki: Medizinische Universität Wien.

Ástralía: St Vincent's Hospital Melbourne.

Bandaríkin: US National Cancer Institute..

Bretland: University of Liverpool.

Holland: Erasmums Univ. Medical Center Rotterdam. The Netherlands Cancer Institute. Tilburg University.

Nýja Sjáland: Arohanui Hospice.

Slovenía: University Clinic Golnik.

Spánn: Fundacion Cudeca- Cuidados del Cancer.

Svíþjóð: Lund University.

Sviss: University of Bern.

Þýskaland: University of Cologne.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Birgisdóttir AH, **Gunnarsdóttir ÞJ**. Áhrif hjúkrunar á gæði lífslökameðferðar á gjörgæsludeildum. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2024;100(3):64-75. doi: 10.33112/th.100.3.2

Guðmundsdóttir, E. M., Ólafsdóttir, E., Kristinsdóttir, N. M., Haraldsdóttir, Á., Sigurðardóttir, K., Tryggvadóttir, L., Birgisson, H., & **Gunnarsdóttir, S.** (2024). Spá um nýgengi og algengi krabbameina á Íslandi til ársins 2040. Læknablaðið, 110(7). 354-359.

Haraldsdóttir, A., Birgisson, H., Ólafsdóttir, E. J.,

Gunnarsdóttir, S., & Tryggvadóttir, L. (2024). Krabbameinsskráning á Íslandi í 70 ár. Læknablaðið, 110(6), 307-314.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Aspelund SG, Halldorsdóttir T, Agustsson G, Sigurdardóttir Tobin HR, Wu LM, Amidi A, Johannsdóttir KR, Lutgendorf SK, Telles R, Daly HF, **Sigurðardóttir K**, Valdimarsdóttir HB, Baldursdóttir B. Biological and psychological predictors of cognitive function in breast cancer patients before surgery. Support Care Cancer. 2024;32(1):88. doi: 10.1007/s00520-023-08282-5

McInally W, Taylor V, de Los Rios de la Serna CD, Sulosaari V, Trigos E, Gomes SMR, Dias ARC, Piskorjanac S, Tanay MA, **Hálfðánardóttir H**, Dowling M. An innovation in Cancer Nursing education across Europe: A pilot evaluation. J Cancer Educ. 2024;39(4):426-436. doi: 10.1007/s13187-024-02424-x

Tripodoro VA, Veloso VI, Vibora Martín E, Kodba-Ceh H, Bakan M, Rasmussen BH, Zambrano SC, Joshi M, **Hálfðánardóttir SJ**, Ásgeirsdóttir GH, Romarheim E, Haugen DF, McGlinchey T, Yildiz B, Barnestein-Fonseca P, Goossensen A, Lunder U, van der Heide A. 'Someone must do it': multiple views on family's role in end-of-life care - an international qualitative study. Palliat Care Soc Pract. 2024;18:26323524241260425. doi: 10.1177/26323524241260425

Fyrirlestrar á erlendum ráðstefnum: 1

Kynheilbrigði

Forstöðumaður: Sóley S. Bender prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Helstu áherslur í rannsóknum beinast að almennu heilbrigði og kynheilbrigði unglinga, smokkanotkun unglingspíla en einnig um kynfræðslu og um sálræna velliðan og útivist.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Arna Garðarsdóttir, doktorsnemi fékk styrk úr Rannsóknarsjóði Ingibjargar R. Magnúsdóttur fyrir rannsóknarverkefnið Þróun og innleiðing á skimunartækinu HEILUNG í framhaldsskólum á Íslandi.

Meistaraneimar

Helga Sigfúsdóttir. Kennsla um kynheilbrigði í skólum á Íslandi: Þversniðsrannsókn á viðhorfum unglinga. Hjúkrunar- og ljósmóðurfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sóley S. Bender.

Viktória Sif Viðarsdóttir. Endurnærandi áhrif náttúrunnar á sálræna velliðan fullorðinna

Íslendinga: Þversniðsrannsókn. Hjúkrunar- og ljósmóðurfræðideild, Háskóla Íslands. Meðleiðbeinandi: Sóley S. Bender.

Doktorsnemar

Arna Garðarsdóttir. Þróun og innleiðing á skimunartækinu HEILUNG í framhaldsskólum á Íslandi. Hjúkrunar- og ljósmóðurfræðideild, Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Sóley S. Bender.

Helga Sigfúsdóttir. Kennsla um kynheilbrigði í framhaldsskólum á Íslandi. Hjúkrunar- og ljósmóðurfræðideild, Háskóla Íslands. Aðalleiðbeinandi: Sóley S. Bender.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Anglia Ruskin University, Karl Steinar University of Health Sciences og University of Wien.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum innlendum/erlendum tímaritum

👤 Bender SS, Hilmarsdóttir K, **Gunnarsdóttir ÞJ**. Unmet sexual health needs of young men in contemporary society regarding condom use: Qualitative study. Sex Reprod Healthc. 2024;39(100947):100947. doi: 10.1016/j.srh.2024.100947

Skurð- og svæfingahjúkrun

Forstöðumaður fræðasviðs í skurð- og svæfingahjúkrun: Þórunn Scheving Elíasdóttir, dósent

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Mælingar á súrefnismettun í sjónhimnu.

Blóðsykur barna í svæfingu

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Þórunn Scheving Elíasdóttir. Blóðsykur barna í gegnum svæfingu - algengi lágs blóðsykurs við innleiðslu svæfingar og samband við föstutíma. Meistaraverkefni Steinunnar Snæbjörnsdóttur

Rannsóknarsjóður Háskóla Íslands

Þórunn Scheving Elíasdóttir. Greining lífmerkja í sjónhimnu fólks með parkinsonveiki.

Rannsóknarstyrkur B-hluta Vísindasjóðs FÍH

Steinunn Snæbjörnsdóttir. Blóðsykur barna í gegnum svæfingu - algengi lágs blóðsykurs við innleiðslu svæfingar og samband við föstutíma.

Meistaraneimar

Auður Sessella Gylfadóttir. Hjúkrunar- og ljósmóðurfræðideild, Hl. Marianne E. Klinka og Þórunn Scheving Elíasdóttir

Birta Brá Barkardóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ. Skurðhjúkrun. Brynja Ingadóttir

Fannar Þór Benediktsson. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ. Svæfingahjúkrun. Þórunn Scheving Eliasdóttir.

Freyja Húnfjörð Jósepsdóttir. Læknadeild HÍ. Líf- og læknávisindi. Þórunn Scheving Elíasdóttir, Ólöf Birna Ólafsdóttir og Marianne E. Klinke. Brautskráð 2024

Jóhanna Jónsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ. Svæfingahjúkrun. Þórunn Scheving Eliasdóttir.

Steinunn Snæbjörnsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ. Svæfingahjúkrun. Þórunn Scheving Elíasdóttir, Theodór Skúli Sigurðsson og Martin Ingi Sigurðsson.

Svanhildur Ósk Sigurfinnsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ. Svæfingahjúkrun. Þórunn Scheving Elíasdóttir og Marianne E. Klinke

Vilborg Gísladóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ. Skurðhjúkrun. Helga Bragadóttir.

Þórey Erna Guðmannsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ. Hjúkrunarstjórnun. Sigrún Sunna Skúladóttir.

Svæfingahjúkrunarfræðingur í Nordisc utdanning i barneanestesi (NUBA) við USN

Lóa Rún Björnsdóttir

Hjúkrunarfræðingar í starfsnámi til sérfræðiréttinda:

Sigríður Rúna Þóroddsdóttir - svæfingahjúkrunarfræðingur

Sérnámshjúkrunarfræðingar í skurðhjúkrun - brautskráð 2024

Ásthildur Lís Briem Guðmundsdóttir. Berglind Gærdbo Smáradóttir. Elísabet Ösp Pálsdóttir. Eva Núra Oddgeirsdóttir. Fanney Kristjánsdóttir. Heiðrún Anna Ásmundsdóttir. Kristín Helga Sigurðardóttir. María Sif Ingimarsdóttir. Sara Jane Friðriksdóttir. Telma Glóey Jónsdóttir. Unnur Rebekka Þráinsdóttir. Valdis Bergmann Jónsdóttir.

Sérnámshjúkrunarfræðingar í svæfingahjúkrun - brautskráning 2024

Elfa Björk Hermannsdóttir. Elva Dögg Valsdóttir. Eva Ásdís Ögmundsdóttir. Erna Björk Harðardóttir. Eyrún Ósk Stefánsdóttir. Henný Hrund Jóhannesdóttir. Hólmfríður A. Alexandersdóttir. Jóhanna Jóhannsdóttir. Jóna Björk Sigurjónsdóttir. Urður Skúladóttir.

Sérnámshjúkrunarfræðingar innrituð í skurðhjúkrun

Arna Liv Halldórsdóttir Kvaran. Elin Emilía Jónmundsdóttir. Erna Dóra Hannesdóttir. Eva Margrét Jónsdóttir. Fanney Jónasdóttir. Guðrún Hildur Guðmundsdóttir. Helga Lára Halldórsdóttir. Karen Ósk Kristjánsdóttir. Sigrún Vala Halldórsdóttir. Sonja Katrín Snorradóttir. Valdis Ösp Gísladóttir. Viktorija Borodko.

Sérnámshjúkrunarfræðingar innrituð í Svæfingahjúkrun

Andri Rafn Sveinsson. Anita Rut Adamsdóttir. Jón Andri Guðjónsson. Ingibjörg Ósk Ingvarsdóttir. Lára Betty Harðardóttir. Magnea Ósk Sigrúnardóttir. Raket Sif Jónsdóttir. Ray Philip Legaspi Leonar.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknnum

Samstarfsaðilar innan Landspítala
Augnlækningar, göngudeild barna, öldrunarlækningar, taugalækningadeild, dagdeild barna

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala
Hjúkrunar- og ljós móðurfraeðideild HÍ, Læknadeild HÍ, Reykjalundur

Erlendir samstarfsaðilar utan Landspítala
Bandaríkin: Háskólinn í Minnesota:
Hjúkrunarfræðideild: Námsleið í svæfingahjúkrun DNP

Noregur: Háskólinn í Stavanger. Erasmus+ Námsleiðir í svæfinga- og skurðhjúkrun

Vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Geirsdóttir Þ, Sigurðardóttir ÁK, Ásmundsdóttir LB. Tímalengd föstu og undirbúningur aðgerðar hjá 67 ára og eldri á Landspítala vegna mjaðmabrots: lýsandi afturvirk rannsókn. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2024;100(1):86-95. doi: 10.33112/th.100.1.5

Þóroddsdóttir SR, Sigurðardóttir ÁK, Sigurðsson MI. Atvikaskráning tengd skurðaðgerðum á Landspítala: lýsandi rannsókn. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2024;100(1):68-75. doi: 10.33112/th.100.1.3

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum á árinu :5

Veggspjöld sýnd á innlendum ráðstefnum á árinu: 2

Fyrirlestrar á erlendum ráðstefnum á árinu: 6

Gjörgæsluhjúkrun
Forstöðumaður fræðasviðs í gjörgæsluhjúkrun: Rannveig J. Jónasdóttir, dósent, sérfræðingur í hjúkrun gjörgæslusjúklinga

Áherslur í rannsóknnum innan fræðasviðsins

Hjúkrunarmeðferð sjúklinga á gjörgæsludeild og eftir útskrift þaðan.

Hjúkrunarfræðingar sem luku meistaranámi

Helga Dögg Jónsdóttir.

Meistaraneimar í gjörgæsluhjúkrun

Andrea Lís Kjartansdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Andrea Björnsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Andrea Kristjánsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Ásta Guðný Sveinsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Ástrós Ingvadóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Birna Ásgeirsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Danival Hjaltason. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Edda Karen Haraldsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Guðrún Margrét Gunnsteinsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Heiða Björg Ingadóttir Hjelm. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Hjördís Björg Hermannsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Inga Lára Jónsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Jónas Daði Dagbjartarson. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Katrín Eva Marinósdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Margrét Jóhannsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Oddrún Assa Jóhannsdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ .

Þorgerður Hafstað. Hjúkrunar- og Ljós móðurfraeðideild, HÍ.

Doktorsnemar í gjörgæsluhjúkrun

Hrönn Birgisdóttir. Hjúkrunar- og Ljós móðurfræðideild, HÍ.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Gjörgæslusvið, Svæfingar- og skurðsvið, Skurðlækningasvið, Kvenna- og barnasvið.

Erlendir samstarfsaðilar

Noregur: Háskólinn Suð-austur Noregi, Drammen. Háskólinn í Tromsø. Háskólinn í Ósló.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Birgisdóttir AH, Gunnarsdóttir ÞJ. Áhrif hjúkrunar á gæði lífslokameðferðar á gjörgæsludeildum. Tímarit hjúkrunarfræðinga. 2024;100(3):64-75. doi: 10.33112/th.100.3.2

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

👤 **Gunnlaugsdóttir Þ, Jónasdóttir RJ, Björnsdóttir K, Klinke ME.** How can family members of patients in the intensive care unit be supported? A systematic review of qualitative reviews, meta-synthesis, and novel recommendations for nursing care. Int J Nurs Stud Adv. 2024;7(100251):100251. doi: 10.1016/j.ijnsa.2024.100251

fyrsti/síðasti

Öldrunarhjúkrun

Forsvarsmáður: Ingibjörg Hjaltadóttir prófessor

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Doktorsnemar

Sirry Sif Sigurlaugardóttir, doktorsnemi við Félagsráðgjafadeild Háskóla Íslands. Heilsa, vellíðan og þarfir aðstandenda sem annast um eldri einstaklinga sem þiggja heimahjúkrun. Náms hófst 2022. Aðalleiðbeinandi: Ingibjörg Hjaltadóttir.

Inga Valgerður Kristindóttir. Er hægt að efla heimahjúkrun til að seinka flutningi á hjúkrunarheimili og styðja betur við aðstandendur? Heilsufar, færni og aðstæður eldra fólks sem býr sjálfstæðri búsetu og greining á leiðum til eflingar heimahjúkrunar þeirra út frá InterRAI-hc gögnum. Leiðbeinandi: Kristín Björnsdóttir. Í doktorsnefnd: Ingibjörg Hjaltadóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Heilbrigðisvísindasvið Háskóla Íslands og Hjúkrunarfræðideild, Háskólans á Akureyri.

Erlendir samstarfsaðilar

Starfsmenn fræðasviðsins eru í samstarfi við

háskólastofnanir í um 30 Evrópulöndum.

2023- BigPicture – Heildrænt öldrunarmat: Námskeið fyrir hjúkrunarfræðinga

Meginmarkmið verkefnisins er að þróa nýja námskrá fyrir heildrænt öldrunarmat sem boðið verður upp á í formi sí- og endurmenntunarnámskeiða sem hægt er að samþætta við háskólanám. Lönd og háskólar sem taka þátt:

Finnland: Turku University of Applied Sciences TURKU, Åland University of Applied Sciences, Southwest Finland Hospital District (VARHA),

Letland: Riga Stradins University.

Eistland: Tallinn Health Care College.

Grikkland: University of Thessaly. Nosileia Tora. Nosileia Tora er heimaþjónustufyrirtæki sem veitir hjúkrunarþjónustu til sjúklinga, aldraðra og/eða einstaklinga með sérþarfir;

Danmörk: LudusXR, Danmörku. LudusXR er leikja- og hugbúnaðarþróunarfyrirtæki.

Ingibjörg Hjaltadóttir, prófessor við Háskóla Íslands og sérfræðingur í hjúkrun á Landspítala er meðrannsakandi. Aðrir íslenskir samstarfsaðilar: Sigrún Sunna Skúladóttir, lektor við Háskóla Íslands og hjúkrunarfræðingur PhD við Landspítala; Elfa Þöll Grétarsdóttir, stundakennari við Háskóla Íslands og sérfræðingur í hjúkrun á Landspítala; Hlíf Guðmundsdóttir, aðjúnt við Háskóla Íslands og sérfræðingur í hjúkrun á Landspítala; Sigrún Bjartmarz, aðjúnt við Háskóla Íslands og sérfræðingur í hjúkrun á Landspítala.

Verkefnið hefur verið veittur styrkur frá ESB: Erasmus Alliances for Innovation: Alliances for Education and Enterprises.

2023 - Að lifa með áhættu á Alzheimer sjúkdómi Norrænt rannsóknarsamstarf um upplifun og líðan einstaklinga og maka við það að fá greiningu um væga vitræna skerðingu með hættu á að fá Alzheimer sjúkdóm

Markmið verkefnisins er að rannsaka hvernig einstaklingurinn sem fær greiningu og fjölskylda hans upplifa greiningarferlið og það að lifa með greiningunni.

Lönd sem taka þátt: Ísland, Danmörk, Finnland og Noregur.

Ábyrgðarmenn rannsóknarinnar eru: Tarja Välimäki, Finnlandi; Susanne Kristiansen, Danmörku; Hanne Konradsen, Danmörku; Jón Snædal, sérfræðingur í öldrunarlækningum Landspítala; Knut Engedal, Noregi.

Aðrir rannsakendur frá Íslandi eru: Helga Atladóttir, hjúkrunarfræðingur og deildarstjóri á Landspítala og Guðlaug Guðmundsdóttir, hjúkrunarfræðingur á Landspítala.

2022- Norrænt rannsóknarsamstarf um óframkvænda hjúkrun

Markmið verkefnisins er að rannsaka óframkvænda hjúkrun (e. Missed Nursing Care) á Norðurlöndunum og þróun, prófun og þýðingu á mælitækinu Missed Nursing Care. Lönd sem taka þátt: Ísland, Danmörk, Noregur og Svíþjóð. Háskólar: Aarhus University, Danmörku, Karolinska Institutet, Svíþjóð; Dalarna University, Svíþjóð; Norwegian University of Science and Technology (NTNU), Noregi; Háskóli Íslands Ingibjörg Hjaltadóttir er meðrannsakandi.

2022- The interRAI-Family Family Needs Assessment (interRAI-SCaN Project)

Markmið verkefnisins er að kanna, þróa og prófa matstækið interRAI-Family Carer Needs Assessment (interRAI-SCaN Project). Ennfremur að rannsaka líðan og þarfir aðstandenda aldraðra sem eru umönnunaraðilar. Leiðandi rannsakandi er prófessor John Hirdes, University of Waterloo, Ontario, Kanada. Ingibjörg Hjaltadóttir er meðrannsakandi og doktorsleiðbeinandi fyrir íslenska doktorsnemann Sirry Sif Sigurlaugardóttur. Lönd í verkefninu eru: Kanada, Brasilía, Frakkland, Þýskaland, Kórea, Litháen, Nýja Sjáland, Pólland, Spánn, Sviss, Bretland, Hong Kong, Kína, Singapúr, Írland, Ísland.

Ljós móðurfræði

Forstöðumaður fræðasviðs: Helga Gottfreðsdóttir prófessor

Fræðasvið í ljósmóðurfræði: Meðgönguvernd og fósturgreining, Fæðingahjálp,

Sængurlega og brjóstagjöf, Kynheilbrigði og forvarnir.

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Rannsóknir í ljósmóðurfræði spanna vítt svið; þróun samstalsmeðferðar fyrir konur með neikvæða fæðingarreynslu, yfirsetu í fæðingum, notkun inngripa í fæðingarhjálp, brjóstagjöf og tengsl brjóstagjafar við heilsufar móður á meðgöngu, eðlilegar fæðingar, upplýsingagjöf og undirbúning fyrir fæðingu, og rannsóknir á ýmsum útkomubreytum tengdum meðgöngu og fæðingu hjá konum af erlendum uppruna á Íslandi og samskiptum þeirra við heilbrigðiskerfið samanborið við íslenskar konur.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Helga Gottfreðsdóttir – styrkur frá Rannsóknasjóði Háskóla Íslands fyrir árin 2023 og 2024. Verkefni: Yfirseta ljósmóður á fæðingardeildum á Íslandi: Þýðing og staðfæring á mælitækinu Positive Presence Index. Meðrannsakendur: Steinunn Blöndal, ljósmóðir á fæðingarvakt LSH, Hulda Víktorsdóttir, ljósmóðir.

Rannsóknasjóður á Kvenna- og barnasviði (RKB)
Valgerður Lísa Sigurðardóttir. Væntingar kvenna með sögu um vímuefnavanda til meðgönguverndar – Eigindleg rannsókn.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands
Helga Gottfreðsdóttir o.fl. Yfirseta ljósmóður á fæðingardeildum á Íslandi: Þýðing og staðfæring á mælitækisinu Positive Presence Index.

Valgerður Lísa Sigurðardóttir. Alþjóðleg rannsókn á áföllum í tengslum við barnsfæðingu.

Doktorsnemar 2024

Edythe Laquindanum Mangindin. Giving mothers a voice: Foreign-born women's experiences of respect, autonomy and mistreatment in maternity care in Iceland. Hjúkrunar- og ljósmóðurfræðideild, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Emma Marie Swift, Helga Gottfreðsdóttir.

Meistaránemar sem luku námi 2024

Erla Björk Sigurðardóttir. Væntingar og mat kvenna með háþrýstingssjúkdóma á fræðslu á meðgöngu og fyrstu vikunar eftir fæðingu: Forprófun á mælitæki og greining viðtala. Leiðbeinendur: Helga Gottfreðsdóttir, Brynja Ingadóttir

Kristín Gréta Bjarnadóttir. Liðan og stuðningsþarfir kvenna sem hætta brjóstgjöf á fyrstu þremur mánuðum eftir fæðingu: Eigindleg rannsókn. Leiðbeinendur: Helga Gottfreðsdóttir, Marianne Elisabeth Klinke.

Hilda Friðfinnsdóttir. „Ég tengi ómskoðunina bara við létti“: Upplifun frumbyrja af mati á framgangi fæðingar með ytri ómskoðun um kvíð og spöng miðað við innri þreifingu um leggöng: Eigindleg rannsókn. Leiðbeinendur: Valgerður Lísa Sigurðardóttir, Hulda Hjartardóttir, Elsa Ruth Gylfadóttir

Árný Anna Svavarsdóttir. Hefur aukin líkamspyngd barnshafandi kvenna áhrif á útkomu fæðingar? Afturvirk ferilrannsókn. Leiðbeinendur: Berglind Hálfðánsdóttir, Ingibjörg Th. Hreiðarsdóttir.

Meistarapróf í ljósmóðurfræði til starfsréttinda 2024

Agla Betty Andrésdóttir. Smá eins og mömmur manns í gegnum þetta“ Væntingar íslenskra kvenna til umönnunar ljósmóður í fæðingu. Leiðbeinendur: Embla Ýr Guðmundsdóttir, Helga Gottfreðsdóttir.

Alma Kristín Ólafsdóttir. Mat kvenna á viðtölum um upplifun fæðingar við ljósmæður innan heilsugæslunnar: Lýsandi þversniðsrannsókn. Leiðbeinendur: Valgerður Lísa Sigurðardóttir, Ástþóra Kristinsdóttir.

Ásgerður Tinna Zár Jónsdóttir. Þegar kona verður móðir: Eigindleg viðtalsrannsókn við nýjar mæður um upplifun þeirra af því að taka þátt í námskeiðinu Endurheimt. Leiðbeinandi: Emma Marie Swift.

Berglind Anna Karlsdóttir Fyrsta brjóstgjöf eftir fæðingu á Landspítalanum. Lýsandi þversniðsrannsókn. Leiðbeinendur: Helga Gottfreðsdóttir, Hallfríður Kristín Jónsdóttir.

Guðrún Magnúsdóttir. „Mitt örugga rými“ Reynsla kvenna af fæðingum án fagaðila á Íslandi. Fyrirbærifræðileg rannsókn. Leiðbeinendur: Berglind Hálfðánsdóttir, Steinunn Blöndal.

Hafrún Hlín Sigfúsdóttir. Ábótagjafir meðal nýbura á sængurlegudeild Landspítala: Lýsandi þversniðsrannsókn. Leiðbeinendur: Helga Gottfreðsdóttir, Hallfríður Kristín Jónsdóttir.

Heiðdís Anna Marteinsdóttir. Viðhorf og væntingar kvenna í Sveitarfélaginu Hornafirði til þjónustu í barneignarferlinu. „Að vera með ljósmóður á staðnum er algjört grundvallaratriði. Leiðbeinandi: Ólöf Ásta Ólafsdóttir

Hilda Guðný Svavarsdóttir. Reynsla og upplifun foreldra af fæðingarsamtali í meðgönguvernd á Heilbrigðisstofnun Suðurnesja: Eigindleg viðtalsrannsókn. Leiðbeinandi: Helga Gottfreðsdóttir.

Hulda Viktorsdóttir. Reynsla kvenna af yfirsetu ljósmóður í fæðingu: Þýðing og staðfæring spurningalista PPI. Leiðbeinendur: Helga Gottfreðsdóttir, Steinunn Blöndal.

Ína Sigrún Rúnarsdóttir. Þegar eðlileg fæðing verður áhættufæðing. Tilfella-viðmiðarannsókn á ástæðum og forspárþáttum endurflokkunar. Leiðbeinendur: Berglind Hálfðánsdóttir, Anna Sigríður Vernharðsdóttir.

Jóhanna Sigurjónsdóttir Upplifun mæðra af siritun fósturhartsláttar í fæðingu: Eigindleg kerfisbundin fræðileg samantekt. Leiðbeinendur: Valgerður Lísa Sigurðardóttir, Halla Ósk Halldórsdóttir.

Jóhanna Rut Óskarsdóttir. Tíðni, orsök og áhættuþættir blæðingar eftir fæðingu hjá konum af erlendum uppruna á árunum 1997-2018: Lýðgrunduð ferilrannsókn. Leiðbeinandi: Embla Ýr Guðmundsdóttir.

Karen Guðmundsdóttir. Gedheilsuvandi á meðgöngu kvenna með fyrri sögu um fósturmissi. Þversniðsrannsókn. Leiðbeinendur: Valgerður Lísa Sigurðardóttir, Sigríður Sía Jónsdóttir.

Oddný Silja Friðriksdóttir. Forvarnir og meðferð án lyfja við stálma, stíflum og brjóstabólgu. Kerfisbundin fræðileg samantekt. Leiðbeinendur: Valgerður Lísa Sigurðardóttir, Hallfríður Kristín Jónsdóttir.

Stefanía Elsa Jónsdóttir. Brjóstagjafaráðgjöf á Íslandi - Innsýn í helstu verkefni og áskoranir: Eigindleg rýnihóparannsókn. Leiðbeinandi: Emma Marie Swift.

Telma Ýr Sigurðardóttir. Vefsíðan Hvar viltu fæða barnið þitt? Þróun og forprófun á ákvarðanatæki fyrir verðandi foreldra. Leiðbeinandi: Emma Marie Swift.

Ljósmæður sem luku starfsnámi til sérfræðiviðurkenningar á Landspítala

Hallfríður Kristín Jónsdóttir

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar utan Landspítala

Hjúkrunar- og ljósmóðurfræðideild/Námsbraut í ljósmóðurfræði, Háskóla Íslands. Björkin, fæðingarstofa. Fæðingarheimili Reykjavíkur. Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins. Miðstöð í lýðheilsuvísindum.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu 2024

Berglind Hálfðánsdóttir er í ritstjórn Ljósmæðrablaðsins.

Emma Marie Swift, er í ritstjórn Ljósmæðrablaðsins og ráðgjafanefnd hjá Sexual and reproductive healthcare.

Helga Gottfreðsdóttir er í ritstjórn European Journal of Midwifery.

Ólöf Ásta Ólafsdóttir er í ritstjórn Ljósmæðrablaðsins.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Ambjörnsdóttir KJH, Blöndal SH, Ólafsdóttir ÓÁ. Viðhorf, þekking og reynsla ljósmæðra sem starfa á fæðingavakt Landspítala af vatnsfæðingum: „Að yfirfæra hið jákvæða fæðingarumhverfi vatnsfæðinga yfir á allar fæðingar“. Ljósmæðrablaðið. 2024;102(2):88-99

Hallsson S, Halldórsson ÞI, Birgisdóttir BE, Hrólfsdóttir L, Tryggvadóttir EA, Hreiðarsdóttir IT, Harðardóttir H, Gunnarsdóttir I. Fæðuval og notkun bættiefna á meðgöngu og 12-24 vikum eftir fæðingu. Ljósmæðrablaðið. 2024;102(1):48-55

Jóhannesdóttir BS, Klink ME, Hálfðánsdóttir B. Tengsl notkunar ytra oxýtósíns í fæðingu við brjóstgjöf: kerfisbundin fræðileg samantekt. Ljósmæðrablaðið. 2024;102(2):50-65

Kristjánsson VB, Guðmundsdóttir EY, Skarphéðinsdóttir SJ, Gottfreðsdóttir H, Bjarnadóttir RI. Svæfingar íslenskra og erlendra kvenna fyrir bráðakeisaraskurð á Íslandi á árunum 2007-2018. Læknablaðið. 2024;110(4):191-199. doi: 10.17992/lbl.2024.04.788

Sigurðardóttir VL, Gunnlaugsdóttir AM. Reynsluheimur kvenna með vímuefnavanda af meðgönguvernd: kerfisbundin fræðileg samantekt á eigindlegum rannsóknum. Ljósmæðrablaðið. 2024;102(2):18-32

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

👤 **Hálfðánsdóttir B**, Pálsdóttir SÓ, Ólafsdóttir ÓÁ, **Swift EM**. Normal birth rates before and after the merging of mixed-risk and low-risk maternity wards in Iceland: A retrospective cohort study on the impact of inter-professional preventative measures. Birth. 2024;51(1):152-162. doi: 10.1111/birt.12776

Kuipers Y, Thomson G, Škodová Z, Bozic I, **Sigurðardóttir VL**, Goberna-Tricas J, Zurera A, Neves DM, Barata C, Klier C. A multidisciplinary evaluation, exploration, and advancement of the concept of a traumatic birth experience. Women Birth. 2024;37(1):51-62. doi: 10.1016/j.wombi.2023.08.004

👤 **Swift EM**, Guðmundsdóttir F, Einarisdóttir K, **Sigurðardóttir VL**. Birth satisfaction and symptoms of childbirth related PTSD among women in Iceland: A population-based study. Sex Reprod Healthc. 2024;42(101037):101037. doi: 10.1016/j.srhc.2024.101037

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum: 9

Fyrirlestrar á erlendum ráðstefnum: 6

Blóðbankinn

Tengiliðir: Ólafur Eysteinn Sigurjónsson
prófessor og aðstoðarrektror, Sveinn Guðmundsson yfirlæknir

Áherslur í rannsóknum innan Blóðbankans

Blóðbankinn er með öfluga rannsóknastarfsemi á sviði stofnfruma, frumumeðferða, vefjaverkfræði, blóðgjafafræði og blóðbankafræði. Markmið rannsóknastarfs Blóðbankans er að auka þekkingu á sviði þessara fræðigreina og að brúa bilið á milli tilraunavísinda og læknisfræðilegra rannsókna til að skapa jarðveg fyrir nýjungar í læknisfræði á sviði stofnfrumna, vefjaverkfræði, blóðgjafafræða og blóðbankafræða á Íslandi.

Styrkir sem starfsmenn Blóðbankans fengu á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Arsalan Amirfallah, Náttúrufræðingur: Exploring the Effects of Supercooling System on Metabolomics and Storage Lesions in Red Blood Cells.

Arsalan Amirfallah, Náttúrufræðingur: Biological consequences of Different Oxygen Levels During Extended Storage Red Cell Concentrates.

Aðrir styrkir

Waste-to-resource: eggshells as a source for next generation biomaterials for bone regeneration: Funded under the EEA Grants- Financial Mechanism 2014-2021. 1.000.000 EU ((over 3 years) – Project partner.

KA220 HED grant “The Virtual Innovative Biomedical Education in Science” funded by the EU. 300.000 EU.

Improving access to preventive healthcare services by development of an analytical laboratory and a neonatal screening pilot program for vulnerable groups, including Roma. Funded under the EEA Grants- Financial Mechanism 2014-2021. 989.000 EU.

Tækniþróunarsjóður (Technology development fund) IRF: 2215525-0611. Þróun plásturs og móðels við handaslitgigt (In vitro model for HOA): 54.190.000 ISK (over 2 years).

Doktorsnemar

Útskrifaðir 2024

Anna Þóra Hrólfsdóttir. Thesis.Bioactivity of marine sidestream. University of Iceland. (graduated in 2024). University of Iceland. Meðleiðbeinandi. : Ólafur E. Sigurjónsson,. Umsjónarkennari: María Guðjónsdóttir.

Í námi 31.12.2024

Svava Kristinsdóttir. Cellulose based scaffolds for tissue engineering from brown seaweed. University of Iceland. (expected graduation in 2025).

Helena Hamzehpour: In vitro model for HOA. University of Iceland. (expected graduation in 2026).

Gabriele Boretti. 3D bioprinting. Reykjavik University (expected graduation 2026)

Sirus Palsson: TBD. Reykjavik University (expected graduation 2028)

Meistaraneimar

Útskrifaðir 2024

Karen Gunnarsdóttir: Lipidomics in Osteogenic and Adipogenic Differentiation of Human Adipose-Derived Mesenchymal Stem Cells. Department of Medicine, University of Iceland. (Graduated 2024). Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson,. Umsjónarkennari: Óttar Rolfsson.

Eyrún Inga Mariusdóttir. Lipidomics in the Chondrogenic Differentiation of Mesenchymal Stem Cells. Department of Medicine, University of Iceland. (Graduated 2024). Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson,. Umsjónarkennari: Óttar Rolfsson.

Í námi 31.12. 2024

Snædis Kristleifsdóttir. Metabolomic changes during cold storage of platelets. Department of medicine, University of Iceland. Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson,. Umsjónarkennari: Óttar Rolfsson.

Elvar Örn Ingason: Reykjavik University.: Development of a gut-on-chip model based on organoid-derived patient cells. Leiðbeinendur: Olivier T. Guenat. Umsjónarkennari: Ólafur E. Sigurjónsson.

Anna Malgoratz Marczak. Characterization of

Lyophilized and Spray-Dried Platelet Lysate as Xeno-Free Serum Alternatives for Regenerative Medicine, Faculty of Pharmaceutical Sciences, School of Health Sciences, University of Iceland
Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson,. Umsjónarkennari: Páll Þór Ingvarsson

María Ólafsdóttir. Department of medicine, University of Iceland. EVs in cold stored platelets. Leiðbeinendur: Ólafur E. Sigurjónsson and Arsalan Amirfallah. Umsjónarkennari: Berglind Eva Benediktsdóttir.

Bryndís Huld Þórarinsdóttir. Hraðastýrð frýsting samborin við óstýrða frýstingu til varðveislu á blóðmyndandi stofnfrumugræðingum og 20 ára samantekt meðferðar á Íslandi. Leiðbeinendur Ólafur E. Sigurjónsson, Niels Árni Árnason, Hallgerður Lind Kristjánsdóttir. Umsjónarkennari: Reynir Arngrimsson.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar utan Landspítala

Háskólinn í Reykjavík (verkfræðideild), Háskóli Íslands (læknadeild, matvæla og næringarfræðideild, lyfjafræðideild), Matis.

Erlendir samstarfsaðilar

Austurríki: Technical University Vienna.

Bandaríkin: University of California San Diego.

Ítalía: University of Bologna.

Lettland: Riga Technology University.

Noregur: University of Oslo.

Danmörk: The blood bank, Rikshospitalet.

Svíþjóð: Karolinska Institute.

Rúmenía: Iuliu Hatieganu University of Medicine and Pharmacy, Cluj-Napoca.

Viðurkenningar sem starfsfólk Blóðbankans fékk á árinu

Ólafur E. Sigurjónsson. Chairman of the European Blood Alliance Working Group: Innovation and New Product.

Ólafur E. Sigurjónsson, Aðstoðarrektror Vísinda, nýssköpunar og atvinnulífstengsla, Háskólinn í Reykjavík.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Ólafur E. Sigurjónsson situr í ritstjórnum Bioengineering og Regeneratvie Biomaterials, Review editor fyrir Frontiers in Bioengineering and Biotechnology.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Ozcelik F, Dundar MS, Yildirim AB, Henahan G, Vicente O, Sánchez-Alcázar JA, Gokce N, Yildirim

DT, Bingol NN, Karanfilka DP, Bertelli M, Pojskic L, Ercan M, Kellermayer M, Sahin IO, Greiner-Tollersrud OK, Tan B, Martin D, Marks R, Prakash S, Yakubi M, Beccari T, Lal R, Temel SG, Fournier I, Ergoren MC, Mechler A, Salzet M, Maffia M, Danalev D, Sun Q, Nei L, Matulis D, Tapaloaga D, Janecke A, Bown J, Cruz KS, Radecka I, Ozturk C, Nalbantoglu OU, Sag SO, Ko K, **Arngrimsson R**, Belo I, Akalin H, Dundar M. The impact and future of artificial intelligence in medical genetics and molecular medicine: an ongoing revolution. *Funct Integr Genomics*. 2024 Aug 16;24(4):138. doi: 10.1007/s10142-024-01417-9.

Priyanka Sahariah, Francesco Papi, **Olafur E Sigurjonsson**, Rikke Løiuse Meyer, Cristina Nativi. Chitosan-saccharide conjugates for eradication of *Pseudomonas aeruginosa* biofilms. *RSC Applied Polymers*. *RSC Applied Polymers Volume 2 Issue3* Pages 461-472.2024

🌟 Boretti G, Baldursson HE, Buonarrivo L, Simonsson S, Brynjólfsson S, Gargiulo P, **Sigurjonsson ÓE**. Mechanical and biological characterization of ionic and photo-crosslinking effects on gelatin-based hydrogel for cartilage tissue engineering applications. *Polymers (Basel)*. 2024;16(19):2741. doi: 10.3390/polym16192741

De Korte D, Delabie W, Feys HB, Klei T, Larsen R, **Sigurjonsson ÓE**, Sousa AP, European Blood A. Towards standardized human platelet lysate production in Europe: An initiative of the European Blood Alliance. *Vox Sang*. 2024;119(1):79-87. doi: 10.1111/vox.13562

Jóhannsson F, Yurkovich JT, Guðmundsson S, **Sigurjonsson ÓE**, Rolfsson Ó. Temperature dependence of platelet metabolism. *Metabolites*. 2024;14(2). doi: 10.3390/metabo14020091

Fyrirlestrar á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum á árinu: 4

Lífeðlisfræði og læknisfræðileg eðlisfræði

Tengiliður: Hanna Björg Henrysdóttir deildarstjóri

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Geislamælitækni, staðsetningarnákvæmni, geisladreifing í vef og bestunaraðferðir með það að markmiði að lágmarka aukaverkanir og stuðla að endurbótum á geislameðferð. Notkun gervigreindar í undirbúningi geislameðferðar. Bestun protocolla í myndgreiningu.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala
Geislameðferðardeild, röntgendeild, kvenlækningadeild, lyflækningar krabbameina, Blóðbankinn og heila- og taugaskurðlækningadeild.

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala
Háskólinn í Reykjavík, Háskóli Íslands, Raförninn, Geislavarnir ríkisins.

Erlendir samstarfsaðilar
Danmörk: Herlev Hospital, Ríkisspítalinn
Kaupmannahöfn.

Svíþjóð: Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Skånes Universitetssjukhuset Lundí, Varian, Canon, Elekta, PTW og IBA.

Félagsráðgjöf
Tengiliður: Gunnlaug Thorlacius yfirfélagsráðgjafi

Meistaraneimar

Rúnar Smári Jenson. „Ég vil bara barn sem ég get alið upp og verið samferða í gegnum lífið“ Upplifun karla af ófrjósemi. *Félagsráðgjafardeild*, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Sól Ólafsdóttir.

Sunneva Einarsdóttir. Hvað einkennir félagslega stöðu fjölskyldu barna sem voru í Heilsuskólanum frá árunum 2019-2022? *Félagsráðgjafardeild*, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Helga Sól Ólafsdóttir.

Katrín Knudsen. „Það er eiginlega allt bara svona slegið úr höndunum á manni“: Áhrif Covid-19 á liðan eldra fólks sem fær félagslega heimaþjónustu í Kópavogi. *Félagsráðgjafardeild*, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Sigurveig H. Sigurðardóttir.

Helga Elín Robertsdóttir Klüvers. Valdefling í störfum félagsráðgjafa: Efla vald og styrkleika notenda. *Félagsráðgjafadeild*, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Steinunn Hrafnisdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala og Háskóla Íslands
Rannsóknarstofa í næringarfræði RÍN, *Félagsráðgjafardeild*, Háskóla Íslands, Rannsóknarstofnun í Barna- og Fjölskylduvernd.

Helstu samstarfsstofnanir utan Landspítala
Erlendir samstarfsaðilar
Félagsráðgjafar eru einnig í alþjóðlegu samstarfi í vísindarannsóknum í gegnum ýmis samvinnuverkefni. Europeristat (Evrópskur gagnagrunnur um meðgöngu og fæðingar), Eurocat (Evrópskur gagnagrunnur um fósturgalla).

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Ólafsdóttir ÍÓ, Hrafnisdóttir S. Upplifun og reynsla dómpóla sem aflánað hafa undir rafrænu eftirliti. *Tímarit félagsráðgjafa*. 2024;18(1):32-39.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

🌟 Gudjonsdóttir B, Oskarsdóttir SA, Kristjansdóttir

A, Guðmundsdóttir JA, Kamban SW, **Licina ZA, Guðmundsdóttir DB**. Impact of musculoskeletal pain on functioning and Disability in children with juvenile idiopathic arthritis in Iceland. *Phys Occup Ther Pediatr*. 2024;44(4):554-571. doi: 10.1080/01942638.2023.2299028

Geislafræðingar
Tengiliður: Harpa Dís Birgisdóttir, Aðstoðardeildarstjóri.

Meistaraneimar

Berglind Eik Ólafsdóttir. Áhrif samræmingar á geislaskammta barna í tölvusneiðmyndarannsóknum - könnun á stillingum tækja og verklagi við rannsóknir. Námsbraut í geislafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jónína Guðjónsdóttir, Ásrún Karlsdóttir Umsjónarkennari: Guðlaug Björnsdóttir.

Eliás Jóhannesson. Myndgreining á vökudeild - rannsókn gerð á LSH. Námsbraut í geislafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jónína Guðjónsdóttir og Alda Steingrímsdóttir. Umsjónarkennari/leiðbeinandi: Guðlaug Björnsdóttir

Eyrún Ósk Sigurðardóttir. Gæði og mögulegar umbætur á tölvusneiðmyndatöku af þvágærum; m.t.t. mismunandi IR tækni og geislaskammta. Námsbraut í geislafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jóhann Davíð Ísaksson, Jónína Guðjónsdóttir. Umsjónarkennari: Guðlaug Björnsdóttir.

Hrafnhildur Karla Jónsdóttir. Lágskammta TS á brjóstholi – rannsókn gerð á LSH. Námsbraut í geislafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Alda Steingrímsdóttir og Jónína Guðjónsdóttir. Umsjónarkennari: Guðlaug Björnsdóttir.

Ilya Tverskoy. Sóttthreinsun, handhreinsun og smitvarnir á myndgreiningardeildum. Námsbraut í geislafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Ásdís Elfarsdóttir Jelle, Karin Pálsson. Umsjónarkennari/ leiðbeinandi: Guðlaug Björnsdóttir.

Oddný Árnadóttir. Nýting jáeindaskanna og framleiðslu á geislaþýfum á Landspítala - Háskólasjúkrahús. Námsbraut í geislafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Helgi Valur Danielsson, Ester Campagnari, Bogi Brimir Árnason. Umsjónarkennari: Guðlaug Björnsdóttir.

Sandra Mjöll Guðmundsdóttir. Næmni segulómunar samanborið við brjóstamyndatökur (e. Mammography) – athugun á liðan kvenna í greiningarferli á brjóstakrabbameini. Námsbraut í geislafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinandi: Alda Steingrímsdóttir. Umsjónarkennari/leiðbeinandi: Guðlaug Björnsdóttir.

Sigurbjörg Sigurðardóttir Michelsen Ólokið: Heiti: Algengustu ábendingar í tölvusneiðmyndatækni á Íslandi og geislaskammtar þeirra -

undirbúningsvinna landsviðmiða. Námsbraut í geislafræði, Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Jónína Guðjónsdóttir, Valdís Klara Guðmundsdóttir. Umsjónarkennari/leiðbeinandi: Guðlaug Björnsdóttir.

Iðjubjálfun

Tengiliður: Sigrún Garðarsdóttir yfiriðjubjálfi

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Framkvæmdafærni við athafnir daglegs lífs (ADL), þróun matstækja, A-ONE, þjónustuferli, íhlutunaráherslur iðjubjálfa, gagnreynd íhlutun, áhrif taugaeinkenna á framkvæmdafærni við daglegar athafnir, hugbúnaðarvæðing matskvarða.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala

Guðrún Árnadóttir Iðjubjálfi. Iðjumiðuð íhlutun: Tölfræðileg marktækni árangurs. mæld með tölvuforriti. A-2024-20

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala
Kraftur Endurhæfing.

Erlendir samstarfsaðilar (Stofnanir)

Danmörk: University of Southern Denmark, Copenhagen University Hospital.

Ítalía: University of Padova, APSS Trento.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Guðrún Árnadóttir er í ritstjórn Scandinavian Journal of Occupational Therapy.

Önnur ritverk

Árangur endurhæfingar: Áhrifavaldar við val kvarða til að mæla áhrif taugaeinkenna á ADL færni.

Guðrún Árnadóttir, Laufey Halla Atladóttir. Læknablaðið, 110, Fylgirit 122, 29.

Hugbúnaður fyrir mælingar í endurhæfingu: Niðurstöður notendakönnunar.

Garðar Ingvarsson, Helgi Sigtryggsson, Guðrún Árnadóttir. Læknablaðið, 110, Fylgirit 122, 27.

Vægi milli rannsóknarmöguleika og klínisks gildis: ADL hugbúnaðarmælingar. Guðrún Árnadóttir. Læknablaðið, 110, Fylgirit 122, 30.

Vegspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum á árinu: 3

Vegspjöld sýnd á alþjóðlegum / norrænum ráðstefnum : 3

Lyfjafræði

Tengiliðir: Tinna Rán Ægisdóttir yfiryfjafræðingur / Freyja Jónsdóttir kennslustjóri

Nýlegir styrkir

Freyja Jónsdóttir, Þóra Jónsdóttir og Arnþrúður Jónsdóttir. Samstarfssjóður háskólanna: „Efling klínískrar lyfjafræði á Akureyri“ að upphæð 17.780.000 kr. Samstarfsverkefni Landspítala, Háskóla Íslands, Háskólans á Akureyri, Sjúkrahússins á Akureyri og Þróunarmiðstöð íslenskrar heilsugæslu.

Freyja Jónsdóttir. Styrkur úr kennslumálaskóði HÍ – 1.000.000. Kr fyrir þróun á sýndarapóteki.

Doktorsnemar

Freyja Jónsdóttir: Fjölyfjameðferð, óviðeigandi lyfjameðferð, áhættuþættir, afdrif og mat á áhættu á lyfatengdum skaða í kjölfar útskriftar af spítala. - varði doktorsritgerð 14. Nóvember 2024.

Ingibjörg Gunnþórsdóttir: Áhrif meðferðarhaldni á horfur sjúklinga með hjartabilun - Hönnun á nýju réttmætisprófuðu skortæki sem metur meðferðarhaldni sértækt hjá sjúklingum með hjartabilun.

Doktorsnefndir:

Leon Heitmann: Medication adherence and cardiovascular disease in Iceland. Doktorsnefnd: Martin Ingi Sigurðsson. Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir, Magnús Karl Magnússon og Freyja Jónsdóttir.

Aquel Aslan: Medication-induced delirium superimposed on dementia. Doktorsnefnd: Freyja Jónsdóttir, Anita Weidmann, Carmel Huges og Ivana Tadic.

Meistaraneimar

Aya Rad. Hver er að nota lyfin þín. Leiðbeinendur: Freyja Jónsdóttir, Anna Bryndís Blöndal og Helma Björk Óskarsdóttir.

Kristin Brynjarsdóttir, Impact of antipsychotics on delirium. Pilot study for development of a protocol for a multinational study. Leiðbeinendur: Freyja Jónsdóttir, Anita Weidmann.

Jóhanna Lan. Medication-induced Delirium in Children.A systematic review. Leiðbeinendur: Freyja Jónsdóttir, Martin I. Sigursson, Þórunn Óskarsdóttir, Anita Weidmann.

Guðrún Lóa Sverrisdóttir, Medication induced delirium in peri-operative care - A systematic review of primary literature. Leiðbeinendur: Freyja Jónsdóttir, Martin I. Sigursson, Anita Weidmann.

Rakel Rán Ákadóttir, Medication induced delirium in peri-operative care -A systematic review of international guidelines. Leiðbeinendur: Freyja

Jónsdóttir, Martin I. Sigurðsson, Anita Weidmann.

Julia Alexandra Schintler, Epidemiology of delirium among internal medicine patient at Landspítali 2010-2020. Leiðbeinendur: Freyja Jónsdóttir, Martin I. Sigurðsson, Reto Stauffer and Anita Weidmann.

Ína Lís Gísladóttir. Faraldsfræði notkunar óþíóíða í aðdraganda og kjölfar innlagna á lyflæknisdeildir Landspítala. Leiðbeinendur: Martin I. Sigurðsson, Freyja Jónsdóttir

Harpa Ýr Jóhannsdóttir. Hjartatengdar auka- og eiturverkanir í kjölfar lyfjameðferðar með hjartatoxiskum krabbameinslyfjum. Pétur Sigurður Gunnarsson, Þórunn Kristín Guðmundsdóttir, Agnes Smáradóttir, Sigurdís Haraldsdóttir, Þórdís Jóna Hrafnkelsdóttir.

Sonja Steinsson Þórsdóttir. Use of digital health programs to improve medication adherence among heart failure patients. Helga Zoega, Ingibjörg Gunnþórsdóttir, Elías Guðmundsson, Inga Jóna Ingimarsdóttir.

Ólafía Ósk Reynisdóttir.Viðhorf og reynsla heimilislækna af flutningi upplýsinga og tilfærslu meðferðar milli aðila innan heilbrigðisþjónustunnar. Ingibjörg Gunnþórsdóttir, Elin I. Jacobsen, Jón Steinar Jónsson, Anna Bryndís Blöndal.

Svana Björk Steinarsdóttir. Mat á lyfjameðferð með GLP-1 viðtaka agonista og álit sjúklinga á þeirri meðferð. Skipti milli GLP-1 viðtaka agonista. Guðmundur H. Jörgensen, Pétur S. Gunnarsson.

Hrönn Gunnarsdóttir. Staða háþrýstingsmeðferðar á tveimur heilsugæslum á höfuðborgarsvæðinu. Hannes Hrafnkelsson, Steinar Björgvinsson, Pétur S. Gunnarsson.

BS nemar

Eygló Sóley Hróðmarsdóttir Löve, Faraldsfræði notkunar benzodíazepín-lyfja í aðdraganda og kjölfar innlagna á lyflæknisdeildir Landspítala. Leiðbeinendur: Martin I. Sigurðsson, Freyja Jónsdóttir.

Lena Lísbet Kristjánsdóttir, Faraldsfræði notkunar svefnlyfja í aðdraganda og kjölfar innlagna á lyflæknisdeildir Landspítala. Leiðbeinendur: Martin I. Sigurðsson, Freyja Jónsdóttir.

Anna Margrét Stefánsdóttir. Notkun einstofna mótefna gegn RSV veiru hjá börnum á Íslandi. Fjöldi einstaklinga, árangur og kostnaður fyrir íslenskt samfélag. Leiðbeinendur: Ásgeir Haraldsson, Þórunn Óskarsdóttir og Valtýr Stefánsson Thors.

Lyfjafræðingar í meistaranám í klínískri lyfjafræði:

Sara Rut Pálsdóttir, sérnam í klínískri lyfjafræði 3.ár. Hólmfríður Gylfadóttir, sérnam í klínískri lyfjafræði 2.ár. Helga Hrunn Guðmundsdóttir, sérnam í klínískri lyfjafræði 2.ár. Álfur Óskarsdóttir 2.ár. Rut

Matthíasdóttir 1. Ár. Ragnar Axel Adolfsson 1.ár.
Hrónn Gunnarsdóttir 1.ár.

Samstarfsaðilar innan Landspítala

Gjörgæslu og svæfingar, öldrunar-,
hjartalækningarsvið, meltingarlækningar,
krabbameinsþjónusta og Barnspítali Hringins.

Samstarfsaðilar utan Landspítala

Univeristy of Innsbruck. Queen’s University Belfast.
University of Uppsala. Lyfjafræðideild,
hjúkrunarfræðideild og Læknadeild Háskóli
Íslands. University College London. King’s College
London. University of Copenhagen. Sidekick
Health.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum
erlendum tímaritum

👤 **Jónsdóttir F**, Blöndal AB, Guðmundsson A, Bates
I, Stevenson JM, **Sigurðsson MI**. Potentially
inappropriate medication use and polypharmacy
before and after admission to internal medicine for
older patients. Am J Med. 2024;137(12):1236-1245.
e1234. doi: 10.1016/j.amjmed.2024.07.026

👤 **Jónsdóttir F**, Blöndal AB, Guðmundsson A, Bates
I, Stevenson JM, **Sigurðsson MI**. The association of
degree of polypharmacy before and after among
hospitalised internal medicine patients and clinical
outcomes: a retrospective, population-based cohort
study. BMJ Open. 2024;14(3):e078890. doi:
10.1136/bmjopen-2023-078890

👤 **Karelsdóttir AY**, **Óskarsdóttir Þ**, Hoffritz OE,
Þórkelsson Þ, Haraldsson Á, **Thors VS**. Improved
use of antibiotics following implementation of
antimicrobial stewardship in a neonatal intensive
care unit. Infect Control Hosp Epidemiol. 2024;1-7.
doi: 10.1017/ice.2024.151

👤 **Palsson O**, Löve ÞJ, Wallman JK, Kapetanovic
MC, **Gunnarsson PS**, **Guðbjörnsson B**.
Prescription of non-steroidal anti-inflammatory
drugs for patients with inflammatory arthritis
decreases with the initiation of tumour necrosis
factor inhibitor therapy: results from the ICEBIO
registry. Scand J Rheumatol. 2024;53(6):402-408.
doi: 10.1080/03009742.2024.2352967

👤 **Steinsdóttir HR**, **Sigurðsson MI**, Björnsson ES,
Jónsdóttir F. The incidence and prevalence of
proton pump inhibitor usage among internal
medicine patients after hospital admission: A
retrospective cohort study. Eur J Clin Pharmacol.
2024;80(2):273-281. doi: 10.1007/s00228-023-
03607-z

Vale FF, Roberts RJ, Kobayashi I, Camargo MC,
Rabkin CS, [Hjördis Harðardóttir], [Anna Ingibjörg
Gunnarsdóttir], [Hallgrímur Guðjónsson], [Jón
Gunnlaugur Jónasson], [Einar Stefán Björnsson], Hp
GPRN. Gene content, phage cycle regulation
model and prophage inactivation disclosed by
prophage genomics in the Helicobacter pylori
Genome Project. Gut Microbes.

2024;16(1):2379440. doi:
10.1080/19490976.2024.2379440

Annað útgefið efni

White paper: Using a return on investment
approach to justify investment in an automated
closed loop medication management system
Asclepius Project: Patrick van Oirschot, Tinna
Aegisdóttir, Louis Bertin, Etienne Cousein, Martin J.
Hug, Arnthrudur Jonsdóttir, Patrick Koch, Harald
Langaas, Mattias Paulsson, Koen van Rhee, André
Rieutord, Francine de Stoppelaar, Sandrine
Wustfeld. [Birt á LinkedIn nóvember 2024](#)

Accelerating digital transformation of medication
management in European Hospitals Asclepius
Project: Patrick van Oirschot, Tinna Aegisdóttir,
Louis Bertin, Etienne Cousein, Martin J. Hug,
Arnthrudur Jonsdóttir, Patrick Koch, Harald
Langaas, Mattias Paulsson, Koen van Rhee, André
Rieutord, Francine de Stoppelaar, Sandrine
Wustfeld. [Birt á LinkedIn nóvember 2024](#)

Veggspjöld sýnd á íslenskum ráðstefnum á
árinu: 12

Veggspjöld sýnd á erlendum ráðstefnum á
árinu: 1

Fyrirlestrar á íslenskum ráðstefnum á árinu: 6

Fyrirlestrar á erlendum ráðstefnum: 5

Næringarfræði

Forsvarsmaður: Ingibjörg Gunnarsdóttir
prófessor

Áherslur í rannsóknum innan
fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Áhersla er lögð á rannsóknir á næringarástandi og
næringarmedferð viðkvæmra hópa, klínískum
næringarvandamálum, auk forvarna og lýðheilsu.
Innan Landspítala hefur verið unnið að mati á
næringarástandi ýmissa sjúklingahópa auk íhlutandi
rannsókna meðal mismunandi sjúklingahópa.
Starfsmenn Rannsóknastofu í næringarfræði og
Næringarstofu Landspítala taka þátt í mótun
leiðbeininga um næringu þungaðra kvenna,
næringu barna og vinnu við gerð klínískra
leiðbeininga um næringu sjúklinga.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala
Áróra Ingadóttir Næringarfræðingur Orkuþörf og
næringarástand gjörgæslusjúklinga frá innlögn til
útskriftar af spítala.

Áróra Ingadóttir Næringarfræðingur
Næringarástand sjúklinga með sjálfvakta
lungnatrefjun (Idiopathic pulmonary fibrosis (IPF))

Ingibjörg Gunnarsdóttir. Næringarfræðingur.
Jóðhagur kvenna á meðgöngu; tengsl við styrk TSH

í blóði nýbura og útkomu þroskaskimunar í
ung- og smábarnavernd.

Rannsóknasjóður Háskóla Íslands
Alfons Ramel. Algengi sarcopeniu á íslenskum
hjúkrunarheimilum.

Áróra Rós Ingadóttir. Orkuþörf og næringarástand
gjörgæslusjúklinga frá innlögn til útskriftar af spítala.

Inga Þórsdóttir. Heilsufarsgögn móður og barns:
Næring ungbarna og astmi.

Minningarsjóður Bergþóru og Jakobs
Áróra Rós Ingadóttir. Mat á árangri
næringarmedferðar í legu og eftir útskrift af
lyflækningadeildum Landspítala.

Doktorsnemar

Berglind Soffía Blöndal. Næringarástand og
fæðuöryggi aldraðra eftir útskrift af öldrunardeild.
Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Alfons Ramel, Ólöf Guðný
Geirsdóttir.

Vilborg Kolbrún Vilmundardóttir. Predictors of
healthy aging and risk of nursing home placement.
Matvæla- og næringarfræðideild, Háskóla Íslands.
Leiðbeinendur: Alfons Ramel, Ólöf Guðný
Geirsdóttir.

Agnes Þóra Árnadóttir. Exploring the IceGut cohort:
Linking maternal diet to infant gut microbiome
development. Matvæla- og næringarfræðideild,
Háskóla Íslands. Leiðbeinendur: Viggó Marteinnsson,
Ingibjörg Gunnarsdóttir.

Birna Guðrún Ásbjörnsdóttir. Intestinal Permeability,
Microbiota-Gut-Brain Axis, Behavior, and Mental
Disorders in Children and Adolescents. Extrinsic
and intrinsic regulation of intestinal barrier
function. Leiðbeinendur: Bryndís Eva Birgisdóttir og
Bertrand Lauth.

Meistaraneimar

Hadda Margrét Haraldsdóttir. Tengsl fæðu við líkur
á migreniskasti. Leiðbeinendur: Ingibjörg
Gunnarsdóttir og Ólafur Árni Sveinsson.

Stýrmir Hallsson. Fæðuveitur og áhætta á góðkynja
einstofna mótfnahækkun - Lýðgrunnuð
skimunarrannsókn á Íslandi. Leiðbeinendur:
Ingibjörg Gunnarsdóttir, Sæmundur Rögnvaldsson
og Sigurður Yngvi Kristinnsson.

Bjarki Þór Jónasson. Orkuþörf og næringarástand
gjörgæslusjúklinga, einstaklingsmiðuð nálgun.
Leiðbeinendur: Áróra Rós Ingadóttir og Kristinn
Sigvaldason.

Elsa Katrín Eiríksdóttir. Orku- og próteinþörf og
inntaka innliggjandi sjúklinga eftir útskrift af
gjörgæslu. Leiðbeinendur: Áróra Rós Ingadóttir og
Kristinn Sigvaldason.

Harpa Harðardóttir. Næringarástand einstaklinga í
þjónustu heimahjúkrunar á höfuðborgarsvæðinu.

Leiðbeinendur: Áróra Rós Ingadóttir og Óla Kallý Magnúsdóttir.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Samstarfsaðilar innan Landspítala
Sérfræðingar á öðrum einingum Landspítala.

Samstarfsaðilarnir utan Landspítala
Háskóli Íslands, Embætti landlæknis, Heilsugæsla höfuðborgarsvæðisins og heilsugæslur víða um land, Þróunarmiðstöð Íslenskrar heilsugæslu, Matís, Sjúkrahúsið á Akureyri, Háskólinn á Akureyri, Heilbrigðisstofnun Norðurlands á Akureyri.

Erlendir samstarfsaðilar
Næringarfræðingar eru í öflugu samstarfi bæði innan Evrópu og Norðurlandana.

Ritverk- vísindagreinar í ritrýndum innlendum tímaritum

Arnfríðardóttir AR, Þorsteinsdóttir S, Ólafsdóttir AS, Brynjólfsdóttir B, Bjarnason R, Helgason T. Frávik í blóðgildum og skerðing á insúlínnaemi barna og unglinga í Heilsuskóla Barnspítala Hringins. Læknablaðið. 2024;110(2):79-84. doi: 10.17992/ibl.2024.02.780

Hallsson S, Halldórsson Þl, Birgisdóttir BE, Hrólfisdóttir L, Tryggvadóttir EA, Hreiðarsdóttir IT, Harðardóttir H, Gunnarsdóttir I. Fæðuval og notkun bætiefna á meðgöngu og 12-24 vikum eftir fæðingu. Ljósmeðrablaðið. 2024;102(1):48-55.

Haraldsdóttir HM, Gunnarsdóttir I, Ingadóttir ÁR, Sveinsson ÓÁ. Fæða sem mígrenikveikja. Læknablaðið. 2024;110(12):564-570. doi: 10.17992/ibl.2024.12.818

Ingvarsdóttir IE, Engilbertsdóttir S, Halldórsson Þl, Björnsson ES, Gunnarsdóttir I. Einkenni og mataræði einstaklinga með iðraðglu sem fylgja lág-FODMAP mataræði. Læknablaðið. 2024;110(6):298-306. doi: 10.17992/ibl.2024.06.796

Jonsdóttir KD, Hrólfisdóttir L, Gunnarsson B, Jonsdóttir I, Halldórsson Þl, Smarason AK. Þróun líkamspýngdar barnshafandi kvenna við upphaf meðgöngu á Norðurlandi árin 2004-2022. Læknablaðið. 2024;110(4):200-205. doi: 10.17992/ibl.2024.04.789

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Guðmannsdóttir R, Gunnarsdóttir S, Geirsdóttir ÓG, Guðjónsdóttir M, Gunnarsdóttir I, Þorgeirsdóttir H, Torfadóttir JE, Jørgensen MS, Niero M, Wood A, Ögmundarson Ó, Birgisdóttir BE, Halldórsson Þl. Greenhouse gas emissions of environmentally sustainable diets: Insights from the Icelandic National Dietary Survey 2019–2021. Journal of Cleaner Production. 2024;467:142906. doi: 10.1016/j.jclepro.2024.142906

Guðnadóttir SD, Gunnarsdóttir I, Hernandez UB, Ingadóttir ÁR. High risk of malnutrition among

hospitalised coronavirus disease 2019 (COVID-19) patients is associated with mortality and other clinical outcomes. Clin Nutr ESPEN. 2024;61:1-7. doi: 10.1016/j.clnesp.2024.02.023

Sigurðardóttir M, Sigurðsson MI, Vías RD, Ólafsson Y, Gunnarsdóttir I, Sigurðsson EL, Kárasón S. Preoperative optimization of modifiable risk factors is associated with decreased superficial surgical site infections after total joint arthroplasty: a prospective case-control study. Acta Orthop. 2024;95:392-400. doi: 10.2340/17453674.2024.41012

Lara-Castor L, Micha R, Cudhea F, Miller V, Shi P, Zhang J, Sharib JR, Erndt-Marino J, Cash SB, Barquera S, Mozaffarian D; Global Dietary Database. Intake of sugar sweetened beverages among children and adolescents in 185 countries between 1990 and 2018: population based study. BMJ. 2024 Aug 7;386:e079234. doi: 10.1136/bmj-2024-079234.

Talmeinafræði
Tengiliður: Elísabet Arnardóttir talmeinafræðingur

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins

Málstol og málvísindi.

MS verkefni:

Briet Lilja Sigurðardóttir. Forþróun á staðfærðri þýðingu málstolsprófsins The Comprehensive Aphasia Test. [óbirt meistararitgerð]. Háskóli Íslands. Leiðbeinandi Helga Thors talmeinafræðingur.

Gunnhildur Gunnarsdóttir. Málþroski fyrirbura: Rannsókn á niðurstöðum málþroskaathugana fyrirbura á Barnspítala Hringins árin 2012–2021. [óbirt meistararitgerð]. Háskóli Íslands. Leiðbeinandi Heiða D. Sigurjónsdóttir talmeinafræðingur.

Samstarfsaðilar á Íslandi

Háskóli Íslands og Háskólinn í Reykjavík.

Erlendir samstarfsaðilar

Bandaríkin: University of South Carolina og University of Pennsylvania.

Bretland: University College London

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

Iris Edda Nowenstein og Sigríður Sigurjónsdóttir. 2024. Perceived threats to the future of Icelandic and the importance of language acquisition research. Sociolinguistica, 38(2).

Önnur ritverk

Iris Edda Nowenstein, Marija Stanojevic, Gunnar Örnólfsson, María Kristín Jónsdóttir, Bill Simpson, Jennifer Sorinas Nerin, Bryndís Bergþórsdóttir, Kristín Hannesdóttir, Jekaterina Novikova og Jelena Curcic. 2024. Speech and Language Biomarkers of Neurodegenerative Conditions: Developing Cross-Linguistically Valid Tools for Automatic Analysis. Proceedings of the 5th RaPID at LREC-COLING 2024. [ritrýnt alþjóðlegt ráðstefnurit]

Elena Callegari, Iris Edda Nowenstein, Ingunn J. Kristjánsdóttir og Anton Karl Ingason. 2024. Automatic Extraction of Language-Specific Biomarkers of Healthy Aging in Icelandic. Proceedings of the 2024 Joint International Conference on Computational Linguistics, Language Resources and Evaluation (LREC-COLING 2024) [ritrýnt alþjóðlegt ráðstefnurit].

Fyrirlestrar á innlendum ráðstefnum: 3

Fyrirlestrar á erlendum ráðstefnum: 1

Veggspjöld á erlendum ráðstefnum: 2

Heilbrigðisverkfræði
Tengiliður: Paolo Gargiulo prófessor

Áherslur í rannsóknum innan fræðasviðsins /fræðigreinarinnar

Læknisfræðileg myndvinnsla, þrívíddarþrentun, lækningatækni og taugaverkfræði.

Styrkir sem fræðasviðið fékk á árinu

Vísindasjóður Landspítala
Paolo Gargiulo. Verkfræðingur. Designing and Mechanical Characterisation of Synthetic 3D-Printed Knee Cartilage.

Paolo Gargiulo. Verkfræðingur. Advancing postural control evaluation to study neurophysiological response associated with sport-related concussions.

Þórður Helgason. Verkfræðingur. Electrode distribution for optimized target selectivity in electrical stimulation: A mathematical modelling approach.

Styrkt verkefni í gangi 2024:
Rannis Grant of excellence: 239612-051. Postural control signature: Advanced assessment and diagnostics using the BioVRSea paradigm. 150 million ISK. PI Paolo Gargiulo Samstarf háskóla vegna verkefnisins: Advanced Health Education with 3D-Printing & VR/AR. 42 million ISK. PI Paolo Gargiulo

EU Project, Developing a Next-Generation Advanced Therapy for Knee Osteoarthritis: Horizon Europe Project SINPAIN. 70 million ISK- icelandic chapter, PI Paolo Gargiulo

Nýsköpunarsjóður námsmanna, Rannís 2024
Advancing anatomy education with VR and 3D models 4 million ISK, PI Paolo Gargiulo

Styrkt verkefni í gangi 2024:

Aldurshrörun bakvið mynd: Þróuð greining á vöðvarýrjun og tengdum áhættuþáttum úr tölvusneiðmyndum. Paolo Gargiulo.

Raförvun mænu með yfirborðsrafskautum, færnibætandi áhrif á síspennu Guðbjörg Kristín Ludvigsdóttir, Þórður Helgason.

Sjóveikihermir – hvaða hreyfing framkallar mestu einkenni hreyfiviði? Hannes Petersen, Paolo Gargiulo.

Upptaka m-bylgju og h-viðbragðs við raförvun mænu. Þórður Helgason.

Núverandi nemar undir leiðsögn Paolo Gargiulo

Post docs: Cecilia Rose Collins, Marco Recentì og Kyle Edmunds

Doktorsnemar

3. árs, Riccardo Forni, Arnar Gunnarsson, and Federica K Ciliberti

2.árs: Federica Pescaglia, Carmine Geromini, Lorena Guerrini

1.árs: Ida Maruotto, Gianmarco Dolino, Damiano Coato and Vittorio Santoriello

Meistararnemar

Riccardo Brun. Gioia Materassi. Inga Birna Bjarnadóttir. Steinunn Lind Guðmundsdóttir. Luis Manuel Hernandez Perez.

Helstu samstarfsaðilar í rannsóknum

Íslenskir samstarfsaðilar utan Landspítala

Háskólinn í Reykjavík, Háskóli Íslands, Hjartavernd, Össur.

Erlendir samstarfsaðilar

Bretland: Aston University, Birmingham, Biomedical engineering department.

Frakkland: University of Rennes, center of neuroscience.

Ítalía: Læknadeild, University of Federico II, Napoli, Læknadeild,University of Bologna, Læknadeild,University of Padova.

Störf í ritstjórn ritrýndra fagrita á árinu

Paolo Gargiulo er aðstoðar ritstjóri tímaritanna Frontiers in Neuroscience,

Artificial Organs, European journal of Myology EJTM, Journal of Healthcare.

Ritverk – vísindagreinar í ritrýndum erlendum tímaritum

🔥 Angelone F, Ciliberti FK, Tobia GP, Jónsson H, Ponsiglione AM, Gislason MK, Tortorella F, Amato F, **Gargiulo P**. Innovative Diagnostic Approaches for Predicting Knee Cartilage Degeneration in Osteoarthritis Patients: A Radiomics-Based Study. Information Systems Frontiers. 2024. doi: 10.1007/s10796-024-10527-5

🔥 Boretti G, Baldursson HE, Buonarrivo L, Simonsson S, Brynjólfsson S, **Gargiulo P, Sigurjónsson ÓE**. Mechanical and biological characterization of ionic and photo-crosslinking effects on gelatin-based hydrogel for cartilage tissue engineering applications. Polymers (Basel). 2024;16(19):2741. doi: 10.3390/polym16192741

Carraro U, Alberty MS, Anton S, Barbieri E, Bersch I, Blaauw B, Bosco G, Forni R, Ganassi M, **Gargiulo P**, Gentil P, Gorgey AS, Leeuwenburgh C, Maccarone MC, Martini A, Masiero S, Mayr W, Messina G, Morra A, Narici M, Ohlndieck K, Perrin P, Pond A, Quadrelli M, Rosati R, Sestili P, Smeriglio P, Sweeney HL, Tavian D, Volk GF. Mobility Medicine: A call to unify hyper-fragmented specialties by abstracts sent to 2025Pdm3, and typescripts to Ejtm3, and Diagnostics. Eur J Transl Myol. 2024;34(4). doi: 10.4081/ejtm.2024.13432

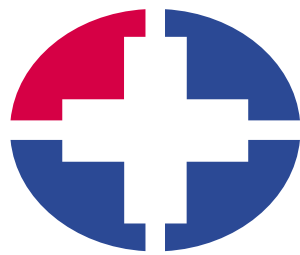
Carraro U, Alberty MS, Anton S, Barbieri E, Bersch I, Bosco G, Coraci D, **Gargiulo P**, Gentil P, Gorgey AS, Maccarone MC, Mayr W, Messina G, Perrin P, Pietrangelo T, Quadrelli M, Sestili P, Tavian D, Tognolo L, Masiero S, Forni R. State of art of mobility medicine: some more abstracts and evidence that the success of Pdm3 is based on extra-session relationships. Eur J Transl Myol. 2024;34(1). doi: 10.4081/ejtm.2024.12492

🔥 Dolino G, Coato D, Forni R, Boretti G, Ciliberti FK, **Gargiulo P**. Designing a synthetic 3D-printed knee cartilage: FEA model, micro-structure and mechanical characteristics. Appl Sci (Basel). 2023;14(1):331. doi: 10.3390/app14010331

Forni R, **Gargiulo P**, Boretti G, Quadrelli M, Baccaglini T, Morra A, Ravara B, Zampieri S, Pond A, Carraro U, Maccarone MC, Masiero S. The Impact of Persevering Home Full-Body In-Bed Gym Exercise on Body Muscles in Aging: A Case Report by Quantitative Radio-Densitometric Study Using 3D and 2D Color CT. Diagnostics (Basel). 2024;14(24). doi: 10.3390/diagnostics14242808

🔥 Khatun Z, Jónsson H, Jr., Tsirilaki M, Maffulli N, Oliva F, Daval P, Tortorella F, **Gargiulo P**. Beyond pixel: Superpixel-based MRI segmentation through traditional machine learning and graph convolutional network. Comput Methods Programs Biomed. 2024;256(108398):108398. doi: 10.1016/j.cmpb.2024.108398

Veggspjöld sýnd á erlendum ráðstefnum: 21

LANDSPÍTALI